

Bijlage

	Antilliaans/Arubaans	14	93,3%	17	85,0%	9	81,8%	13	92,9%
	Overig niet-westers	15	100,0%	19	100,0%	19	95,0%	17	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	1	12,5%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	2	28,6%	1	50,0%	1	20,0%	1	50,0%
	Antilliaans/Arubaans	1	6,7%	3	15,0%	2	18,2%	1	7,1%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	1	5,0%	0	0,0%

Tabel i.57 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	23	74,2%	25	69,4%	20	48,8%	45	80,4%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	22	40,0%	21	36,2%	22	41,5%	27	52,9%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	2	50,0%	3	60,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	2	40,0%	5	45,5%	6	54,5%	3	50,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	8	25,8%	11	30,6%	21	51,2%	11	19,6%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	33	60,0%	37	63,8%	31	58,5%	24	47,1%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	3	100,0%	2	50,0%	2	40,0%	2	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	3	60,0%	6	54,5%	5	45,5%	3	50,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.58 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	23	74,2%	27	75,0%	29	70,7%	45	80,4%
	NW-allochtoon	43	74,1%	42	67,7%	41	70,7%	32	60,4%
	W-allochtoon	4	66,7%	7	63,6%	7	63,6%	4	66,7%
HBO-p	Autochtoon	4	12,9%	4	11,1%	8	19,5%	7	12,5%
	NW-allochtoon	8	13,8%	11	17,7%	9	15,5%	19	35,8%
	W-allochtoon	1	16,7%	3	27,3%	4	36,4%	1	16,7%
Buitenlands	Autochtoon	1	3,2%	0	0,0%	1	2,4%	0	0,0%
	NW-allochtoon	3	5,2%	4	6,5%	5	8,6%	2	3,8%
	W-allochtoon	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Overig	Autochtoon	3	9,7%	5	13,9%	3	7,3%	4	7,1%
	NW-allochtoon	4	6,9%	5	8,1%	3	5,2%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	9,1%	0	0,0%	1	16,7%
Ontbrekende achtergrondgegevens		1		0		2		3	

Bijlage

economie & maatschappij	Autochtoon	54	59,3%	18	78,8%
	NW allochtoon	12	41,7%	4	79,8%
	W allochtoon	6	66,7%	1	0,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	5	80,0%	12	82,5%
	NW allochtoon	1	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	2	88,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	16	68,8%	10	67,3%
	NW allochtoon	2	100,0%	4	71,5%
	W allochtoon	3	0,0%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	2	100,0%	4	79,8%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	4	75,0%	8	68,9%
	NW allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Fiscaal Recht

Instroom

Tabel i.55 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	31	32,3%	36	33,0%	41	36,6%	56	47,5%
NW-allochtoon NL vooropleiding	55	57,3%	58	53,2%	53	47,3%	51	43,2%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	3	3,1%	4	3,7%	5	4,5%	2	1,7%
W-allochtoon NL vooropleiding	5	5,2%	11	10,1%	11	9,8%	6	5,1%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	1	1,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	1	1,0%	0	0,0%	2	1,8%	3	2,5%

Tabel i.56 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscaal Recht naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	9	100,0%	11	100,0%	7	87,5%	11	100,0%
	Marokkaans	12	100,0%	10	100,0%	14	100,0%	9	100,0%
	Surinaams	5	71,4%	1	50,0%	4	80,0%	1	50,0%

Bijlage

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.52 Historisch en verwacht BSA-rendement Criminologie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	124	66,1%	73	74,5%
	NW allochtoon	23	47,8%	14	68,5%
	W allochtoon	14	50,0%	9	67,2%
HBO-p	Autochtoon	11	45,5%	10	53,1%
	NW allochtoon	14	57,1%	4	49,5%
	W allochtoon	1	100,0%	3	59,0%
Buitenlands	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	2	50,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	
Overig	Autochtoon	25	84,0%	2	88,0%
	NW allochtoon	6	33,3%	2	61,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.53 Historisch en verwacht BSA-rendement Criminologie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	46	50,0%	26	69,9%
	NW allochtoon	4	50,0%	5	74,8%
	W allochtoon	2	50,0%	4	79,8%
6,5-7,5	Autochtoon	50	76,0%	36	77,4%
	NW allochtoon	9	55,6%	2	88,0%
	W allochtoon	9	55,6%	2	44,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	12	100,0%	2	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	1	88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.54 Historisch en verwacht BSA-rendement Criminologie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	42	71,4%	21	70,8%
	NW allochtoon	8	50,0%	5	53,2%
	W allochtoon	5	60,0%	6	71,5%

Tabel r.49 Historisch en verwacht BSA-rendement Criminologie naar etnische herkomst

	COHORT				
	2009/10-2010/11*		2012		
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	160	67,5%	85		72,3%
NW allochtoon NL vooropl	43	48,8%	20		64,0%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	2	50,0%	1		55,0%
W allochtoon NL vooropl	16	56,3%	12		65,2%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	0		

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.50 Historisch en verwacht BSA-rendement Criminologie naar etnische herkomstgroepen

	COHORT				
	2009/10-2010/11*		2012		
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	160	67,5%	85		72,3%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	10	50,0%	4	44,3%
	Marokkaans	3	0,0%	2	88,0%
	Antilliaans/Arubaan	2	50,0%	7	63,1%
	Surinaams	15	60,0%	5	74,8%
	Overig NW	13	46,2%	2	55,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	2	50,0%	0	
	Surinaams	0	0,0%	0	
	Overig NW	0	0,0%	1	55,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.51 Historisch en verwacht BSA-rendement Criminologie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT				
		2009/10-2010/11*		2012		
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	49	51,0%	28		71,6%
	NW allochtoon NL vooropl	12	25,0%	4		52,8%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0		
	W allochtoon NL vooropl	5	40,0%	3		47,7%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0		
Vrouwen	Autochtoon	111	74,8%	57		72,6%
	NW allochtoon NL vooropl	31	58,1%	16		66,8%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	2	50,0%	1		55,0%
	W allochtoon NL vooropl	11	63,6%	9		71,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	0		

Ontbrekende achtergrondgegevens	15	14	24	18
---------------------------------	----	----	----	----

Tabel i.54 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Criminologie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	1	1,5%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	23	34,3%	19	33,3%	14	21,2%	21	28,8%
	NW-allochtoon	3	21,4%	5	55,6%	6	33,3%	5	35,7%
	W-allochtoon	1	14,3%	4	57,1%	0	0,0%	6	66,7%
economie & maatschappij	Autochtoon	34	50,7%	20	35,1%	23	34,8%	18	24,7%
	NW-allochtoon	9	64,3%	3	33,3%	6	33,3%	4	28,6%
	W-allochtoon	5	71,4%	1	14,3%	2	50,0%	1	11,1%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	1	1,5%	4	7,0%	6	9,1%	12	16,4%
	NW-allochtoon	1	7,1%	0	0,0%	4	22,2%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%	2	22,2%
natuur & gezondheid	Autochtoon	8	11,9%	8	14,0%	15	22,7%	10	13,7%
	NW-allochtoon	1	7,1%	1	11,1%	1	5,6%	4	28,6%
	W-allochtoon	1	14,3%	2	28,6%	1	25,0%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	0	0,0%	2	3,5%	1	1,5%	4	5,5%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	0	0,0%	4	7,0%	7	10,6%	8	11,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	5,6%	1	7,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen zijn gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	voortopleiding onbekend	0	0
	voortopleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	29	18

Bijlage

Vrouwen	NW-allochtoon NL vooropleiding	6	30,0%	6	26,1%	7	29,2%	4	20,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	3	37,5%	2	25,0%	2	28,6%	3	25,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	56	68,3%	55	70,5%	47	63,5%	57	67,1%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	14	70,0%	17	73,9%	17	70,8%	16	80,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	2	100,0%	0	0,0%	1	50,0%	1	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	5	62,5%	6	75,0%	5	71,4%	9	75,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.52 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Criminologie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	67	81,7%	57	73,1%	66	89,2%	73	85,9%
	NW-allochtoon	14	63,6%	9	39,1%	18	69,2%	14	66,7%
	W-allochtoon	7	77,8%	7	87,5%	4	57,1%	9	75,0%
HBO-p	Autochtoon	5	6,1%	6	7,7%	6	8,1%	10	11,8%
	NW-allochtoon	3	13,6%	11	47,8%	6	23,1%	4	19,0%
	W-allochtoon	1	11,1%	0	0,0%	2	28,6%	3	25,0%
Buitenlands	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	2	9,1%	0	0,0%	2	7,7%	1	4,8%
	W-allochtoon	1	11,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Overig	Autochtoon	10	12,2%	15	19,2%	2	2,7%	2	2,4%
	NW-allochtoon	3	13,6%	3	13,0%	0	0,0%	2	9,5%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	12,5%	1	14,3%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.53 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Criminologie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	24	40,7%	22	44,9%	22	41,5%	26	40,6%
	NW-allochtoon	1	11,1%	3	75,0%	5	55,6%	5	71,4%
	W-allochtoon	0	0,0%	2	33,3%	0	0,0%	4	57,1%
6,5-7,5	Autochtoon	27	45,8%	23	46,9%	30	56,6%	36	56,3%
	NW-allochtoon	8	88,9%	1	25,0%	4	44,4%	2	28,6%
	W-allochtoon	5	100,0%	4	66,7%	2	100,0%	2	28,6%
7,5 en hoger	Autochtoon	8	13,6%	4	8,2%	1	1,9%	2	3,1%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	14,3%

ESL-opleidingen

Criminologie

Instroom

Tabel i.49 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Criminologie naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	82	72,6%	78	71,6%	74	69,2%	85	72,0%
NW-allochtoon NL vooropleiding	20	17,7%	23	21,1%	24	22,4%	20	16,9%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	2	1,8%	0	0,0%	2	1,9%	1	0,8%
W-allochtoon NL vooropleiding	8	7,1%	8	7,3%	7	6,5%	12	10,2%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	1	0,9%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.50 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Criminologie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	4	100,0%	6	100,0%	4	100,0%	4	100,0%
	Marokkaans	1	100,0%	2	100,0%	4	100,0%	2	100,0%
	Surinaams	2	50,0%	0	0,0%	4	80,0%	7	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	5	100,0%	10	100,0%	8	88,9%	5	100,0%
	Overig niet-westers	8	100,0%	5	100,0%	4	100,0%	2	66,7%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	2	50,0%	0	0,0%	1	20,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	0	0,0%	1	11,1%	0	0,0%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%

Tabel i.51 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Criminologie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	26	31,7%	23	29,5%	27	36,5%	28	32,9%

Bijlage

W allochtoon	1	100,0%	0
--------------	---	--------	---

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.
**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11
***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.47 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Communication and Media naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	13	84,6%	2	44,5%
	NW allochtoon	15	78,6%	1	88,0%
	W allochtoon	5	80,0%	1	55,0%
6,5-7,5	Autochtoon	59	88,1%	18	81,3%
	NW allochtoon	23	82,6%	8	79,8%
	W allochtoon	16	81,3%	5	70,4%
7,5 en hoger	Autochtoon	9	88,9%	6	73,3%
	NW allochtoon	2	100,0%	1	88,0%
	W allochtoon	1	100,0%	2	88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.48 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Communication and Media naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	20	90,0%	3	58,7%
	NW allochtoon	12	83,3%	5	88,0%
	W allochtoon	11	54,5%	1	88,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	43	86,0%	6	88,0%
	NW allochtoon	25	78,3%	5	81,4%
	W allochtoon	7	85,7%	1	55,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	9	88,9%	12	75,2%
	NW allochtoon	3	100,0%	0	
	W allochtoon	3	100,0%	4	88,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	8	87,5%	3	70,0%
	NW allochtoon	4	50,0%	1	88,0%
	W allochtoon	2	100,0%	1	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	2	100,0%	2	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	1	100,0%	0	
	NW allochtoon	0	0,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	100,0%	1	88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Bijlage

vooropleiding	Marokkaans	6	66,7%	4	79,8%
	Antilliaans/Arubaan	4	100,0%	2	88,0%
	Surinaams	8	75,0%	3	88,0%
	Overig NW	26	79,2%	5	81,4%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	2	50,0%	1	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	0	0,0%	1	88,0%
	Surinaams	1	100,0%	0	
	Overig NW	14	42,9%	17	52,1%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.45 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Communication and Media naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	34	88,2%	7	78,6%
	NW allochtoon NL vooropl	14	76,9%	5	88,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	9	22,2%	7	45,7%
	W allochtoon NL vooropl	7	57,1%	3	88,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	17	76,5%	19	67,9%
Vrouwen	Autochtoon	61	88,5%	31	67,8%
	NW allochtoon NL vooropl	35	79,4%	10	81,4%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	8	75,0%	12	54,5%
	W allochtoon NL vooropl	21	85,7%	7	70,7%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	46	93,5%	40	73,8%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.46 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Communication and Media naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	83	88,0%	26	76,6%
	NW allochtoon	44	78,6%	12	82,5%
	W allochtoon	24	75,0%	8	72,9%
HBO-p	Autochtoon	3	100,0%	0	
	NW allochtoon	4	100,0%	3	88,0%
	W allochtoon	3	100,0%	2	88,0%
Buitenlands	Autochtoon	6	83,3%	12	55,1%
	NW allochtoon	17	47,1%	19	51,3%
	W allochtoon	63	88,9%	59	71,9%
Overig	Autochtoon	3	100,0%	0	
	NW allochtoon	1	0,0%	0	

Bijlage

Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0	0	0
---------------------------------	---	---	---	---

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
0	6	0	2

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		1	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	4	2
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	8	2

Tabel r.43 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Communication and Media naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	95	88,4%	38	69,8%
NW allochtoon NL vooropl	49	78,7%	15	83,6%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	17	47,1%	19	51,3%
W allochtoon NL vooropl	28	78,6%	10	75,9%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	63	88,9%	59	71,9%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.44 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Communication and Media naar etnische herkomstgroepen

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	95	88,4%	38	69,8%
NW-allochtoon NL	Turks 5	80,0%	1	88,0%

Tabel i.47 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Communication and Media naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	5	13,5%	8	19,0%	5	12,5%	2	7,7%
	NW-allochtoon	6	28,6%	9	47,4%	5	29,4%	1	10,0%
	W-allochtoon	3	25,0%	2	20,0%	4	44,4%	1	12,5%
6,5-7,5	Autochtoon	28	75,7%	29	69,0%	31	77,5%	18	69,2%
	NW-allochtoon	15	71,4%	8	42,1%	11	64,7%	8	80,0%
	W-allochtoon	9	75,0%	7	70,0%	5	55,6%	5	62,5%
7,5 en hoger	Autochtoon	4	10,8%	5	11,9%	4	10,0%	6	23,1%
	NW-allochtoon	0	0,0%	2	10,5%	1	5,9%	1	10,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	10,0%	0	0,0%	2	25,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		5		3		7		2	

Tabel i.48 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Communication and Media naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	10	25,6%	9	21,4%	10	22,2%	3	11,5%
	NW-allochtoon	5	22,7%	7	31,8%	3	15,8%	5	41,7%
	W-allochtoon	6	42,9%	5	50,0%	1	11,1%	1	12,5%
economie & maatschappij	Autochtoon	22	56,4%	21	50,0%	16	35,6%	6	23,1%
	NW-allochtoon	14	63,6%	11	50,0%	5	26,3%	5	41,7%
	W-allochtoon	5	35,7%	2	20,0%	3	33,3%	1	12,5%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	1	2,6%	8	19,0%	12	26,7%	12	46,2%
	NW-allochtoon	0	0,0%	3	13,6%	7	36,8%	0	0,0%
	W-allochtoon	2	14,3%	1	10,0%	3	33,3%	4	50,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	4	10,3%	3	7,1%	5	11,1%	3	11,5%
	NW-allochtoon	3	13,6%	1	4,5%	3	15,8%	1	8,3%
	W-allochtoon	1	7,1%	1	10,0%	0	0,0%	1	12,5%
natuur & techniek	Autochtoon	1	2,6%	1	2,4%	1	2,2%	2	7,7%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	11,1%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	1	2,6%	0	0,0%	1	2,2%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	5,3%	1	8,3%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	10,0%	1	11,1%	1	12,5%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

Buitenl. vooropleiding	Turks	1	20,0%	1	50,0%	0	0,0%	1	50,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%	1	33,3%
	Antilliaans/Arubaans	1	20,0%	0	0,0%	1	50,0%	0	0,0%
	Overig niet-westers	5	29,4%	7	33,3%	13	48,1%	16	76,2%

Tabel i.45 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Communication and Media naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	16	37,2%	17	34,0%	11	22,9%	7	18,4%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	10	38,5%	4	17,4%	6	27,3%	5	33,3%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	3	42,9%	4	50,0%	6	40,0%	7	38,9%
	W-allochtoon NL vooropleiding	4	22,2%	3	30,0%	1	11,1%	3	30,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	7	25,0%	9	27,3%	9	28,1%	19	32,8%
Vrouwen	Autochtoon	27	62,8%	33	66,0%	37	77,1%	31	81,6%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	16	61,5%	19	82,6%	16	72,7%	10	66,7%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	4	57,1%	4	50,0%	9	60,0%	11	61,1%
	W-allochtoon NL vooropleiding	14	77,8%	7	70,0%	8	88,9%	7	70,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	21	75,0%	24	72,7%	23	71,9%	39	67,2%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.46 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Communication and Media naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	39	90,7%	42	84,0%	45	93,8%	26	68,4%
	NW-allochtoon	22	66,7%	22	71,0%	19	51,4%	12	36,4%
	W-allochtoon	14	30,4%	10	23,3%	9	22,0%	8	11,8%
HBO-p	Autochtoon	0	0,0%	3	6,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	3	9,1%	1	3,2%	3	8,1%	3	9,1%
	W-allochtoon	3	6,5%	0	0,0%	0	0,0%	2	2,9%
Buitenlands	Autochtoon	2	4,7%	4	8,0%	3	6,3%	12	31,6%
	NW-allochtoon	7	21,2%	8	25,8%	15	40,5%	18	54,5%
	W-allochtoon	28	60,9%	33	76,7%	32	78,0%	58	85,3%
Overig	Autochtoon	2	4,7%	1	2,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	1	3,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	2,2%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		4		0		0		1	

Bijlage

natuur & gezondheid	W allochtoon	1	100,0%	1	88,0%
	Autochtoon	13	30,8%	0	
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
natuur & techniek	W allochtoon	2	100,0%	0	
	Autochtoon	2	0,0%	3	47,7%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	W allochtoon	0	0,0%	0	
	Autochtoon	1	100,0%	0	
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

International Bachelor Communication and Media

Instroom

Tabel i.43 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Communication and Media naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	43	33,9%	50	40,3%	48	38,1%	38	27,0%
NW-allochtoon NL vooropleiding	26	20,5%	23	18,5%	22	17,5%	15	10,6%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	7	5,5%	8	6,5%	15	11,9%	18	12,8%
W-allochtoon NL vooropleiding	18	14,2%	10	8,1%	9	7,1%	10	7,1%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	28	22,0%	33	26,6%	32	25,4%	58	41,1%
Ontbrekende achtergrondgegevens	5	3,9%	0	0,0%	0	0,0%	2	1,4%

Tabel i.44 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Communication and Media naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	4	80,0%	1	50,0%	2	100,0%	1	50,0%
	Marokkaans	3	100,0%	3	100,0%	2	100,0%	4	100,0%
	Surinaams	3	100,0%	1	100,0%	3	75,0%	2	66,7%
	Antilliaans/Arubaans	4	80,0%	4	100,0%	1	50,0%	3	100,0%
	Overig niet-westers	12	70,6%	14	66,7%	14	51,9%	5	23,8%

Bijlage

Tabel r.40 Historisch en verwacht BSA-rendement Geschiedenis naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	135	56,3%	30	64,3%
	NW allochtoon	19	52,6%	1	88,0%
	W allochtoon	16	62,5%	4	66,3%
HBO-p	Autochtoon	20	70,0%	10	51,8%
	NW allochtoon	2	50,0%	2	17,0%
	W allochtoon	4	75,0%	1	55,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	0,0%	1	55,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	1	0,0%	0	
Overig	Autochtoon	29	50,0%	6	73,5%
	NW allochtoon	6	33,3%	1	55,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.41 Historisch en verwacht BSA-rendement Geschiedenis naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	33	51,5%	7	33,1%
	NW allochtoon	5	40,0%	0	
	W allochtoon	5	60,0%	2	71,5%
6,5-7,5	Autochtoon	74	60,8%	15	77,8%
	NW allochtoon	9	88,9%	1	88,0%
	W allochtoon	6	66,7%	2	61,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	10	30,0%	4	66,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	2	100,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.42 Historisch en verwacht BSA-rendement Geschiedenis naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	38	71,1%	7	66,1%
	NW allochtoon	3	0,0%	1	88,0%
	W allochtoon	3	66,7%	1	55,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	70	52,9%	16	62,8%
	NW allochtoon	15	60,0%	0	
	W allochtoon	9	44,4%	2	61,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	9	66,7%	4	79,8%
	NW allochtoon	1	100,0%	0	

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	185	56,5%	47	62,6%
NW allochtoon NL vooropl	27	48,1%	4	44,3%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
W allochtoon NL vooropl	21	66,7%	5	64,0%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.38 Historisch en verwacht BSA-rendement Geschiedenis naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		185	56,5%	47	62,6%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	7	28,6%	1	0,0%
	Marokkaans	5	20,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	1	0,0%	1	55,0%
	Surinaams	4	75,0%	1	34,0%
	Overig NW	10	70,0%	1	88,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	0	0,0%	0	
	Surinaams	0	0,0%	0	
	Overig NW	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.39 Historisch en verwacht BSA-rendement Geschiedenis naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	123	54,1%	28	67,7%
	NW allochtoon NL vooropl	17	52,9%	0	
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	14	71,4%	4	58,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	
Vrouwen	Autochtoon	62	61,3%	19	55,2%
	NW allochtoon NL vooropl	10	40,0%	4	44,3%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	7	57,1%	1	88,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Bijlage

economie & maatschappij	W-allochtoon	1	12,5%	2	25,0%	3	75,0%	1	25,0%
	Autochtoon	28	52,8%	37	48,7%	27	55,1%	15	53,6%
	NW-allochtoon	11	84,6%	4	66,7%	2	50,0%	0	0,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	W-allochtoon	6	75,0%	3	37,5%	1	25,0%	2	50,0%
	Autochtoon	3	5,7%	6	7,9%	9	18,4%	4	14,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & gezondheid	W-allochtoon	0	0,0%	1	12,5%	0	0,0%	1	25,0%
	Autochtoon	7	13,2%	6	7,9%	4	8,2%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & techniek	W-allochtoon	1	12,5%	1	12,5%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	0	0,0%	2	2,6%	1	2,0%	2	7,1%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	0	0,0%	1	1,3%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%	0	0,0%
afwijkend profiel	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
0	9	0	2

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	1	1
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	26	4

Tabel r.37 Historisch en verwacht BSA-rendement Geschiedenis naar etnische herkomst

Tabel i.40 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Geschiedenis naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	53	77,9%	76	69,7%	49	67,1%	28	62,2%
	NW-allochtoon	13	68,4%	6	75,0%	4	36,4%	1	25,0%
	W-allochtoon	8	80,0%	8	72,7%	4	66,7%	4	80,0%
HBO-p	Autochtoon	4	5,9%	15	13,8%	13	17,8%	10	22,2%
	NW-allochtoon	0	0,0%	2	25,0%	5	45,5%	2	50,0%
	W-allochtoon	1	10,0%	2	18,2%	1	16,7%	1	20,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	1,5%	0	0,0%	0	0,0%	1	2,2%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	9,1%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	10,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Overig	Autochtoon	10	14,7%	18	16,5%	11	15,1%	6	13,3%
	NW-allochtoon	6	31,6%	0	0,0%	1	9,1%	1	25,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	9,1%	1	16,7%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		1		1		1	

Tabel i.41 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Geschiedenis naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	15	33,3%	17	25,8%	13	28,3%	6	26,1%
	NW-allochtoon	3	33,3%	2	40,0%	1	50,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	3	37,5%	2	40,0%	2	50,0%	2	50,0%
6,5-7,5	Autochtoon	26	57,8%	43	65,2%	25	54,3%	13	56,5%
	NW-allochtoon	6	66,7%	3	60,0%	1	50,0%	1	100,0%
	W-allochtoon	4	50,0%	2	40,0%	2	50,0%	2	50,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	4	8,9%	6	9,1%	8	17,4%	4	17,4%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	12,5%	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		12		14		5		5	

Tabel i.42 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Geschiedenis naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	1	1,9%	1	1,3%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	12,5%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	14	26,4%	23	30,3%	8	16,3%	7	25,0%
	NW-allochtoon	2	15,4%	1	16,7%	0	0,0%	1	100,0%

Bijlage

							(N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	68	70,1%	109	84,5%	73	80,2%	45	81,8%
NW-allochtoon NL vooropleiding	19	19,6%	8	6,2%	10	11,0%	4	7,3%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	1	1,1%	0	0,0%
W-allochtoon NL vooropleiding	9	9,3%	11	8,5%	6	6,6%	5	9,1%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	1	1,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	1	0,8%	1	1,1%	1	1,8%

Tabel i.38 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Geschiedenis naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	5	100,0%	2	100,0%	1	100,0%	1	100,0%
	Marokkaans	4	100,0%	1	100,0%	3	100,0%	0	0,0%
	Surinaams	1	100,0%	0	0,0%	3	100,0%	1	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	4	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%
	Overig niet-westers	5	100,0%	5	100,0%	2	66,7%	1	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%	0	0,0%

Tabel i.39 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Geschiedenis naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	41	60,3%	76	69,7%	48	65,8%	26	57,8%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	11	57,9%	6	75,0%	5	50,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	7	77,8%	7	63,6%	3	50,0%	4	80,0%
Vrouwen	W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	27	39,7%	33	30,3%	25	34,2%	19	42,2%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	8	42,1%	2	25,0%	5	50,0%	4	100,0%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	2	22,2%	4	36,4%	3	50,0%	1	20,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
		0		0		0		0	

Bijlage

5,5-6,4	Autochtoon	18	61,1%	8	71,5%
	NW allochtoon	6	33,3%	6	44,5%
	W allochtoon	3	33,3%	2	17,0%
6,5-7,5	Autochtoon	57	91,1%	13	58,5%
	NW allochtoon	9	77,8%	9	70,9%
	W allochtoon	7	71,4%	1	55,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	3	100,0%	4	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.36 Historisch en verwacht BSA-rendement Algemene Cultuurwetenschappen naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	37	83,3%	0	
	NW allochtoon	10	66,7%	0	
	W allochtoon	6	50,0%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	22	81,8%	15	66,1%
	NW allochtoon	7	57,1%	6	44,3%
	W allochtoon	4	50,0%	3	29,7%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	11	90,9%	4	66,0%
	NW allochtoon	2	50,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	
natuur & gezondheid	Autochtoon	9	88,9%	1	55,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	3	59,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	1	100,0%	3	47,7%
	NW allochtoon	0	0,0%	3	77,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	1	0,0%	3	77,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	4	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Geschiedenis

Instroom

Tabel i.37 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Geschiedenis naar etnische herkomst

		COHORT			
		2009	2010	2011	2012

Bijlage

Antilliaans/Arubaan	0	0,0%	0	
Surinaams	0	0,0%	0	
Overig NW	1	100,0%	1	0,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.33 Historisch en verwacht BSA-rendement Algemene Cultuurwetenschappen naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	22	66,7%	12	73,4%
	NW allochtoon NL vooropl	4	25,0%	3	88,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	4	25,0%	0	
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
Vrouwen	Autochtoon	98	81,3%	30	75,9%
	NW allochtoon NL vooropl	23	54,5%	9	88,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	1	0,0%
	W allochtoon NL vooropl	15	53,3%	5	88,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	1	0,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.34 Historisch en verwacht BSA-rendement Algemene Cultuurwetenschappen naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	83	84,1%	31	74,5%
	NW allochtoon	19	61,1%	11	88,0%
	W allochtoon	11	54,5%	3	88,0%
HBO-p	Autochtoon	12	63,6%	10	76,0%
	NW allochtoon	5	20,0%	0	
	W allochtoon	5	40,0%	2	88,0%
Buitenlands	Autochtoon	1	100,0%	0	
	NW allochtoon	1	0,0%	1	0,0%
	W allochtoon	1	100,0%	1	0,0%
Overig	Autochtoon	24	65,2%	1	88,0%
	NW allochtoon	3	33,3%	1	88,0%
	W allochtoon	3	33,3%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.35 Historisch en verwacht BSA-rendement Algemene Cultuurwetenschappen naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1

Bijlage

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
0	11	0	1

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	1	0
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	10	2

Tabel r.31 Historisch en verwacht BSA-rendement Algemene Cultuurwetenschappen naar etnische herkomst

	COHORT				
	2009/10-2010/11*			2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	120	78,6%	42		75,2%
NW allochtoon NL vooropl	27	50,0%	12		88,0%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	1		0,0%
W allochtoon NL vooropl	19	47,4%	5		88,0%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	1		0,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.32 Historisch en verwacht BSA-rendement Algemene Cultuurwetenschappen naar etnische herkomstgroepen

	COHORT				
	2009/10-2010/11*			2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	120	78,6%	42		75,2%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	5	40,0%	2	88,0%
	Marokkaans	3	66,7%	1	88,0%
	Antilliaans/Arubaan	1	100,0%	1	88,0%
	Surinaams	9	50,0%	3	88,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Overig NW	9	44,4%	5	88,0%
	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	

Bijlage

6,5-7,5	NW-allochtoon	2	33,3%	2	28,6%	2	66,7%	6	66,7%
	W-allochtoon	2	33,3%	1	25,0%	1	25,0%	1	33,3%
	Autochtoon	28	80,0%	26	65,0%	8	33,3%	16	59,3%
7,5 en hoger	NW-allochtoon	4	66,7%	5	71,4%	1	33,3%	3	33,3%
	W-allochtoon	4	66,7%	3	75,0%	3	75,0%	1	33,3%
	Autochtoon	1	2,9%	2	5,0%	5	20,8%	1	3,7%
Ontbrekende achtergrondgegevens	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%
		4		4		10		5	

Tabel i.36 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Algemene Cultuurwetenschappen naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	2	5,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	22	57,9%	14	34,1%	9	29,0%	16	53,3%
	NW-allochtoon	4	57,1%	4	44,4%	4	80,0%	7	63,6%
	W-allochtoon	3	50,0%	3	60,0%	3	60,0%	3	100,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	9	23,7%	13	31,7%	11	35,5%	6	20,0%
	NW-allochtoon	3	42,9%	3	33,3%	1	20,0%	1	9,1%
	W-allochtoon	3	50,0%	1	20,0%	1	20,0%	0	0,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	1	2,6%	8	19,5%	6	19,4%	6	20,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	2	22,2%	0	0,0%	2	18,2%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	3	7,9%	5	12,2%	2	6,5%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	9,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	1	2,6%	0	0,0%	1	3,2%	1	3,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	0	0,0%	1	2,4%	2	6,5%	1	3,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	20,0%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

Tabel i.33 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Algemene Cultuurwetenschappen naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	10	16,9%	11	20,4%	9	23,7%	11	26,8%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	1	10,0%	2	15,4%	0	0,0%	3	25,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	1	10,0%	3	33,3%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	49	83,1%	43	79,6%	29	76,3%	30	73,2%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	9	90,0%	11	84,6%	8	100,0%	9	75,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	1	100,0%	1	50,0%	1	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	9	90,0%	6	66,7%	7	100,0%	5	100,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.34 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Algemene Cultuurwetenschappen naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	38	64,4%	41	75,9%	31	81,6%	30	73,2%
	NW-allochtoon	7	70,0%	9	64,3%	5	50,0%	11	84,6%
	W-allochtoon	6	60,0%	5	50,0%	5	62,5%	3	50,0%
HBO-p	Autochtoon	6	10,2%	3	5,6%	3	7,9%	10	24,4%
	NW-allochtoon	2	20,0%	3	21,4%	2	20,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	3	30,0%	2	20,0%	2	25,0%	2	33,3%
Buitenlands	Autochtoon	1	1,7%	0	0,0%	2	5,3%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	7,1%	2	20,0%	1	7,7%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	10,0%	1	12,5%	1	16,7%
Overig	Autochtoon	14	23,7%	10	18,5%	2	5,3%	1	2,4%
	NW-allochtoon	1	10,0%	1	7,1%	1	10,0%	1	7,7%
	W-allochtoon	1	10,0%	2	20,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		1		0		0		0	

Tabel i.35 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Algemene Cultuurwetenschappen naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	6	17,1%	12	30,0%	11	45,8%	10	37,0%

Bijlage

NW allochtoon	1	0,0%	4	88,0%
W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

ESHCC-opleidingen

Algemene Cultuurwetenschappen

Instroom

Tabel i.31 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Algemene Cultuurwetenschappen naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	59	73,8%	54	69,2%	38	67,9%	41	68,3%
NW-allochtoon NL vooropleiding	10	12,5%	13	16,7%	8	14,3%	12	20,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	0	0,0%	1	1,3%	2	3,6%	1	1,7%
W-allochtoon NL vooropleiding	10	12,5%	9	11,5%	7	12,5%	5	8,3%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	1	1,3%	1	1,8%	1	1,7%
Ontbrekende achtergrondgegevens	1	1,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.32 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Algemene Cultuurwetenschappen naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	2	100,0%	3	100,0%	0	0,0%	2	100,0%
	Marokkaans	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%
	Surinaams	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	4	100,0%	4	100,0%	5	100,0%	3	100,0%
	Overig niet-westers	3	100,0%	4	80,0%	2	50,0%	5	83,3%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Overig niet-westers	0	0,0%	1	20,0%	2	50,0%	1	16,7%

Bijlage

	W allochtoon	0	0,0%	0	
Buitenlands	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	9	22,2%	2	44,5%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
Overig	Autochtoon	1	100,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	4	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.29 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscale Economie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	17	47,1%	8	71,5%
	NW allochtoon	15	86,7%	6	44,5%
	W allochtoon	1	100,0%	2	17,0%
6,5-7,5	Autochtoon	38	34,2%	13	58,5%
	NW allochtoon	19	31,6%	9	70,9%
	W allochtoon	4	0,0%	1	55,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	8	12,5%	4	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.30 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscale Economie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	0	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	39	38,5%	15	66,1%
	NW allochtoon	36	63,9%	6	44,3%
	W allochtoon	6	16,7%	3	29,7%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	8	37,5%	4	66,0%
	NW allochtoon	2	100,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	100,0%	0	
natuur & gezondheid	Autochtoon	8	37,5%	1	55,0%
	NW allochtoon	5	60,0%	3	59,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	4	25,0%	3	47,7%
	NW allochtoon	1	100,0%	3	77,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	6	33,3%	3	77,0%

Bijlage

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.26 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscale Economie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		67	64,2%	27	65,7%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	11	45,5%	3	70,0%
	Marokkaans	3	33,3%	2	44,5%
	Antilliaans/Arubaan	10	10,0%	2	71,5%
	Surinaams	10	30,0%	5	59,6%
	Overig NW	16	43,8%	6	62,5%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	0	0,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	4	25,0%	1	34,0%
	Surinaams	5	20,0%	1	55,0%
	Overig NW	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.27 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscale Economie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	47	59,6%	20	65,0%
	NW allochtoon NL vooropl	26	34,6%	12	69,8%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	4	25,0%	2	44,5%
	W allochtoon NL vooropl	5	60,0%	3	29,7%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	
Vrouwen	Autochtoon	20	75,0%	7	67,7%
	NW allochtoon NL vooropl	24	33,3%	6	46,3%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	5	20,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	2	100,0%	0	
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.28 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscale Economie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	65	63,1%	26	64,8%
	NW allochtoon	45	35,6%	17	63,6%
	W allochtoon	7	71,4%	3	29,7%
HBO-p	Autochtoon	1	100,0%	0	
	NW allochtoon	1	100,0%	1	34,0%

Bijlage

	NW-allochtoon	5	18,5%	3	9,1%	4	17,4%	6	22,2%
	W-allochtoon	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	4	8,2%	3	6,4%	4	8,3%	3	8,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,0%	1	4,3%	3	11,1%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	1	2,0%	6	12,8%	8	16,7%	3	8,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,0%	2	8,7%	5	18,5%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	2	33,3%	1	25,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
62	0	22	0

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	1
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	15	3

Tabel r.25 Historisch en verwacht BSA-rendement Fiscale Economie naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	67	64,2%	27	65,7%
NW allochtoon NL vooropl	50	34,0%	18	61,9%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	9	22,2%	2	44,5%
W allochtoon NL vooropl	7	71,4%	3	29,7%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Bijlage

HBO-p	W-allochtoon	5	83,3%	7	100,0%	6	100,0%	4	80,0%
	Autochtoon	1	1,8%	0	0,0%	3	5,9%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	2,3%	1	3,7%	1	3,3%
Buitenlands	W-allochtoon	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	4	10,8%	6	14,0%	1	3,7%	2	6,7%
Overig	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Autochtoon	5	9,1%	0	0,0%	0	0,0%	1	2,7%
	NW-allochtoon	6	16,2%	3	7,0%	2	7,4%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	20,0%
		0		0		3		1	

Tabel i.29 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscale Economie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	12	24,5%	11	24,4%	16	37,2%	8	23,5%
	NW-allochtoon	12	52,2%	9	36,0%	6	37,5%	8	33,3%
	W-allochtoon	1	33,3%	1	16,7%	1	25,0%	2	50,0%
6,5-7,5	Autochtoon	31	63,3%	28	62,2%	25	58,1%	21	61,8%
	NW-allochtoon	9	39,1%	16	64,0%	9	56,3%	15	62,5%
	W-allochtoon	2	66,7%	4	66,7%	3	75,0%	2	50,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	6	12,2%	6	13,3%	2	4,7%	5	14,7%
	NW-allochtoon	2	8,7%	0	0,0%	1	6,3%	1	4,2%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	16,7%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		6		11		14		5	

Tabel i.30 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscale Economie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,0%	1	4,3%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	35	71,4%	26	55,3%	29	60,4%	23	63,9%
	NW-allochtoon	20	74,1%	26	78,8%	14	60,9%	12	44,4%
	W-allochtoon	3	60,0%	6	85,7%	4	66,7%	3	75,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	2	4,1%	7	14,9%	4	8,3%	6	16,7%
	NW-allochtoon	2	7,4%	1	3,0%	1	4,3%	1	3,7%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	14,3%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	7	14,3%	5	10,6%	3	6,3%	1	2,8%

Bijlage

W-allochtoon NL vooropleiding	6	6,1%	7	7,2%	6	6,8%	5	6,8%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	0	0,0%	4	4,5%	1	1,4%

Tabel i.26 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscale Economie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	6	100,0%	8	100,0%	3	100,0%	4	100,0%
	Marokkaans	6	100,0%	2	66,7%	4	100,0%	3	100,0%
	Surinaams	5	83,3%	7	70,0%	3	75,0%	2	66,7%
	Antilliaans/Arubaans	8	72,7%	7	77,8%	4	100,0%	7	87,5%
	Overig niet-westers	8	100,0%	13	100,0%	12	100,0%	12	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	1	33,3%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	1	16,7%	3	30,0%	1	25,0%	1	33,3%
	Antilliaans/Arubaans	3	27,3%	2	22,2%	0	0,0%	1	12,5%
	Overig niet-westers	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Tabel i.27 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscale Economie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	37	67,3%	34	72,3%	40	78,4%	28	75,7%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	20	60,6%	18	48,6%	16	61,5%	17	60,7%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	2	50,0%	3	50,0%	1	100,0%	2	100,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	2	33,3%	7	100,0%	3	50,0%	5	100,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	18	32,7%	13	27,7%	11	21,6%	9	24,3%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	13	39,4%	19	51,4%	10	38,5%	11	39,3%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	2	50,0%	3	50,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	4	66,7%	0	0,0%	3	50,0%	0	0,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.28 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscale Economie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	49	89,1%	47	100,0%	48	94,1%	36	97,3%
	NW-allochtoon	27	73,0%	33	76,7%	23	85,2%	27	90,0%

Bijlage

NW allochtoon	0	0,0%	1	88,0%
W allochtoon	4	25,0%	1	88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.24 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Economics & Business Economics naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	1	100,0%	0	
	W allochtoon	37	24,3%	14	73,2%
economie & maatschappij	Autochtoon	12	33,3%	5	59,8%
	NW allochtoon	6	50,0%	1	88,0%
	W allochtoon	6	0,0%	11	82,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	1	100,0%	4	66,3%
	NW allochtoon	0	0,0%	2	61,0%
	W allochtoon	9	11,1%	1	88,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	1	100,0%	1	55,0%
	W allochtoon	7	0,0%	2	88,0%
natuur & techniek	Autochtoon	1	0,0%	0	
	NW allochtoon	3	33,3%	0	
	W allochtoon	7	28,6%	9	70,9%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	0	0,0%	6	73,5%
	NW allochtoon	2	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Fiscale Economie

Instroom

Tabel i.25 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Fiscale Economie naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	55	56,1%	47	48,5%	51	58,0%	37	50,7%
NW-allochtoon NL vooropleiding	33	33,7%	37	38,1%	26	29,5%	28	38,4%
NW-allochtoon Buitennl. vooropleiding	4	4,1%	6	6,2%	1	1,1%	2	2,7%

Bijlage

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	62	74,2%	36	71,6%
	NW allochtoon NL vooropl	12	66,7%	9	66,3%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	23	73,9%	13	67,0%
	W allochtoon NL vooropl	9	55,6%	6	55,5%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	53	67,9%	27	71,9%
Vrouwen	Autochtoon	23	87,0%	12	72,5%
	NW allochtoon NL vooropl	12	83,3%	7	70,9%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	27	74,1%	11	71,1%
	W allochtoon NL vooropl	4	50,0%	0	
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	31	64,5%	10	64,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.22 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Economics & Business Economics naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	66	81,8%	37	76,5%
	NW allochtoon	14	64,3%	15	67,0%
	W allochtoon	13	53,8%	4	66,3%
HBO-p	Autochtoon	1	100,0%	0	
	NW allochtoon	8	87,5%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	1	34,0%
Buitenlands	Autochtoon	15	53,3%	6	50,0%
	NW allochtoon	50	74,0%	24	68,9%
	W allochtoon	84	66,7%	37	69,8%
Overig	Autochtoon	3	100,0%	5	63,8%
	NW allochtoon	2	100,0%	1	88,0%
	W allochtoon	0	0,0%	1	34,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.23 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Economics & Business Economics naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	3	100,0%	1	88,0%
	NW allochtoon	2	50,0%	0	
	W allochtoon	1	100,0%	0	
6,5-7,5	Autochtoon	37	18,9%	19	70,2%
	NW allochtoon	8	37,5%	12	69,0%
	W allochtoon	8	50,0%	3	59,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	26	7,7%	17	88,0%

Bijlage

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	4	63
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	4	2

Tabel r.19 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Economics & Business Economics naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	85	77,6%	48	71,8%
NW allochtoon NL vooropl	24	75,0%	16	68,3%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	50	74,0%	24	68,9%
W allochtoon NL vooropl	13	53,8%	6	55,5%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	84	66,7%	37	69,8%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.20 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Economics & Business Economics naar etnische herkomstgroepen

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	85	77,6%	48	71,8%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	2	0	
	Marokkaans	2	0	
	Antilliaans/Arubaan	3	2	44,5%
	Surinaams	0	1	88,0%
	Overig NW	17	13	70,5%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	2	2	61,0%
	Marokkaans	0	0	
	Antilliaans/Arubaan	2	0	
	Surinaams	0	0	
	Overig NW	46	22	69,6%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.21 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Economics & Business Economics naar geslacht en etnische herkomst

Bijlage

W-allochtoon	2	40,0%	2	25,0%	1	33,3%	1	25,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	1		3		1		3	

Tabel i.24 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Economics & Business Economics naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	12,5%	0	0,0%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	19	61,3%	18	51,4%	9	25,7%	14	37,8%
	NW-allochtoon	5	100,0%	7	77,8%	1	12,5%	5	33,3%
	W-allochtoon	3	60,0%	3	37,5%	0	0,0%	1	25,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	1	3,2%	5	14,3%	8	22,9%	11	29,7%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	11,1%	4	50,0%	4	26,7%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%	2	50,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	6	19,4%	3	8,6%	2	5,7%	1	2,7%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%
natuur & techniek	Autochtoon	4	12,9%	3	8,6%	3	8,6%	2	5,4%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	11,1%	2	25,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	20,0%	2	25,0%	1	33,3%	0	0,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	1	3,2%	6	17,1%	13	37,1%	9	24,3%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	12,5%	6	40,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	2	25,0%	1	33,3%	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
8	0	11	0

Bijlage

Mannen	Autochtoon	30	71,4%	33	75,0%	27	75,0%	36	75,0%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	4	44,4%	8	53,3%	3	30,0%	9	56,3%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	7	31,8%	16	57,1%	13	61,9%	13	52,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	3	60,0%	6	75,0%	2	50,0%	6	100,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	20	55,6%	35	70,0%	26	68,4%	28	73,7%
Vrouwen	Autochtoon	12	28,6%	11	25,0%	9	25,0%	12	25,0%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	5	55,6%	7	46,7%	7	70,0%	7	43,8%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	15	68,2%	12	42,9%	8	38,1%	12	48,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	2	40,0%	2	25,0%	2	50,0%	0	0,0%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	16	44,4%	15	30,0%	12	31,6%	10	26,3%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.22 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Economics & Business Economics naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	31	73,8%	35	79,5%	35	97,2%	37	77,1%
	NW-allochtoon	5	16,1%	9	20,9%	8	25,8%	15	36,6%
	W-allochtoon	5	12,2%	8	13,8%	3	7,1%	4	9,1%
HBO-p	Autochtoon	1	2,4%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	4	12,9%	4	9,3%	2	6,5%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	2,4%	1	2,3%
Buitenlands	Autochtoon	10	23,8%	6	13,6%	1	2,8%	6	12,5%
	NW-allochtoon	22	71,0%	28	65,1%	21	67,7%	25	61,0%
	W-allochtoon	36	87,8%	50	86,2%	38	90,5%	38	86,4%
Overig	Autochtoon	0	0,0%	3	6,8%	0	0,0%	5	10,4%
	NW-allochtoon	0	0,0%	2	4,7%	0	0,0%	1	2,4%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	2,3%
Ontbrekende achtergrondgegevens		3		6		34		70	

Tabel i.23 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Economics & Business Economics naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	2	6,5%	1	2,9%	4	11,8%	1	2,8%
	NW-allochtoon	0	0,0%	2	33,3%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
6,5-7,5	Autochtoon	16	51,6%	21	60,0%	18	52,9%	19	52,8%
	NW-allochtoon	4	100,0%	4	66,7%	3	37,5%	12	92,3%
	W-allochtoon	2	40,0%	6	75,0%	2	66,7%	3	75,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	13	41,9%	13	37,1%	12	35,3%	16	44,4%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	5	62,5%	1	7,7%

International Bachelor Economics & Business Economics

Instroom

Tabel i.19 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Economics & Business Economics naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	42	35,9%	44	29,1%	36	25,2%	48	23,4%
NW-allochtoon NL vooropleiding	9	7,7%	15	9,9%	10	7,0%	16	7,8%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	22	18,8%	28	18,5%	21	14,7%	25	12,2%
W-allochtoon NL vooropleiding	5	4,3%	8	5,3%	4	2,8%	6	2,9%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	36	30,8%	50	33,1%	38	26,6%	38	18,5%
Ontbrekende achtergrondgegevens	3	2,6%	6	4,0%	34	23,8%	72	35,1%

Tabel i.20 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Economics & Business Economics naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	0	0,0%	2	50,0%	1	100,0%	0	0,0%
	Marokkaans	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	1	50,0%	2	66,7%	1	50,0%	2	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
	Overig niet-westers	7	25,0%	10	28,6%	8	28,6%	13	36,1%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	2	50,0%	0	0,0%	2	100,0%
	Marokkaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	1	50,0%	1	33,3%	1	50,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Overig niet-westers	21	75,0%	25	71,4%	20	71,4%	23	63,9%

Tabel i.21 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Economics & Business Economics naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%

Bijlage

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.17 Historisch en verwacht BSA-rendement Economie & Bedrijfseconomie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	153	35,3%	84	51,5%
	NW allochtoon	84	27,4%	26	46,5%
	W allochtoon	17	35,3%	9	33,3%
6,5-7,5	Autochtoon	431	69,4%	191	67,1%
	NW allochtoon	91	65,9%	29	53,0%
	W allochtoon	43	55,8%	13	58,6%
7,5 en hoger	Autochtoon	105	95,2%	51	80,3%
	NW allochtoon	18	94,4%	3	77,0%
	W allochtoon	8	87,5%	7	83,3%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.18 Historisch en verwacht BSA-rendement Economie & Bedrijfseconomie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	4	25,0%	3	52,0%
	NW allochtoon	2	50,0%	0	
	W allochtoon	3	33,3%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	457	60,6%	165	64,5%
	NW allochtoon	175	49,1%	46	51,5%
	W allochtoon	41	39,0%	19	54,1%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	65	75,4%	56	63,4%
	NW allochtoon	17	41,2%	10	34,7%
	W allochtoon	6	83,3%	7	60,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	83	60,2%	22	48,3%
	NW allochtoon	35	48,6%	10	42,2%
	W allochtoon	14	78,6%	4	44,5%
natuur & techniek	Autochtoon	69	76,8%	29	74,4%
	NW allochtoon	12	41,7%	6	49,8%
	W allochtoon	4	50,0%	2	55,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	47	68,1%	67	68,0%
	NW allochtoon	11	63,6%	11	67,0%
	W allochtoon	5	80,0%	3	59,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Bijlage

vooropleiding	Marokkaans	26	73,1%	12	41,5%
	Antilliaans/Arubaan	38	47,4%	12	49,8%
	Surinaams	61	39,3%	22	55,7%
	Overig NW	112	48,2%	29	52,3%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	
	Marokkaans	1	100,0%	0	
	Antilliaans/Arubaan	13	53,8%	1	34,0%
	Surinaams	20	35,0%	4	44,5%
	Overig NW	1	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.15 Historisch en verwacht BSA-rendement Economie & Bedrijfseconomie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	619	61,6%	280	63,8%
	NW allochtoon NL vooropl	181	48,6%	55	50,1%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	13	53,8%	2	44,5%
	W allochtoon NL vooropl	60	55,0%	28	48,6%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	4	25,0%	1	88,0%
Vrouwen	Autochtoon	160	69,4%	83	66,0%
	NW allochtoon NL vooropl	92	47,8%	34	50,4%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	22	36,4%	3	41,0%
	W allochtoon NL vooropl	14	50,0%	9	68,7%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.16 Historisch en verwacht BSA-rendement Economie & Bedrijfseconomie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	726	63,6%	343	64,8%
	NW allochtoon	254	48,4%	83	50,3%
	W allochtoon	73	53,4%	35	54,6%
HBO-p	Autochtoon	25	76,0%	8	71,5%
	NW allochtoon	12	58,3%	4	44,5%
	W allochtoon	1	100,0%	2	34,0%
Buitenlands	Autochtoon	7	28,6%	3	59,0%
	NW allochtoon	35	42,9%	5	42,4%
	W allochtoon	4	25,0%	1	88,0%
Overig	Autochtoon	21	42,9%	9	43,1%
	NW allochtoon	7	28,6%	2	61,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Bijlage

	NW-allochtoon	1	0,8%	0	0,0%	1	0,9%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus Inschrijfsysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
41	0	26	0

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	1	13
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	103	48

Tabel r.13 Historisch en verwacht BSA-rendement Economie & Bedrijfseconomie naar etnische herkomst

	COHORT				
	2009/10-2010/11*			2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	779	63,2%	363		64,3%
NW allochtoon NL vooropl	273	48,4%	89		50,3%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	35	42,9%	5		42,4%
W allochtoon NL vooropl	74	54,1%	37		53,5%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	4	25,0%	1		88,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.14 Historisch en verwacht BSA-rendement Economie & Bedrijfseconomie naar etnische herkomstgroepen

	COHORT				
	2009/10-2010/11*			2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht	Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	779	63,2%	363		64,3%
NW-allochtoon NL	Turks	36	47,2%	14	45,3%

Bijlage

Ontbrekende achtergrondgegevens	1	0	2	11
---------------------------------	---	---	---	----

Tabel i.17 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Economie & Bedrijfseconomie naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	63	16,9%	94	28,1%	84	24,2%	85	25,6%
	NW-allochtoon	34	36,6%	52	49,5%	34	43,6%	26	41,9%
	W-allochtoon	14	36,8%	3	9,7%	8	27,6%	12	33,3%
6,5-7,5	Autochtoon	245	65,9%	196	58,7%	214	61,7%	196	59,0%
	NW-allochtoon	47	50,5%	47	44,8%	41	52,6%	33	53,2%
	W-allochtoon	21	55,3%	23	74,2%	15	51,7%	16	44,4%
7,5 en hoger	Autochtoon	64	17,2%	44	13,2%	49	14,1%	51	15,4%
	NW-allochtoon	12	12,9%	6	5,7%	3	3,8%	3	4,8%
	W-allochtoon	3	7,9%	5	16,1%	6	20,7%	8	22,2%
Ontbrekende achtergrondgegevens		59		47		56		53	

Tabel i.18 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Economie & Bedrijfseconomie naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	1	0,3%	1	0,3%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	0,8%	2	1,8%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	2	0,5%	2	0,6%	1	0,3%	3	0,8%
	NW-allochtoon	1	0,8%	1	0,8%	2	1,8%	0	0,0%
	W-allochtoon	2	4,7%	1	3,1%	0	0,0%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	278	70,9%	191	54,3%	169	45,8%	169	47,9%
	NW-allochtoon	93	73,2%	88	66,2%	55	50,0%	49	55,7%
	W-allochtoon	27	62,8%	16	50,0%	17	54,8%	23	54,8%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	16	4,1%	49	13,9%	62	16,8%	57	16,1%
	NW-allochtoon	8	6,3%	9	6,8%	21	19,1%	11	12,5%
	W-allochtoon	2	4,7%	4	12,5%	7	22,6%	8	19,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	53	13,5%	33	9,4%	24	6,5%	25	7,1%
	NW-allochtoon	19	15,0%	16	12,0%	12	10,9%	10	11,4%
	W-allochtoon	10	23,3%	4	12,5%	1	3,2%	4	9,5%
natuur & techniek	Autochtoon	32	8,2%	38	10,8%	40	10,8%	31	8,8%
	NW-allochtoon	4	3,1%	8	6,0%	8	7,3%	6	6,8%
	W-allochtoon	1	2,3%	3	9,4%	1	3,2%	3	7,1%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	10	2,6%	38	10,8%	73	19,8%	67	19,0%
	NW-allochtoon	1	0,8%	10	7,5%	9	8,2%	12	13,6%
	W-allochtoon	1	2,3%	4	12,5%	5	16,1%	4	9,5%
afwijkend profiel		0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	0,3%

Bijlage

	Marokkaans	14	93,3%	14	100,0%	14	100,0%	13	100,0%
	Surinaams	26	83,9%	12	60,0%	10	90,9%	12	92,3%
	Antilliaans/Arubaans	32	74,4%	33	75,0%	23	85,2%	22	81,5%
	Overig niet-westers	50	100,0%	65	98,5%	54	98,2%	32	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	1	6,7%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	5	16,1%	8	40,0%	1	9,1%	1	7,7%
	Antilliaans/Arubaans	11	25,6%	11	25,0%	4	14,8%	5	18,5%
	Overig niet-westers	0	0,0%	1	1,5%	1	1,8%	0	0,0%

Tabel i.15 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Economie & Bedrijfseconomie naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	340	80,2%	298	77,8%	307	80,2%	289	77,3%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	85	62,5%	103	70,5%	75	62,0%	57	60,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	8	47,1%	7	35,0%	4	66,7%	2	33,3%
	W-allochtoon NL vooropleiding	39	90,7%	23	69,7%	26	81,3%	34	77,3%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	3	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	50,0%
Vrouwen	Autochtoon	84	19,8%	85	22,2%	76	19,8%	85	22,7%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	51	37,5%	43	29,5%	46	38,0%	38	40,0%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	9	52,9%	13	65,0%	2	33,3%	4	66,7%
	W-allochtoon NL vooropleiding	4	9,3%	10	30,3%	6	18,8%	10	22,7%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	0

Tabel i.16 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Economie & Bedrijfseconomie naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	392	92,5%	352	91,9%	369	96,3%	353	94,4%
	NW-allochtoon	127	83,0%	133	80,1%	110	86,6%	88	87,1%
	W-allochtoon	43	93,5%	32	94,1%	31	93,9%	42	91,3%
HBO-p	Autochtoon	9	2,1%	16	4,2%	6	1,6%	8	2,1%
	NW-allochtoon	6	3,9%	6	3,6%	10	7,9%	4	4,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	2,9%	1	3,0%	2	4,3%
Buitenlands	Autochtoon	5	1,2%	2	0,5%	3	0,8%	3	0,8%
	NW-allochtoon	17	11,1%	20	12,0%	6	4,7%	6	5,9%
	W-allochtoon	3	6,5%	1	2,9%	1	3,0%	2	4,3%
Overig	Autochtoon	18	4,2%	13	3,4%	5	1,3%	10	2,7%
	NW-allochtoon	3	2,0%	7	4,2%	1	0,8%	3	3,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

maatschappij

	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	1	55,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	-	-	0	
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	0	
natuur & gezondheid	Autochtoon	-	-	0	
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	0	
natuur & techniek	Autochtoon	-	-	7	78,6%
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	1	88,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	-	-	1	34,0%
	NW allochtoon	-	-	1	34,0%
	W allochtoon	-	-	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Economie & Bedrijfseconomie

Instroom

Tabel i.13 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Economie & Bedrijfseconomie naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	424	67,9%	383	65,7%	383	70,3%	374	70,0%
NW-allochtoon NL vooropleiding	136	21,8%	146	25,0%	121	22,2%	95	17,8%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	17	2,7%	20	3,4%	6	1,1%	6	1,1%
W-allochtoon NL vooropleiding	43	6,9%	33	5,7%	32	5,9%	44	8,2%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	3	0,5%	1	0,2%	1	0,2%	2	0,4%
Ontbrekende achtergrondgegevens	1	0,2%	0	0,0%	2	0,4%	13	2,4%

Tabel i.14 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Economie & Bedrijfseconomie naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	14	100,0%	22	100,0%	20	100,0%	16	100,0%

Tabel r.10 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Econometrics and Operations Research naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	-	-	9	74,7%
	NW allochtoon	-	-	1	34,0%
	W allochtoon	-	-	2	71,5%
HBO-p	Autochtoon	-	-	0	
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	0	
Buitenlands	Autochtoon	-	-	4	88,0%
	NW allochtoon	-	-	3	34,0%
	W allochtoon	-	-	6	62,5%
Overig	Autochtoon	-	-	0	
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.11 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Econometrics and Operations Research naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
5,5-6,4	Autochtoon	-	-	0	
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	0	
6,5-7,5	Autochtoon	-	-	3	59,0%
	NW allochtoon	-	-	1	34,0%
	W allochtoon	-	-	0	
7,5 en hoger	Autochtoon	-	-	6	82,5%
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	2	71,5%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.12 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Econometrics and Operations Research naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	-	-	0	
	NW allochtoon	-	-	0	
	W allochtoon	-	-	0	
economie &	Autochtoon	-	-	1	88,0%

Bijlage

NW allochtoon NL vooropl	-	-	1	34,0%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	-	-	3	34,0%
W allochtoon NL vooropl	-	-	2	71,5%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	-	-	6	62,5%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.8 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Econometrics and Operations Research naar etnische herkomstgroepen

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		-	-	13	78,8%
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	-	-	0	
	Marokkaans	-	-	0	
	Antilliaans/Arubaan	-	-	1	34,0%
	Surinaams	-	-	0	
	Overig NW	-	-	0	
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	-	-	0	
	Marokkaans	-	-	0	
	Antilliaans/Arubaan	-	-	0	
	Surinaams	-	-	1	34,0%
	Overig NW	-	-	2	34,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.9 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Econometrics and Operations Research naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	-	-	10	76,0%
	NW allochtoon NL vooropl	-	-	1	34,0%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	-	-	2	34,0%
	W allochtoon NL vooropl	-	-	1	88,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	-	-	6	62,5%
Vrouwen	Autochtoon	-	-	3	88,0%
	NW allochtoon NL vooropl	-	-	0	
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	-	-	1	34,0%
	W allochtoon NL vooropl	-	-	1	55,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	-	-	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Bijlage

	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	-	-	-	-	-	1	11,1%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	1	50,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	-	-	-	-	-	7	77,8%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	1	50,0%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	-	-	-	-	-	1	11,1%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	1	100,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
afwijkend profiel	Autochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	-	0	

BSA-rendement

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen zijn gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	14
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	0	0

Tabel r.7 Historisch en verwacht BSA-rendement International Bachelor Econometrics and Operations Research naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	-	-	13	78,8%

Bijlage

W-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	-	-	1	50,0%
W-allochtoon Buitennl.vooropleiding	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens	-	-	-	-	-	-	0	76,9%

Tabel i.10 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Econometrics and Operations Research naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	9	69,2%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	1	25,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	2	25,0%
HBO-p	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
Buitenlands	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	4	30,8%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	3	75,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	6	75,0%
Overig	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	-	-	14	

Tabel i.11 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Econometrics and Operations Research naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
6,5-7,5	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	3	33,3%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	1	100,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
7,5 en hoger	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	6	66,7%
	NW-allochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	W-allochtoon	-	-	-	-	-	-	2	100,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		-	-	-	-	-	-	0	

Tabel i.12 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Econometrics and Operations Research naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	0	0,0%

Tabel i.7 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Econometrics and Operations
Research naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	-	-	-	-	-	-	13	33,3%
NW-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	-	-	1	2,6%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	-	-	-	-	-	-	3	7,7%
W-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	-	-	2	5,1%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	-	-	-	-	-	-	6	15,4%
Ontbrekende achtergrondgegevens	-	-	-	-	-	-	14	35,9%

Tabel i.8 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Econometrics and Operations
Research naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	Marokkaans	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	Surinaams	-	-	-	-	-	-	1	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	Overig niet-westers	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	Marokkaans	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	Surinaams	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	-	-	-	-	-	-	1	100,0%
	Overig niet-westers	-	-	-	-	-	-	2	100,0%

Tabel i.9 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie International Bachelor Econometrics and Operations
Research naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	10	76,9%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	-	-	1	100,0%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	-	-	-	-	-	-	2	66,7%
	W-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	-	-	1	50,0%
	W-allochtoon Buitenl. vooropleiding	-	-	-	-	-	-	6	100,0%
Vrouwen	Autochtoon	-	-	-	-	-	-	3	23,1%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	-	-	-	-	-	-	0	0,0%
	NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	-	-	-	-	-	-	1	33,3%

Bijlage

5,5-6,4	Autochtoon	18	38,9%	19	45,6%
	NW allochtoon	10	10,0%	15	27,2%
	W allochtoon	5	20,0%	2	44,5%
6,5-7,5	Autochtoon	86	66,3%	66	55,7%
	NW allochtoon	32	71,9%	14	55,3%
	W allochtoon	13	7,7%	9	68,7%
7,5 en hoger	Autochtoon	43	93,0%	27	75,9%
	NW allochtoon	7	85,7%	1	88,0%
	W allochtoon	4	100,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.6 Historisch en verwacht BSA-rendement Econometrie en Operationele Research naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
cultuur & maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	1	0,0%	1	34,0%
	W allochtoon	0	0,0%	0	
economie & maatschappij	Autochtoon	23	73,9%	15	53,9%
	NW allochtoon	5	40,0%	7	32,1%
	W allochtoon	3	0,0%	0	
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	5	80,0%	3	88,0%
	NW allochtoon	0	0,0%	2	88,0%
	W allochtoon	2	50,0%	0	
natuur & gezondheid	Autochtoon	29	65,5%	5	59,8%
	NW allochtoon	16	68,8%	4	17,0%
	W allochtoon	6	0,0%	0	
natuur & techniek	Autochtoon	58	70,7%	38	58,2%
	NW allochtoon	16	62,5%	5	20,4%
	W allochtoon	3	33,3%	4	52,8%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	36	69,4%	54	58,3%
	NW allochtoon	15	60,0%	18	45,2%
	W allochtoon	9	44,4%	7	70,9%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

International Bachelor Econometrics and Operations Research

Instroom

Bijlage

Antilliaans/Arubaan	2	0,0%	0
Surinaams	2	0,0%	0
Overig NW	2	0,0%	0

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.3 Historisch en verwacht BSA-rendement Econometrie en Operationele Research naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Mannen	Autochtoon	129	69,8%	91	55,8%
	NW allochtoon NL vooropl	52	51,9%	31	36,4%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	7	14,3%	0	
	W allochtoon NL vooropl	19	21,1%	10	61,9%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	1	0,0%
Vrouwen	Autochtoon	33	66,7%	27	63,8%
	NW allochtoon NL vooropl	9	66,7%	7	49,4%
	NW allochtoon Buitenl. Vooropl	1	0,0%	0	
	W allochtoon NL vooropl	5	40,0%	1	88,0%
	W allochtoon Buitenl. Vooropl	0	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.4 Historisch en verwacht BSA-rendement Econometrie en Operationele Research naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Vwo	Autochtoon	153	69,3%	116	58,3%
	NW allochtoon	53	60,4%	37	38,4%
	W allochtoon	23	26,1%	11	64,3%
HBO-p	Autochtoon	0	0,0%	0	
	NW allochtoon	3	0,0%	0	
	W allochtoon	0	0,0%	0	
Buitenlands	Autochtoon	2	100,0%	0	
	NW allochtoon	8	12,5%	0	
	W allochtoon	1	100,0%	1	0,0%
Overig	Autochtoon	7	57,1%	2	17,0%
	NW allochtoon	5	20,0%	1	55,0%
	W allochtoon	1	0,0%	0	

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.5 Historisch en verwacht BSA-rendement Econometrie en Operationele Research naar gemiddeld eindexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT			
		2009/10-2010/11*		2012	
		N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1

Bijlage

De studentaantallen voor de (verwachte) BSA-rendementen kunnen afwijken van de instroomaantallen. Dit komt omdat voor de berekeningen van de rendementen alle studenten zijn meegenomen waarvoor de faculteiten studievoortgang- en BSA-gegevens hebben verstrekt (de BSA-cohortlijsten), terwijl de instroomaantallen gebaseerd zijn op de EIS-lijst (Erasmus InschrijfSysteem). Hierdoor kunnen verschillen ontstaan. Voor deze opleiding zijn deze verschillen aangegeven in onderstaande overzicht:

cohort 2009/10 - 2010/11		cohort 2012	
wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst	wel in EIS-lijst, niet in BSA-cohortlijst	wel in BSA-cohortlijst, niet in EIS-lijst
0	0	1	0

Verder zijn studenten waarvan achtergrondgegevens in het 1CijferHO-bestand ontbreken, buiten de tabellen gehouden. Het gaat voor deze opleiding om de volgende aantallen:

		Cohort 2009/10-2010/11	Cohort 2012
Etnische herkomst onbekend		0	0
Etnische herkomst bekend	vooropleiding onbekend	0	4
	vooropleiding vwo, gem. eindexamencijfer onbekend	11	11

Tabel r.1 Historisch en verwacht BSA-rendement International Econometrie en Operationele Research naar etnische herkomst

	COHORT			
	2009/10-2010/11*		2012	
	N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon	162	69,1%	118	57,6%
NW allochtoon NL vooropl	61	54,1%	38	38,8%
NW allochtoon Buitenl. Vooropl	8	12,5%	0	
W allochtoon NL vooropl	24	25,0%	11	64,3%
W allochtoon Buitenl. Vooropl	1	100,0%	1	0,0%

*Het BSA-rendement na Jaar 2 van cohort 2011 is op het moment van schrijven nog niet bekend.

**totale N over de cohorten 2009/10 en 2010/11

***gemiddeld BSA-rendement over de cohorten 2009/10 en 2010/11

Tabel r.2 Historisch en verwacht BSA-rendement Econometrie en Operationele Research naar etnische groepen

			COHORT			
			2009/10-2010/11*		2012	
			N**	Pos BSA na Jaar 2***	N	Verwacht Pos BSA na Jaar 1
Autochtoon		162	69,1%	118	57,6%	
NW-allochtoon NL vooropleiding	Turks	6	33,3%	3	22,7%	
	Marokkaans	3	33,3%	5	20,4%	
	Antilliaans/Arubaan	6	66,7%	1	0,0%	
	Surinaams	12	41,7%	6	55,3%	
	Overig NW	34	61,8%	23	42,3%	
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	Turks	1	100,0%	0		
	Marokkaans	1	0,0%	0		

Bijlage

6,5-7,5	NW-allochtoon	2	10,0%	8	27,6%	11	40,7%	15	51,7%
	W-allochtoon	2	28,6%	3	20,0%	4	26,7%	2	18,2%
	Autochtoon	38	54,3%	48	62,3%	49	53,3%	65	58,6%
7,5 en hoger	NW-allochtoon	14	70,0%	18	62,1%	12	44,4%	13	44,8%
	W-allochtoon	5	71,4%	8	53,3%	5	33,3%	9	81,8%
	Autochtoon	22	31,4%	21	27,3%	32	34,8%	27	24,3%
Ontbrekende achtergrondgegevens	NW-allochtoon	4	20,0%	3	10,3%	4	14,8%	1	3,4%
	W-allochtoon	0	0,0%	4	26,7%	6	40,0%	0	0,0%
	Autochtoon	4		7		13		13	

Tabel i.6 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Econometrie en Operationele Research naar vwo-profiel en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Algemeen	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
cultuur & maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	0	0,0%	1	3,1%	0	0,0%	1	2,7%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
economie & maatschappij	Autochtoon	12	16,4%	11	13,8%	11	11,5%	15	12,9%
	NW-allochtoon	1	4,8%	4	12,5%	5	13,9%	7	18,9%
	W-allochtoon	2	28,6%	1	6,3%	2	13,3%	0	0,0%
economie/maatschappij & cultuur/maatschappij	Autochtoon	0	0,0%	5	6,3%	0	0,0%	3	2,6%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	1	2,8%	2	5,4%
	W-allochtoon	0	0,0%	2	12,5%	1	6,7%	0	0,0%
natuur & gezondheid	Autochtoon	26	35,6%	3	3,8%	7	7,3%	5	4,3%
	NW-allochtoon	12	57,1%	4	12,5%	6	16,7%	4	10,8%
	W-allochtoon	4	57,1%	2	12,5%	0	0,0%	0	0,0%
natuur & techniek	Autochtoon	26	35,6%	32	40,0%	32	33,3%	38	32,8%
	NW-allochtoon	6	28,6%	10	31,3%	10	27,8%	5	13,5%
	W-allochtoon	0	0,0%	3	18,8%	5	33,3%	4	36,4%
natuur/techniek & natuur/gezondheid	Autochtoon	8	11,0%	28	35,0%	45	46,9%	54	46,6%
	NW-allochtoon	2	9,5%	13	40,6%	14	38,9%	18	48,6%
	W-allochtoon	1	14,3%	8	50,0%	7	46,7%	7	63,6%
afwijkend profiel	Autochtoon	1	1,4%	1	1,3%	1	1,0%	1	0,9%
	NW-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

BSA-rendement

Tabel i.3 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Econometrie en Operationele Research naar geslacht en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Mannen	Autochtoon	61	80,3%	68	79,1%	70	71,4%	92	77,3%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	21	84,0%	31	86,1%	27	71,1%	31	81,6%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	4	100,0%	3	75,0%	2	66,7%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	6	85,7%	13	76,5%	12	80,0%	10	90,9%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	1	100,0%	2	100,0%	1	100,0%
Vrouwen	Autochtoon	15	19,7%	18	20,9%	28	28,6%	27	22,7%
	NW-allochtoon NL vooropleiding	4	16,0%	5	13,9%	11	28,9%	7	18,4%
	NW-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	1	25,0%	1	33,3%	0	0,0%
	W-allochtoon NL vooropleiding	1	14,3%	4	23,5%	3	20,0%	1	9,1%
	W-allochtoon Buitenl.vooropleiding	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		0		0	

Tabel i.4 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Econometrie en Operationele Research naar vooropleiding en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Vwo	Autochtoon	73	96,1%	80	93,0%	96	98,0%	116	97,5%
	NW-allochtoon	21	72,4%	32	80,0%	36	87,8%	37	97,4%
	W-allochtoon	7	100,0%	16	88,9%	15	88,2%	11	91,7%
HBO-p	Autochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	1	3,4%	2	5,0%	2	4,9%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Buitenlands	Autochtoon	0	0,0%	2	2,3%	1	1,0%	0	0,0%
	NW-allochtoon	4	13,8%	4	10,0%	3	7,3%	0	0,0%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	5,6%	2	11,8%	1	8,3%
Overig	Autochtoon	3	3,9%	4	4,7%	1	1,0%	3	2,5%
	NW-allochtoon	3	10,3%	2	5,0%	0	0,0%	1	2,6%
	W-allochtoon	0	0,0%	1	5,6%	0	0,0%	0	0,0%
Ontbrekende achtergrondgegevens		0		0		1		4	

Tabel i.5 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Econometrie en Operationele Research naar gemiddeld indexamencijfer vwo en etnische herkomst

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
5,5-6,4	Autochtoon	10	14,3%	8	10,4%	11	12,0%	19	17,1%

Bijlage 1 Tabellen instroom en (verwacht) BSA-rendement per faculteit en opleiding

ESE-opleidingen

Econometrie en Operationele Research

Instroom

Tabel i.1 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Econometrie en Operationele Research naar etnische herkomst

	COHORT							
	2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	n	%	n	%	N	%	n	%
Autochtoon	76	67,9%	86	59,7%	98	62,4%	119	68,8%
NW-allochtoon NL vooropleiding	25	22,3%	36	25,0%	38	24,2%	38	22,0%
NW-allochtoon Buitenl. vooropleiding	4	3,6%	4	2,8%	3	1,9%	0	0,0%
W-allochtoon NL vooropleiding	7	6,3%	17	11,8%	15	9,6%	11	6,4%
W-allochtoon Buitenl. Vooropleiding	0	0,0%	1	0,7%	2	1,3%	1	0,6%
Ontbrekende achtergrondgegevens	0	0,0%	0	0,0%	1	0,6%	4	2,3%

Tabel i.2 Instroomaantallen en samenstelling studentenpopulatie Econometrie en Operationele Research naar etnische herkomstgroepen

		COHORT							
		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%
NL-vooropleiding	Turks	3	75,0%	3	100,0%	4	100,0%	3	100,0%
	Marokkaans	2	100,0%	1	50,0%	3	100,0%	5	100,0%
	Surinaams	2	66,7%	4	80,0%	4	100,0%	1	100,0%
	Antilliaans/Arubaans	5	83,3%	7	87,5%	6	66,7%	6	100,0%
	Overig niet-westers	13	92,9%	21	95,5%	21	100,0%	23	100,0%
Buitenl. vooropleiding	Turks	1	25,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Marokkaans	0	0,0%	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Surinaams	1	33,3%	1	20,0%	0	0,0%	0	0,0%
	Antilliaans/Arubaans	1	16,7%	1	12,5%	3	33,3%	0	0,0%
	Overig niet-westers	1	7,1%	1	4,5%	0	0,0%	0	0,0%

Bijlage

autochtone als niet-westerse allochtone studenten en in het kleiner worden van verschillen in BSA-rendementen tussen deze twee groepen. Bovendien wordt verwacht dat deze patronen zich sterker voor zullen doen dan bij N=N opleidingen met een grootschalige onderwijsopzet en bij N=N opleidingen waar kleinschalig onderwijs recent is ingevoerd.

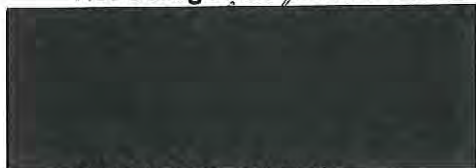
studenten kleiner worden door de N=N regeling. Dit komt het sterkst naar voren onder hbo-p'ers. De verwachte ontwikkelingen in deze groep wijzen in de richting dat het verschil in BSA-rendement tussen autochtonen en niet-westerse allochtonen krimpt van 21 naar 12 procentpunten.

- Naar gemiddeld eindexamencijfer vwo wordt zowel voor de autochtone als de niet-westerse allochtone groep verwacht dat alleen voor studenten met een gemiddeld cijfer tussen de 5,5 en 6,4 het BSA-rendement na 1 jaar onder het N=N regime hoger uitvalt dan het BSA-rendement na 2 jaar in de pre-N=N periode. Bij de andere eindexamencijfergroepen neemt dit BSA-rendement juist af (of blijft gelijk). Bij studenten met een gemiddeld cijfer tussen de 5,5 en 6,4 of tussen de 6,5 en 7,4 is de verwachting dat verschillen in BSA-rendement tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten groter worden, bij de groep met als gemiddeld cijfer 7,5 of hoger dat het verschil kleiner wordt.
- Bij de vwo-profielen 'cultuur & maatschappij', 'economie & maatschappij' en 'economie/maatschappij & cultuur/maatschappij' lijken de verschillen in BSA-rendement tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten kleiner te worden na invoering van de N=N regeling. Opmerkelijk is de verwachting dat bij het profiel 'cultuur & maatschappij' het verschil bijna verdwijnt. Bij de 'natuur'-profielen ('natuur & gezondheid', 'natuur & techniek' en 'natuur/gezondheid & natuur/techniek') wordt verwacht dat het verschil in BSA-rendement groter zal worden na invoering van de N=N regeling.
- Bij FSW is de verwachting dat het verschil in BSA-rendement tussen autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding kleiner wordt. Enerzijds omdat de rendementen van autochtone studenten waarschijnlijk zullen dalen, anderzijds omdat deze voor niet-westerse allochtone studenten waarschijnlijk zullen stijgen.
- Een vergelijking tussen de vier EUR-opleidingen met het hoogste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding levert de verwachting op dat het N=N model in combinatie met het op langere termijn werken met een kleinschalige onderwijsopzet resulteert in hogere rendementen voor zowel

BSA's. Ik benadruk met klem het voorlopige en onvolledige karakter van deze cijfers. We hopen u spoedig het volledige en definitieve overzicht te kunnen sturen. Door definitieverschillen zullen deze cijfers waarschijnlijk (licht) afwijken van die in de RISBO-rapportage.
In bijlage 3 vindt u het jaarverslag van N=N in collegejaar 2012-2013 waarin de uitgevoerde activiteiten staan beschreven.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Prof. dr. H.G. Schmidt
Rector Magnificus

*Bijlage 1: Voornaamste standpunten Voorzitters Examencommissie n.a.v. adviezen URaad
Bijlage 2: Voorlopige BSA resultaten 2012/2013 d.d. 7 oktober 2013
Bijlage 3: Jaarverslag Nominaal is Normaal 2012-2013*

Bijlage 1: Overzicht voornaamste standpunten examencommissies EUR op advies UR (UR/JB/36395)

	Compensatie	Herkansingsmogelijkheden	Maatwerk voor excellente studenten
ESE	Cijfers tussen de 4,5 en 5,4 kunnen gecompenseerd worden binnen daartoe vastgestelde clusters van onderwijsseenheden. Ondergrens van 4,5. Geregeld in OER.	Mogelijk om reeds behaalde resultaat te herkansen binnen een cluster (ook voldoende of na compensatie). Hoogste resultaat telt na herkansing. Geregeld in OER.	- I.s.m. ESL m-d's programma voor excellente studenten (gem. eindcijfer VWO 7,0) met aantal extra faciliteiten (versoepeling BSA, studieadvies, toegang geselecteerde onderwijsgroepen). Geregeld in OER. - Engelstalige BSc Econometrics/Economics programma voor excellente studenten (gem. eindcijfer VWO 7,0) met aantal extra faciliteiten (versoepeling BSA en toegang geselecteerde onderwijsgroepen). Geregeld in OER. - Studenten met gem. van 7,0 na B1 hoeven niet te voldoen aan aanwezigheidsplicht van 70% in B2, zodat evt. tweede bachelor kan worden gevolgd. Geregeld in OER - Maatwerk voor excellente studenten wordt niet in de regeling PO geregeld, omdat het daarbij gaat om andere zaken, zie OER.
ESL	Ondergrens van 4,5. Met ingang van 1,9,2012 is bij alle ESL opleidingen de mogelijkheid ingevoerd om in BA1 uitsluitend afgeronde vijven (4,5 en hoger) te compenseren. Met ingang van 1,9,2013 is de mogelijkheid ingevoerd om, onder specifieke voorwaarden, in BA2 maximaal twee vijven te compenseren. Geregeld in OER.	- Examencommissie staat afwijzend tegenover het voorstel tot recht op volledige benutting van het beperkte aantal herkansingen ook als voldaan is aan de eisen van het BSA. (i.v.m. uitsluitend studenten, meerwerk docenten). - Bij invoeren van een dergelijk recht moet de herkansingsregeling in zijn geheel worden heroverwogen, tenzij de compensatieregeling nog niet is geëvalueerd. Daarnaast zullen verandering van regelingen leiden tot overgangsregelingen wat onduidelijkheid en onoverzichtelijkheid voor studenten teweeg kan brengen.	- Examencommissie onderschrijft het belang van maatwerk voor excellente studenten. Dergelijke voorzieningen worden uitsluitend aangeboden aan studenten die op basis van objectieve criteria worden geselecteerd (studenten die bij ten minste één studie nominaal studeren en daar ten minste een 7,0 of een 7,5 gemiddeld staan). Geregeld in OER. - Ervaring door m-d's programma.
ESHCC	Ondergrens van 5,0, waarbij alleen gecompenseerd kan worden met een 7,0 of hoger. Geregeld in OER	Herkansingsregeling ook voor tentamens waar voldoende voor zijn behaald, waarbij het hoogstbehaalde cijfer telt. Geregeld in OER.	- Via de hardheidsclausule binnen de OER zijn voldoende mogelijkheden voor excellente studenten. - Mogelijkheden via de maatstaven voor handelen van examencommissie om studenten op juiste wijze tegemoet te komen, evt in overleg met studieadviseur. Geregeld in OER.
FSW	Ondergrens van 4,0, waarbij er alleen gecompenseerd kan worden wanneer studenten een 6,0 gemiddeld staan over de onderdelen in BA1. Geregeld in OER. Na empirisch onderzoek wordt duidelijk hoe studenten, die in B1 een 4,0 hebben gecompenseerd, presteren in het vervolg van de opleiding. Daarnaast zijn er geen psychometrische gronden voor het ophogen van de ondergrens.	-	-
FSW - BSK	Zie FSW reactie. Verdere opmerkingen: Ondergrens van een 4,5, omdat er ook een beperking van onvoldoendes is (maximaal twee cijfers onder 5,5 voor toelating).	Herkansing ook mogelijk voor voldoende. Geregeld in OER.	Examencommissie is voor maatwerk voor studenten die twee studies volgen, maar niet via een algemene regeling

FSW - PSY	Zie FSW reactie. Verdere opmerkingen: De ondergrens is ingesteld omdat dit overeenkomt met de middelbare school en een betere indicatie is van slecht presteren (betrouwbaarheid). Daarnaast wordt een 4,0 niet vaak gecompenseerd met een 8,0.	Nog geen standpunt bekend in afwachting van verdere toelichting door CvB	- Maatwerk voor studenten met een PO - Uitzonderingen voor 2 studies afhankelijk van opstelling van andere opleidingen.
FSW - PED	Zie FSW reactie	Geen voorstander van het opstellen van de herkansingen voor studenten die het eigenlijk niet nodig hebben (extra middelen die gepaard gaan met het maken en nakijken van de toetsen & mogelijk nadelig resultaten en studiesucces). Met een aantoonbare PO kan er een uitzondering gemaakt worden.	- Examencommissie onderschrijft het belang van maatwerk. - In samenspraak met studie-adviseurs komt PED de excellente studenten al vaak tegemoet. - Wel belangrijk dat ook de andere bachelorstudie van de betreffende student zich op deze manier opstelt, zodat kan worden voldaan aan de absolute minimum eisen die gelden.
IBMG	Ondergrens is 4,5 voor maximaal twee vakken in BA1. Geregeld in OER.	Aantal herkansingen gelijk voor alle studenten, waarbij het hoogstbehaalde cijfer telt. Geregeld in OER.	Pro-decaan beslist over studenten die bij het volgen van twee studies een negatief BSA kunnen krijgen.
RSM	Ondergrens van 4,5, waarbij één van uit BA1 mag worden gecompenseerd met twee 7 of een 8 of hoger. Geregeld in OER.	Aantal herkansingen beperkt tot max 4 in jaar 1. Herkansingsregeling ook voor tentamens waar een voldoende voor is behaald, waarbij het laagstbehaalde cijfer telt. Geregeld in OER.	Examencommissie onderschrijft maatwerk voor excellente studenten, maar niet als algemene regel. Dit wordt gebaseerd op de hardheidsclausule.
Erasmus MC	Ondergrens van 5,0. Wordt opgenomen in OER	Aantal herkansingen is onbeperkt waarbij het laagstbehaalde resultaat telt. Wordt opgenomen in OER	Positief om extra faciliteiten te treffen voor excellente studenten die 2 studies volgen en in samenspraak met studieadviseurs maatwerk te leveren.
FM	Ondergrens van 4,5 wordt ingevoerd. Geregeld in OER	**	**

* Akkoord met punten

Jaarverslag Nominaal is Normaal 2012-2013

d.d. 17 september 2013

Inleiding

In collegejaar 2011-2012 is de pilot Nominaal = Normaal (N=N) bij alle opleidingen van FSW van start gegaan. Gedurende de pilot en het hierbij horende onderzoek naar N=N is de werkgroep N=N wekelijks bij elkaar gekomen voor begeleiding van de pilot en invoering van N=N bij de overige opleidingen van de EUR.

Vanaf collegejaar 2012-2013 is de uitgebreide pilot Nominaal = Normaal van start gegaan bij alle faculteiten, behalve bij Geneeskunde en Wijsbegeerte. Om ervaringen uit te wisselen en de faculteiten te begeleiden, is de werkgroep N=N opgegaan in de projectgroep N=N die onder andere bestond uit de facultaire projectleiders.

Samenstelling

Gedurende collegejaar 2012-2013 bestond de projectgroep uit:

- Projectleiders: [redacted] en [redacted]
- Secretaris: [redacted]
- Beleidsmedewerker Onderwijs IDO: [redacted]
- Facultaire projectleider ESE: [redacted]
- Facultaire projectleider RSM: [redacted]
- Facultaire projectleider FSW: [redacted]
- Facultaire projectleider EMC: [redacted]
- Facultaire projectleider ESL: [redacted]
- Facultaire projectleider iBMG: [redacted]
- Facultaire projectleider ESHCC: [redacted]
- Facultaire projectleiders FW: [redacted] / [redacted]
- Risbo: [redacted]
- Persvoorlichting: [redacted] / [redacted]

[redacted] is sinds oktober 2012 werkzaam bij FSW, maar is bereid gevonden om gedeeltelijk projectleider N=N te blijven. Daarnaast heeft [redacted] het secretarisschap van [redacted] overgenomen per augustus 2012.

De stuurgroep bestond uit de volgende leden:

- [redacted] (CvB, voorzitter)
- [redacted] (IDO, projectleider)
- [redacted] (IDO, projectleider)
- [redacted] (FSW)
- [redacted] (ESE)
- [redacted] (ESHCC)

Het studentlid [redacted] (FSW) maakt sinds 2012-2013 geen deel meer uit van de stuurgroep vanwege studieverplichtingen. Daarnaast is in verband met het vertrek van [redacted]

October 8, 2013

naar de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten bereid gevonden om deel te nemen aan de stuurgroep N=N.

Werkwijze

De projectgroep is gemiddeld 1 keer per maand bijeen geweest, waarbij voornamelijk de projectleiders ervaringen met de invoering en voortgang van N=N hebben gedeeld, en het onderzoek naar de uitgebreide pilot N=N werd besproken.

Verder zijn ook actuele zaken besproken, zoals de ontwikkelingen rondom de medezeggenschapsraden, wetsvoorstellen (Kwaliteit in Verscheidenheid), studiebegeleiding en marketing- en communicatie aangelegenheden.

In verband met de besluitvorming rondom de invoering van N=N als EUR-beleid is de stuurgroep bijeengekomen in februari 2013. Tevens werd hier gesproken over de experimenteerregeling BSA in latere jaren van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen (OCW) en een mogelijk werkbezoek van minister Bussemaker over N=N.

Activiteiten

De activiteiten van de projectgroep zijn in te delen in vijf hoofdcategorieën, namelijk 1) bestuurlijke advisering/voorbereiding interne besluitvorming, 2) externe draagvlak, 3) onderzoek N=N, 4) uitwisseling van expertise en 5) voorlichting/communicatie.

1. Bestuurlijke advisering/voorbereiding interne besluitvorming/ intern draagvlak

- Dinsdag 11 december 2012 zijn de resultaten van N=N gepresenteerd aan de commissie OOS van de UR door [redacted] en [redacted] (i.a.v. [redacted] en [redacted]). Op dezelfde dag hebben [redacted] en [redacted] ook deze resultaten gepresenteerd in het overleg met de voorzitters van de examencommissies, waarbij vooral de nadruk lag op de herkansings- en compensatieregeling.
- Voorbereiding besluitvorming: naar aanleiding van behandeling van de tussenrapportage van de uitgebreide pilot N=N in de projectgroep, de stuurgroep en het opleidingsdirecteurenoverleg heeft het CvB in februari het bestuurlijke standpunt ingenomen om over te gaan tot definitieve invoering van N=N als EUR-beleid, met uitzondering van Wijsbegeerte en Geneeskunde. Dit standpunt is ter advisering aangeboden aan decanen, commissie OOS en de Universiteitsraad (zie hierna). De decanen hebben het advies onderschreven om over te gaan tot N=N als definitief beleid in de vergadering d.d. 8 mei 2013. De tussenrapportage van de uitgebreide pilot is in mei tevens aangeboden aan de Raad van Toezicht.
- Universiteitsraad (UR): in maart 2012 is door betrokken bestuurders en de UR besloten om over te gaan tot een uitgebreide pilot voordat N=N als definitief beleid zou worden ingevoerd op de EUR. In maart 2013 heeft de UR daartoe een tussentijdse rapportage van de uitgebreide pilot N=N ontvangen en werd zij om advies gevraagd (vergadering d.d. 26 maart 2013). De UR heeft positief geadviseerd en stelde enkele aandachtspunten op (UR/JB/36395) met betrekking tot (1) beperken van compensatiemogelijkheden (en het stellen van een ondergrens op 4,5), (2) Wijsbegeerte en Geneeskunde niet dwingen tot invoering per 2013, (3) faciliteiten c.q. ontheffingen verlenen voor studenten die 2 studies volgen, (4) ECTS/voortgangseisen in latere jaren dan het eerste voorkomen/ ontmoedigen, (5) herkansingen ook bij voldoende toestaan en (6) grondig evalueren incl. effecten op volgen tweede studies in de komende jaren. Alvorens hier een definitieve reactie op werd

October 8, 2013

gegeven door het CvB is het advies met de UR besproken op 23 april jl. en met decanen op 8 mei jl. Op 17 mei 2013 is vervolgens een reactie gestuurd waarin het CvB aangeeft dat zij de aandachtspunten oppakt.

2. Extern draagvlak

- Ministerie van OCW:

- o Op 17 oktober 2012 hebben [] en [] de eindrapportage N=N bij FSW toegelicht aan directeur Hoger Onderwijs van het ministerie van OCW geweest.
- o In januari 2013 is de eindrapportage N=N bij FSW naar minister Bussemaker gestuurd. Daarnaast hebben een aantal Tweede Kamerleden de rapportage ook ontvangen. De eindrapportage van de uitgebreide pilot N=N zal dit najaar ook naar het ministerie van OCW worden gestuurd.
- o Deelname Experimenteerregeling: in 2011 is er vanuit het CvB een brief gestuurd aan de toenmalige Staatssecretaris van OCW in het kader van N=N om uitgebreid te experimenteren. De uiteindelijke experimenteerregeling van OCW werd in april 2013 aangekondigd, waarbij alleen de mogelijkheden overbleven voor BSA in jaar 2 en no-show studenten. Na overleg met opleidingsdirecteuren, de projectgroep, de stuurgroep, het CvB en de decanen bleek dat de gestelde voorwaarden en de korte termijn onvoldoende baten voor de EUR zouden opleveren om deel te nemen, ook mede door de reeds ingevoerde activiteiten rondom N=N. Met de Uraad was al eerder afgesproken dat de EUR niet zou deelnemen aan een experiment met een BSA in jaar 2.
- o De EUR heeft in een vroeg stadium (november 2011) bij OCW aangekaart dat de betere prestaties en kortere studieduur door de invoering van N=N een nadelig financieel effect hebben voor de EUR. OCW heeft daarom een onderzoek ingesteld naar de financiële gevolgen van verkorting van de studieduur in het WO. Per brief (januari 2013) heeft de EUR nogmaals duidelijk gemaakt dat de onderwijsvernieuwingen en verbeterd studiesucces door het N=N beleid worden afgestraft door het huidige bekostigingsmodel in het hoger onderwijs. Voorlopige resultaten van dit onderzoek lijken dit te onderschrijven.
- o Een werkbezoek over N=N met minister Bussemaker is tot op heden nog niet gearrangeerd. Dit is afhankelijk van de agenda van de minister.
- Leden van de projectgroep N=N hebben papers ingediend voor het European Association for Institutional Research (EAIR), een jaarlijkse forum voor het internationale netwerk voor onderzoekers, managers en beleidsmedewerkers in het hoger onderwijs. Ingediend zijn *Guided reflection and academic performance* door o.a. [] & *The impact of an examination system on study progress* door o.a. [] en []
- Publiciteit/Media: in 2012-2013 zijn er verschillende artikelen gepubliceerd door medewerkers van de EUR in verschillende tijdschriften, te weten HO Management, THEMA en het Tijdschrift voor het Hoger Onderwijs. Daarnaast is het onderwerp N=N een aantal keren besproken in artikelen van verschillende kranten. In bijlage I zijn de publicaties in 2012-2013 naar aanleiding van N=N te zien.

3. Onderzoek N=N

- Rapportages Risbo: Conform de planning volgde Risbo de invoering van N=N met permanent onderzoek, dat resulteerde in de volgende onderzoeksrapportages:
 - o Een eerste tussenrapportage van de uitgebreide pilot in oktober 2012
 - o Een eindrapportage N=N FSW in december 2012
 - o Een tweede tussenrapportage uitgebreide pilot in februari 2013
 - o Een tussenrapportage 'diversiteit in N=N' in augustus 2013

October 8, 2013

Deze rapportages zijn tijdens de werkgroepbijeenkomsten steeds uitgebreid besproken en ook toegestuurd aan andere gremia, zoals decanen, opleidingsdirecteuren en de Universiteitsraad. De rapportages zijn op verzoek beschikbaar.

De eindrapportage van de uitgebreide pilot zal in november 2013 beschikbaar zijn.

4. *Uitwisseling expertise*

- Tweemaal zijn medewerkers van SSC OOS/Studentenbegeleiding aanwezig geweest bij de projectgroepvergadering. Daarbij informeerden zij de projectgroep over de achtergrond van studenten die bij studentdecanen/studentpsychologen langskomen, de afstemming met studieadviseurs en examencommissie en de problemen die zij voorzien voor hun doelgroep (zoals studenten met een beperking, topsporters, etc). Daarnaast heeft [REDACTED] 18 september 2012 een presentatie over N=N gegeven tijdens een kennisuitwisselings-bijeenkomst bij SSC OOS.
- Vanuit de UR zijn een aantal aandachtspunten geformuleerd met betrekking tot de uitvoering van N=N (zie ook onder Universiteitsraad). Een aantal hiervan is door de rector per brief voorgelegd aan de voorzitters examencommissies. In een brief d.d. 8 oktober 2013 aan de Universiteitsraad over de voortgang van N=N bespreekt de rector de punten mede op basis van de reacties van de voorzitters van de examencommissies. Deze worden in de Commissie OOS van 15 oktober 2013 nader toegelicht.
- Studenten – en studieverenigingen: in het afgelopen collegejaar is er door de Rotterdamse Kamer voor Verenigingen (RKvV) onderzoek gedaan naar de effecten van N=N op studentenverenigingen. Dit onderzoek is besproken in een overleg met de rector en de voorzitters van studie- en studentenverenigingen (november 2012).
- Artikelen: zie publiciteit/media.
- Tijdens de projectgroepbijeenkomsten deelden de facultaire projectleiders hun ervaringen rondom de aanpak en voortgang van N=N. Dit werd maandelijks gedaan, waarbij telkens één facultaire projectleider verslag deed van ontwikkelingen binnen de opleiding(en) (zie ook hierboven 'Werkwijze').

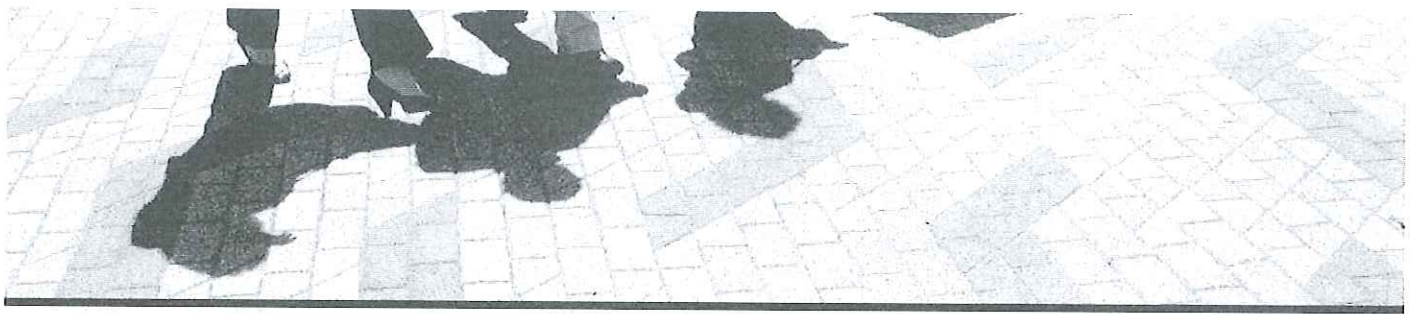
5. *Communicatie*

- Tijdens de open dag in november 2012 hebben faculteiten voorlichting gegeven over de inrichting van (het eerste jaar van) een opleiding en daarbij de specifieke EUR aanpak waar relevant benoemd (kleinschalig, activerend onderwijs, jaargroepen).
- Naar aanleiding van foutieve berichtgeving van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) heeft [REDACTED] op 8 januari 2013 een radio discussie gevoerd met de LSVb op radio 5 bij het programma 'dichtbij Nederland'. Vervolgens is er een overleg geweest met de LSVb over het onderzoek N=N, waarbij leden van de projectgroep N=N en de decaan van de Faculteit Sociale Wetenschappen aanwezig waren.
- Bij de Rijksuniversiteit Groningen is door [REDACTED] en [REDACTED] presentatie gegeven over Nominaal is Normaal.
- In het najaar van 2012 heeft [REDACTED] voor een aantal schooldecanen in de regio Rotterdam, Zeeland en Oost-Brabant een presentatie gegeven met betrekking tot N=N. Op de ouderdag in januari 2013 is dit gedaan door [REDACTED]. Op 7 september 2012 hebben [REDACTED] en [REDACTED] een presentatie gegeven aan de Ambassadors van de EUR.

October 8, 2013

Voortgang projectgroep N=N

De projectgroep N=N zal in het collegejaar 2013-2014 afgebouwd worden, aangezien N=N bij de meeste faculteiten als beleid is doorgevoerd. In november 2013 zal de projectgroep bij elkaar komen om de eindrapportage van de uitgebreide pilot N=N te bespreken. Daarna zal de projectgroep één keer per kwartaal bij elkaar komen zodat de introductie van N=N bij Erasmus MC en FW gemonitord kan worden en ook de resultaten van het voortgangsonderzoek systematisch besproken worden. Daarnaast is N=N een terugkerend agendapunt in bredere gremia zoals het opleidingsdirecteurenoverleg en het Interfacultair Netwerk voor Onderwijs (INO).

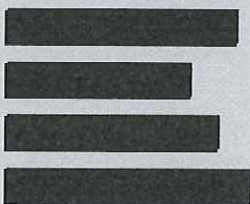
Risbo

Research-Training-Consultancy

Uitgebreide Pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Instroom en BSA-rendement voor en na invoering van N=N

In samenwerking met de EUR-werkgroep N=N

November 2013

**Uitgebreide pilot "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus
Universiteit Rotterdam: Instroom en BSA-rendement voor en na
invoering van N=N.**

i.s.m. Werkgroep N=N
Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

November 2013

Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Samenvatting	5
Summary	9
Hoofdstuk 1 Inleiding	13
Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten	17
2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen	18
2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N	19
2.3 Belangrijkste bevindingen N=N en de instroom van studenten	24
Hoofdstuk 3 N=N en het BSA-rendement	27
3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N	28
3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau	30
3.3 Belangrijkste bevindingen N=N en het BSA-rendement	35
Hoofdstuk 4 Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA	37
4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen	37
4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen	39
4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen	40
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	43
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	44
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	45
Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	46

Bijlage 5	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	47
Bijlage 6	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	48
Bijlage 7	Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst	49

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed wordt daarvoor de combinatie van de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

De precieze uitwerking van deze maatregelen is een facultaire aangelegenheid. In bijlage 1 tot en met 6 staat een overzicht hoe de verschillende faculteiten van de EUR de N=N regeling hebben uitgewerkt.

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar de mogelijke invloed van de invoering van de N=N regeling op de instroom van bachelor-studenten en het BSA-rendement, zowel voor de EUR-studentenpopulatie als geheel als voor verschillende subgroepen binnen deze populatie (met de nadruk op de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst). Het doel van de analyses op het niveau van subgroepen is om na te gaan in hoeverre deze groepen in gelijke mate mogelijk profijt hebben van de invoering van de N=N regeling.

Naast deze analyses is onderzocht of en zo ja, in hoeverre studenten die aan het eind van het eerste bachelorjaar geen positief BSA behalen vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste jaar.

De belangrijkste observaties die uit de uitgevoerde analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de instroom van studenten

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 (laatste pre-N=N-cohort) toegenomen met 2% (72 studenten). Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten en een daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding¹.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration. Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel² van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 (eerste N=N-cohort) een lager landelijk marktaandeel hadden dan in het jaar ervoor: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de

¹ In 2012 is van een behoorlijke grote groep studenten de achtergrond (etnische herkomst en/of het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten) niet bekend. Het is mogelijk dat hierdoor enkele gegevens van subgroepen studenten in dit rapport (licht) vertekend zijn.

² Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management
Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de instroom van studenten in het eerste N=N-jaar EUR-breed iets hoger ligt dan in het academisch jaar 2011-2012 (+2%). Een meerderheid van de EUR-opleidingen wint in het eerste N=N-jaar relatief aan instroom ten opzichte van concurrerende opleidingen. Daarentegen zijn er vier opleidingen waarbij het instroommarktaandeel in het eerste N=N-jaar lager ligt dan voorheen.

N=N en het BSA-rendement

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten in het eerste N=N-cohort flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven³.
- Tussen opleidingen zijn verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen

³ Cohort 2012 bevat nog studenten die met een indicatie PO (persoonlijke omstandigheden) verder mag studeren. Het percentage studenten van cohort 2012 met een positief BSA zal volgend jaar dus nog naar boven worden bijgesteld.

buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media⁴.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog hoger komen te liggen, omdat nog een percentage van de groep zonder positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen in het eerste N=N-cohort de doorstroom van studenten sterk verbeterd is in vergelijking met voorgaande cohorten. Dit geldt zowel voor autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

Vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA hebben gehaald aan het eind van het eerste jaar

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterk voorspellend voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- Studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens hebben 86% kans om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen aan tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar te behalen. Deze kans is maar 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages tussen de EUR-opleidingen waargenomen. Er zijn ook geen grote verschillen in bovengenoemde percentages waargenomen tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en hun etnische herkomst.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat het succes of falen van studenten in bachelor 1 al vroegtijdig in het eerste studiejaar voorspeld kan worden.

⁴ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen tussen de verschillende cohorten.

Summary

Introduction

In the academic year 2010-2011, the Faculty of Social Sciences (FSW; in Dutch: Faculteit der Sociale Wetenschappen) of Erasmus University Rotterdam (EUR) implemented the pilot program "Nominal is Normal (N=N)". Based upon the positive results stemming from this pilot, FSW decided to definitively implement N=N in the academic year 2011-2012. Moreover, Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), and Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) decided to initiate pilot programs with the N=N-regulation in their faculties.

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program, so that they can begin the second year without any study delay. The following university-wide measures have been proposed:

- Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one;
- Introduction of an active curriculum methodology;
- Limitation of the number of allowed re-examinations;
- Introduction of compensation of examination grades.

Since the specific form of N=N is a faculty decision, overviews of the N=N regulations are contained in the attachments 1-6 for each of the programs from the participating faculties (text in Dutch).

Risbo, in cooperation with the workgroup N=N, has researched the possible influences that the introduction of the regulation N=N has had on the enrollment of bachelor students and the (expected) year-one yield in terms of the percentage of students who earn 60 ECTS within one year after starting the program. The analyses will explore the total EUR population as well as specific subgroups with an emphasis on ethnicity. The aim of exploring specific subgroups is to investigate potential differences in how N=N may affect these groups.

Additionally, it was examined whether students' participation and performance in the first set of exams could be used as a predictive indicator for earning the minimum credit requirement of 60 ECTS in year one.

The most important results stemming from this report are as follows:

N=N and student enrollment

- The total enrollment for the programs that participated in this extensive pilot with the N=N-regulation for academic year 2012 has increased with 72 students (2%) in comparison with academic year 2011. There has been an increase in the amount of majority students. The number of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012 in comparison with 2011⁵.
- In 2012, the enrollment of the following programs has increased in comparison with 2011: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid and International Business Administration. In the following programs the enrollement has decreased: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) and Bedrijfskunde.
- The 2012 national market share for the majority of the EUR-programs has increased in comparison with 2011. This includes: all programs from ESE, Algemene Cultuurwetenschappen and International Bachelor Communication and Media from ESHCC, all programs from ESL, Psychologie and Pedagogische Wetenschappen from FSW, and all programs from RSM. There are four programs whose national market share is lower than in the previous year (2011). This includes: Geschiedenis from ESHCC, Bestuurskunde and Sociologie from FSW and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG.

Based on the above information, it appears that in the first N=N-cohort the total enrollment has slightly increased (+2%). The majority of the EUR-programs showed a higher national market share than in 2011. For four programs the opposite is true.

N=N and year-one yield

- After implementing N=N, the one year yields (EUR-wide; exclusive FSW; percentage of students who earned a positive Binding Study Advice (BSA);

⁵ Please note that for quite a large number of students their ethnic background and/or the country in which they earned their pre-university education certificate is unknown. This may affect this result.

i.e. earned all 60 ECTS belonging to the first-year curriculum) are at approximately the same level as the historic pre-N=N two-year yields. This means that the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program is increased while not increasing the percentage of students who need to depart the program.

- There are however, differences when investigating N=N and year-one yield in specific programs. The following programs after implementing N=N have the same or higher year-one yields in comparison to the historic year-two yields (2009-2011): Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). For the programs Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM), and International Business Administration (RSM), the year-one yield for the first cohort of N=N is lower than the average historic year-two yield. However, the year-one yield for N=N is higher than that of the historic year-one yields pre-N=N.
- For a number of programs the year-one yield has increased for both ethnic minority and majority students with a Dutch previous education certificate. This includes all programs of Erasmus School of Law and some small programs outside ESL such as Fiscale Economie and International Bachelor Communication & Media.

It should be noted that the year-one yield of cohort 2012 can become higher due to the fact that some students without a positive BSA are still allowed to continue their studies based on 'personal circumstances'.

In general, it can be concluded that the progression of students has been improved after the implementation of N=N. This is true both for majority students and ethnic minority students with a Dutch previous education certificate.

Early Identification of students who did not earn a year-one certificate based upon participation and performance in the first set of examinations (first offering not including re-examinations)

- Students' participation and academic performance in the first set of examinations is a strong predictor of students' earning a year-one certificate.
- Students who do not participate in the first set of examinations have an 86% chance of not earning a year-one certificate. Those students who do participate in at least one of the examinations but are successful in less than half of those examinations have an 87% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass at least half of the first set of examinations, but do not pass all, have a 48% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass all the first set of examinations have a 10% chance of not earning a year-one certificate.
- There are no large differences found among the different EUR programs in abovementioned percentages.
- Additionally, there are no large differences in the percentages found among the subgroups of students in relation to the combination of their ethnicity together with the country where they earned their previous education certificate.

Based on these findings it may be concluded that student success or failure in the first bachelor year can be predicted at an early stage in the first year.

Hoofdstuk 1 Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van de pilot⁶ heeft FSW besloten om in het academisch jaar 2012-2013 door te gaan met de uitvoering van de regeling. Daarnaast hebben ook de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed zijn daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

⁶ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N⁷ onderzoek uit naar mogelijke effecten van de invoering van de N=N regeling. In deze eindrapportage wordt voor zowel het EUR-brede als het opleidingsniveau (waar de N=N regeling is ingevoerd) het volgende beschreven:

- Hoe de instroom van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot de instroom in het pre-N=N-tijdperk (hoofdstuk 2).
- Hoe het BSA-rendement van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot het BSA-rendement in het pre-N=N-tijdperk (hoofdstuk 3).
- Of en zo ja in welke mate studenten die geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste bachelorjaar (achteraf zouden) kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste studiejaar (hoofdstuk 4).

De analyses zijn uitgevoerd op zowel het niveau van de totale groep studenten als ook op het niveau van subgroepen studenten, met de nadruk op de groep studenten van niet-westerse herkomst⁸. Het doel van de analyses op het niveau van de subgroepen is na te gaan in hoeverre specifieke groepen in gelijke mate mogelijk profijt hebben van de invoering van de N=N regeling. In de analyses ligt de nadruk op niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. De belangrijkste reden hiervoor is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen.

De data die voor de analyses van dit onderzoek zijn gebruikt zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

- Erasmus InschrijfSysteem (EIS). Hiermee zijn de instroomaantallen per EUR-opleiding per cohort vastgesteld over de periode 2006-2012. Het gaat om alle voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding en die geen schakelstudent zijn. De EIS-gegevens zijn op studentnummer geleverd door SSC-OOS van de EUR. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012. Deze gegevens zijn eind 2012 verzameld.

⁷ De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Drs. Ronald van den Bos (ABD/IDO), Dr. Lyanda Vermeulen (ABD/IDO & FSW), Drs. Wouter van den Brink (ESE), Dr. Ad Scheepers (RSM), Dr. Walter van den Broek (Erasmus MC), Drs. Liesbeth Oosterlaan-Zagers (ESL), Drs. Sonja Braber (ESHCC), Dr. Han van Ruler (FW), Dr. Patrick Delaere (FW), Dr. Gerard Baars (Risbo), Drs. Astrid Buysse (iBMG) en Mark Adriaans MSc (FSW).

⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

- Landelijk 1CijferHO-bestand 2012. Deze gegevens zijn gebruikt voor de benchmarkanalyse van de instroom van de EUR-opleidingen. In deze analyse is het landelijke marktaandeel van de EUR-opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling bepaald en vergeleken met het marktaandeel van concurrerende opleidingen in het land.
- BSA-gegevens van N=N-opleidingen. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 (% studenten met een positief BSA na één jaar en twee jaar studie). De BSA-gegevens zijn door de faculteiten op student-niveau op de volgende momenten aangeleverd: de gegevens van de cohorten 2009 en 2010 zijn in januari 2013 aangeleverd, die van de cohorten 2011 en 2012 in september/oktober 2013.
- De behaalde studieresultaten van studenten in de periode van september 2012 tot 15 januari 2013. Deze gegevens zijn door de faculteiten in januari 2013 op student-niveau aangeleverd (bron veelal OSIRIS). Het gaat om de behaalde resultaten op de theoretische vakken (blokken, vakken, cursussen). De behaalde prestaties op de practica zijn buiten beschouwing gelaten.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Met dit bestand zijn de etnische herkomst, het geslacht en de vooropleidinggegevens van studenten achterhaald. Deze gegevens zijn aan de instroomgegevens (uit EIS), studievoortgangsgegevens (veelal uit OSIRIS) en rendementsgegevens (door de faculteiten op studentnummer aangeleverd) gekoppeld⁹.

⁹ Bij de koppeling van gegevens is de anonimiteit van de studenten gewaarborgd. Er zijn alleen analyses op groepsniveau uitgevoerd. Er is geen enkele analyse op individueel studentniveau uitgevoerd.

Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de instroom van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot de historische instroom.

In paragraaf 2.1 wordt voor alle EUR-opleidingen die meedoen aan de uitgebreide N=N-regeling samen de instroom¹⁰ van studenten in 2012 vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 verschilde van die in vorige jaren. Voor deze analyse zijn data van ErasmusInschrijfSysteem (EIS) van de EUR gebruikt.

Bij de instroomanalyse is een onderscheid gemaakt naar de instroom van subgroepen studenten. De subgroepen zijn geformeerd op basis van etnische herkomst¹¹ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland). Bij de etnische herkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen autochtone studenten, niet-westerse allochtone studenten en westers allochtone studenten. De achtergrondkenmerken van studenten zijn verkregen van het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Opgemerkt moet worden dat niet van alle studenten de hierboven genoemde achtergrondkenmerken in het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013 staan.

In paragraaf 2.2 wordt de instroom van elke EUR-opleiding afzonderlijk in historisch perspectief geplaatst. Hiervoor zijn de instroomdata uit EIS (van de EUR) gebruikt. Daarnaast is per opleiding het landelijke instroommarktaandeel¹² van de EUR-opleidingen (met de N=N-regeling) in 2012 vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren¹³. Deze benchmarkanalyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij deze opleidingen specifiek was voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien

¹⁰ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij een bachelor-opleiding, teldatum 1 oktober 2012. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS).

¹¹ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

¹² Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

¹³ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2012. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen in de analyses, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten (schakelstudenten zijn niet op een andere manier uit het landelijke bestand 1cho2012 te halen). Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn wel meegenomen in de benchmark.

was bij dezelfde opleidingen bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR-opleiding in 2012 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR-opleiding ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen). Voor het maken van de benchmark is het landelijke bestand 1cho2012 gebruikt. De instroom-benchmark is gemaakt op basis van croho-code (landelijke opleidingscodes), waarbij de EUR-opleidingen zijn vergeleken met opleidingen op andere universiteiten met dezelfde croho-code. Bij een aantal EUR-opleidingen is op verzoek van de faculteiten/opleidingen zelf in de benchmark ook een aantal andere opleidingen toegevoegd die niet onder dezelfde croho staan (zie paragraaf 2.2). Het betreft hier opleidingen die inhoudelijk verwant zijn aan de betreffende EUR-opleiding.

2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen

Tabel 2.1 toont de instroomontwikkelingen in de periode 2009-2012 voor de EUR-opleidingen samen, exclusief Erasmus MC en de Faculteit Wijsbegeerte, omdat deze faculteiten niet participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling, waarbij tevens een onderscheid is gemaakt naar etnische herkomstgroepen.

Tabel 2.1 Instroomaantallen EUR-breed (alleen N=N opleidingen) en samenstelling studentenpopulatie naar etnische herkomst (aantallen en percentages)

		Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁴		2012 ¹⁵	
		N	%	N	%	N	%	N	%
EUR-breed (N=N, exclusief FSW)	Totaal N=N-opleidingen	3781	100	3836	100	3735	100	3807	100
	Totaal N=N-opleidingen excl FSW	3233	100	3226	100	3155	100	3293	100
	Autocht. NL vooropl.	1910	59	1846	57	1791	57	1863	57
	NW- allocht. NL vooropl.	717	22	732	23	691	22	598	18
	W- allocht. NL vooropl.	215	7	248	8	225	7	231	7
	Autocht. buitenl. vooropl.	39	1	33	1	27	1	37	1
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	127	4	129	4	109	3	105	3
	W- allocht. buitenl. vooropl.	204	6	214	7	186	6	184	6
	Ontbrekende achtergrondgegevens	21	1	24	1	126	4	275	8
FSW	Totaal FSW	548	100	610	100	580	100	514	100
	Autocht. NL vooropl.	320	58	375	61	342	59	317	62
	NW- allocht. NL vooropl.	167	30	185	30	178	31	139	27
	W- allocht. NL vooropl.	47	9	38	6	44	8	40	8
	Autocht. buitenl. vooropl.	3	1	1	0	2	0	2	0
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	7	1	7	1	9	2	6	1
	W- allocht. buitenl. vooropl.	1	0	1	0	4	1	6	1
	Ontbrekende achtergrondgegevens	3	1	3	0	1	0	4	1

De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 is ten opzichte van 2011 toegenomen met 72 studenten (+2%). Het aantal autochtone studenten is toegenomen en het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding is gedaald van rond de 700 studenten in de periode 2009-2011 naar minder dan 600 studenten in 2012. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in cohort 2012 van 275 studenten één of meer achtergrondkenmerken ontbreken. Dit kan van invloed zijn op bovenstaande bevindingen.

Voor de FSW-opleidingen samen is vanaf cohort 2011 (het cohort waarin voor FSW de N=N regeling is ingevoerd) het aantal studenten afgenomen. Het betreft zowel een afname van studenten met een autochtone afkomst (met een Nederlandse vooropleiding) als een afname van studenten van een niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding.

2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N

In deze paragraaf staat de instroom op het opleidingsniveau centraal. Eerst worden uitkomsten besproken met betrekking tot instroom in algemene zin en als (markt)aandeel van de landelijke instroom. Vervolgens komt de instroom

¹⁴ Eerste N=N cohort voor FSW.

¹⁵ Eerste N=N cohort voor ESE, ESHCC, ESL, FSW, iBMG en RSM.

van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding aan de orde.

In tabel 2.2 staan de instroomaantallen voor de periode 2006-2012 van alle EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De instroomgetallen zijn verkregen via ErasmusInschrijfSysteem. Daarnaast wordt in deze tabel aangegeven aan hoeveel universiteiten (inclusief de EUR) een (verwante) opleiding wordt aangeboden en wat het aandeel van de EUR is in de landelijke instroom.

In 2012 zijn de N=N opleidingen met de grootste instroom Bedrijfskunde (707 studenten), Economie & Bedrijfseconomie (534 studenten), Rechtsgeleerheid (499 studenten, inclusief mr.drs. studenten), International Business Administration (437 studenten), Psychologie (255 studenten) en International Bachelor Economics & Business Economics (205 studenten) .

Tabel 2.2 EUR-opleidingen naar instroomaantallen, landelijk aantal aanbieders en landelijk aandeel EUR (cohorten 2006-2012)

Faculteit	Opleiding		Cohort						
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ESE	Econometrie en Operationele Research	EUR-instroomaantal	83	107	138	112	144	157	173
		Aantal aanbieders	4	4	4	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	31%	33%	36%	24%	26%	26%	30%
	Int. Ba. Econometrics and Operations Research*	EUR-instroomaantal							39
	Economie & Bedrijfseconomie	EUR-instroomaantal	505	495	531	624	583	545	534
		Aantal aanbieders**	3	3	3	7	8	8	8
		Landelijk aandeel EUR	43%	38%	38%	25%	26%	25%	26%
	Int. Ba. Economics & Business Economics*	EUR-instroomaantal	154	109	136	117	151	143	205
	Fiscale Economie	EUR-instroomaantal	50	55	101	98	97	88	73
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	4
Landelijk aandeel EUR		24%	22%	33%	32%	29%	25%	26%	
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	EUR-instroomaantal	60	65	52	80	78	56	60
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	5
		Landelijk aandeel EUR	23%	22%	23%	26%	26%	27%	40%
	Geschiedenis	EUR-instroomaantal	79	91	100	97	129	91	55
		Aantal aanbieders	7	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	7%	8%	8%	8%	9%	7%	5%
	International Bachelor Communication and Media	EUR-instroomaantal				127	124	126	141
		Aantal aanbieders**	11	11	11	12	12	12	12
		Landelijk aandeel EUR	--	--	--	6%	6%	6%	9%
	ESL	Criminologie	EUR-instroomaantal	104	106	94	113	109	107
Aantal aanbieders			3	3	3	3	3	3	3
Landelijk aandeel EUR			35%	31%	31%	30%	25%	27%	33%
Fiscaal Recht		EUR-instroomaantal	92	114	66	96	109	112	118
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	27%	27%	15%	20%	22%	20%	24%
Rechtsgeleerdheid		EUR-instroomaantal	563	630	471	450	482	456	499
		Aantal aanbieders	9	9	9	9	9	9	9
		Landelijk aandeel EUR	13%	13%	10%	9%	10%	9%	12%
FSW		Bestuurskunde	EUR-instroomaantal	135	139	135	180	179	126
	Aantal aanbieders**		7	7	7	7	7	7	7
	Landelijk aandeel EUR		21%	16%	15%	20%	18%	14%	13%
	Pedagogische Wetenschappen	EUR-instroomaantal						103	90
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	7	7
		Landelijk aandeel EUR	--	--	--	--	--	6%	7%
	Psychologie	EUR-instroomaantal	253	240	253	278	297	278	255
		Aantal aanbieders	10	10	10	10	10	10	10
		Landelijk aandeel EUR	7%	6%	5%	6%	6%	5%	6%
	Sociologie	EUR-instroomaantal	68	79	80	90	134	73	60
Aantal aanbieders		6	7	7	7	7	7	7	
Landelijk aandeel EUR		16%	16%	15%	17%	20%	15%	13%	
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	EUR-instroomaantal	99	153	151	162	150	142	134
		Aantal aanbieders	1	1	2	4	4	4	4
		Landelijk aandeel EUR	100%	100%	51%	26%	23%	21%	20%
RSM	Bedrijfskunde	EUR-instroomaantal	767	811	906	813	740	739	707
		Aantal aanbieders**	3	3	3	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	50%	47%	53%	28%	25%	25%	32%
	International Business Administration	EUR-instroomaantal	307	343	317	344	330	393	437
		Aantal aanbieders**	7	7	7	15	16	16	17
		Landelijk aandeel EUR	14%	12%	11%	6%	6%	6%	7%

*In het 1cijferHO-bestand worden geen aparte croho-codes gehanteerd voor de Nederlands- en Engelstalige variant van de opleidingen Econometrie & Operationele Research en Economie & Bedrijfseconomie.

**Op verzoek van deze opleidingen zijn voor de benchmark ook opleidingen buiten de eigen croho (opleidingscode) meegeteld. Het aantal opleidingen buiten de eigen croho is bij Economie en Bedrijfseconomie 1 (Universiteit van Amsterdam, croho 50905), bij International Bachelor Communication and Media 11 (Universiteit Utrecht, croho 50001; Universiteit van Amsterdam, croho 50906; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56615; Universiteit Twente, croho 56615; Universiteit van Amsterdam, croho 56615; Vrije Universiteit, croho 56615; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56826; Rijksuniversiteit Groningen, croho 56826; Tilburg University, croho 56826; Universiteit Utrecht, croho 56826; Vrije Universiteit, croho 56826), bij Bestuurskunde 2 (Universiteit Utrecht, croho 50007; Vrije Universiteit, croho 50007), bij Bedrijfskunde 1 (Wageningen Universiteit, croho 56836) en bij International Business Administration 15 (Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50950; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50950; Tilburg University, croho 50950; Universiteit Maastricht, croho 50950; Universiteit Utrecht, croho 50950; Vrije Universiteit, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50019; Tilburg University, croho 50019; Universiteit Maastricht, croho 50019; Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50645; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50645; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50645; Universiteit Twente, croho 50645; Vrije Universiteit, croho 50645).

In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research (+10%), International Bachelor Economics & Business Economics (+43%), Algemene Cultuurwetenschappen (+7%), International Bachelor Communication and Media (+12%), Criminologie (+10%), Fiscaal Recht (+5%), Rechtsgeleerdheid (+9%), International Business Administration (+11%).

Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald in vergelijking met 2011: Economie & Bedrijfseconomie (-2%), Fiscale Economie (-17%), Geschiedenis (-40%), Bestuurskunde (-13%), Pedagogische Wetenschappen (-13%), Psychologie (-8%), Sociologie (-18%), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (-6%) en Bedrijfskunde (-4%).

Het landelijk marktaandeel¹⁶ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot is in vergelijking met vorig jaar (2011) toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van IBMG.

In tabel 2.3 staat een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar faculteit.

¹⁶ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten). Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Tabel 2.3 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

Faculteit	Opleiding	Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁷		2012 (N=N cohort)	
		N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
ESE	Econometrie en Operationele Research	25	22	36	25	38	24	38	22
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	3
	Economie & Bedrijfseconomie	136	22	146	25	121	22	95	18
	International Bachelor Economics & Business Economics	9	8	15	10	10	7	16	8
	Fiscale Economie	33	34	37	38	26	30	28	38
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	10	13	13	17	8	14	12	20
	Geschiedenis	19	20	8	6	10	11	4	7
	International Bachelor Communication and Media	26	20	23	19	22	17	15	11
ESL	Criminologie	20	18	23	21	24	22	20	17
	Fiscaal Recht	55	57	58	53	53	47	51	43
	Rechtsgeleerdheid	140	31	161	33	162	36	157	31
FSW	Bestuurskunde	66	37	71	40	43	34	27	25
	Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	39	30	33
	Psychologie	79	28	70	24	75	27	64	25
	Sociologie	22	24	44	33	20	27	18	30
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25	41	27	38	27	27	20
RSM	Bedrijfskunde	174	21	139	19	139	19	104	15
	International Business Administration	29	8	32	10	40	10	30	7
EUR totaal		884	23	917	24	869	23	737	19

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011.

Een aantal opleidingen heeft een (relatief) klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, maar een substantieel aandeel van deze groep studenten in de instroompopulatie. Het betreft de opleidingen Fiscaal Recht, Fiscale Economie, Pedagogische Wetenschappen, Rechtsgeleerdheid en Sociologie.

¹⁷ Eerste N=N cohort voor FSW-opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie).

2.3 Belangrijkste bevindingen N=N en de instroom van studenten

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op de instroom van studenten op een rij:

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten).
Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten en een daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding¹⁸.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration. Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel¹⁹ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 (eerste N=N-cohort) een lager landelijk marktaandeel hadden dan in het jaar ervoor: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de instroom van studenten in het eerste N=N-jaar EUR-breed iets hoger ligt dan in het academisch jaar 2011-2012. Een meerderheid van de EUR-opleidingen wint

¹⁸ In 2012 is van een behoorlijke grote groep studenten de achtergrond (etnische herkomst en/of het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten) niet bekend. Het is mogelijk dat hierdoor enkele gegevens van subgroepen studenten in dit rapport vertekend zijn.

¹⁹ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

in het eerste N=N-jaar relatief aan instroom ten opzichte van concurrerende opleidingen. Daarentegen zijn er vier opleidingen waarbij het instroommarktaandeel in het eerste N=N-jaar lager ligt dan voorheen.

Voor het analyseren van de mogelijke invloed van N=N op het BSA-rendement bij de opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N zijn de volgende BSA-rendementen vastgesteld en analyses uitgevoerd:

- Voor de EUR als geheel en per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2011 in kaart gebracht²⁰. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar²¹. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in de volgende groepen studenten:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS);

In het definitieve BSA-rendement na twee jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald, en welke studenten dit niet hebben gehaald.
- Voor de EUR als geheel en per EUR-opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 (eerste N=N-cohort met uitzondering van de Faculteit Sociale Wetenschappen die bij het cohort 2011 al een pilot met de regeling N=N heeft uitgevoerd) bepaald. Voor cohort 2012 is een onderscheid gemaakt in de volgende subgroepen.
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS).
- Voor de EUR als geheel en per opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 vergeleken met het rendement van de voorgaande cohorten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het BSA-rendement bij de cohorten 2009-2011 pas na twee jaar definitief was. Eén van de doelen van de invoering van de

²⁰ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2009, 2010, 2011 van de faculteiten / opleidingen gebruikt. Risbo heeft een format aangeleverd voor het aanleveren van de gegevens (per cohort een lijst met studentnummers op basis van de 1 oktober telling uit EIS). In januari 2012 hebben de faculteiten de BSA-gegevens over 2009, 2010 en 2011 (laatste cohort alleen BSA-gegevens na één jaar studie) aangeleverd. In september/oktober 2013 zijn de definitieve BSA-gegevens van cohort 2011 na twee jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook zijn in deze periode de BSA-gegevens van het cohort 2012 na één jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook hiervoor heeft Risbo van tevoren een format aangeleverd. Eventuele afwijkingen tussen de cohortlijsten en de 1 oktoberlijsten (EIS-lijst) zijn in bijlage 7 per opleiding aangegeven.

²¹ In de cohorten 2009 tot en met 2011 mochten studenten die na één jaar studie tussen 40 en 59 ECTS hadden behaald nog doorstuderen met een voorlopig positief BSA. Deze studenten moesten een jaar later wel alle 60 ECTS van het bachelor 1 programma behaald hebben. Bij FSW gold in cohort 2011 al de regeling N=N.

regeling N=N was om tenminste eenzelfde BSA-rendement te realiseren na één jaar als voorheen na twee jaar. Als dit zou worden bereikt betekent dit dat de doorstroom van studenten verbeterd is. Met betrekking tot het BSA-rendement worden in dit hoofdstuk de volgende vergelijkingen gemaakt:

- Vergelijking van het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft gehaald (60 ECTS) tussen cohort 2012 enerzijds en cohort 2009 tot en met 2011 anderzijds;
- Vergelijking van het percentage studenten van cohort 2009-2011 dat na twee studiejaren een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald met het percentage studenten van cohort 2012 dat dit na één jaar bereikte.
- Bovenstaande analyses zijn ook uitgevoerd voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van etnische herkomst²² in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland).

In paragraaf 3.1 staan de BSA-rendementen van de EUR(-opleidingen) voor en na de invoering van N=N; in paragraaf 3.2 worden de rendementscijfers uitgesplitst naar subgroepen studenten op basis van de combinatie van etnische herkomst en het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten.

3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N

In Tabel 3.1 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 van alle opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De eerste kolom bevat de opleidingen, daarna volgen de kolommen met het BSA-rendement na één jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. In deze kolommen wordt het percentage studenten dat een positief BSA heeft gehaald afgezet tegen de instroom van het cohort²³. De kolommen daarna bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. De laatste kolommen bevatten informatie over het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort. Hierbij moet worden opgemerkt dat bij de opleidingen van FSW N=N is ingevoerd bij het cohort 2011.

²² Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

²³ Zie bijlage 7 voor afwijkingen tussen aantallen studenten op EIS lijst en aantallen studenten op cohortlijst.

Tabel 3.1 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed en N=N opleidingen, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Opleidingen	Cohort	Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²⁴	
		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		1105	29.7	1319	35.3	1670	46.3	2067	55.6	2225	59.4	2376	65.8	2242	60.8
EUR-breed (ex EMC, FW, FSW)		908	28.6	1096	35.0	1295	42.5	1762	55.5	1852	59.2	1992	65.4	1886	59.2
ESE															
Econometrie en Operationele Research		43	38.4	47	32.6	47	30.1	68	60.7	85	59.0	93	59.6	89	51.7
Int. Ba. Econometrics and Operations Research		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	24	61.5
Economie en Bedrijfseconomie		211	34.8	199	35.6	268	53.0	354	58.3	326	58.3	366	72.3	297	58.5
Int. Ba. Economics & Business Economics		53	46.9	71	48.3	70	51.1	83	73.5	105	71.4	104	75.9	140	72.2
Fiscale Economie		22	34.4	18	26.1	30	44.1	34	53.1	33	47.8	42	61.8	31	60.8
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen		40	46.0	31	37.8	33	56.9	59	67.8	57	69.5	42	72.4	50	82.0
Geschiedenis		21	20.6	39	29.3	45	47.4	51	50.0	80	60.2	58	61.1	34	59.6
International Bachelor Communication and Media		60	45.8	83	65.9	83	63.4	100	76.3	109	86.5	104	79.4	113	79.0
ESL															
Criminologie		35	31.0	59	54.1	51	47.7	64	56.6	76	69.7	73	68.2	92	78.0
Fiscaal Recht		11	11.5	40	36.7	51	45.5	38	39.6	60	55.0	70	62.5	74	62.7
Rechtsgeleerdheid		85	22.7	156	37.8	171	43.4	202	53.9	236	57.1	244	61.9	265	63.1
FSW															
Bestuurskunde		42	23.1	58	31.4	82	62.1*	93	51.1	107	57.8	86	65.2	71	67.0
Pedagogische Wetenschappen		--	--	--	--	60	65.2*	--	--	--	--	60	65.2	59	69.4
Psychologie		140	51.9	149	51.2	196	71.5*	174	64.3	200	68.8	201	73.4	186	72.7
Sociologie		15	16.0	16	11.8	37	55.2*	38	40.4	66	48.5	37	55.2	40	71.4
iBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)		26	16.0	44	29.3	50	35.2	81	50.0	86	57.3	76	53.5	113	79.0
RSM															
Bedrijfskunde		143	17.0	161	21.2	212	28.6	374	44.4	350	46.2	432	58.3	329	45.2
International Business Administration		158	42.9	148	44.7	184	46.2	254	69.0	249	75.2	288	72.4	280	63.5

Uit tabel 3.1 blijkt dat EUR-breed (exclusief FSW²⁵) gemiddeld voor de cohorten 2009 tot en met 2011 35% van de studenten een positief BSA na één jaar studie behaalde. Na twee jaar studie was het gemiddelde BSA-rendement van deze cohorten 60%. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N haalde 59% een positief BSA na één jaar studie. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N blijken dus ongeveer net zo veel studenten een positief BSA na één jaar te halen als voorheen na twee jaar werd bereikt. Het percentage studenten met een positief BSA van cohort 2012 zal zeer

²⁴ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²⁵ De opleidingen van FSW zijn niet meegenomen in de vergelijking, omdat FSW de regeling N=N al bij cohort 2011 heeft ingevoerd.

waarschijnlijk nog hoger uitkomen, omdat een deel van de studenten vanwege persoonlijke omstandigheden nog verder mag studeren.

Uit deze gegevens blijkt dat na de invoering van de regeling N=N de doorstroom van studenten is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.

Er zijn wel verschillen tussen opleidingen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde (of een hoger) BSA-rendement na één jaar behaald als gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL) en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij de volgende opleidingen ligt het BSA-rendement na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt: Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM). De rendementen van deze opleidingen komen zeer waarschijnlijk nog iets hoger te liggen, omdat een deel van de studenten die met "persoonlijke omstandigheden" nog verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen. De laatste vier opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar studie werd bereikt. Voor de FSW-opleidingen geldt dat deze voor het tweede opeenvolgende jaar werken met de regeling N=N. Vergeleken met het eerste N=N-cohort liggen de BSA-rendementen na één jaar van het tweede N=N-cohort bij alle vier de opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie) hoger.

3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau

In deze paragraaf staat de vergelijking van de BSA-rendementen tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten centraal. In de analyses ligt de nadruk op studenten met een Nederlandse vooropleiding²⁶. De belangrijkste reden voor deze keuze is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse

²⁶ Voor de volledigheid staan in de tabellen ook de BSA-rendementen van de studenten met een westerse allochtone achtergrond (en een Nederlandse vooropleiding) en studenten met een buitenlandse vooropleiding.

vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen. De hypothese was dat alle subgroepen studenten zouden profiteren van de invoering van de regeling N=N, dus ook studenten met een niet-westers allochtone achtergrond in combinatie met een Nederlandse vooropleiding.

In tabel 3.2 staan de BSA-rendementen na één en twee jaar studie voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

Tabel 3.2 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed (exclusief EMC, FW en FSW) en FSW naar vooropleiding, etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

		Pos BSA na 1 jaar							Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²⁷		
		Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	Voorop- leiding	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
EUR (excl EMC, FW en FSW)	Nederlands	Autocht.	600	32.5	703	39.7	806	47.4	1106	59.9	1130	63.8	1188	69.8	1116	62.4	
		NW-allocht.	125	17.8	174	24.1	218	32.3	305	43.3	342	47.4	383	56.7	294	50.3	
		W-allocht.	46	21.6	70	29.0	93	42.9	105	49.3	129	53.5	133	61.3	121	55.8	
	Buitenlands	Autocht.	13	37.1	7	21.2	6	24.0	23	65.7	15	45.5	16	64.0	24	66.7	
		NW-allocht.	29	21.3	24	18.8	39	33.9	68	50.0	54	42.2	72	62.6	52	50.0	
		W-allocht.	91	41.9	111	51.6	88	47.1	147	67.7	166	77.2	129	69.0	127	69.4	
	Onbekend		4	18.2	7	33.3	45	36.3	8	36.4	16	76.2	71	57.3	152	56.1	
FSW ²⁸	Nederlands	Autocht.	-	-	-	-	250	74.9	-	-	-	-	257	76.9	245	76.8	
		NW-allocht.	-	-	-	-	94	56.3	-	-	-	-	96	57.5	72	57.1	
		W-allocht.	-	-	-	-	25	56.8	-	-	-	-	25	56.8	30	73.2	
	Buitenlands	Autocht.	-	-	-	-	2	100.0	-	-	-	-	2	100.0	1	50.0	
		NW-allocht.	-	-	-	-	4	44.4	-	-	-	-	4	44.4	2	40.0	
		W-allocht.	-	-	-	-	0	0.0	-	-	-	-	0	0.0	5	83.3	
	Onbekend						0	0.0					0	0.0	1	25.0	

Een vergelijking tussen het EUR-brede BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 en het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011 (exclusief Erasmus MC, Faculteit Wijsbegeerte en de Faculteit Sociale Wetenschappen) levert als uitkomst op dat de autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in het eerste N=N-cohort een bijna even hoog BSA-rendement (62.4%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (64.5%). Voor de niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding geldt dat zij in het eerste N=N-cohort een iets hoger BSA-rendement (50.3%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (49.1%). Het

²⁷ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²⁸ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

verschil in BSA-rendement tussen niet-westerse allochtone en autochtone studenten (beide groepen met een Nederlandse vooropleiding) is iets kleiner geworden. Bij FSW zijn de BSA-rendementen na 1 jaar voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding gestegen bij een vergelijking van N=N studenten van de eerste lichting (cohort 2011) met de tweede lichting (cohort 2012).

Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met het historische BSA-rendement na één jaar studie, dan blijkt het EUR-brede BSA-rendement van cohort 2012 veel hoger te liggen dan het rendement van de cohorten daarvoor. In vergelijking met cohort 2011 (het cohort met het hoogste BSA-rendement na 1 jaar in de pre-N=N periode) bedragen deze verschillen 15% punt voor autochtone studenten en 18% punt voor niet-westerse allochtone studenten. Het verschil in BSA-rendement tussen niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is iets kleiner geworden.

Bovenstaande bevindingen hebben betrekking op het EUR-brede niveau. Een meer gedifferentieerd (en genuanceerd) beeld wordt verkregen bij een analyse van ontwikkelingen op het niveau van opleidingen. Tabel 3.3. toont per opleiding de BSA-rendementen van autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Met deze gegevens kan voor iedere opleiding worden nagegaan welk mogelijk effect N=N heeft gehad op de BSA-rendementen van deze subgroepen.

Tabel 3.3 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar van studenten met een Nederlandse vooropleiding naar opleiding en etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁹	
	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ESE															
Econometrie en Operationele Research	Autocht.	34	44,7	35	41,7	30	31,3	54	71,1	56	66,7	62	64,6	67	56,8
	NW-allocht.	9	36,0	9	25,0	10	26,3	13	52,0	20	55,6	16	42,1	14	36,8
	W-allocht.	-	-	3	17,6	6	40,0	-	-	6	35,3	11	73,3	7	63,6
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	Autocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	88,9
	NW-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0
	W-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0
Economie en Bedrijfseconomie	Autocht.	166	40,7	155	42,6	209	58,9	258	63,2	232	63,7	268	75,5	233	65,6
	NW-allocht.	33	24,6	33	23,7	42	37,8	64	47,8	68	48,9	75	67,6	35	39,3
	W-allocht.	9	22,0	10	30,3	14	48,3	20	48,8	20	60,6	18	62,1	19	51,4
Int. Ba. Economics and Business Economics	Autocht.	19	59,4	19	54,3	22	62,9	26	81,3	29	82,9	31	88,6	34	87,2
	NW-allocht.	2	22,2	9	60,0	10	100,0	5	55,6	13	86,7	10	100,0	11	68,8
	W-allocht.	3	60,0	3	37,5	3	75,0	3	60,0	4	50,0	4	100,0	4	66,7
Fiscale Economie	Autocht.	20	54,1	12	40,0	21	56,8	24	64,9	19	63,3	26	70,3	20	74,1
	NW-allocht.	2	9,5	4	13,8	7	31,8	8	38,1	9	31,0	13	59,1	10	55,6
	W-allocht.	-	-	2	40,0	2	40,0	2	100,0	3	60,0	3	60,0	1	33,3
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen	Autocht.	32	51,6	22	38,6	25	67,6	46	74,2	45	78,9	31	83,8	34	81,0
	NW-allocht.	5	38,5	3	21,4	3	37,5	8	61,5	5	35,7	5	62,5	11	91,7
	W-allocht.	2	20,0	5	55,6	4	57,1	3	30,0	6	66,7	4	57,1	5	100,0
Geschiedenis	Autocht.	15	20,8	31	28,4	37	49,3	37	51,4	65	59,6	48	64,0	27	60,0
	NW-allocht.	5	26,3	3	37,5	4	36,4	8	42,1	5	62,5	6	54,5	1	25,0
	W-allocht.	1	11,1	4	33,3	3	50,0	6	66,7	8	66,7	3	50,0	3	60,0
Int. Ba. Communication and Media	Autocht.	23	56,1	35	74,5	31	68,9	36	87,8	42	89,4	34	75,6	23	88,5
	NW-allocht.	10	38,5	15	65,2	16	72,7	17	65,4	20	87,0	19	86,4	15	100,0
	W-allocht.	6	33,3	6	60,0	6	60,0	13	72,2	9	90,0	9	90,0	9	90,0
ESL															
Criminologie	Autocht.	32	39,0	45	57,7	47	63,5	50	61,0	58	74,4	60	81,1	71	83,5
	NW-allocht.	1	5,0	10	43,5	1	4,2	7	35,0	14	60,9	8	33,3	12	60,0
	W-allocht.	2	25,0	4	50,0	3	42,9	5	62,5	4	50,0	5	71,4	8	66,7
Fiscaal Recht	Autocht.	5	16,7	22	61,1	27	67,5	12	40,0	27	75,0	32	80,0	41	73,2
	NW-allocht.	5	9,1	14	24,1	19	35,8	21	38,2	27	46,6	28	52,8	28	54,9
	W-allocht.	1	20,0	3	27,3	3	27,3	4	80,0	5	45,5	6	54,5	4	66,7
Rechtsgeleerdheid	Autocht.	63	29,6	100	48,3	108	52,9	126	59,2	135	65,2	137	67,2	158	68,1
	NW-allocht.	15	11,5	39	25,2	51	32,7	61	46,9	73	47,1	90	57,7	85	55,6
	W-allocht.	6	23,1	16	41,0	11	42,3	13	50,0	25	64,1	15	57,7	20	66,7

²⁹ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁹	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
FSW ³⁰															
Bestuurskunde	Autocht.	-	-	-	-	46	69,7	-	-	-	-	50	75,8	49	71,0
	NW-allocht.	-	-	-	-	28	60,9	-	-	-	-	28	60,9	13	54,2
	W-allocht.	-	-	-	-	7	50,0	-	-	-	-	7	50,0	6	75,0
Pedagogische wetenschappen	Autocht.	-	-	-	-	40	75,5	-	-	-	-	40	75,5	44	81,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	17	53,1	-	-	-	-	17	53,1	14	51,9
	W-allocht.	-	-	-	-	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	1	50,0
Psychologie	Autocht.	-	-	-	-	136	79,1	-	-	-	-	139	80,8	127	78,4
	NW-allocht.	-	-	-	-	41	58,6	-	-	-	-	43	61,4	37	59,7
	W-allocht.	-	-	-	-	15	65,2	-	-	-	-	15	65,2	18	72,0
Sociologie	Autocht.	-	-	-	-	28	65,1	-	-	-	-	28	65,1	25	73,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	8	42,1	-	-	-	-	8	42,1	8	61,5
	W-allocht.	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	1	25,0	5	83,3
iBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Autocht.	22	21,4	37	39,8	37	40,2	61	59,2	66	71,0	54	58,7	47	51,1
	NW-allocht.	3	7,3	6	14,6	9	23,7	17	41,5	17	41,5	16	42,1	12	44,4
	W-allocht.	1	7,1	-	-	4	50,0	3	21,4	2	16,7	5	62,5	9	69,2
RSM															
Bedrijfskunde	Autocht.	118	20,2	136	25,6	156	30,8	297	50,8	275	51,8	320	63,1	267	49,8
	NW-allocht.	19	10,6	18	12,2	31	21,7	55	30,6	48	32,4	70	49,0	37	33,6
	W-allocht.	5	9,8	7	11,5	20	29,0	18	35,3	26	42,6	33	47,8	19	31,7
International Business Administration	Autocht.	51	48,6	54	54,0	56	53,3	79	75,2	81	81,0	85	81,0	86	67,7
	NW-allocht.	16	51,6	11	34,4	15	38,5	21	67,7	23	71,9	27	69,2	22	73,3
	W-allocht.	10	58,8	7	43,8	14	70,0	15	88,2	11	68,8	17	85,0	12	70,6

Een vergelijking van het BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009 tot en met 2011 levert de volgende uitkomsten op:

Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-11. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen buiten ESL zoals bijvoorbeeld Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³¹. Bij een meerderheid van deze opleidingen geldt overigens dat autochtone studenten hogere BSA-rendementen behalen dan niet-westerse allochtone studenten, maar dat de niet-westerse allochtone studenten onder het N=N regime hun achterstand iets aan het inlopen zijn.

Bij een vergelijking van de vier opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding blijkt dat

³⁰ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

³¹ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

het BSA-rendement van de niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding bij Psychologie en Rechtsgeleerheid hoger ligt dan bij de opleidingen Bedrijfskunde en Economie & Bedrijfseconomie.

3.3 Belangrijkste bevindingen N=N en het BSA-rendement

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het BSA-rendement voor en na invoering van N=N:

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten in het eerste N=N-cohort flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven³².
- Tussen opleidingen zijn verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen

³² Cohort 2012 bevat nog studenten die met een indicatie PO (persoonlijke omstandigheden) verder mag studeren. Het percentage studenten van cohort 2012 met een positief BSA zal volgend jaar dus nog naar boven worden bijgesteld.

buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³³.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog iets hoger komen te liggen, omdat nog een klein percentage van de groep zonder positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen in het eerste N=N-cohort de doorstroom van studenten sterk verbeterd is vergelijking met voorgaande cohorten. Dit geldt zowel voor autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

³³ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen tussen de verschillende cohorten.

Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA

Als laatste onderdeel van dit N=N onderzoek is nagegaan of het mogelijk is om studenten van cohort 2012 die aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (60 ECTS) hebben behaald vroegtijdig te identificeren op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste tentamens.

4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen

Per EUR-opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens die tussen september 2012 en begin januari 2013 zijn afgenomen in kaart gebracht³⁴. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd³⁵. Op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens³⁶ zijn deze ingedeeld in 5 groepen:

- Groep 1: Studenten die al met hun studie zijn gestopt.
- Groep 2: Studenten die aan geen enkel tentamen hebben meegedaan;
- Groep 3: Studenten die wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger³⁷. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.

³⁴ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012; EIS lijst). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in bijlage 7 van deze rapportage vermeld.

³⁵ Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Normaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

³⁶ Bij de meeste opleidingen zijn de resultaten van studenten op de eerste twee tentamens (of bloktoetsen) meegenomen. Uitzonderingen zijn Econometrie en Operationele Research (3 tentamens), International Bachelor Econometrics and Operations Research (3 tentamens), International Bachelor Communication and Media (3 tentamens), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (3 tentamens), Bedrijfskunde (4 tentamens), en International Business Administration (4 tentamens).

³⁷ Bij twee tentamens hebben deze studenten geen enkel tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben deze studenten maximaal één tentamen gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten maximaal één tentamen gehaald.

- Groep 4: Studenten die tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, maar niet alle tentamens hebben gehaald³⁸. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 5: Studenten die alle tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger.

Voor de EUR als geheel en per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.1 staan de resultaten weergegeven.

De resultaten in Tabel 4.1 laten zien dat 85.6% van de studenten van cohort 2012 die niet hebben meegedaan aan de eerste tentamens geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die van de eerste tentamens er tenminste één wel hebben gemaakt, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald (cijfer hoger dan of gelijk aan 5,5) heeft 86.8% geen 60 ECTS behaald aan het eind van het eerste jaar. Van de studenten die tenminste de helft van de eerste tentamens hebben gehaald, maar niet alle tentamens hebben gehaald, is 47.7% er niet in geslaagd om het eerste studiejaar succesvol af te ronden. Van studenten die de eerste tentamens allemaal hebben gehaald is 9.9% er niet in geslaagd om aan het eind van het eerste jaar 60 ECTS te halen.

De hierboven genoemde percentages zijn geldig voor de EUR als geheel.

³⁸ Bij twee tentamens hebben de studenten één tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben de studenten twee (van de drie) tentamens gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten twee of drie tentamens gehaald.

Tabel 4.1 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013 en opleiding, cohort 2012

Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan >= 1 tentamen, maar <50% van de tentamens gehaald (min cijfer >=5,5)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)	71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
ESE										
Econometrie en Operationele Research	9	100.0	8	88.9	49	81.7	11	31.4	6	10.2
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	1	100.0	0	--	6	60.0	5	50.0	3	16.7
Economie en Bedrijfseconomie	27	100.0	13	100.0	98	87.5	57	41.6	16	7.3
Int. Ba. Economics & Business Economics	3	100.0	1	100.0	31	79.5	16	28.1	3	3.2
Fiscale Economie	2	100.0	3	100.0	7	77.8	8	57.1	0	--
ESHCC										
Algemene Cultuurwetenschappen	2	100.0	3	100.0	2	100.0	2	40.0	2	4.1
Geschiedenis	4	100.0	2	100.0	8	100.0	8	50.0	1	3.7
International Bachelor Communication and Media	3	100.0	7	100.0	12	80.0	6	20.7	2	2.2
ESL										
Criminologie	0	--	3	75.0	10	83.3	10	29.4	3	4.4
Fiscaal Recht	0	--	15	53.6	12	85.7	9	34.6	8	16.0
Rechtsgeleerdheid	0	--	36	78.3	50	84.7	51	36.7	18	10.2
FSW										
Bestuurskunde	0	--	1	100.0	15	71.4	13	56.5	6	9.8
Pedagogische Wetenschappen	0	--	0	--	8	88.9	14	70.0	4	7.1
Psychologie	0	--	0	--	30	81.1	31	30.4	9	7.7
Sociologie	0	--	1	100.0	7	87.5	4	40.0	4	10.8
iBMG										
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	8	100.0	17	100.0	20	87.0	14	43.8	7	13.0
RSM										
Bedrijfskunde	11	100.0	53	100.0	100	100.0	185	69.5	50	16.6
International Business Administration	1	100.0	4	57.1	48	90.6	79	56.0	29	12.1

Hoewel uit tabel 4.1 is af te lezen dat er wel verschillen in de percentages van de subgroepen zijn tussen de verschillende EUR-opleidingen kan gesteld worden dat de participatie en prestaties van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het wel of niet behalen van een positief BSA aan het eind van het eerste bachelorjaar.

4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen

Op EUR-niveau is ook voor subgroepen van studenten die enerzijds geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en anderzijds op basis van de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst bepaald welk percentage aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.2 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4.2 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder geen Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013, vooropleiding en etnische herkomst, cohort 2012

Vooropleiding	Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan >= 1 tentamen, maar <50% van de tentamens gehaald (min cijfer >=5,5)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5	
		N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
Nederlands	Autocht.	43	100.0	80	82.5	227	86.3	299	49.5	98	8.9
	NW-allocht.	16	100.0	61	91.0	132	86.8	103	47.7	32	12.4
	W-allocht.	3	100.0	9	81.8	45	88.2	38	45.2	12	11.0
Buitenlands	Autocht.	2	100.0	0	--	6	85.7	3	20.0	2	14.3
	NW-allocht.	1	100.0	5	100.0	27	93.1	16	47.1	6	15.0
	W-allocht.	0	--	4	100.0	19	79.2	26	43.3	8	7.9
Onbekend		6	100.0	8	72.7	57	87.7	38	45.8	13	11.8

Uit tabel 4.2 blijkt dat er geen grote verschillen zijn in de kans op uitval van de subgroepen die geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en op basis van de combinatie tussen het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten van cohort 2012 die geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar hebben behaald:

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterke voorspellers voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- EUR-breed geldt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen bij tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar. Deze kans is nog geen 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen de EUR-opleidingen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en de etnische herkomst.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster
Weging modules	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3); Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3); Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3); Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 erts	60 erts	60 erts
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 7 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfopdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfopdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoends na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecompriëerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

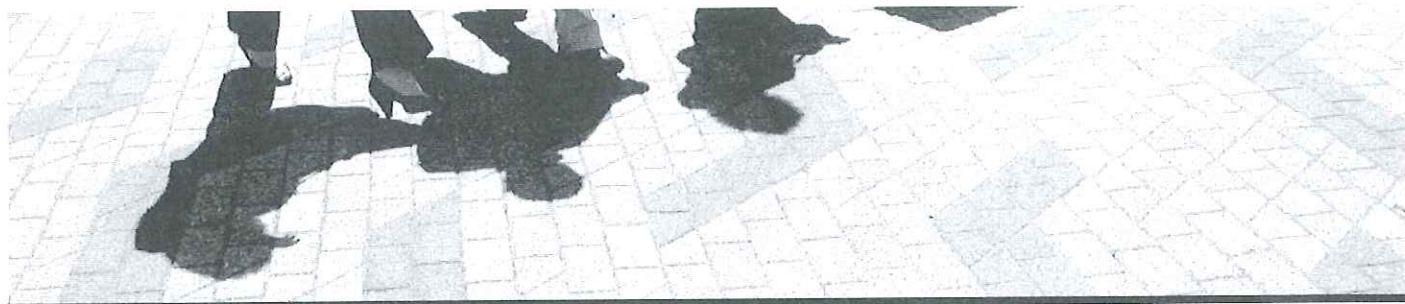
Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

Bijlage 7 Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst

In de tabel hieronder staat welke afwijkingen er per opleiding zijn tussen de EIS-lijst (op basis waarvan de instroom van de EUR-opleidingen is bepaald) en de cohortlijst (op basis waarvan de rendementen van de EUR-opleidingen zijn bepaald). De grootste afwijking is te zien bij de opleiding Rechtsgeleerdheid. Bij deze opleiding staan de mr.drs. studenten op de EIS-lijst, maar zijn deze niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen, omdat ze niet verplicht zijn bij de opleiding Rechtsgeleerdheid alle 60 ECTS van het eerste studiejaar binnen één jaar te halen. Deze verplichting hebben deze studenten wel bij ESE. Andere afwijkingen zijn te verklaren vanuit het feit dat er studenten op de EIS lijst staan die zich voor 1 oktober schriftelijk al hadden teruggetrokken (en dus niet op de cohortlijst staan) of studenten die vanwege hun genoten vooropleiding het hele jaar vrijstelling hebben gekregen. Ook deze studenten staan op de EIS-lijst, maar zijn niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen.

		COHORT							
		2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
		Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS
ESE	Econometrie en Operationele Research	0	0	0	0	1	0	1	0
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	--	--	--	--	--	--	0	0
	Economie & Bedrijfseconomie	17	0	24	0	39	0	26	0
	International Bachelor Economics & Business Economics	4	0	4	0	6	0	11	0
	Fiscale Economie	34	0	28	0	20	0	22	0
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	0	7	0	4	0	2	0	1
	Geschiedenis	0	5	0	4	0	4	0	2
	International Bachelor Communication and Media	0	4	0	2	0	5	0	2
ESL	Criminologie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fiscaal Recht	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rechtsgeleerdheid	75	0	69	0	62	0	79	0
FSW	Bestuurskunde	1	3	3	9	2	8	6	3
	Pedagogische Wetenschappen	--	--	--	--	16	5	6	1
	Psychologie	13	5	10	4	7	3	8	9
	Sociologie	7	11	3	5	9	3	7	3
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	0	0	0	0	0	0	0	0
RSM	Bedrijfskunde	5	35	2	20	20	22	0	21
	International Business Administration	1	25	2	3	3	8	0	4

Risbo

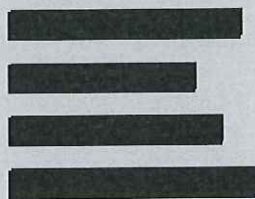
Research-Training-Consultancy

RAPPORT

Uitgebreide Pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

**Eerste (mogelijke) effecten op instroom en
BSA-rendement**

In samenwerking met de EUR-werkgroep N=N

November 2013

**Uitgebreide pilot "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus
Universiteit Rotterdam: Eerste (mogelijke) effecten op instroom en
BSA-rendement.**

i.s.m. Werkgroep N=N
Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

November 2013

**Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Samenvatting	5
Summary	11
Hoofdstuk 1 Inleiding	15
Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten	19
2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen	20
2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N	22
2.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op de instroom EUR	26
Hoofdstuk 3 N=N en het BSA-rendement	29
3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N	30
3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau	32
3.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op het BSA-rendement	37
Hoofdstuk 4 Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA	39
4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen	39
4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen	41
4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen	42
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	45
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	46
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	47

Bijlage 4	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	48
Bijlage 5	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	49
Bijlage 6	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	50
Bijlage 7	Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst	51

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed wordt daarvoor de combinatie van de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

De precieze uitwerking van deze maatregelen is een facultaire aangelegenheid. In bijlage 1 tot en met 6 staat een overzicht hoe de verschillende faculteiten van de EUR de N=N regeling hebben uitgewerkt.

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar de (mogelijke) invloed van de invoering van de N=N regeling op de instroom van bachelor-studenten en het BSA-rendement, zowel voor de EUR-studentenpopulatie als geheel als voor verschillende subgroepen binnen deze populatie (met de nadruk op de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst). Het doel van de analyses op het niveau van subgroepen is om na te gaan in hoeverre deze groepen in gelijke mate (mogelijk) profijt hebben van de invoering van de N=N regeling.

Naast deze analyses is onderzocht of en zo ja, in hoeverre studenten die aan het eind van het eerste bachelorjaar geen positief BSA behalen vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste jaar.

De belangrijkste observaties die uit de uitgevoerde analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de (mogelijke) invloed op instroom

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten).
Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten. Ten opzichte van 2011 is het aantal en aandeel niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in 2012 gedaald. Dit is terug te zien bij de EUR-opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Dit zijn Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration.
Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel¹ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het

¹ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de invoering van de regeling N=N zeer waarschijnlijk geen negatieve (en wellicht zelfs een licht positieve) invloed heeft gehad op de totale instroom van studenten. Wel is het aantal en aandeel studenten met een niet-westerse allochtone achtergrond met een Nederlandse vooropleiding in 2012 lager dan in voorgaande jaren.

N=N en de (mogelijke) invloed op het BSA-rendement

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.
- Tussen opleidingen zijn wel verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten

2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen (die in het academische jaar 2012-2013 Probleem Gestuurd Leren hebben ingevoerd) en voor enkele kleinere opleidingen buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media². Opvallend is dat de stijging in het rendementspercentage bij al deze opleidingen sterker is voor niet-westerse allochtone dan voor autochtone studenten. Het BSA-rendement van niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding ligt bij grote opleidingen met een kleinschalige opzet (Probleem Gestuurd Leren bij Rechtsgeleerdheid en Probleem Gestuurd Onderwijs bij Psychologie) hoger dan bij grote opleidingen, waarin de studenten in beperkte mate onderwijs in kleinere groepen krijgen zoals bij Economie en Bedrijfseconomie en Bedrijfskunde).

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog iets hoger komen te liggen, omdat nog een klein percentage van de groep zonder positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen de doorstroom van studenten sterk verbeterd is na invoering van N=N. Dit geldt vooral voor een aantal kleine opleidingen als voor grote opleidingen waar sprake is van kleinschalig onderwijs. Een aantal grootschalige opleidingen waar minder sprake is van kleinschalig onderwijs blijft wat achter wanneer gekeken wordt naar de rendementscijfers.

Vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA hebben gehaald aan het eind van het eerste jaar

- Uit de uitgevoerde analyses blijkt dat de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- Uit de analyses van de resultaten van cohort 2012 blijkt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen aan tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans

² Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar te behalen. Deze kans is maar 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages tussen de EUR-opleidingen waargenomen. Er zijn ook geen grote verschillen in bovengenoemde percentages waargenomen tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en hun etnische herkomst.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat het succes of falen van studenten in bachelor 1 al vroegtijdig in het eerste studiejaar voorspeld kan worden.

Summary

Introduction

In the academic year 2010-2011, the Faculty of Social Sciences (FSW; in Dutch: Faculteit der Sociale Wetenschappen) of Erasmus University Rotterdam (EUR) implemented the pilot program "Nominal is Normal (N=N)". Based upon the positive results stemming from this pilot, FSW decided to definitively implement N=N in the academic year 2011-2012. Moreover, Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), and Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) decided to initiate pilot programs with the N=N-regulation in their faculties.

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program, so that they can begin the second year without any study delay. The following university-wide measures have been proposed:

- Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one;
- Introduction of an active curriculum methodology;
- Limitation of the number of allowed re-examinations;
- Introduction of compensation of examination grades.

Since the specific form of N=N is a faculty decision, overviews of the N=N regulations are contained in the attachments 1-6 for each of the programs from the participating faculties (text in Dutch).

Risbo, in cooperation with the workgroup N=N, has researched the possible influences that the introduction of the regulation N=N has had on the enrollment of bachelor students and the (expected) year-one yield in terms of the percentage of students who earn 60 ECTS within one year after starting the program. The analyses will explore the total EUR population as well as specific subgroups with an emphasis on ethnicity. The aim of exploring specific subgroups is to investigate potential differences in how N=N affects these groups.

Additionally, it was examined whether students' participation and performance in the first set of exams could be used as a predictive indicator for earning the minimum credit requirement of 60 ECTS in year one.

The most important results stemming from this report are as follows:

N=N and (possible) effect on enrollment

- The total enrollment for the programs that participated in this extensive pilot with the N=N-regulation for academic year 2012 has increased with 72 students (2%) in comparison with academic year 2011. There has been an increase in the amount of majority students. The number of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012 in comparison with 2011. The latter is true for programs with the largest amount of enrolled non-western minority students with a Dutch previous education certificate (Economie & Bedrijfseconomie, Rechtsgeleerdheid, Psychologie en Bedrijfskunde).
- In 2012, the enrollment of the following programs has increased in comparison with 2011: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid and International Business Administration.

In the following programs the enrollement has decreased: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) and Bedrijfskunde.

- The 2012 national market share for the majority of the EUR-programs has increased in comparison with 2011. This includes: all programs from ESE, Algemene Cultuurwetenschappen and International Bachelor Communication and Media from ESHCC, all programs from ESL, Psychologie and Pedagogische Wetenschappen from FSW, and all programs from RSM.

There are four programs whose national market share is lower than in the previous year (2011). This includes: Geschiedenis from ESHCC, Bestuurskunde and Sociologie from FSW and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG.

Based on the above information, it appears that the implementation of N=N probably has had no negative (and perhaps even a slightly positive) effect on student enrollment. Compared to 2011, the amount of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012.

N=N and year-one yield

- After implementing N=N, the one year yields (EUR-wide; exclusive FSW; percentage of students who earned a positive Binding Study Advice (BSA); i.e. earned all 60 ECTS belonging to the first-year curriculum) are at approximately the same level as the historic pre-N=N two-year yields. This means that the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program is increased while not increasing the percentage of students who need to depart the program.
- There are however, differences when investigating N=N and year-one yield in specific programs. The following programs after implementing N=N have the same or higher year-one yields in comparison to the historic year-two yields (2009-2011): Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
For the programs Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM), and International Business Administration (RSM), the year-one yield for the first cohort of N=N is lower than the average historic year-two yield. However, the year-one yield for N=N is higher than that of the historic year-one yields pre-N=N.
- For a number of programs the year-one yield has increased for both ethnic minority and majority students with a Dutch previous education certificate. This includes all programs of Erasmus School of Law (this faculty introduced Problem Based Learning in all its programs in the academic year 2012-13) and some small programs outside ESL such as Fiscale Economie and International Bachelor Communication & Media. For all these programs the year-one yield has increased to a greater extend for ethnic minority students compared to majority students. For large programs with a small-scaled educational design (Problem Based Learning) the year-one yield for ethnic minority students is higher compared to large programs with limited small-scaled education.

It should be noted that the year-one yield of cohort 2012 can still become higher due to the fact that some students without a positive BSA are allowed to continue their studies based on 'personal circumstances'.

In general, it can be concluded that the progression of students has been improved after the implementation of N=N. This is especially true for large programs with a small-scaled educational design. In a number of large

programs with limited small-scaled education the year-one yield for N=N is lower than the average historic year-two yield.

Early Identification of students who did not earn a year-one certificate based upon participation and performance in the first set of examinations (first offering not including re-examinations)

- Students' participation and academic performance in the first set of examinations is a strong predictor of students' earning a year-one certificate.
- Students who do not participate in the first set of examinations have a 86% chance of not earning a year-one certificate. Those students who do participate in at least one of the examinations but are successful in less than half of those examinations have a 87% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass at least half of the first set of examinations, but do not pass all, have a 48% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass all the first set of examinations have a 10% chance of not earning a year-one certificate.
- There are no large differences found among the different EUR programs in abovementioned percentages.
- Additionally, there are no large differences in the percentages found among the subgroups of students in relation to the combination of their ethnicity together with the country where they earned their previous education certificate.

Based on these findings it may be concluded that student success or failure in the first bachelor year can be predicted at an early stage in the first year.

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van de pilot³ heeft FSW besloten om in het academisch jaar 2012-2013 door te gaan met de uitvoering van de regeling. Daarnaast hebben ook de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed zijn daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

³ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N⁴ onderzoek uit naar effecten van de N=N regeling. In deze eindrapportage wordt voor zowel het EUR-brede als het opleidingsniveau (waar de N=N regeling is ingevoerd) beschreven wat de (mogelijke) invloed van N=N is op:

- De (kwantitatieve) instroom van studenten (hoofdstuk 2).
- Het BSA-rendement (hoofdstuk 3).

Naast de (mogelijke) effecten die geldig zijn voor de totale groep studenten wordt in deze hoofdstukken ook beschreven welke effecten de N=N regeling (mogelijk) heeft op de instroom en het BSA-rendement van subgroepen studenten, met de nadruk op de groep studenten van niet-westerse herkomst⁵. Het doel van de analyses op het niveau van de subgroepen is na te gaan in hoeverre specifieke groepen in gelijke mate (mogelijk) profijt hebben van de invoering van de N=N regeling. In de analyses ligt de nadruk op niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. De belangrijkste reden hiervoor is dat het Ministerie OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen.

Naast de mogelijke invloed van de invoering van N=N op de instroom en het BSA-rendement wordt in hoofdstuk 4 van deze rapportage beschreven of en zo ja in welke mate studenten die geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste bachelorjaar (achteraf zouden) kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste studiejaar.

De data die voor de analyses van dit onderzoek zijn gebruikt zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

- Erasmus InschrijfSysteem (EIS). Hiermee zijn de instroomaantallen per EUR-opleiding per cohort vastgesteld over de periode 2006-2012. Het gaat om alle voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding en die geen schakelstudent zijn. De EIS-

⁴ De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Drs. Ronald van den Bos (ABD/IDO), Dr. Lyanda Vermeulen (ABD/IDO & FSW), Drs. Wouter van den Brink (ESE), Dr. Ad Scheepers (RSM), Dr. Walter van den Broek (Erasmus MC), Drs. Liesbeth Oosterlaan-Zagers (ESL), Drs. Sonja Braber (ESHCC), Dr. Han van Ruler (FW), Dr. Patrick Delaere (FW), Dr. Gerard Baars (Risbo), Drs. Astrid Buysse (iBMG) en Mark Adriaans MSc (FSW).

⁵ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

gegevens zijn op studentnummer geleverd door SSC-OOS van de EUR. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012. Deze gegevens zijn eind 2012 verzameld.

- Landelijk 1CijferHO-bestand 2012. Deze gegevens zijn gebruikt voor de benchmarkanalyse van de instroom van de EUR-opleidingen. In deze analyse is het landelijke marktaandeel van de EUR-opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling bepaald en vergeleken met het marktaandeel van concurrerende opleidingen in het land.
- BSA-gegevens van N=N-opleidingen. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 (% studenten met een positief BSA na één jaar en twee jaar studie). De BSA-gegevens zijn door de faculteiten op student-niveau op de volgende momenten aangeleverd: de gegevens van de cohorten 2009 en 2010 zijn in januari 2013 aangeleverd, die van de cohorten 2011 en 2012 in september/oktober 2013.
- De behaalde studieresultaten van studenten in de periode van september 2012 tot 15 januari 2013. Deze gegevens zijn door de faculteiten in januari 2013 op student-niveau aangeleverd (bron veelal OSIRIS). Het gaat om de behaalde resultaten op de theoretische vakken (blokken, vakken, cursussen). De behaalde prestaties op de practica zijn buiten beschouwing gelaten.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Met dit bestand zijn de etnische herkomst, het geslacht en de vooropleidinggegevens van studenten achterhaald. Deze gegevens zijn aan de instroomgegevens (uit EIS), studievoortgangsgegevens (veelal uit OSIRIS) en rendementsgegevens (door de faculteiten op studentnummer aangeleverd) gekoppeld⁶.

⁶ Bij de koppeling van gegevens is de anonimiteit van de studenten gewaarborgd. Er zijn alleen analyses op groepsniveau uitgevoerd. Er is geen enkele analyse op individueel studentniveau uitgevoerd.

In dit hoofdstuk staat de (mogelijke) invloed van de N=N regeling op de instroom van studenten centraal.

In paragraaf 2.1 wordt voor alle EUR-opleidingen die meedoen aan de uitgebreide N=N-regeling samen de instroom⁷ van studenten in 2012 vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 verschilde van die in vorige jaren. Voor deze analyse zijn data van ErasmusInschrijfSysteem (EIS) van de EUR gebruikt.

Bij de instroomanalyse is een onderscheid gemaakt naar de instroom van subgroepen studenten. De subgroepen zijn geformeerd op basis van etnische herkomst⁸ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland). Bij de etnische herkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen autochtone studenten, niet-westerse allochtone studenten en westers allochtone studenten. De achtergrondkenmerken van studenten zijn verkregen van het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Opgemerkt moet worden dat niet van alle studenten de hierboven genoemde achtergrondkenmerken in het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013 staan.

In paragraaf 2.2 wordt de instroom van elke EUR-opleiding afzonderlijk in historisch perspectief geplaatst. Hiervoor zijn de instroomdata uit EIS (van de EUR) gebruikt. Daarnaast is per opleiding het landelijke instroommarktaandeel⁹ van de EUR-opleidingen (met de N=N-regeling) in 2012 vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren¹⁰. Deze benchmarkanalyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij deze opleidingen specifiek was voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien was bij dezelfde opleidingen

⁷ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij een bachelor-opleiding, teldatum 1 oktober 2012. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS).

⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

⁹ Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

¹⁰ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2012. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen in de analyses, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten (schakelstudenten zijn niet op een andere manier uit het landelijke bestand 1cho2012 te halen). Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn wel meegenomen in de benchmark.

bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR-opleiding in 2012 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR-opleiding ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen). Voor het maken van de benchmark is het landelijke bestand 1cho2012 gebruikt. De instroom-benchmark is gemaakt op basis van croho-code (landelijke opleidingscodes), waarbij de EUR-opleidingen zijn vergeleken met opleidingen op andere universiteiten met dezelfde croho-code. Bij een aantal EUR-opleidingen is op verzoek van de faculteiten/opleidingen zelf in de benchmark ook een aantal andere opleidingen toegevoegd die niet onder dezelfde croho staan (zie paragraaf 2.2). Het betreft hier opleidingen die inhoudelijk verwant zijn aan de betreffende EUR-opleiding.

2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen

Tabel 2.1 toont de instroomontwikkelingen in de periode 2009-2012 voor de EUR-opleidingen samen, exclusief Erasmus MC en de Faculteit Wijsbegeerte, omdat deze faculteiten niet participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling, waarbij tevens een onderscheid is gemaakt naar etnische herkomstgroepen.

Tabel 2.1 Instroomaantallen EUR-breed (alleen N=N opleidingen) en samenstelling studentenpopulatie naar etnische herkomst (aantallen en percentages)

		Cohort							
		2009		2010		2011 ¹¹		2012 ¹²	
		N	%	N	%	N	%	N	%
EUR-breed (N=N, exclusief FSW)	Totaal N=N-opleidingen	3781	100	3836	100	3735	100	3807	100
	Totaal N=N-opleidingen excl FSW	3233	100	3226	100	3155	100	3293	100
	Autocht. NL vooropl.	1910	59	1846	57	1791	57	1863	57
	NW- allocht. NL vooropl.	717	22	732	23	691	22	598	18
	W- allocht. NL vooropl.	215	7	248	8	225	7	231	7
	Autocht. buitenl. vooropl.	39	1	33	1	27	1	37	1
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	127	4	129	4	109	3	105	3
	W- allocht. buitenl. vooropl.	204	6	214	7	186	6	184	6
	Ontbrekende achtergrondgegevens	21	1	24	1	126	4	275	8
FSW	Totaal FSW	548	100	610	100	580	100	514	100
	Autocht. NL vooropl.	320	58	375	61	342	59	317	62
	NW- allocht. NL vooropl.	167	30	185	30	178	31	139	27
	W- allocht. NL vooropl.	47	9	38	6	44	8	40	8
	Autocht. buitenl. vooropl.	3	1	1	0	2	0	2	0
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	7	1	7	1	9	2	6	1
	W- allocht. buitenl. vooropl.	1	0	1	0	4	1	6	1
	Ontbrekende achtergrondgegevens	3	1	3	0	1	0	4	1

De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 is ten opzichte van 2011 toegenomen met 72 studenten (+2%). Daarmee is er een herstel gekomen van de instroomdaling van bijna 100 studenten die zich tussen 2010 en 2011 heeft voorgedaan (van 3836 naar 3735 studenten). Dit herstel is vooral veroorzaakt door een toename van het aantal inschrijvingen van autochtone studenten op opleidingen die in 2012 zijn begonnen met de N=N regeling.

In 2012 is het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding voor de opleidingen (exclusief FSW) die werken met de N=N-regeling gedaald van rond de 700 studenten in de periode 2009-2011 naar minder dan 600 studenten in 2012. Dit betekent een afname van 13 tot 18 procent voor cohort 2012 vergeleken met de periode 2009-2011.

Voor de FSW-opleidingen samen is vanaf cohort 2011 (het cohort waarin de N=N regeling is ingevoerd) het aantal studenten afgenomen. Het betreft zowel een afname van studenten met een autochtone afkomst (met een Nederlandse vooropleiding) als een afname van studenten van een niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding.

¹¹ Eerste N=N cohort voor FSW.

¹² Eerste N=N cohort voor ESE, ESHCC, ESL, FSW, iBMG en RSM.

2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N

In deze paragraaf staat de instroom op het opleidingsniveau centraal. Eerst worden uitkomsten besproken met betrekking tot instroom in algemene zin en als (markt)aandeel van de landelijke instroom. Vervolgens komt de instroom van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding aan de orde.

In tabel 2.2 staan de instroomaantallen voor de periode 2006-2012 van alle EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De instroomgetallen zijn verkregen via ErasmusInschrijfSysteem. Daarnaast wordt in deze tabel aangegeven aan hoeveel universiteiten (inclusief de EUR) een (verwante) opleiding wordt aangeboden en wat het aandeel van de EUR is in de landelijke instroom.

In 2012 zijn de N=N opleidingen met de grootste instroom Bedrijfskunde (707 studenten), Economie & Bedrijfseconomie (534 studenten), Rechtsgeleerheid (499 studenten, inclusief mr.drs. studenten), International Business Administration (437 studenten), Psychologie (255 studenten) en International Bachelor Economics & Business Economics (205 studenten).

Tabel 2.2 EUR-opleidingen naar instroomaantallen, landelijk aantal aanbieders en landelijk aandeel EUR (cohorten 2006-2012)

Faculteit	Opleiding		Cohort						
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ESE	Econometrie en Operationele Research	EUR-instroomaantal	83	107	138	112	144	157	173
		Aantal aanbieders	4	4	4	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	31%	33%	36%	24%	26%	26%	30%
	Int. Ba. Econometrics and Operations Research*		EUR-instroomaantal						
	Economie & Bedrijfseconomie	EUR-instroomaantal	505	495	531	624	583	545	534
		Aantal aanbieders**	3	3	3	7	8	8	8
		Landelijk aandeel EUR	43%	38%	38%	25%	26%	25%	26%
	Int. Ba. Economics & Business Economics*		EUR-instroomaantal						
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	EUR-instroomaantal	60	65	52	80	78	56	60
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	5
		Landelijk aandeel EUR	23%	22%	23%	26%	26%	27%	40%
	Geschiedenis	EUR-instroomaantal	79	91	100	97	129	91	55
		Aantal aanbieders	7	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	7%	8%	8%	8%	9%	7%	5%
	International Bachelor Communication and Media	EUR-instroomaantal				127	124	126	141
		Aantal aanbieders**	11	11	11	12	12	12	12
		Landelijk aandeel EUR	—	—	—	6%	6%	6%	9%
ESL	Criminologie	EUR-instroomaantal	104	106	94	113	109	107	118
		Aantal aanbieders	3	3	3	3	3	3	3
		Landelijk aandeel EUR	35%	31%	31%	30%	25%	27%	33%
	Fiscaal Recht	EUR-instroomaantal	92	114	66	96	109	112	118
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	27%	27%	15%	20%	22%	20%	24%
	Rechtsgeleerdheid	EUR-instroomaantal	563	630	471	450	482	456	499
		Aantal aanbieders	9	9	9	9	9	9	9
		Landelijk aandeel EUR	13%	13%	10%	9%	10%	9%	12%
FSW	Bestuurskunde	EUR-instroomaantal	135	139	135	180	179	126	109
		Aantal aanbieders**	7	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	21%	16%	15%	20%	18%	14%	13%
	Pedagogische Wetenschappen	EUR-instroomaantal						103	90
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	7	7
		Landelijk aandeel EUR	—	—	—	—	—	6%	7%
	Psychologie	EUR-instroomaantal	253	240	253	278	297	278	255
		Aantal aanbieders	10	10	10	10	10	10	10
		Landelijk aandeel EUR	7%	6%	5%	6%	6%	5%	6%
	Sociologie	EUR-instroomaantal	68	79	80	90	134	73	60
		Aantal aanbieders	6	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	16%	16%	15%	17%	20%	15%	13%
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	EUR-instroomaantal	99	153	151	162	150	142	134
		Aantal aanbieders	1	1	2	4	4	4	4
		Landelijk aandeel EUR	100%	100%	51%	26%	23%	21%	20%
RSM	Bedrijfskunde	EUR-instroomaantal	767	811	906	813	740	739	707
		Aantal aanbieders**	3	3	3	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	50%	47%	53%	28%	25%	25%	32%
	International Business Administration	EUR-instroomaantal	307	343	317	344	330	393	437
		Aantal aanbieders**	7	7	7	15	16	16	17
		Landelijk aandeel EUR	14%	12%	11%	6%	6%	6%	7%

*In het 1cijferHO-bestand worden geen aparte croho-codes gehanteerd voor de Nederlands- en Engelstalige variant van de opleidingen Econometrie & Operationele Research en Economie & Bedrijfseconomie.

**Op verzoek van deze opleidingen zijn voor de benchmark ook opleidingen buiten de eigen croho (opleidingscode) meegeteld. Het aantal opleidingen buiten de eigen croho is bij Economie en Bedrijfseconomie 1 (Universiteit van Amsterdam, croho 50905), bij International Bachelor Communication and Media 11 (Universiteit Utrecht, croho 50001; Universiteit van Amsterdam, croho 50906; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56615; Universiteit Twente, croho 56615; Universiteit van Amsterdam, croho 56615; Vrije Universiteit, croho 56615; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56826; Rijksuniversiteit Groningen, croho 56826; Tilburg University, croho 56826; Universiteit Utrecht, croho 56826; Vrije Universiteit, croho 56826), bij Bestuurskunde 2 (Universiteit Utrecht, croho 50007; Vrije Universiteit, croho 50007), bij Bedrijfskunde 1 (Wageningen Universiteit, croho 56836) en bij International Business Administration 15 (Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50950; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50950; Tilburg University, croho 50950; Universiteit Maastricht, croho 50950; Universiteit Utrecht, croho 50950; Vrije Universiteit, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50019; Tilburg University, croho 50019; Universiteit Maastricht, croho 50019; Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50645; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50645; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50645; Universiteit Twente, croho 50645; Vrije Universiteit, croho 50645).

In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research (+10%), International Bachelor Economics & Business Economics (+43%), Algemene Cultuurwetenschappen (+7%), International Bachelor Communication and Media (+12%), Criminologie (+10%), Fiscaal Recht (+5%), Rechtsgeleerdheid (+9%), International Business Administration (+11%).

Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald in vergelijking met 2011: Economie & Bedrijfseconomie (-2%), Fiscale Economie (-17%), Geschiedenis (-40%), Bestuurskunde (-13%), Pedagogische Wetenschappen (-13%), Psychologie (-8%), Sociologie (-18%), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (-6%) en Bedrijfskunde (-4%).

Het landelijk marktaandeel¹³ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot is in vergelijking met vorig jaar (2011) toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

In tabel 2.3 staat een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar faculteit.

¹³ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten). Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Tabel 2.3 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

Faculteit	Opleiding	Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁴		2012 (N=N cohort)	
		n	% van totale instroom	N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
ESE	Econometrie en Operationele Research	25	22	36	25	38	24	38	22
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	3
	Economie & Bedrijfseconomie	136	22	146	25	121	22	95	18
	International Bachelor Economics & Business Economics	9	8	15	10	10	7	16	8
	Fiscale Economie	33	34	37	38	26	30	28	38
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	10	13	13	17	8	14	12	20
	Geschiedenis	19	20	8	6	10	11	4	7
	International Bachelor Communication and Media	26	20	23	19	22	17	15	11
ESL	Criminologie	20	18	23	21	24	22	20	17
	Fiscaal Recht	55	57	58	53	53	47	51	43
	Rechtsgeleerdheid	140	31	161	33	162	36	157	31
FSW	Bestuurskunde	66	37	71	40	43	34	27	25
	Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	39	30	33
	Psychologie	79	28	70	24	75	27	64	25
	Sociologie	22	24	44	33	20	27	18	30
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25	41	27	38	27	27	20
RSM	Bedrijfskunde	174	21	139	19	139	19	104	15
	International Business Administration	29	8	32	10	40	10	30	7
EUR totaal		884	23	917	24	869	23	737	19

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011.

Een aantal opleidingen heeft een (relatief) klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, maar een substantieel aandeel van deze groep studenten in de instroompopulatie. Het betreft de opleidingen Fiscaal Recht, Fiscale Economie, Pedagogische Wetenschappen, Rechtsgeleerdheid en Sociologie.

¹⁴ Eerste N=N cohort voor FSW-opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie).

2.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op de instroom EUR

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op de instroom van studenten op een rij:

- De totale instroom van de N=N-opleidingen is in 2012 (3807 studenten) ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten). Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten.

Het aantal en aandeel niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is van 2011 naar 2012 gedaald, hetgeen ook terug is te zien bij opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Dit zijn Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie.

- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration.

Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.

- Het landelijk marktaandeel¹⁵ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in vergelijking met vorig jaar toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

¹⁵ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de invoering van de regeling N=N zeer waarschijnlijk geen negatieve (en wellicht zelfs een licht positieve) invloed heeft gehad op de totale instroom van studenten. Wel is het aantal en aandeel studenten met een niet-westerse allochtone achtergrond met een Nederlandse vooropleiding in 2012 lager dan in voorgaande jaren.

Voor het analyseren van de (mogelijke) invloed van N=N op het BSA-rendement bij de opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N zijn de volgende BSA-rendementen vastgesteld en analyses uitgevoerd:

- Voor de EUR als geheel en per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2011 in kaart gebracht¹⁶. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar¹⁷. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in de volgende groepen studenten:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS);

In het definitieve BSA-rendement na twee jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald, en welke studenten dit niet hebben gehaald.

- Voor de EUR als geheel en per EUR-opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 (eerste N=N-cohort met uitzondering van de Faculteit Sociale Wetenschappen die bij het cohort 2011 al een pilot met de regeling N=N heeft uitgevoerd) bepaald. Voor cohort 2012 is een onderscheid gemaakt in de volgende subgroepen.
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS).
- Voor de EUR als geheel en per opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 vergeleken met het rendement van de voorgaande cohorten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het BSA-rendement bij de cohorten 2009-2011

¹⁶ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2009, 2010, 2011 van de faculteiten / opleidingen gebruikt. Risbo heeft een format aangeleverd voor het aanleveren van de gegevens (per cohort een lijst met studentnummers op basis van de 1 oktober telling uit EIS). In januari 2012 hebben de faculteiten de BSA-gegevens over 2009, 2010 en 2011 (laatste cohort alleen BSA-gegevens na één jaar studie) aangeleverd. In september/oktober 2013 zijn de definitieve BSA-gegevens van cohort 2011 na twee jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook zijn in deze periode de BSA-gegevens van het cohort 2012 na één jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook hiervoor heeft Risbo van tevoren een format aangeleverd. Eventuele afwijkingen tussen de cohortlijsten en de 1 oktoberlijsten (EIS-lijst) zijn in bijlage 7 per opleiding aangegeven.

¹⁷ In de cohorten 2009 tot en met 2011 mochten studenten die na één jaar studie tussen 40 en 59 ECTS hadden behaald nog doorstuderen met een voorlopig positief BSA. Deze studenten moesten een jaar later wel alle 60 ECTS van het bachelor 1 programma behaald hebben. Bij FSW gold in cohort 2011 al de regeling N=N.

pas na twee jaar definitief was. Eén van de doelen van de invoering van de regeling N=N was om tenminste eenzelfde BSA-rendement te realiseren na één jaar als voorheen na twee jaar. Als dit zou worden bereikt betekent dit dat de doorstroom van studenten verbeterd is. Met betrekking tot het BSA-rendement worden in dit hoofdstuk de volgende vergelijkingen gemaakt:

- Vergelijking van het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft gehaald (60 ECTS) tussen cohort 2012 enerzijds en cohort 2009 tot en met 2011 anderzijds;
- Vergelijking van het percentage studenten van cohort 2009-2011 dat na twee studiejaar een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald met het percentage studenten van cohort 2012 dat dit na één jaar bereikte.
- Bovenstaande analyses zijn ook uitgevoerd voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van etnische herkomst¹⁸ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland).

In paragraaf 3.1 staan de BSA-rendementen van de EUR(-opleidingen) voor en na de invoering van N=N; in paragraaf 3.2 worden de rendementscijfers uitgesplitst naar subgroepen studenten op basis van de combinatie van etnische herkomst en het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten.

3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N

In Tabel 3.1 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 van alle opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De eerste kolom bevat de opleidingen, daarna volgen de kolommen met het BSA-rendement na één jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. In deze kolommen wordt het percentage studenten dat een positief BSA heeft gehaald afgezet tegen de instroom van het cohort¹⁹. De kolommen daarna bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. De laatste kolommen bevatten informatie over het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort. Hierbij moet worden opgemerkt dat bij de opleidingen van FSW N=N is ingevoerd bij het cohort 2011.

¹⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

¹⁹ Zie bijlage 7 voor afwijkingen tussen aantallen studenten op EIS lijst en aantallen studenten op cohortlijst.

Tabel 3.1 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed en N=N opleidingen, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Opleidingen	Cohort	Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²⁰ 2012 (N=N cohort)	
		2009		2010		2011		2009		2010		2011			
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		1105	29.7	1319	35.3	1670	46.3	2067	55.6	2225	59.4	2376	65.8	2242	60.8
EUR-breed (ex EMC, FW, FSW)		908	28.6	1096	35.0	1295	42.5	1762	55.5	1852	59.2	1992	65.4	1886	59.2
ESE															
Econometrie en Operationele Research		43	38.4	47	32.6	47	30.1	68	60.7	85	59.0	93	59.6	89	51.7
Int. Ba. Econometrics and Operations Research		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	24	61.5
Economie en Bedrijfseconomie		211	34.8	199	35.6	268	53.0	354	58.3	326	58.3	366	72.3	297	58.5
Int. Ba. Economics & Business Economics		53	46.9	71	48.3	70	51.1	83	73.5	105	71.4	104	75.9	140	72.2
Fiscale Economie		22	34.4	18	26.1	30	44.1	34	53.1	33	47.8	42	61.8	31	60.8
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen		40	46.0	31	37.8	33	56.9	59	67.8	57	69.5	42	72.4	50	82.0
Geschiedenis		21	20.6	39	29.3	45	47.4	51	50.0	80	60.2	58	61.1	34	59.6
International Bachelor Communication and Media		60	45.8	83	65.9	83	63.4	100	76.3	109	86.5	104	79.4	113	79.0
ESL															
Criminologie		35	31.0	59	54.1	51	47.7	64	56.6	76	69.7	73	68.2	92	78.0
Fiscaal Recht		11	11.5	40	36.7	51	45.5	38	39.6	60	55.0	70	62.5	74	62.7
Rechtsgelertheid		85	22.7	156	37.8	171	43.4	202	53.9	236	57.1	244	61.9	265	63.1
FSW															
Bestuurskunde		42	23.1	58	31.4	82	62.1*	93	51.1	107	57.8	86	65.2	71	67.0
Pedagogische Wetenschappen		--	--	--	--	60	65.2*	--	--	--	--	60	65.2	59	69.4
Psychologie		140	51.9	149	51.2	196	71.5*	174	64.3	200	68.8	201	73.4	186	72.7
Sociologie		15	16.0	16	11.8	37	55.2*	38	40.4	66	48.5	37	55.2	40	71.4
IBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)		26	16.0	44	29.3	50	35.2	81	50.0	86	57.3	76	53.5	113	79.0
RSM															
Bedrijfskunde		143	17.0	161	21.2	212	28.6	374	44.4	350	46.2	432	58.3	329	45.2
International Business Administration		158	42.9	148	44.7	184	46.2	254	69.0	249	75.2	288	72.4	280	63.5

Uit tabel 3.1 blijkt dat EUR-breed (exclusief FSW²¹) gemiddeld voor de cohorten 2009 tot en met 2011 35% van de studenten een positief BSA na één jaar studie behaalde. Na twee jaar studie was het gemiddelde BSA-rendement van deze cohorten 60%. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N haalde 59% een positief BSA na één jaar studie. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N blijken dus ongeveer net zo veel studenten een positief BSA na één jaar te halen als voorheen na twee jaar werd bereikt. Dit omdat zeer waarschijnlijk nog een deel van de studenten die vanwege

²⁰ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²¹ De opleidingen van FSW zijn niet meegenomen in de vergelijking, omdat FSW de regeling N=N al bij cohort 2011 heeft ingevoerd.

persoonlijke omstandigheden verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen.

Uit deze gegevens blijkt dat door de invoering van de regeling N=N de doorstroom van studenten is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.

Er zijn wel verschillen tussen opleidingen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde (of een hoger) BSA-rendement na één jaar behaald als gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL) en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij de volgende opleidingen ligt het BSA-rendement na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt: Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM). De rendementen van deze opleidingen komen zeer waarschijnlijk nog iets hoger te liggen, omdat een deel van de studenten die met "persoonlijke omstandigheden" nog verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen. De laatste vier opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar studie werd bereikt. Voor de FSW-opleidingen geldt dat deze voor het tweede opeenvolgende jaar werken met de regeling N=N. Vergeleken met het eerste N=N-cohort liggen de BSA-rendementen na één jaar van het tweede N=N-cohort bij alle vier de opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie) hoger.

3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau

In deze paragraaf staat de vergelijking van de BSA-rendementen tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten centraal. In de analyses ligt de nadruk op studenten met een Nederlandse vooropleiding²². De belangrijkste reden voor deze keuze is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse

²² Voor de volledigheid staan in de tabellen ook de BSA-rendementen van de studenten met een westerse allochtone achtergrond (en een Nederlandse vooropleiding) en studenten met een buitenlandse vooropleiding.

vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen. De hypothese was dat alle subgroepen studenten zouden profiteren van de invoering van de regeling N=N, dus ook studenten met een niet-westers allochtone achtergrond in combinatie met een Nederlandse vooropleiding.

In tabel 3.2 staan de BSA-rendementen na één en twee jaar studie voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

Tabel 3.2 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed (exclusief EMC, FW en FSW) en FSW naar vooropleiding, etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Pos BSA na 1 jaar									Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²³	
Cohort			2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	Voorop- leiding	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR (excl EMC, FW en FSW)	Nederlands	Autocht.	600	32.5	703	39.7	806	47.4	1106	59.9	1130	63.8	1188	69.8	1116	62.4
		NW-allocht.	125	17.8	174	24.1	218	32.3	305	43.3	342	47.4	383	56.7	294	50.3
		W-allocht.	46	21.6	70	29.0	93	42.9	105	49.3	129	53.5	133	61.3	121	55.8
	Buitenlands	Autocht.	13	37.1	7	21.2	6	24.0	23	65.7	15	45.5	16	64.0	24	66.7
		NW-allocht.	29	21.3	24	18.8	39	33.9	68	50.0	54	42.2	72	62.6	52	50.0
		W-allocht.	91	41.9	111	51.6	88	47.1	147	67.7	166	77.2	129	69.0	127	69.4
	Onbekend		4	18.2	7	33.3	45	36.3	8	36.4	16	76.2	71	57.3	152	56.1
FSW ²⁴	Nederlands	Autocht.	-	-	-	-	250	74.9	-	-	-	-	257	76.9	245	76.8
		NW-allocht.	-	-	-	-	94	56.3	-	-	-	-	96	57.5	72	57.1
		W-allocht.	-	-	-	-	25	56.8	-	-	-	-	25	56.8	30	73.2
	Buitenlands	Autocht.	-	-	-	-	2	100.0	-	-	-	-	2	100.0	1	50.0
		NW-allocht.	-	-	-	-	4	44.4	-	-	-	-	4	44.4	2	40.0
		W-allocht.	-	-	-	-	0	0.0	-	-	-	-	0	0.0	5	83.3
	Onbekend						0	0.0					0	0.0	1	25.0

Een vergelijking tussen het EUR-brede BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 en het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011 (exclusief Erasmus MC, Faculteit Wijsbegeerte en de Faculteit Sociale Wetenschappen) levert als uitkomst op dat de autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in het eerste N=N-cohort een bijna even hoog BSA-rendement (62.4%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (64.5%). Voor de niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding geldt dat zij in het eerste N=N-cohort een iets hoger BSA-rendement (50.3%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (49.1%). Het

²³ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²⁴ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

verschil in BSA-rendement tussen niet-westerse allochtone en autochtone studenten (beide groepen met een Nederlandse vooropleiding) is dus iets kleiner geworden. Bij FSW zijn de BSA-rendementen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding gestegen.

Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met het historische BSA-rendement na één jaar studie, dan blijkt het EUR-brede BSA-rendement van cohort 2012 veel hoger te liggen dan het rendement van de cohorten daarvoor. In vergelijking met cohort 2011 (het cohort met het hoogste BSA-rendement na 1 jaar in de pre-N=N periode) bedragen deze verschillen 15% punt voor autochtone studenten en 18% punt voor niet-westerse allochtone studenten. Het verschil in BSA-rendement tussen niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is dus iets kleiner geworden.

Bovenstaande bevindingen hebben betrekking op het EUR-brede niveau. Een meer gedifferentieerd (en genuanceerd) beeld wordt verkregen bij een analyse van ontwikkelingen op het niveau van opleidingen. Tabel 3.3. toont per opleiding de BSA-rendementen van autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Met deze gegevens kan voor iedere opleiding worden nagegaan welk (mogelijk) effect N=N heeft gehad op de BSA-rendementen van deze subgroepen.

Tabel 3.3 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar van studenten met een Nederlandse vooropleiding naar opleiding en etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁵	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ESE															
Econometrie en Operationele Research	Autocht.	34	44,7	35	41,7	30	31,3	54	71,1	56	66,7	62	64,6	67	56,8
	NW-allocht.	9	36,0	9	25,0	10	26,3	13	52,0	20	55,6	16	42,1	14	36,8
	W-allocht.	-	-	3	17,6	6	40,0	-	-	6	35,3	11	73,3	7	63,6
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	Autocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	88,9
	NW-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0
	W-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0
Economie en Bedrijfseconomie	Autocht.	166	40,7	155	42,6	209	58,9	258	63,2	232	63,7	268	75,5	233	65,6
	NW-allocht.	33	24,6	33	23,7	42	37,8	64	47,8	68	48,9	75	67,6	35	39,3
	W-allocht.	9	22,0	10	30,3	14	48,3	20	48,8	20	60,6	18	62,1	19	51,4
Int. Ba. Economics and Business Economics	Autocht.	19	59,4	19	54,3	22	62,9	26	81,3	29	82,9	31	88,6	34	87,2
	NW-allocht.	2	22,2	9	60,0	10	100,0	5	55,6	13	86,7	10	100,0	11	68,8
	W-allocht.	3	60,0	3	37,5	3	75,0	3	60,0	4	50,0	4	100,0	4	66,7
Fiscale Economie	Autocht.	20	54,1	12	40,0	21	56,8	24	64,9	19	63,3	26	70,3	20	74,1
	NW-allocht.	2	9,5	4	13,8	7	31,8	8	38,1	9	31,0	13	59,1	10	55,6
	W-allocht.	-	-	2	40,0	2	40,0	2	100,0	3	60,0	3	60,0	1	33,3
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen	Autocht.	32	51,6	22	38,6	25	67,6	46	74,2	45	78,9	31	83,8	34	81,0
	NW-allocht.	5	38,5	3	21,4	3	37,5	8	61,5	5	35,7	5	62,5	11	91,7
	W-allocht.	2	20,0	5	55,6	4	57,1	3	30,0	6	66,7	4	57,1	5	100,0
Geschiedenis	Autocht.	15	20,8	31	28,4	37	49,3	37	51,4	65	59,6	48	64,0	27	60,0
	NW-allocht.	5	26,3	3	37,5	4	36,4	8	42,1	5	62,5	6	54,5	1	25,0
	W-allocht.	1	11,1	4	33,3	3	50,0	6	66,7	8	66,7	3	50,0	3	60,0
Int. Ba. Communication and Media	Autocht.	23	56,1	35	74,5	31	68,9	36	87,8	42	89,4	34	75,6	23	88,5
	NW-allocht.	10	38,5	15	65,2	16	72,7	17	65,4	20	87,0	19	86,4	15	100,0
	W-allocht.	6	33,3	6	60,0	6	60,0	13	72,2	9	90,0	9	90,0	9	90,0
ESL															
Criminologie	Autocht.	32	39,0	45	57,7	47	63,5	50	61,0	58	74,4	60	81,1	71	83,5
	NW-allocht.	1	5,0	10	43,5	1	4,2	7	35,0	14	60,9	8	33,3	12	60,0
	W-allocht.	2	25,0	4	50,0	3	42,9	5	62,5	4	50,0	5	71,4	8	66,7
Fiscaal Recht	Autocht.	5	16,7	22	61,1	27	67,5	12	40,0	27	75,0	32	80,0	41	73,2
	NW-allocht.	5	9,1	14	24,1	19	35,8	21	38,2	27	46,6	28	52,8	28	54,9
	W-allocht.	1	20,0	3	27,3	3	27,3	4	80,0	5	45,5	6	54,5	4	66,7
Rechtsgeleerdheid	Autocht.	63	29,6	100	48,3	108	52,9	126	59,2	135	65,2	137	67,2	158	68,1
	NW-allocht.	15	11,5	39	25,2	51	32,7	61	46,9	73	47,1	90	57,7	85	55,6
	W-allocht.	6	23,1	16	41,0	11	42,3	13	50,0	25	64,1	15	57,7	20	66,7

²⁵ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁵	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
FSW ²⁶															
Bestuurskunde	Autocht.	-	-	-	-	46	69,7	-	-	-	-	50	75,8	49	71,0
	NW-allocht.	-	-	-	-	28	60,9	-	-	-	-	28	60,9	13	54,2
	W-allocht.	-	-	-	-	7	50,0	-	-	-	-	7	50,0	6	75,0
Pedagogische wetenschappen	Autocht.	-	-	-	-	40	75,5	-	-	-	-	40	75,5	44	81,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	17	53,1	-	-	-	-	17	53,1	14	51,9
	W-allocht.	-	-	-	-	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	1	50,0
Psychologie	Autocht.	-	-	-	-	136	79,1	-	-	-	-	139	80,8	127	78,4
	NW-allocht.	-	-	-	-	41	58,6	-	-	-	-	43	61,4	37	59,7
	W-allocht.	-	-	-	-	15	65,2	-	-	-	-	15	65,2	18	72,0
Sociologie	Autocht.	-	-	-	-	28	65,1	-	-	-	-	28	65,1	25	73,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	8	42,1	-	-	-	-	8	42,1	8	61,5
	W-allocht.	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	1	25,0	5	83,3
iBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Autocht.	22	21,4	37	39,8	37	40,2	61	59,2	66	71,0	54	58,7	47	51,1
	NW-allocht.	3	7,3	6	14,6	9	23,7	17	41,5	17	41,5	16	42,1	12	44,4
	W-allocht.	1	7,1	-	-	4	50,0	3	21,4	2	16,7	5	62,5	9	69,2
RSM															
Bedrijfskunde	Autocht.	118	20,2	136	25,6	156	30,8	297	50,8	275	51,8	320	63,1	267	49,8
	NW-allocht.	19	10,6	18	12,2	31	21,7	55	30,6	48	32,4	70	49,0	37	33,6
	W-allocht.	5	9,8	7	11,5	20	29,0	18	35,3	26	42,6	33	47,8	19	31,7
International Business Administration	Autocht.	51	48,6	54	54,0	56	53,3	79	75,2	81	81,0	85	81,0	86	67,7
	NW-allocht.	16	51,6	11	34,4	15	38,5	21	67,7	23	71,9	27	69,2	22	73,3
	W-allocht.	10	58,8	7	43,8	14	70,0	15	88,2	11	68,8	17	85,0	12	70,6

Een vergelijking van het BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009 tot en met 2011 levert de volgende uitkomsten op:

Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-11. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen (die in het academische jaar 2012/13 Probleem Gestuurd Leren (PGL) hebben ingevoerd) en voor enkele kleinere opleidingen buiten ESL zoals bijvoorbeeld Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media²⁷.

Opvallend is dat de stijging in rendementspercentage bij al deze opleidingen sterker is voor niet-westerse allochtone dan voor autochtone studenten. Bij een meerderheid van deze opleidingen geldt dat autochtone studenten nog steeds hogere BSA-rendementen behalen dan niet-westerse allochtone studenten,

²⁶ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

²⁷ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

maar dat de niet-westerse allochtone studenten onder het N=N regime hun achterstand iets aan het inlopen zijn.

Bij een vergelijking van de vier opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding (Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie, Psychologie en Rechtsgeleerdheid) valt op dat het BSA-rendement van de niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding bij de kleinschalige opleidingen (Psychologie²⁸ en Rechtsgeleerdheid²⁹) hoger ligt dan bij de opleidingen, waar studenten in beperktere mate onderwijs in kleinere groepen krijgen (Bedrijfskunde en Economie & Bedrijfseconomie).

3.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op het BSA-rendement

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op het BSA-rendement op een rij:

- Na invoering van de N=N regeling behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.
- Opleidingen verschillen naar ontwikkelingen in BSA-rendement. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na

²⁸ Kleinschalig sinds oprichting (Probleem Gestuurd Onderwijs).

²⁹ Kleinschalig sinds het academische jaar 2012/13 (Probleem Gestuurd Leren)

één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.

- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen (die in het academische jaar 2012/13 Probleem Gestuurd Leren hebben ingevoerd) en voor enkele kleinere opleidingen buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³⁰. Opvallend is dat de stijging in rendementspercentage bij al deze opleidingen sterker is voor niet-westerse allochtone dan voor autochtone studenten. Het BSA-rendement van niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding ligt bij grote opleidingen met een kleinschalige opzet, zoals Probleem Gestuurd Leren (PGL) bij Rechtsgeleerdheid en Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) bij Psychologie, hoger dan bij grote opleidingen, waarin de studenten in beperktere mate onderwijs in kleinere groepen krijgen zoals bij Economie en Bedrijfseconomie en Bedrijfskunde.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog iets hoger komen te liggen, omdat nog een klein percentage van de groep zonder positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen de doorstroom van studenten sterk verbeterd is na invoering van N=N. Dit geldt vooral voor kleine opleidingen of grote opleidingen waar sprake is van kleinschalig onderwijs. Een aantal grootschalige opleidingen waar minder sprake is van kleinschalig onderwijs blijft wat achter wanneer gekeken wordt naar de rendementscijfers.

³⁰ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA

Als laatste onderdeel van dit N=N onderzoek is nagegaan of het mogelijk is om studenten van cohort 2012 die aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (60 ECTS) hebben behaald vroegtijdig te identificeren op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste tentamens.

4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen

Per EUR-opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens die tussen september 2012 en begin januari 2013 zijn afgenomen in kaart gebracht³¹. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd³². Op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens³³ zijn deze ingedeeld in 5 groepen:

- Groep 1: Studenten die al met hun studie zijn gestopt.
- Groep 2: Studenten die aan geen enkel tentamen hebben meegedaan;
- Groep 3: Studenten die wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger³⁴. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.

³¹ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012; EIS lijst). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in bijlage 7 van deze rapportage vermeld.

³² Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Normaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

³³ Bij de meeste opleidingen zijn de resultaten van studenten op de eerste twee tentamens (of bloktoetsen) meegenomen. Uitzonderingen zijn Econometrie en Operationele Research (3 tentamens), International Bachelor Econometrics and Operations Research (3 tentamens), International Bachelor Communication and Media (3 tentamens), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (3 tentamens), Bedrijfskunde (4 tentamens), en International Business Administration (4 tentamens).

³⁴ Bij twee tentamens hebben deze studenten geen enkel tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben deze studenten maximaal één tentamen gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten maximaal één tentamen gehaald.

- Groep 4: Studenten die tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, maar niet alle tentamens hebben gehaald³⁵. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 5: Studenten die alle tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger.

Voor de EUR als geheel en per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.1 staan de resultaten weergegeven.

De resultaten in Tabel 4.1 laten zien dat 85.6% van de studenten van cohort 2012 die niet hebben meegedaan aan de eerste tentamens geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die van de eerste tentamens er tenminste 1 wel hebben gemaakt, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald (cijfer hoger dan of gelijk aan 5,5) heeft 86.8% geen 60 ECTS behaald aan het eind van het eerste jaar. Van de studenten die tenminste de helft van de eerste tentamens hebben gehaald, maar niet alle tentamens hebben gehaald, is 47.7% er niet in geslaagd om het eerste studiejaar succesvol af te ronden. Van studenten die de eerste tentamens allemaal hebben gehaald is 9.9% er niet in geslaagd om aan het eind van het eerste jaar 60 ECTS te halen.

De hierboven genoemde percentages zijn geldig voor de EUR als geheel.

³⁵ Bij twee tentamens hebben de studenten één tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben de studenten twee (van de drie) tentamens gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten twee of drie tentamens gehaald.

Tabel 4.1 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013 en opleiding, cohort 2012

Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan >= 1 tentamen, maar <50% van de tentamens gehaald (min cijfer >=5,5)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer >= 5,5	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)	71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
ESE										
Econometrie en Operationele Research	9	100.0	8	88.9	49	81.7	11	31.4	6	10.2
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	1	100.0	0	--	6	60.0	5	50.0	3	16.7
Economie en Bedrijfseconomie	27	100.0	13	100.0	98	87.5	57	41.6	16	7.3
Int. Ba. Economics & Business Economics	3	100.0	1	100.0	31	79.5	16	28.1	3	3.2
Fiscale Economie	2	100.0	3	100.0	7	77.8	8	57.1	0	--
ESHCC										
Algemene Cultuurwetenschappen	2	100.0	3	100.0	2	100.0	2	40.0	2	4.1
Geschiedenis	4	100.0	2	100.0	8	100.0	8	50.0	1	3.7
International Bachelor Communication and Media	3	100.0	7	100.0	12	80.0	6	20.7	2	2.2
ESL										
Criminologie	0	--	3	75.0	10	83.3	10	29.4	3	4.4
Fiscaal Recht	0	--	15	53.6	12	85.7	9	34.6	8	16.0
Rechtsgeleerdheid	0	--	36	78.3	50	84.7	51	36.7	18	10.2
FSW										
Bestuurskunde	0	--	1	100.0	15	71.4	13	56.5	6	9.8
Pedagogische Wetenschappen	0	--	0	--	8	88.9	14	70.0	4	7.1
Psychologie	0	--	0	--	30	81.1	31	30.4	9	7.7
Sociologie	0	--	1	100.0	7	87.5	4	40.0	4	10.8
iBMG										
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	8	100.0	17	100.0	20	87.0	14	43.8	7	13.0
RSM										
Bedrijfskunde	11	100.0	53	100.0	100	100.0	185	69.5	50	16.6
International Business Administration	1	100.0	4	57.1	48	90.6	79	56.0	29	12.1

Hoewel uit tabel 4.1 is af te lezen dat er wel verschillen in de percentages van de subgroepen zijn tussen de verschillende EUR-opleidingen kan gesteld worden dat de participatie en prestaties van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het wel of niet behalen van een positief BSA aan het eind van het eerste bachelorjaar.

4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen

Op EUR-niveau is ook voor subgroepen van studenten die enerzijds geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en anderzijds op basis van de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst bepaald welk percentage aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.2 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4.2 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder geen Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013, vooropleiding en etnische herkomst, cohort 2012

Vooropleiding	Etnische herkomst	Status per 15 januari 2013		Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan ≥ 1 tentamen, maar $< 50\%$ van de tentamens gehaald (min cijfer $\geq 5,5$)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9		
Nederlands	Autocht.	43	100.0	80	82.5	227	86.3	299	49.5	98	8.9		
	NW-allocht.	16	100.0	61	91.0	132	86.8	103	47.7	32	12.4		
	W-allocht.	3	100.0	9	81.8	45	88.2	38	45.2	12	11.0		
Buitenlands	Autocht.	2	100.0	0	—	6	85.7	3	20.0	2	14.3		
	NW-allocht.	1	100.0	5	100.0	27	93.1	16	47.1	6	15.0		
	W-allocht.	0	—	4	100.0	19	79.2	26	43.3	8	7.9		
Onbekend		6	100.0	8	72.7	57	87.7	38	45.8	13	11.8		

Uit tabel 4.2 blijkt dat er geen grote verschillen zijn in de kans op uitval van de subgroepen die geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en op basis van de combinatie tussen het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten van cohort 2012 die geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar hebben behaald:

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterke voorspellers voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- EUR-breed geldt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen bij tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar. Deze kans is nog geen 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen de EUR-opleidingen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en de etnische herkomst.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster
Weging modules	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 ects	60 ects	60 ects
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 7 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfp opdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfp opdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoends na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecomprimeerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

Bijlage 7 Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst

In de tabel hieronder staat welke afwijkingen er per opleiding zijn tussen de EIS-lijst (op basis waarvan de instroom van de EUR-opleidingen is bepaald) en de cohortlijst (op basis waarvan de rendementen van de EUR-opleidingen zijn bepaald). De grootste afwijking is te zien bij de opleiding Rechtsgeleerdheid. Bij deze opleiding staan de mr.drs. studenten op de EIS-lijst, maar zijn deze niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen, omdat ze niet verplicht zijn bij de opleiding Rechtsgeleerdheid alle 60 ECTS van het eerste studiejaar binnen één jaar te halen. Deze verplichting hebben deze studenten wel bij ESE. Andere afwijkingen zijn te verklaren vanuit het feit dat er studenten op de EIS lijst staan die zich voor 1 oktober schriftelijk al hadden teruggetrokken (en dus niet op de cohortlijst staan) of studenten die vanwege hun genoten vooropleiding het hele jaar vrijstelling hebben gekregen. Ook deze studenten staan op de EIS-lijst, maar zijn niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen.

		COHORT							
		2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
		Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS
ESE	Econometrie en Operationele Research	0	0	0	0	1	0	1	0
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	--	--	--	--	--	--	0	0
	Economie & Bedrijfseconomie	17	0	24	0	39	0	26	0
	International Bachelor Economics & Business Economics	4	0	4	0	6	0	11	0
	Fiscale Economie	34	0	28	0	20	0	22	0
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	0	7	0	4	0	2	0	1
	Geschiedenis	0	5	0	4	0	4	0	2
	International Bachelor Communication and Media	0	4	0	2	0	5	0	2
ESL	Criminologie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fiscaal Recht	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rechtsgeleerdheid	75	0	69	0	62	0	79	0
FSW	Bestuurskunde	1	3	3	9	2	8	6	3
	Pedagogische Wetenschappen	--	--	--	--	16	5	6	1
	Psychologie	13	5	10	4	7	3	8	9
	Sociologie	7	11	3	5	9	3	7	3
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	0	0	0	0	0	0	0	0
RSM	Bedrijfskunde	5	35	2	20	20	22	0	21
	International Business Administration	1	25	2	3	3	8	0	4

Memorandum

Aan: College van Bestuur
Van: [REDACTED]
Kenmerk: IDO/MG
Datum: 22 november 2013
Onderwerp: Eindrapportage 'Uitgebreide pilot Nominaal = Normaal', voorbereiding bespreking URaad

Recent is de eindrapportage van de 'Uitgebreide Pilot 'Nominaal = Normaal' aan de Erasmus Universiteit Rotterdam' beschikbaar gekomen. Hier worden de resultaten van de invoering van het N=N onderwijsconcept tijdens het eerste jaar van de Bachelorprogramma's bij zeven EUR faculteiten en instituten besproken¹

Graag informeren we u over de voornaamste conclusies van de rapportage, waar de volgende drie onderzoeksvragen centraal stonden:

1. Wat is de (mogelijke) invloed van N=N op de instroom van Bachelor studenten bij de Erasmus Universiteit Rotterdam;
2. Wat is de (mogelijke) invloed van N=N op het studiesucces in het eerste jaar van de deelnemende Bachelor programma's ;
3. Kunnen studenten die waarschijnlijk aan het eind van jaar één geen positief BSA zullen behalen vroegtijdig worden geïdentificeerd.

De rapportage is besproken tijdens het Opleidingsdirecteurenoverleg (18 november 2013), tijdens de Commissie Onderwijs & Onderzoek van de Universiteitsraad (19 november 2013) en tijdens werkgroep N=N met de facultaire projectleiders (20 november 2013). De hier gevoerde discussies en gemaakte observaties naar aanleiding van de rapportage beschrijven we ook in dit memo.

Deze hebben mede geleid tot een aantal actiepunten en aandachtspunten voor verder onderzoek in 2014 en verder. Een aantal hiervan komt terug in de beschrijving van de voorgenomen follow-up naar aanleiding van de N=N resultaten tot nu toe; wat zijn in het licht van de doelstelling van N=N en van de rapportage prioriteiten voor verder onderzoek in 2014 en hoe zal de werkgroep de N=N benadering verder volgen.

Naar aanleiding van deze bijeenkomsten is een nieuwe versie van het eindrapport geproduceerd (zie de bijgevoegde versie d.d. 25 november 2013). Op korte termijn komt

¹Faculteit Sociale Wetenschappen (FSW), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management (RSM), Instituut voor Beleid & Management in de Gezondheidszorg (iBMG), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC) en het Erasmus University College (EUC)).

nog een versie beschikbaar, met nu nog ontbrekende informatie over de aantallen 'PO verzoeken' (studenten die vanwege een Persoonlijke Omstandigheid niet tijdig 60 ECTS hebben kunnen behalen), bij de deelnemende opleidingen.

Conclusies eindrapportage

De eindrapportage van de uitgebreide N=N pilot bevestigt in grote lijnen de prognoses van het eerdere mid-term onderzoek van de uitgebreide pilot en van de conclusies van de eerste N=N pilot in het academisch jaar 2011/12 bij de Faculteit Sociale Wetenschappen:

- Het aantal eerstejaars bachelor inschrijvingen voor het academisch jaar 2012/13 was per saldo iets hoger dan voor de voorgaande jaren, en ook het landelijke EUR 'marktaandeel' ten opzichte van vergelijkbare Nederlandse opleidingen is per saldo iets gestegen;
- Het percentage studenten met 60 ECTS na één jaar studie (59%) is even hoog als in de periode voorafgaand aan N=N na twee jaar (60%); Dit percentage zal nog toenemen vanwege relatief hoge aantallen studenten die op basis van een PO wel met jaar 2 gestart zijn en alsnog een positief BSA zullen krijgen²
- Het studiesucces in de eerste maanden van het eerste jaar lijkt voorspellend voor de kans op het behalen van een positief BSA aan het einde van het eerste jaar.

Het belangrijkste doel van N=N is het bevorderen van de doorstroom van bachelor 1 studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede jaar kunnen beginnen. Geconcludeerd kan worden dat dit doel ruimschoots is behaald en dat deze uitgebreide N=N pilot zeer succesvol is verlopen.

Ook de vooraf gevoelde vrees dat de nominale BSA norm van 60 ECTS zou leiden tot minder aanmeldingen of tot een lager EUR studenten-aandeel lijkt op grond van de rapportage ongegrond. De conclusie over het voorspellen of falen van studenten in bachelor 1 dient ook gezien te worden in het licht van EUR's langjarige traditie van studiesucces bevorderende maatregelen en onderzoek daarna. Op basis van deze conclusie kunnen opleidingen nu al vroeg in het jaar gepaste acties ondernemen bij potentiële BSA 'falers'.

Deze conclusies beschrijven dus het algemene en zeer positieve beeld voor de deelnemende EUR opleidingen en studentpopulatie als geheel. De rapportage geeft ook analyses voor de verschillende subgroepen binnen de studentpopulatie en voor de individuele deelnemende opleidingen. Deze analyses leiden tot een meer genuanceerd beeld.

Doel van de analyses was om na te gaan in hoeverre diverse sub-studentengroepen (mogelijk) extra profijt hebben van de invoering van N=N, en in hoeverre de verschillende onderwijsbenaderingen (groot-versus kleinschalig, activerend, Probleem Gestuurd Leren (PGL)) doorklinken in het N=N succes.

Uit deze analyses blijkt een divers beeld. Alhoewel bij alle opleidingen het studiesucces sterk is gestegen, is er een grote variatie in de studiesuccesstoeename tussen opleidingen, die niet direct gerelateerd kan worden aan de omvang of onderwijskundige benadering. Het studiesucces van studenten van niet-westers allochtone afkomst lijkt bij een aantal PGL opleidingen (alle opleidingen bij ESL, Psychologie) en bij een aantal 'kleinere'

² In de volgende versie van het rapport (28/11/2013) zullen ook de aantallen PO's per opleiding zichtbaar zijn.

opleidingen (Fiscale Economie, IBCoM) wel iets sterker gestegen dan dat van autochtone studenten. Ook hier kunnen echter vooralsnog geen conclusies aan ontleend worden³.

Observaties en commentaar

Het rapport is besproken met de Onderwijsdirecteuren, de cde OOS van de URaad, en met de leden van de N=N werkgroep. Duidelijk is dat deze sterke stijging van het aantal positieve BSA's binnen één jaar vraagt om verder kwalitatief onderzoek. De algemene opinie was dat het nu zaak is om aan te tonen dat de EUR opleidingen ondanks dit N=N succes niet 'makkelijker' zijn geworden of de kwaliteit ervan minder.

De volgende observaties werden gemaakt:

- De (mogelijke) causale verbanden zoals benoemd in het rapport dienen genuanceerd te worden. Andere universiteiten zien immers ook stijgende studentenaantallen en betere rendementen.
- Mocht er al een positieve relatie zijn tussen N=N en de instroom, is er dan ook een negatieve relatie tussen N=N en de instroom bij kleine opleidingen (zoals Geschiedenis)?
- Hoe kunnen de verschillen tussen de verschillende opleidingen verklaard worden? Hiertoe dienen de effecten op studiesucces van de verschillende deelaspecten van N=N onderzocht te worden (kleinschalig onderwijs, PGL, activerend leren, compensatoir toetsen, minder herkansingen)
- Wat zijn de studentervaringen met N=N in termen van studietijd, impact voor studieaanpak in latere jaren, toename van stress en extra-curriculaire tijdsbesteding?
- N=N vraagt om een vlekkeloos verloop van het opleidingsprogramma. Met één verkeerd gelopen toets kunnen grootschalige opleidingen al niet meer tijdig BSA's toekennen.
- Wat is de invloed van –de verschillende vormen van- compensatoir toetsen en van het verminderen van herkansingsmogelijkheden op het studiesucces in B1 en op het uiteindelijk behalen van een Bachelor diploma? Faculteiten dienen toe te werken naar een meer eenduidig beleid.
- In hoeverre beïnvloedt de N=N aanpak het studiesucces van normaliter 'goede' studenten, zoals Aziatische studenten.
- Wat zijn de determinanten van de afvallers; betreft dit dezelfde groep als voorheen of zijn dit ook andere studenten, bijvoorbeeld studenten die voorheen in B2 een langzame start in B1 konden goedmaken.
- Faculteiten kennen op verschillende gronden en in zeer uiteenlopende mate PO verzoeken toe (van 2 bij ESL, 100- 200 bij RSM) en passen ook de hardheidsclausule op wisselende manier toe. Ook hier is een eenduidige aanpak gewenst.

Follow-up

Nu de positieve ontwikkeling van de instroom en studiesucces sinds de invoering van N=N duidelijk is, zal de N=N werkgroep in 2014 inzetten op het verder aantonen van causale verbanden en dus op een meer kwalitatieve N=N onderzoeksagenda.

De volgende aanpak wordt voorgesteld:

³ De verschillen zijn gering, de subgroepen betreffen kleine aantallen, van een aantal studenten is de achtergrond niet bekend, en bij een 'grote' opleiding zoals Bedrijfskunde is een groep studenten op basis van een PO, zonder positief BSA aan jaar 2 begonnen.

november 26, 2013

- Samen met ESL, FSW, Risbo en zo mogelijk ook in LDE verband wordt een N=N gerelateerde onderzoeksagenda opgesteld, met zowel kortdurend, empirisch onderzoek als met mogelijke promotietrajecten op één van de hierboven genoemde thema's. Zoals besproken tijdens de laatste cie OOS bijeenkomst zal ook de cieOOS hiervoor worden uitgenodigd.
- Voor sommige thema's zijn geen '0 metingen' beschikbaar (zoals studentbeleving). Een optie is om samenwerking te zoeken met een andere universiteit die een vergelijkbare N=N aanpak overweegt te introduceren;
- Tentamens en toetsen van N=N opleidingen zullen worden gebenchmarked door ze aan 'external examiners' voor te leggen, of aan 'peers' via netwerken binnen en buiten de EUR. Ook het rapport over de uitgebreide pilot zelf zal extern worden getoetst.
- De werkgroep zal de verschillende aanpak voor het toekennen van PO's en het hanteren van de hardheidsclausule inventariseren en deze bespreken met de voorzitters van de Examencommissies, om zo tot een meer uniforme aanpak te komen
- De werkgroep zal met de opleidingsdirecteuren de verschillen in compensatoir toetsen en herkansen bespreken, om zo kennis en ervaring uit te wisselen en ook om op den duur een meer eenduidige aanpak te realiseren
- De N=N onderzoeksagenda zal in het eerste kwartaal van 2014 beschikbaar zijn. Deze zal dan ook aan het CvB voorleggen.

Ter voorbereiding van de bespreking met de URaad

- Tijdens de bespreking van het rapport met de cie OOS van de URaad werden vooral de al dan niet aanwezige effecten op de instroom, de studentbeleving van N=N en de wisselende wijze waarop faculteiten PO's, de hardheidsclausule en BSA criteria hanteren ter sprake gebracht.
Deze aandachtspunten worden zeker ter harte genomen en komen terug in de op te stellen N=N onderzoeksagenda begin 2014. Zoals besproken tijdens de bijeenkomst zal de cie OOS uitgenodigd worden om mee te denken over in invulling van deze agenda.
- Met betrekking tot de wisselende wijze waarop regelgeving (PO's, hardheidsclausule) wordt het CvB geadviseerd te refereren naar de individuele verantwoordelijkheid van de facultaire examencommissies hierin. Daarnaast hebben faculteiten al vanaf de start van N=N de mogelijkheid gekregen om binnen de brede N=N kaders eigen accenten aan te brengen.
De N=N werkgroep zal de verschillen per faculteit inventariseren en deze met de voorzitters van de Examencommissies en met de Opleidingsdirecteuren bespreken om zo tot meer eenduidigheid te komen.

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur

Onderwerp : Rapport uitgebreide Pilot Nominaal = Normaal
 Kenmerk : ABD/IDO
 Datum : 26-11-2013
 Redacteur : [REDACTED]
 Stuknummer : 13BN0694
 Aantal Bijlagen : 2

		Afgestemd met:	
Akkoord eindverantwoordelijke drs. [REDACTED]			
Medeparaaf dir.			
Medeparaaf dir.			
Medeparaaf dir.			
Akkoord agenderen secretaris		Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB			
Portefeuillehouder College van Bestuur			
	Voorzitter CvB		
X	Rector magnificus	25.11.2013	X
	Lid CvB		

Besloten wordt:

- 1 Kennis te nemen van de eindrapportage van de uitgebreide pilot Nominaal is Normaal.
- 2 Kennis te nemen van de bijbehorende toelichting en in te stemmen met de voorgestelde follow-up, inclusief het vervolgonderzoek en dit voorstel in het eerste kwartaal 2014 voor te leggen aan het CvB.
- 3 De Universiteitsraad te informeren over de follow-up per brief, met de strekking van de toelichting t.b.v. de OV-UR d.d. 3.12.13.
- 4 De eindrapportage, inclusief de toelichting, ter kennisname te sturen naar de Decanen (d.d. 4.12.13).
- 5 De eindrapportage ter kennisname te sturen aan de Raad van Toezicht en de minister van OCW.
- 6 Actie: IDO.

Aan het College van Bestuur
Kamer A2-07
Woudestein
Intern

Universiteitsraad
Commissie Onderzoek, Onderwijs en
Studentenzaken (OOS)
Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Nummer 010-4081071
Fax 010-4089076
E-mail Universiteitsraad@abd.eur.nl
Internet www.eur.nl/uraad

Ons kenmerk
UR/SG/36737

Uw kenmerk

Datum
7 januari 2014

Subject
Onderzoeksagenda Nominaal is Normaal

Geacht college,

Naar aanleiding van uw uitnodiging aan de Universiteitsraad om een onderzoeksagenda omtrent N=N te initiëren, heeft de raad een aantal suggesties. Het laatste RISBO-onderzoek aangaande N=N ging over het aantal aanmeldingen van studenten met betrekking tot N=N. Een nieuw onderzoek zou volgens de raad moeten gaan over de kwaliteit van onderwijs, sinds de invoering van N=N.

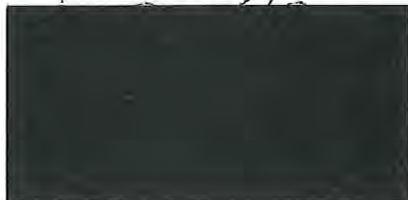
Bij een dergelijk onderzoek zouden volgens de raad de volgende zaken onderzocht moeten worden:

- De opvatting van studenten en medewerkers over N=N als zodanig. Dit kan onderzocht worden middels een steekproef.
- Onderwijskwaliteit op faculteiten met N=N
 - Objectieve gegevens zijn reeds bekend dankzij het vorige RISBO-onderzoek. Hierbij hadden echter raadsleden twijfels over de echte kwaliteit van het onderwijs. Het leek hen *'too good to be true'*.
 - Op basis van de vakevaluaties valt te meten hoe studenten voor de invoering en na de invoering van N=N over de vakinhoud denken. Hierbij dient gekeken te worden naar de kwaliteit van het onderwijs volgens studenten. De raad wenst dat er expliciet gekeken wordt naar studietijd, studiebelasting, de hoeveelheid hoorcolleges en moeilijkheidsgraad van de toetsen vergeleken met de situatie voor N=N. (De gewenste data kunnen uit de vakevaluaties worden gehaald).
 - Indien mogelijk, kan een soortgelijk onderzoek gedaan worden voor docenten. Indien hiervoor geen data aanwezig zijn, zou dit in de vorm van kwalitatief onderzoek kunnen. Belangrijk is dat de kwaliteit van onderwijs (afgezien van de objectief meetbare criteria uiteraard) wordt getoetst aan de hand van zowel student- als docentervaringen.

- Regelingen op faculteiten met N=N:
 - Zijn er faculteiten waarbij er formeel geen mogelijkheid is om bij minder dan 60 ECTS door te stromen naar BA2, maar waarbij dit in tegenstelling tot de regels toch met enige regelmaat gebeurt is? Mocht dit het geval zijn, wat zijn de redenen om de studenten met minder dan 60 punten door te laten?
 - Zijn er faculteiten die regelingen gemaakt hebben om de studenten die geen 60 ECTS behaald hebben toch de mogelijkheid te bieden om – bijvoorbeeld door middel van een bonustoets of meer herkansingen dan toegestaan – de 60 punten te halen?
- Tijd voor nevenactiviteiten als gevolg van N=N
 - Uw college heeft vorig jaar toegezegd dat deelname aan nevenactiviteiten niet belemmerd mag worden als gevolg van N=N.
 - De raad wenst de mening van studie- en studentenverenigingen te vragen en hun data, zoals het aantal actieve leden, te gebruiken om zo ook de verenigingen te betrekken in het N=N onderzoek.

Wij hopen in samenwerking met uw college tot een vruchtbaar voorstel voor een onderzoek naar de kwaliteit van onderwijs en N=N te komen.

Namens de Universiteitsraad,

To the Presidium of the University Council,
Attn. [REDACTED]
Room ET-38
Woudestein

Rector Magnificus
Visiting address Burg. Oudlaan 50
Postal address P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
Telephone 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 90 02
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Our registration
IDO/PM/MG/259.655

Your registration
UR/SG/36737

Date
20 JAN. 2014

Subject
Research plan Nominal is Normal

Thank you for sharing with us your ideas about the forthcoming 'Nominal is Normal' research agenda. As discussed during the most recent meeting of the Education, Research and Student Affairs Committee of the University Council, they will certainly be taken into consideration.

Coming January 27th a first draft will be prepared by representatives of the N=N working group and EUR educational researchers. We are glad to hear that one of the members of the University Council has joined this N=N research group, and that in this way structural input from the side of the University Council will be safeguarded.

This first draft agenda will be discussed during the meeting of the N=N working group coming January 30th and the N=N steering group coming February 12th.

We have to add that nevertheless the relevance of the issues listed in your letter, for some of them scientifically sound and evidence based research may not be feasible e.g. because of the absence of base line data.

Following agreement by the N=N working group the research plan will be discussed with the Directors of Education and the Rector Magnificus. Our aim is to complete the plan by the end of February 2014. Of course, we will keep the University Council well informed.

In your letter you also raised the issue regarding the divergent interpretations of the N=N premises within the university. According to us this issue should preferably be dealt with in cooperation with the bodies in charge of the educational rules and regulations (Faculty Councils, Directors of Education, Chairs of the Examination Boards), instead of via the research agenda.

We will discuss possible undesirable side-effects of divergent N=N interpretations with these bodies in due course. Our aim is to work together with these bodies towards more clear and EUR wide N=N rules and regulations.

The Executive Board of Erasmus University Rotterdam,

[REDACTED]
Prof. dr. H.A.P. Pols
Rector Magnificus

To the Presidium of the University Council,

Room ET-38
Woudestein

Rector Magnificus

Visiting address Burg. Oudlaan 50
Postal address P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
Telephone 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 90 02
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Our registration
IDO/PM/MG/259.655

Your registration
UR/SG/36737

Date
20 JAN. 2014

Subject
Research plan Nominal is Normal

Thank you for sharing with us your ideas about the forthcoming 'Nominal is Normal' research agenda. As discussed during the most recent meeting of the Education, Research and Student Affairs Committee of the University Council, they will certainly be taken into consideration.

Coming January 27th a first draft will be prepared by representatives of the N=N working group and EUR educational researchers. We are glad to hear that one of the members of the University Council has joined this N=N research group, and that in this way structural input from the side of the University Council will be safeguarded.

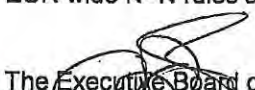
This first draft agenda will be discussed during the meeting of the N=N working group coming January 30th and the N=N steering group coming February 12th.

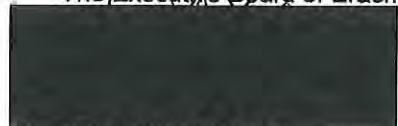
We have to add that nevertheless the relevance of the issues listed in your letter, for some of them scientifically sound and evidence based research may not be feasible e.g. because of the absence of base line data.

Following agreement by the N=N working group the research plan will be discussed with the Directors of Education and the Rector Magnificus. Our aim is to complete the plan by the end of February 2014. Of course, we will keep the University Council well informed.

In your letter you also raised the issue regarding the divergent interpretations of the N=N premises within the university. According to us this issue should preferably be dealt with in cooperation with the bodies in charge of the educational rules and regulations (Faculty Councils, Directors of Education, Chairs of the Examination Boards), instead of via the research agenda.

We will discuss possible undesirable side-effects of divergent N=N interpretations with these bodies in due course. Our aim is to work together with these bodies towards more clear and EUR wide N=N rules and regulations.

The Executive Board of Erasmus University Rotterdam,

Prof. dr. H.A.P. Pols
Rector Magnificus

Nominal = Normal at EUR

(Possible) influence on enrollment of bachelor students and year-one yield

• • • •

EUR Ingekomen d.d.	Corr. Nr. UM 36834
21 JAN. 2014	Dossiercode: 0-17892

Goal and measures N=N

- Aim:
 - Improve progression of students, so that they can begin the second year without any study delay
- Measures:
 - Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one
 - Introduction of an active curriculum methodology
 - Limitation of the number of allowed re-examinations
 - Introduction of compensation of examination grades

Goals Research

- Investigate:
 - (possible) influence of N=N on student enrollment
 - (possible) influence of N=N on year-one yield
 - Early identification of students without a positive BSA (60 ECTS)

(Possible) influence on enrollment

- Total enrollment in 2012 has increased (+2%)
- The 2012 national market share for the majority of the EUR-programs has increased
(lower national market share for Geschiedenis, Bestuurskunde, Sociologie and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg)
- The amount of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012
- Conclusion: N=N probably has had no negative effect on student enrollment

(Possible) influence on year-one yield (EUR-wide without FSW)

Average pre-N=N one year yields (2009-2011)	35%
Average pre-N=N two-year yields (2009-2011)	60%
N=N one year yield (2012)	59%

Please note that cohort 2012 still comprises students with "PO" (approx. 6%)

(Possible) influence on year-one yield (programs)

- 8 programs with at least the same year-one yields as the historic year-two yields (2009-2011)
- 5 programs with lower year-one yields than the historic year-two yields (2009-2011)

Econometrie en Operationele Research, Economie en Bedrijfseconomie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg, Bedrijfskunde, and International Business Administration

Please note that cohort 2012 still comprises percentage students with "PO"

(Possible) influence on year-one yield (ethnic minority and majority students)

- Programs with increased year-one yield for both ethnic minority and majority students:
 - ESL-programs (Problem Based Learning since 2012)
 - Some programs with a small number of students
(e.g. Fiscale Economie and International Bachelor Communication & Media)
- Remarkable: for large programs with a small-scaled educational design (PBL; Rechtsgeleerdheid, Psychologie) the year-one yield for ethnic minority students is higher than for large programs with limited small-scaled education (Bedrijfskunde, Economie en Bedrijfseconomie)

Early identification of students without a positive BSA

Subgroups	Chance of <u>not</u> earning a positive BSA
No participation	86%
Participation in at least one exam but successful in less than half of the exams	87%
Passed at least half of the first exams, but not all exams	48%
Passed all of the first exams	10%

Conclusions

- Progression of students from year-one of the program into year-two of that same program has improved, so that they can begin the second year without any study delay
- The one year yields are at approximately the same level as the historic pre-N=N two-year yields
- The implementation of N=N probably has had no negative effect on student enrollment
- Student success or failure in the first bachelor year can be predicted at an early stage in the first year

Questions?

Discussion?

College van Bestuur
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Doorkiesnummer 010-7035060
Faxnummer
Kamernummer Na-1412
E-mail [redacted]
Oms kenmerk RvB 343011
Datum 10 februari 2014

Geachte College,

Postadres
Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

Hierbij breng ik u op de hoogte van mijn besluit om in lijn met het universitaire beleid, het principe Nominaal is Normaal (N=N) van toepassing te verklaren op de opleiding geneeskunde.

Bezoekadres
Wytemaweg 80
3015 CN Rotterdam

Een en ander is ook besproken in de Gezamenlijke Vergadering van Erasmus MC. De GV schaart zich weliswaar niet achter N=N, maar legt zich neer bij mijn besluit terzake.

Parkeergarage
Wytemaweg 12
3015 CN Rotterdam

Voor de volledigheid vermeld ik hier nog de volgende punten die ik heb toegezegd aan de GV.

Voorzitter Raad van Bestuur
prof. dr. E.J. Kulpers

- Het Erasmus MC zal extra aandacht geven aan het realiseren van studiesucces door het aanbieden van mogelijkheden aan de studenten om zich te trainen in leren studeren, voorbereiding op toetsing c.a.
- Veranderingen in omvang van deelname aan extracurriculaire activiteiten zullen worden gevolgd. Vanuit de studentengeleding zal worden bijgedragen aan die monitoring.
- Continue monitoring van de resultaten zal plaatsvinden teneinde tijdig maatregelen te kunnen nemen tijdens het eerste jaar.

Decaan, vice-voorzitter Raad van Bestuur
prof.dr. J. Verweij

Lid Raad van Bestuur
drs. D.W. Voetelink RA

Ik hoop en verwacht dat het College, waar noodzakelijk, zal helpen om de invoering van N=N tot een succes te maken en dat indien N=N zou leiden tot grote financiële problemen ook financiële hulp vanuit het College aan de orde is.

Secretaris
drs. R.J. Maas

Hoogachtend,

Decaan / Vice-voorzitter Raad van Bestuur

Decaan Erasmus MC

Postbus 2040
3000 CA Rotterdam

Rector Magnificus

Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 8084
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
RM/PM/260.640

Uw kenmerk
RvB 343011

Datum

01 MAART 2014

Onderwerp
Invoering Nominaal is Normaal Erasmus MC

Geachte prof. [redacted], [redacted]

Het doet het College van Bestuur deugd om via uw schrijven van 10 februari jl. kennis te nemen van het feit dat ook de opleiding Geneeskunde Nominaal is Normaal (N=N) zal invoeren als beleid.

Om een zo duidelijk mogelijk overzicht van de N=N principes bij de verschillende opleidingen te behouden, ontvangen wij graag nadere details van het N=N beleid bij Erasmus MC (o.a. compensatie- en herkansingsregeling). Onze projectleider N=N zal daarom contact opnemen met de contactpersoon N=N van uw faculteit, te weten dr. [redacted].

Volgend op de door u genoemde toezeggingen in de Gezamenlijke Vergadering van Erasmus MC ontvangt het College te zijner tijd ook graag de resultaten om hier blijvend zicht op te houden en de good practices tussen de opleidingen te delen. Dit sluit ook aan bij de toezeggingen die het College heeft gedaan aan de Universiteitsraad van de EUR.

Het College wenst u verder succes met de invoering van Nominaal is Normaal.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

[redacted]
Prof. dr. H.A.P. Pols
Rector Magnificus

To the Presidium of the University Council,
Attn. [REDACTED]
Room ET-38
Woudestein

Executive Board

Visiting address Burg. Oudlaan 50
Postal address P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
Telephone 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 90 02
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Our registration
IDO/PM/MG/260.642

Your registration

Date
4th of March 2014

Subject
Research proposal Nominal is Normal

Please find attached a first draft of the Nominal = Normal research proposal. An English summary of the proposal will follow shortly.

The report on the extended N=N pilot last November lead to a series of discussions in a number of EUR fora among which the University Council is one. There was consensus that the initial objective of the N=N programme had been realized successfully. The main aim was to improve the study success of students in their 1st year, so that they can begin the second year without study delay. In addition it was agreed that there was a need for extensive in depth research to further investigate the study results of the "N=N"- student cohorts. Based on the discussions, a number of research projects have been identified which will contribute to validating the N=N results from an educational point of view. And the latter also provide additional information about possible changes in students' well-being and study behaviour. This research proposal has been drafted by the EUR Faculty of Social Sciences, with the intention to organize its actual implementation in an EUR wide programme, involving the University Council as well. The present draft research proposal includes nine sub-proposals related to five themes. This allows us to approach N=N issues from different angles.

In your letter dated January 7th, you also referred to a number of N=N regulations that are being interpreted in different ways by the EUR faculties and that have caused confusion among students. As you may be aware, the Faculties' Examination Boards are independent, autonomous bodies, which decide by themselves about the application of specific rules in specific cases. Therefore, coming March 10th we will present an overview of the divergent N=N rules to the Chairs of the Examination Boards and invite them to share views regarding the background and applicability of the rules.

The Executive Board of Erasmus University Rotterdam,

[REDACTED]
Pauline van der Meer Mohr
President

EUR-onderzoeksagenda N=N

4 maart 2014

Auteurs onderzoeksvoorstellen: Dr. [redacted] (Risbo), Dr. [redacted] (Risbo), Dr. [redacted] (Risbo), Prof.dr. [redacted] (FSW), Dr. [redacted] (FSW), Dr. [redacted] (EmC), [redacted] MSc. (FSW), [redacted] (ESL), Dr. [redacted] (FSW).

1. Introductie

In 2011 startte de FSW met een pilot rond de invoering van een nieuw compensatoir toetssysteem onder den aam 'nominaal is normaal'(N=N). Het doel van de invoering van dit toetssysteem was om een ambitieuzere studiecultuur bij studenten te bewerkstelligen, waarin studenten streven om B1 in één jaar af te ronden. Een belangrijke oorzaak van de massale studievertraging werd gezien in het stellen van een te lage BSA-norm en het aanbieden van te veel herkansingen.

Na de succesvolle pilot van FSW is N=N in collegejaar 2012 EUR-breed ingevoerd, met uitzondering van de opleiding Geneeskunde en de opleidingen van de Faculteit Wijsbegeerte. Van deze uitgebreide pilot N=N is eind 2013 de eindrapportage van Risbo beschikbaar gekomen. Ook de uitkomsten van de uitgebreide pilot N=N waren positief. Ondanks de gedegen monitoring en rapportage van de N=N pilots door Risbo, verdienen een aantal relevante beleidsvraagstukken en wetenschappelijke vragen nader onderzoek. Op uitnodiging van het CvB heeft de U-raad in een brief (dd. 7 januari 2014) een eerste aanzet gedaan om deze vragen te identificeren en concretiseren.

Deze notitie bevat een eerste draft van een N=N onderzoeksagenda met een meer concrete uitwerking van mogelijke onderzoeksthema's in het kader van N=N. Deze is enerzijds gebaseerd op een inventarisatie van al bestaande (wetenschappelijke) onderzoeken naar de effecten van N=N. Anderzijds bevat deze notitie een aantal, in meerdere of mindere mate concrete plannen voor nieuw op te starten onderzoek.

Bij de hier gepresenteerde onderzoeksagenda N=N dienen vooraf een drietal kanttekeningen geplaatst te worden.

1. Het verdient aanbeveling om N=N onderzoek zoveel mogelijk in interfacultaire projecten vorm te geven. Hierdoor kan men niet alleen relevante vergelijkingen maken tussen opleidingen, maar tevens sneller profiteren van elkaars kennis, inzichten en ervaringen. Het spreekt vanzelf dat er bij de betreffende faculteiten zowel de bereidheid als de benodigde capaciteit moet zijn om aan dergelijke projecten mee te werken. De huidige draft gaat uit van de principiële bereidheid tot samenwerking tussen faculteiten in dit onderzoek. Voor de definitieve uitwerking en realistische inschatting van de haalbaarheid van een aantal onderzoeksplannen is overleg tussen verschillende partners en stakeholders echter nog noodzakelijk. Hierdoor kan de definitieve uitwerking van onderzoeksthema's anders zijn dan hier voorgesteld. Ook is het mogelijk dat sommige plannen niet mogelijk blijken of dat er nieuwe onderzoeken aan worden toegevoegd
2. Een lastig punt bij vrijwel alle studies is dat er geen echte experimentele designs mogelijk zijn. Daardoor valt het onderzoek terug op vergelijkingen tussen cohorten

met alle nadelen van dien. Kenmerken van studenten kunnen tussen cohorten verschillen, externe factoren kunnen van jaar tot jaar verschillen (bv invoering leenstelsel) en onderwijsprogramma's veranderen. Hierdoor is het moeilijk om causale uitspraken te doen over de gevonden effecten. Het zou voor de waarde van het onderzoek daarom goed zijn als zusterfaculteiten buiten de EUR ook bereid zouden zijn om in het onderzoek te participeren, zodat het mogelijk is om binnen cohorten te vergelijken met quasi-experimentele designs.

3. Doordat het onderzoek bij de meeste faculteiten start ná de invoering van N=N, zijn er weinig geschikte baselinemetingen beschikbaar. Hierdoor zijn er niet altijd goede vergelijkingen pre-post N=N mogelijk. Ook voor dit aspect is het van belang om waar mogelijk in het onderzoek op te trekken met zusterfaculteiten buiten de EUR die in de toekomst N=N willen invoeren. Concrete plannen hiervoor zijn er bijvoorbeeld bij de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de VU.

2. Onderzoeksthema's N=N

Op basis van de inventarisatieronde kunnen er vijf hoofdthema's van N=N onderzoek worden geïdentificeerd, namelijk (1) de psychometrische kwaliteiten van het BSA, (2) Het effect van het toetssysteem op het studiegedrag (3) het effect van het toetssysteem op studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau van de afgestudeerden, (4) het effect van het toetssysteem op het welbevinden van de student en (5) Het effect van de invoering van een combinatie van kleinschalig activerend onderwijs (PGO) en N=N. Hieronder worden deze thema's zeer kort toegelicht. De vijf onderzoeksthema's zijn verder opgedeeld in één of meerdere onderzoeksvoorstellen. Voor zover deze onderzoeksvoorstellen nader zijn uitgewerkt, wordt verwezen naar het bijbehorende document.

Thema 1: Psychometrische kwaliteit van het BSA-oordeel

- Wat is de psychometrische kwaliteit van het BSA eindoordeel met betrekking tot de studieresultaten van Ba-1 in beide toetssystemen?
 - Selecteert het N=N systeem meer of juist minder 'false positives' en 'false negatives' dan een traditioneel toetssysteem? Psychometrische studies met geëxtrapoleerde effecten naar de sensitiviteit en de specificiteit van een BSA-oordeel in beide toetssystemen, uitgaande van de gangbare psychometrische kwaliteiten van de in het onderwijs gebruikte tentamens.
 - Onderzoeksvoorstel NN 1: Prof.dr. [REDACTED]

Thema 2: Toetssysteem en studiegedrag

- Is er gedragsverandering waarneembaar bij studenten door de invoering van N=N?
 - Tijdbestedingsonderzoek cohort-vergelijkend
 - Verandering tijdbesteding in subgroepen: vooral gedragsverandering bij studenten die eerder negatief BSA en voorlopig positief BSA kregen?
 - Voortbordurend op eerdere pre-N=N dagboekstudie bij RSM (promotie onderzoek [REDACTED]) die als baseline kan dienen. Vergelijken met zelfde meting bij huidige N=N cohorten. Post-hoc analyses bij subgroepen op basis van studieresultaten.

- **Onderzoeksvoorstel NN 2: Dr. [REDACTED] FSW-PW**
- Bij Psychologie zijn wel baseline-metingen van zelfstudietijd beschikbaar uit systematische evaluaties met 100% responsrate. Vergelijking pre-post N=N is mogelijk. Post-hoc analyses bij subgroepen op basis van studieresultaten.
- **Onderzoeksvoorstel NN 3: promotieonderzoek [REDACTED] MSc**
- Is er een verandering in de studiestrategieën van studenten door N=N?
 - Welke strategieën plannen studenten vooraf en welk toetsgedrag laten ze daadwerkelijk zien? Hoe belangrijk vinden studenten het in beide systemen om de toets te halen? Is er een verandering waarneembaar in toetsverzuim? Hoe goed vinden studenten dat ze zich op de toets hebben voorbereid?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 4: Dr. [REDACTED]**
 - **Onderzoeksvoorstel NN 6: Dr. [REDACTED] dr. [REDACTED]**

Thema 3: Studieresultaten , kwaliteit instroom, doorstroom en niveau afgestudeerden

- Verandert het kennisniveau van studenten ten gevolge van N=N?
 - Vergelijking toets-resultaten kwantitatief cohort-vergelijkend. Eventueel gebruikmakend van speciaal ontwikkelde 'overall kennistoets' aan het einde van Ba-1 (vgl VGT)
 - Hoe vaak maken studenten daadwerkelijk gebruik van compensatie?
 - Zijn er struikelvakken die relatief vaak worden gecompenseerd?
 - Voorspellen gecompenseerde onvoldoendes slechtere resultaten op vervolgvakken / vervolgjaren?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 8 en 9**
- Verandert de samenstelling van de groepen instromers en uitvallers in B1?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 1 en 2**
- Doorstroom en Prestaties van studenten in B1, B2 en B3
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 4 tot en met 7**
 - Studievoortgang bij geneeskundestudenten voor en na N=N. Effecten op subgroepen instromers. Effecten op vrijwillig gebruik van studieadvies
 - **Onderzoeksvoorstel NN 6: Dr. [REDACTED] en dr. [REDACTED]**
- Verandert het niveau van de afgestudeerden door N=N
 - Vergelijking niveau Ba-scripties: Cohort-vergelijkend onderzoek met geblindeerde en onafhankelijke beoordelaars.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 7: nog niet nader uitgewerkt**

Thema 4: Toetssysteem en welbevinden

- Welke bij-effecten zijn er bij N=N op het welbevinden?
 - Vragenlijst onderzoeken: Ervaren studenten meer druk / stress in een N=N toetssysteem dan in een traditioneel toetssysteem?
 - Zijn studenten minder gelukkig / minder geestelijk gezond in N=N systeem dan in traditioneel systeem?

- Hoe tevreden zijn studenten over hun eigen prestaties aan het eind van Ba-1?
- Ontplooien studenten minder extracurriculaire activiteiten in N=N systeem?
- **Onderzoeksvoorstel NN 8: nog niet nader uitgewerkt**

Thema 5: Invoering kleinschalig activerend onderwijs (PGO) in combinatie met N=N

- Welke effecten heeft de invoering Probleemgestuurd Onderwijs en N=N bij Erasmus School of Law?
 - Op het studiegedrag
 - Op de kennis acquisitie
 - Op probleemoplossingsvaardigheden en argumentatievaardigheden
 - Op de motivatie en tevredenheid van studenten
 - **Onderzoeksvoorstel NN 9: Promotieonderzoek [REDACTED] MSc.**

Risbo

Research-Training-Consultancy

College van Bestuur

Kamer A1-48
Intern

Risbo . Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738 . 3000 DR . Rotterdam
Burg. Oudlaan 50 . 3062 PA . Rotterdam
t 010-408 2124 e info@risbo.eur.nl i www.risbo.nl

datum Rotterdam, 27 maart 2014

onderwerp Offerte

Geachte heer [redacted],

Hierbij zend ik u de offerte voor het vervolgonderzoek N=N 2014 in tweevoud toe.

Indien men akkoord gaat, kunnen beide offertes worden ondertekend. Eén exemplaar kan aan ons geretourneerd worden en één exemplaar kan behouden worden voor uw eigen administratie.

Met vriendelijke groet,

Officemanager

Memorandum

Aan: College van Bestuur
Van: [REDACTED]
Kenmerk:
Datum: september 2014
Onderwerp: Onderzoeksagenda Studiesucces (N=N), 2014-2018

1. Inleiding

Na de afronding van de 'Uitgebreide Pilot Nominaal = Normaal Erasmus Universiteit Rotterdam' eind 2013, bleek dat met de invoering van N=N ruimschoots aan de vooraf gestelde doelstellingen werd voldaan; de beoogde toename in de doorstroom van bachelor 1 studenten naar bachelor 2 met een 'nominale BSA van 60 ECTS bleek inderdaad gerealiseerd en het EUR studenten-aandeel bij de deelnemende opleidingen was minimaal gelijk gebleven.

Tijdens en na afloop van de pilot rapporteerde Risbo regelmatig over de voortgang op basis van beschikbare data zoals 1cijfer HO en de studieresultaten.

Ondanks de gedegen monitoring en de gerealiseerde doelen, bleken er na afloop van de pilot nog een aantal relevante beleidsvraagstukken en wetenschappelijke vragen te zijn die die nader onderzocht moeten worden.

Deze betreffen o.a. de door Risbo gesignaleerde correlaties (zoals die tussen de introductie van het N=N concept, stijgende studentenaantallen en hogere rendementen), maar ook de verschillen in opbrengst tussen deelnemende opleidingen, tussen verschillende studenten-(sub)populaties, en de effecten van wijzigingen in het toetssysteem op het studiegedrag van studenten.

Daarnaast leidde ook de uiteenlopende wijze waarop faculteiten omgaan met hardheidsclausules, verzoeken voor PO en compensatie tot vragen naar vergelijkend onderzoek, met als uiteindelijk doel het kunnen uitwisselen van kennis over 'best practice'.

Het CvB gaf daarop FSW opdracht een meerjarig onderzoeksprogramma te ontwikkelen waarin deze vragen beantwoord worden. FSW identificeerde vijf centrale onderzoeksthema's en gaf aan in welke thema's er al onderzoek in gang gezet is, hetzij door Risbo hetzij door de EUR Faculteiten (zie bijlage 1, EUR Onderzoeksagenda Studiesucces N=N).

Bijlage 2 geeft een overzicht van de mate waarin de vijf door FSW voorgestelde onderzoeksthema's tegemoetkomen aan de vragen en aandachtspunten die voortkwamen

uit de N=N eindrapportage. Duidelijk is dat de meeste vragen onder één van de vijf onderzoeksthema's vallen, en dat voor twee vragen nog een passende aanpak dient te worden ontwikkeld.

Deze notitie bevat een nadere uitwerking van de strategie, de kaders en uitgangspunten en de begroting van de Onderzoeksagenda Studiesucces.

2. Strategie

Met de instelling van de Onderzoeksagenda Studiesucces versterkt de EUR haar langjarige expertise op het gebied van onderwijskundig onderzoek en profileert zij zich als een universiteit die niet alleen belang hecht aan innovatie van onderwijs, maar ook aan de empirische evaluatie van de effecten van dergelijke innovaties. Het versterken van onderwijskundig onderzoek draagt in belangrijke mate bij aan de onderwijskundige kennis en daarmee aan de kwaliteit van het onderwijs. Meer aandacht voor onderwijskundig onderzoek past ook bij het 'onderwijs carrière beleid' dat in 2013 door het CvB is geïntroduceerd. Het geeft UD's en UHD's met ambities op onderwijsvlak de mogelijkheid om zelfstandig of met Aio's vernieuwend onderwijskundig onderzoek uit te voeren dat hen kansen biedt om door te groeien naar UHD of onderwijshoogleraarschap¹. De onderzoeksagenda Studiesucces kan worden gepositioneerd als één van de onderzoeksdomeinen binnen de contouren van de LDE-Centre for Education and Learning.

EUR brede en interuniversitaire samenwerking

Naast het beantwoorden van de gestelde onderzoeksvragen biedt het onderzoeksprogramma een platform om individueel door faculteiten gestarte onderzoeksprojecten op elkaar af te stemmen en in interfacultaire samenwerking uit te voeren. Voor de kwaliteit en de impact van het onderzoek verdient het aanbeveling om waar mogelijk ook de samenwerking met zusterfaculteiten van andere Nederlandse universiteiten op te zoeken. Dergelijke samenwerkingsverbanden bieden namelijk meer mogelijkheden om quasi experimentele vergelijkingsstudies te doen binnen cohorten en binnen disciplines. Concrete initiatieven op dit gebied zijn al genomen, bijvoorbeeld de samenwerking met de Leidse geneeskundeopleiding.

¹ Om EUR's belang aan- en waardering voor- onderwijskundig onderzoek te onderstrepen dienen dan ook publicaties in gerenommeerde tijdschriften op het gebied van onderwijskundig onderzoek in de EUR vakgebieden meegewogen te worden bij loopbaan beoordelingen (zie bijlage 3 met tijdschriften voor onderwijskundig onderzoek [wordt nog toegevoegd]).

Verslaglegging en communicatie

In het kader van het onderzoeksprogramma wordt jaarlijks een symposium georganiseerd waarin de onderzoeksbevindingen met de universitaire gemeenschap worden gedeeld. Het eerste symposium, ook 'kick off' van het onderzoeksprogramma, zal op 1 oktober 2014 plaatsvinden. Empirische studies zullen uitmonden in wetenschappelijke publicaties in internationale peer-reviewed onderwijskundige tijdschriften.

3. Kader

- De EUR 'Onderzoeksagenda Studiesucces' is een vierjarig project dat onderdeel is van het 'Strategisch Programma Onderwijskwaliteit'
- Initiatiefnemer en penvoerder van de Onderzoeksagenda Studiesucces is de Faculteit Sociale Wetenschappen. De dagelijkse aansturing is in handen van Dr. Guus Smeets. Voor de ondersteuning van de dagelijkse aansturing is 0.1 fte projectmanagement beschikbaar.
- De Onderzoeksagenda onderscheidt langlopend wetenschappelijk onderzoek, kortlopend wetenschappelijk onderzoek en beleidsonderzoek. Het langlopend wetenschappelijk onderzoek wordt uitgevoerd in de vorm van AiO-projecten.
- Om de Onderzoeksagenda te realiseren stelt het CvB middelen beschikbaar uit de Strategische Ruimte. Deze middelen zijn geoormerkt voor langlopend wetenschappelijk onderzoek, kortlopend wetenschappelijk onderzoek en de realisatie van een EUR-onderzoeksdatabase. De financiering van beleidsonderzoek door Risbo in opdracht van het CvB valt buiten de begroting van de Onderzoeksagenda. Zie verder voor de begroting van de Onderzoeksagenda.
- Voor langlopend wetenschappelijk onderzoek kunnen maximaal 3 AiO-projecten worden gehonoreerd. Hierbij geldt dat 50% van het AiO salaris uit de Onderzoeksagenda wordt gefinancierd en de rest door de faculteit wordt gematcht.
- De uitvoering van de Onderzoeksagenda wordt ondersteund door het Erasmus Programma Bureau.
- Onderzoeksprojectvoorstellen kunnen worden ingediend door EUR-onderzoekers met een aanstelling als UD, UHD of Hoogleraar. Onderzoeksvoorstellen worden ingediend namens de faculteit waar de betreffende onderzoeker werkzaam is.
- De stuurgroep N=N adviseert het CvB over de toekenning van nieuwe onderzoeksprojecten (zie hieronder) en monitort de voortgang van lopende onderzoeksprojecten.
- De stuurgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van verschillende EUR-faculteiten, Risbo en IDO/ABD en wordt voorgezeten door de rector. De volgende personen hebben zitting in de stuurgroep N=N: Prof. [REDACTED] (RM, vz), Dr. [REDACTED] (FSW), Prof.dr. [REDACTED] (FSW), Prof.dr. [REDACTED] (ESE), Prof.dr. [REDACTED] (EMC), Dr. [REDACTED] (Risbo), Dr. [REDACTED] (FSW), Drs. [REDACTED] (IDO) en Drs. [REDACTED] (ABD)
- De stuurgroep adviseert het CvB over de toekenning van onderzoeksprojecten op basis van een vooraf opgesteld protocol.

Dit protocol betreft aspecten als:

- de kwaliteit van het onderzoeksvoorstel
- de impact van het project (interfacultaire projecten of projecten uitgevoerd in LDE verband hebben een voorkeur)
- de relevantie voor het onderzoeksprogramma
- de haalbaarheid van het project
- Al lopend onderwijskundig onderzoek zal niet met terugwerkende kracht gefinancierd worden² uit de Onderzoeksagenda Studiesucces.
- De stuurgroep rapporteert jaarlijks aan het CvB over de voortgang met ingang van december 2014. Voortgang en relevante ontwikkelingen zullen ook regelmatig tijdens het EUR Opleidingsdirecteurenoverleg aan de orde komen.

4. Begroting

Uit het budget van de Onderzoeksagenda Studiesucces worden de volgende kosten vergoed

- 50% van de AiO kosten (salaris + overhead) van 3 projecten langlopend onderzoek
- 100% van de kosten voor kortlopend onderzoek
- De kosten van een jaarlijks symposium
- Het programmamanagement (0,1 fte)
- De kosten van de EUR-brede onderzoeksdatabase

Het totale budget voor de Onderzoeksagenda Studiesucces komt daarmee op € 811.159,- (zie tabel 1)

Bij de langlopende onderzoeksprojecten dragen de faculteit / faculteiten bij in de vorm van de supervisie-uren op basis van een gemiddelde van in totaal 336 uren per jaar. Ook zorgen de faculteiten voor de werkplekvoorziening van de AiO en voorzien ze in een budget voor de opleidingskosten, dataopslag, lidmaatschap onderzoeksschool, reis- en congreskosten en drukkosten van het proefschrift. De revenuen in de vorm van publicaties, promotie-premie en carrière perspectieven komen toe aan de faculteiten.

Tabel 1. begroting Onderzoeksagenda Studiesucces

		Salaris + overhead	aantal	Totaal
1	AiO salaris langlopend onderzoek (50%)	€ 114.973	3	€ 344.919

² M.u.v. het onlangs door het CvB goedgekeurde PhD voorstel 'Raising the bar; the effect of increasing BSA threshold on student behavior'. Dit zal wel onderdeel zijn van het onderzoeksprogramma.

september 26, 2014

3	Fonds kortlopend onderzoek			€ 200.000
4	Symposium Studiesucces per jaar	€ 15.000	4	€ 60.000
5	Projectmanagement 0,1 fte per jaar	€ 9.000	4	€ 36.000
6	EUR Onderzoeksdatabase Studiesucces 4 jr			€ 170.240
	Totaal Onderzoeksagenda Studiesucces			€ 811.159

5. Uitgangspunten onderzoeksprojecten

De onderzoeksvoorstellen worden zoveel mogelijk in interfacultaire projecten vorm gegeven. Hierdoor kan men niet alleen relevante vergelijkingen maken tussen opleidingen, maar tevens sneller profiteren van elkaars kennis, inzichten en ervaringen. Het spreekt vanzelf dat er bij de betreffende faculteiten zowel de bereidheid als de benodigde capaciteit moet zijn om aan dergelijke projecten mee te werken.

Onderzoek op basis van experimentele designs is niet haalbaar vanwege de onmogelijkheid te manipuleren in experimentele- en controlecondities. Ook zijn er nauwelijks systematische 0-metingen voorhanden. Daarom moet naast interfacultair onderzoek op de EUR ook worden gestreefd naar onderzoek in samenwerking met zusterfaculteiten buiten de EUR, zodat binnen cohorten vergelijkingen kunnen worden gemaakt met quasi-experimentele designs.

Langlopende onderzoeksprojecten

Langlopende onderzoeksprojecten worden in de vorm van AiO-projecten gerealiseerd. Het voordeel daarvan is dat (i) vooraf een duidelijke begin- en einddatum wordt aan het project wordt gekoppeld, (ii) dat de bulk van het werk wordt gedaan door tijdelijk aangestelde onderzoekers en (iii) er na afronding van het project een concreet product ligt in de vorm van een proefschrift.

De stuurgroep N=N heeft in haar vergadering van 18.6.2014 twee thema's uit de Onderzoeksagenda aangewezen die met prioriteit moeten worden onderzocht in de vorm van langlopende AiO-onderzoeksprojecten. Het betreft de thema's (1) Psychometrische kwaliteit van het BSA-oordeel en (2) Toetssysteem en studiegedrag. Deze twee thema's zijn inmiddels uitgewerkt in de volgende drie projectvoorstellen (zie bijlage).

september 26, 2014

Thema 1:

- Kwaliteit van Toetsing (inclusief Compensatie) binnen N=N. Indieners: Prof.dr. [REDACTED].

Thema 2:

- Raising the bar: the effect of increasing the BSA-threshold on student behavior. Indieners: Prof. [REDACTED] (ESE)
- De invloed van N=N op studiegedrag van studenten. Indieners: Dr. [REDACTED], Prof. Dr. [REDACTED] en Prof.dr. [REDACTED]

Voortgangsevaluatie langlopende onderzoeksprojecten

De projectaanvragers rapporteren jaarlijks aan de stuurgroep N=N over de voortgang van het langlopend onderzoek. De onderzoekers dragen voorts bij aan de jaarlijkse Symposia van de Onderzoeksagenda Studiesucces, in de vorm van referaten of posterpresentaties.

Kortlopende onderzoeksprojecten

Voor kortlopende onderzoeksprojecten is in totaal €200.000,- beschikbaar. Het kan hierbij gaan om onderzoeksvragen die beantwoording behoeven om strategische besluiten te nemen ten aanzien van de inrichting van het toetssysteem en waarvoor het bijvoorbeeld van belang is een beroep te doen op data uit de EUR-database studiesucces. Ook voor kortlopend onderzoek geldt dat dit (a) past binnen de centrale thema's van de Onderzoeksagenda Studiesucces en (b) leidt tot publicaties, bij voorkeur in peer reviewed wetenschappelijke tijdschriften. Indien er bij de aanvrager van het kortlopend onderzoek onvoldoende onderzoeksformatie met de juiste expertise beschikbaar is, kan het onderzoek worden uitgevoerd door Risbo.

Voor kortlopende onderzoeksaanvragen zal in oktober 2014 een EUR-brede call worden uitgezet

6. Planning

Tijdspad 2014

Juni-september 2014	-Beoordeling Onderzoeksprogramma Studiesucces door CvB -Vorbereiding symposium -Inventarisatie lopend onderzoek -Vorbereiding 1^e call (uitwerken protocol, onderwerpen)

september 26, 2014

	procedure)
Oktober – december 2014	-Uitvoering symposium -Openstellen 1^e call langlopende en kortlopende onderzoeksprojecten -Beoordeling en toekenning onderzoeksvoorstellen -opstellen werkplan 2015

Totaal Budget Onderzoeksprogramma Studiesucces 2014- 2018					
			Salaris + overhead	Aantal	Totaal Programma OW kwaliteit
1	Kosten per AiO door Programma Owkwaliteit		€ 114.973,00	3	€ 344.919,00
2	Kosten per AiO faculteiten		€ 114.973,00	3	
3	Fonds kortlopend onderzoek				€ 344.919,00
4	Symposium Studiesucces per jaar		€ 15.000,00	4	€ 200.000,00
5	Projectmanagement 0,1 fte pr jaar		€ 9.000,00	4	€ 60.000,00
6	EUR Onderzoeksdatabase Studiesucces			4	€ 36.000,00
					€ 170.240,00
	Totaal Budget Onderzoeksprogramma Studiesucces				€ 811.159,00

Deelbudget AiO's

AiO's 'Studiesu cces'	Salaris NWO 2013*	Geïndexeerd +1,5 % pr jr	Overhead 20%	Aantal AiO's
Jaar1	€ 38.590,00	€ 39.168,85	€ 7.833,77	
Jaar2	€ 45.647,00	€ 47.016,41	€ 9.403,28	
Jaar3	€ 48.530,00	€ 50.713,85	€ 10.142,77	
Jaar4	€ 51.625,00	€ 54.722,50	€ 10.944,50	
uitloop 0,5 jaar				
Totaal	€ 184.392,00	€ 191.621,61	€ 38.324,32	
Salaris + overhead per AiO			€ 229.945,93	
Programma Onderwijskwaliteit per AiO			€ 114.973,00	6
Faculteiten per AiO			€ 114.973,00	6

Deelbudget Database

	begrote kosten
jaar 1	€ 48.800,00
jaar 2	€ 40.480,00
jaar 3	€ 40.480,00
jaar 4	€ 40.480,00
Totaal database	€ 170.240,00

Bijlage 1. Onderzoeksthema's N=N (FSW, maart 2013)

Op basis van de inventarisatieronde kunnen er vijf hoofdthema's van N=N onderzoek worden geïdentificeerd, namelijk (1) de psychometrische kwaliteiten van het BSA, (2) Het effect van het toetssysteem op het studiegedrag (3) het effect van het toetssysteem op studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau van de afgestudeerden, (4) het effect van het toetssysteem op het welbevinden van de student en (5) Het effect van de invoering van een combinatie van kleinschalig activerend onderwijs (PGO) en N=N. Hieronder worden deze thema's zeer kort toegelicht. De vijf onderzoeksthema's zijn verder opgedeeld in één of meerdere onderzoeksvoorstellen. Voor zover deze onderzoeksvoorstellen nader zijn uitgewerkt, wordt verwezen naar het bijbehorende document.

Thema 1: Psychometrische kwaliteit van het BSA-oordeel

- Wat is de psychometrische kwaliteit van het BSA eindoordeel met betrekking tot de studieresultaten van Ba-1 in beide toetssystemen?
 - Selecteert het N=N systeem meer of juist minder 'false positives' en 'false negatives' dan een traditioneel toetssysteem? Psychometrische studies met geëxtrapoleerde effecten naar de sensitiviteit en de specificiteit van een BSA-oordeel in beide toetssystemen, uitgaande van de gangbare psychometrische kwaliteiten van de in het onderwijs gebruikte tentamens.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 1:** [REDACTED]

Thema 2: Toetssysteem en studiegedrag

- Is er gedragsverandering waarneembaar bij studenten door de invoering van N=N?
 - Tijdbestedingsonderzoek cohort-vergelijkend
 - Verandering tijdbesteding in subgroepen: vooral gedragsverandering bij studenten die eerder negatief BSA en voorlopig positief BSA kregen?
 - Voortbordurend op eerdere pre-N=N dagboekstudie bij RSM (promotie onderzoek [REDACTED]) die als baseline kan dienen. Vergelijken met zelfde meting bij huidige N=N cohorten. Post-hoc analyses bij subgroepen op basis van studieresultaten.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 2: Dr. [REDACTED] FSW-PW**
 - Bij Psychologie zijn wel baseline-metingen van zelfstudietijd beschikbaar uit systematische evaluaties met 100% responsrate. Vergelijking pre-post N=N is mogelijk. Post-hoc analyses bij subgroepen op basis van studieresultaten.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 3: promotieonderzoek [REDACTED]**
MSc
 - Is er een verandering in de studiestrategieën van studenten door N=N?
 - Welke strategieën plannen studenten vooraf en welk toetsgedrag laten ze daadwerkelijk zien? Hoe belangrijk vinden studenten het in beide systemen om de toets te halen? Is er een verandering waarneembaar in toetsverzuim? Hoe goed vinden studenten dat ze zich op de toets hebben voorbereid?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 4: Dr. [REDACTED]**

Thema 3: Studieresultaten , kwaliteit instroom, doorstroom en niveau afgestudeerden

- Verandert het kennisniveau van studenten ten gevolge van N=N?
 - Vergelijking toets-resultaten kwantitatief cohort-vergelijkend. Eventueel gebruikmakend van speciaal ontwikkelde 'overall kennistoets' aan het einde van Ba-1 (vgl VGT)
 - Hoe vaak maken studenten daadwerkelijk gebruik van compensatie?
 - Zijn er struikelvakken die relatief vaak worden gecompenseerd?
 - Voorspellen gecompenseerde onvoldoendes slechtere resultaten op vervolgvakken / vervolgjaren?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 8 en 9**
- Verandert de samenstelling van de groepen instromers en uitvallers in B1?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 1 en 2**
- Doorstroom en Prestaties van studenten in B1, B2 en B3
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 4 tot en met 7**
 - Studievoortgang bij geneeskundestudenten voor en na N=N. Effecten op subgroepen instromers. Effecten op vrijwillig gebruik van studieadvies
 - **Onderzoeksvoorstel NN 6: Dr. [REDACTED] en dr. [REDACTED]**
- Verandert het niveau van de afgestudeerden door N=N
 - Vergelijking niveau Ba-scripties: Cohort-vergelijkend onderzoek met geblindeerde en onafhankelijke beoordelaars.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 7: nog niet nader uitgewerkt**

Thema 4: Toetssysteem en welbevinden

- Welke bij-effecten zijn er bij N=N op het welbevinden?
 - Vragenlijst onderzoeken: Ervaren studenten meer druk / stress in een N=N toetssysteem dan in een traditioneel toetssysteem?
 - Zijn studenten minder gelukkig / minder geestelijk gezond in N=N systeem dan in traditioneel systeem?
 - Hoe tevreden zijn studenten over hun eigen prestaties aan het eind van Ba-1?
 - Ontplooiën studenten minder extracurriculaire activiteiten in N=N systeem?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 8: nog niet nader uitgewerkt**

Thema 5: Invoering kleinschalig activerend onderwijs (PGO) in combinatie met N=N

- Welke effecten heeft de invoering Probleemgestuurd Onderwijs en N=N bij Erasmus School of Law?
 - Op het studiegedrag
 - Op de kennis acquisitie
 - Op probleemoplossingsvaardigheden en argumentatievaardigheden
 - Op de motivatie en tevredenheid van studenten
 - **Onderzoeksvoorstel NN 9: Promotieonderzoek [REDACTED] MSc.**

Bijlage 2. Thema's 'Onderzoeksprogramma Studiesucces' en de vragen en aandachtspunten n.a.v. uitgebreide pilot N=N.

	Onderzoeksthema's (FSW voorstel)	Vragen en aandachtspunten (n.a.v. eindrapportage uitgebreide N=N pilot, november 2013):
1	Psychometrische kwaliteit BSA oordeel	-Onderbouwing van grote variatie in toename studiesucces -Implicaties van: • verschillende vormen van compensatoir toetsen • minder herkansings-mogelijkheden • N=N op studiesucces in B2/B3 c.q op het behalen van het bachelor diploma -Ontwikkel 'evidence based' aanbevelingen voor EUR brede harmonisatie van regels mbt; • compensatie • hardheidsclausules • toekenning PO verzoeken
2	N=N (toetssysteem) en studiegedrag	Studentperspectief N=N: • studiebelasting • waardering en kwaliteit van studie • impact op studie gedrag & resultaat in B2 en B3
3	Studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau afgestudeerden	-Validering van kwaliteit EUR BSc opleidingen sinds N=N introductie -N=N causaliteit: In hoeverre kan toe- of afname studiesucces, instroom en doorstroom toegerekend worden aan N=N? (n.l. ook bij andere universiteiten)

		-De determinanten van B1 afvallers; idem als voorheen of andere sub-populaties (internationale studenten?)
4	Toetssysteem en welbevinden	-Studentperspectief N=N ervaringen: • stress ervaring? • gevolgen voor extra-curriculaire tijdsbesteding?
5	Invoering kleinschalig activerend onderwijs (PGO) in combinatie met N=N	-Zijn de verschillen in N=N resultaten terug te voeren op de verschillende EUR onderwijsbenaderingen (groot-, versus kleinschalig, activerend, PGO)? Is N=N benadering nadelig voor deeltijdstudenten, tweede studie-studenten of mr/drs studenten (die individueel studeren). Implicaties voor toekomstige verdere diversificatie WO- onderwijs en -studenten?
		N=N en kwaliteit van toetsen (N=N vereist vlekkeloos verloop B1 programma. Met één verkeerde toets kunnen grootschalige opleidingen al niet meer tijdig BSA's toekennen).

AiO Voorstel N=N
Instituut voor Psychologie (FSW)

1. Supervisors

Prof. dr. [REDACTED]
Methoden & Technieken, Instituut voor Psychologie

Dr. [REDACTED]
Methoden & Technieken, Instituut voor Psychologie

Dr. [REDACTED]
Onderwijsdirecteur, Instituut voor Psychologie

2. Titel van het onderzoeksvoorstel

Kwaliteit van Toetsing (inclusief Compensatie) binnen N=N

3. Onderzoeksveld

Onderwijspsychologie, Methoden & Technieken & Cognitieve Psychologie

4. Introductie, Theoretische achtergrond

Kort geleden was het binnen het Hoger Onderwijs in Nederland nog zeer gebruikelijk dat men alle afzonderlijke vakken van een opleiding met een voldoende moest hebben afgerond, voordat men het felbegeerde diploma uiteindelijk in ontvangst mocht nemen. Bij veel opleidingen werkt men nog altijd met dit conjunctieve model van toetsing. Toch zijn er steeds meer redenen om over te gaan op een compensatoir systeem, waarbij de student binnen zekere grenzen hogere en lagere cijfers met elkaar mag

compenseren. Behalve dat dit systeem positieve effecten blijkt te hebben op studievoortgang (Jansen, 1996; Rekveld & Starren, 1994), heeft het geen nadelige effecten voor de kennis en kwaliteit van de afgestudeerden (Cohen-Schotanus, 1995). Er is in de publieke opinie, maar ook bij professionals in het onderwijs veel scepsis ten aanzien van compensatoir toetsen. Deze scepsis blijkt vaak op misconcepties of 'gut-feeling' gestoeld. Met name voor de professionals is het van belang dat men een oordeel kan vormen op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten. Alleen gedegen statistisch en psychometrisch onderzoek dat op begrijpelijke wijze aan niet-statistici wordt gepresenteerd, kan de misconcepties en achterdocht over het compensatoir systeem weghalen.

Binnen N=N werken alle opleidingen van de EUR in meer of mindere mate met een compensatoir model. Het is daarbij goed om te beseffen dat geen enkele toets een perfecte betrouwbaarheid heeft. Iemand met een "ware score" van bijvoorbeeld een 6.0, kan vanwege een niet-perfecte betrouwbaarheid van de toets op grond van toevallige meetfout eenvoudig een cijfer krijgen dat onder de 5.0 ligt of zelfs dichtbij de 4.0. Dankzij het feit dat toevallige meetfouten over vele toetsen gemiddeld nul zullen zijn, heffen de meetfouten elkaar als het ware op als men veel toetsen samen neemt. Vandaar dat de psychometrie en statistiek ons leert dat een gemiddelde van meerdere toetsen vele malen betrouwbaarder is dan het cijfer op slechts één enkele toets. Dit verklaart waarom men in een conjunctief systeem relatief vaker studenten lijkt te hebben die in het meest negatieve scenario op grond van "pech" (negatieve meetfout) een negatief BSA krijgen. Bij slechts één herkansing kan immers twee keer "pech" of "negatieve meetfout" al direct resulteren in een negatief BSA.

Referenties

Cohen-Schotanus, J. (1995). De praktijk van compensatie. Onderzoek van onderwijs, 24, 60-62.

Jansen, E.P.W.A. (1996). Curriculumorganisatie en studievoortgang: een onderzoek onder zes studierichtingen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Dissertatie Universiteit Groningen.

Rekveld, I.J. & Starren, J. (1994). Een examenregeling zonder compensatie in het Nederlandse Hoger Onderwijs? Een vergelijking tussen compensatie en conjunctie. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 12(4), 20-29.

5. Topics binnen dit onderzoeksthema

- **Onderzoeksvraag 1:** Bij verschillende soorten tentamens (open vragen/multiple choice, 2-keuze of 4-keuze multiple choice, enz) en bij verschillende betrouwbaarheden kunnen we op grond van statistische modellen (en/of simulatie) bestuderen hoeveel procent van de studenten in het conjunctieve model en het compensatoir model naar verwachting ten onrechte een positief BSA zouden krijgen en hoeveel procent van de studenten ten onrechte een negatief BSA zouden krijgen. Dit kan vervolgens worden omgerekend in kosten en in baten.
- **Onderzoeksvraag 2:** Bij het voorgaande onderwerp kunnen verschillende compensatoire systemen die nu door de verschillende opleidingen op de EUR worden gehanteerd, onderling met elkaar worden vergeleken, zodat er een statistisch beter onderbouwde redenering kan komen voor de te hanteren ondergrens voor de cijfers en de mate van compensatie tussen vakken. De nieuw verworven kennis leidt idealiter tot adviezen voor de optimale inrichting van het toetssysteem ('best practice').
- **Onderzoeksvraag 3:** Statistische modellen en simulatie zijn voor de statistische en theoretische onderbouwing erg belangrijk, maar wat gebeurt er in de praktijk? Zijn er "hoog scorende" en "laag scorende" studenten en hangen de cijfers op toetsen per student sterk met elkaar samen of is er bijvoorbeeld veel variatie in de cijfers van één student? Hoe kunnen we de resultaten van de hier boven genoemde "theoretischere" studies gebruiken voor betere besluiten in de dagelijkse praktijk?
- **Onderzoeksvraag 4:** Studenten hanteren bepaalde strategieën om de studie te halen. Bij een conjunctief model zou een 6.0 per vak goed genoeg zijn, terwijl het in een compensatoir systeem loont om voor een zo hoog mogelijk cijfer te werken. Waarin zijn de studiestrategieën veranderd sinds de invoering van N=N in het algemeen en sinds de invoering van de compensatieregelingen in het bijzonder? Hoe maximaliseren de studenten hun kansen op het halen van het studiejaar?

We willen in dit onderzoek zoveel mogelijk een verbindende factor vormen tussen de verschillende faculteiten van de EUR, met respect voor de eigenheid van elke faculteit, maar ook zodanig dat men kan leren van en aan elkaar, zodat de gehele Erasmus Universiteit er door op een hoger plan kan worden getild.

6. Financiële middelen

Het project zal worden gefinancierd door het College van Bestuur van de EUR

7. Plannen voor het programma en faciliteiten (tijdsschema, betrokkenheid bij onderwijs, beschikbare faciliteiten en begeleiding)

De dagelijkse begeleiding/supervisie is in handen van de aanvragers.

Het onderzoeksschema ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Jaar 1: Specificering van onderzoeksvragen, dataverzameling

Jaar 2 en 3: Dataverzameling, Data-analyse , Schrijven en presenteren van onderzoek

Jaar 4: Afronden van Onderzoeksartikelen, Promotie

- De kandidaat zal cursussen volgen bij EGS3H en mogelijk ook bij het IOPS.
- De kandidaat zal onderwijs verzorgen binnen het Instituut voor Psychologie.

8. Geaffilieerde onderzoeksschool

Erasmus Graduate School of Social Sciences and the Humanities (EGS3H)

Mogelijk kan ook aansluiting worden gevonden bij:

Interuniversitaire Onderzoeksschool voor Psychometrie en Sociometrie (IOPS)

9. Naam, telefoonnummer en emailadres van de kandidaat

Er is mogelijk een geschikte, zeer talentvolle kandidaat beschikbaar die reeds het Advanced Research Program (ARP, vergelijkbaar met een Researchmaster) binnen de opleiding Psychologie heeft doorlopen.

PHD PROPOSAL
ERASMUS SCHOOL OF ECONOMICS

1. Intended supervisors:

Prof.dr. [REDACTED]

Professor of Economic Education,
Erasmus School of Economics

Prof.dr. [REDACTED]

Professor of Policy Evaluation
Erasmus School of Economics

2. Title of research idea / dissertation project

Raising the bar: the effect of increasing the BSA-threshold on student behaviour

3. Research field (relation with focus and research programmes of the Faculty)

Economics of Education; Policy Evaluation
Related to ESE research programme: Economics

4. Scientific abstract of research including key goals

In higher education, study progress is a long-standing concern and has spawned a large literature. A host of explanatory variables has been linked to a lack of study progress, spanning student factors, educational factors and government policy. Among student factors, procrastination is a major culprit of study delay, as many students report postponing academic tasks and engaging in distractions. Procrastination may also interact with curriculum organisation and program design. There is thus a need to know which educational policy interventions can effectively reduce student procrastination.

A key goal of this research project is to investigate the effectiveness of the EUR-project “nominal is normal” (N=N) in changing student behaviour and reducing procrastination. N=N was implemented at Erasmus School of Economics in September 2012 and implied an increase in the performance threshold for a positive binding study advice from 40 (out of 60) credits to the full 60 credits. According to Dutch law, a student receiving a negative bsa is not allowed to reregister for the program in which he or she is currently enrolled in the next three academic years.

The research will focus on identifying changes in the behaviour and study strategies of first-year students following this change. A related goal is to measure the effect of N=N on study progress in the second and third year of the bachelor program. The null

hypothesis here is that due to less competition between first-year and second-year courses and/or a selection effect, the average study duration of first-year survivors will drop.

Further goals are left open, to allow the PhD student to develop his own ideas during the course of the project.

5. Short description of the methodology/theoretical framework

N=N has been implemented in 2012 without an experimental design. This implies that care has to be taken in attributing pre-post changes in student behavior to N=N. The research will focus as much as possible on “objective” indicators that are independent of grading, such as exam attendance and student-reported time-on-task. Based on preliminary data analysis, we also plan to single out the re-examination period as an interesting time window. Our hypothesis is that under the old 40-credits bsa regime, effort-minimizing students didn’t have an incentive to make the most out of resit opportunities, as opposed to students studying under N=N.

In addition, the project also intends to investigate potential changes in grading practices by teachers due to the introduction of N=N. This can be done by comparing results of courses with objective grading measures (multiple choice exams) and courses with subjective measures (teacher corrected exams).

The PhD researcher will also explore possibilities to participate in the EUR research agenda on N=N and, if possible, to make comparisons with programs where N=N has not been implemented (inside or outside of EUR).

6. Funding bodies: is there a financial contribution by a collaborating institution (which institution and expected amount of contribution?)

This project will be co-funded by the Executive Board of EUR, who will fund the first two years of the project.

7. Plans for programme and facilities (information about timetable, coursework, proposed field of teaching, availability facilities and (daily) supervision)

Daily supervision will be in the hands of the applicants.

The research schedule will be roughly as follows:

Year 1:

Course work, specification of research questions, data gathering.

Years 2 and 3:

Data analysis, writing and presentation of papers.

Year 4:

Finishing of papers, writing and defense of the thesis.

The candidate will mostly follow courses of ERIM and/or TI. He will assist with courses in the Economics department.

8. Affiliated graduate school (ERIM or The Tinbergen Institute)

Tinbergen Institute

9. Name, telephone number and e-mail address of candidate (the secretary of the VCW will contact your candidate to ask him / her to fill out the online application form)

To be recruited

Ph.D project voorstel – FSW, Pedagogische en Onderwijswetenschappen

Aanleiding

Vanaf 2012 hebben verschillende faculteiten van de EUR gekozen voor de invoering van het jaarklassensysteem. Deze innovatie is bekend geworden onder de naam Nominaal = Normaal. Tegelijkertijd met de invoering van N=N is in diverse faculteiten ook een compensatieregeling ingevoerd (in een enkele faculteit is de compensatieregeling een jaar na de invoering van het jaarklassensysteem ingevoerd). Ook is in sommige faculteiten en/of opleidingen de invoering van het jaarklassensysteem gepaard gegaan met de invoering van kleinschalig onderwijs (bijvoorbeeld bij ESL en Sociologie). In deze context stellen we een promotieonderzoek voor naar de invloed van N=N op het studiegedrag van studenten.

Voorlopige titel van het promotieproject

De invloed van N=N op studiegedrag van studenten.

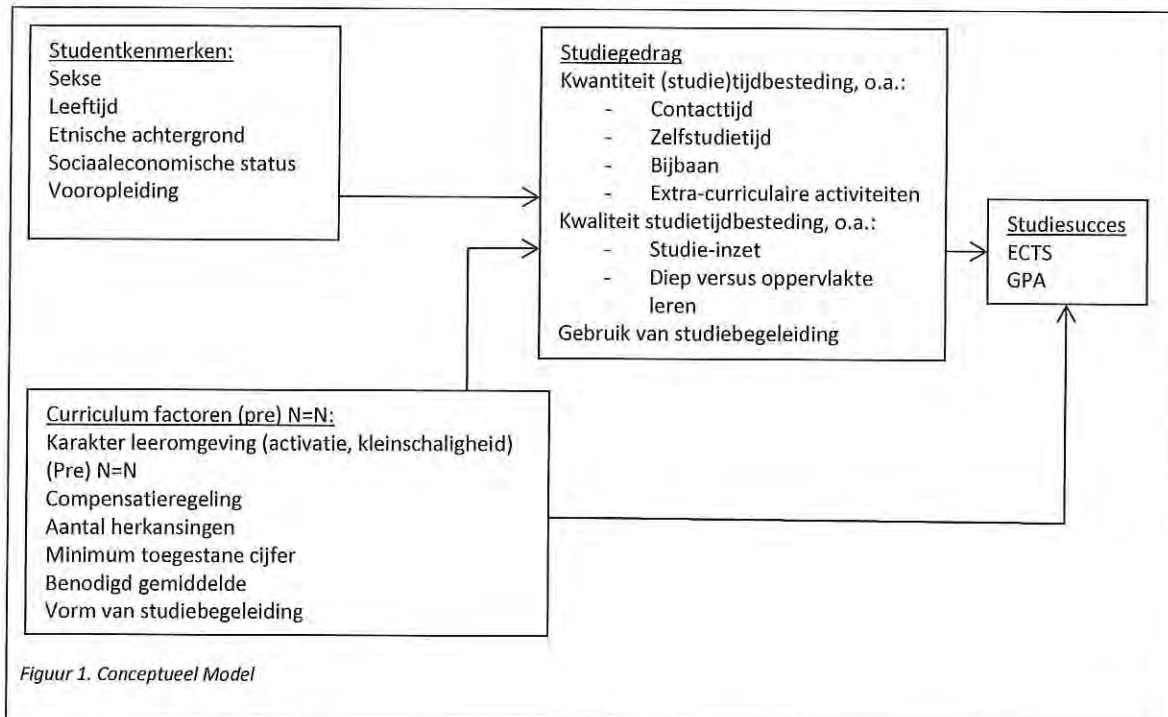
Onderzoek

Een van de veronderstellingen in het N=N programma is dat het om een aanpassing vraagt van het studiegedrag van studenten, waardoor het studiesucces toeneemt. Het huidige voorstel onderzoekt deze aanname. De centrale vraag luidt dan ook:

Wat is het effect van N=N op studiegedrag van studenten in relatie tot studiesucces?

Studiegedrag kan naar verschillende aspecten verwijzen. Om te beginnen kan studiegedrag verwijzen naar de (studie)tijdbesteding van studenten. De aanname is dat N=N de studietijdbesteding van studenten positief beïnvloedt. Naast een mogelijke verandering in het aantal uren (studie)tijdbesteding, kan N=N ook van invloed zijn op de kwaliteit van studietijdbesteding van studenten. Activiteiten in studietijd blijken van invloed te zijn op studiesucces (Suhre & Meeuwisse, 2012). Zo blijkt uit eerder onderzoek bijvoorbeeld dat hoe meer studenten zich inzetten voor hun studie (zoals concentreren tijdens onderwijsactiviteiten, onderwijsactiviteiten voorbereiden), des te vaker zij 'on track' lopen met het studieprogramma (Meeuwisse, van Wensveen, & Severiens, 2011). Deze studie-inzet van studenten blijkt eveneens positief gerelateerd te zijn aan het gebruik van time-management vaardigheden, zoals het stellen van prioriteiten. Eerder onderzoek onder geneeskunde studenten heeft een toename aan vrijwillige studiebegeleiding laten zien na de invoering van het Bindend Studieadvies (BSa) (Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, Splinter, & Themmen, 2011).

In het huidige voorstel zullen kwantiteit van (studie)tijdbesteding, kwaliteit van studietijdbesteding en de mate van studiebegeleiding als maten voor studiegedrag in kaart gebracht worden (figuur 1).

Onderzoeksopzet

Design

Het meest voor de hand liggende design voor de beantwoording van de vraag 'Wat is het effect van N=N op studiegedrag van studenten in relatie tot studiesucces?' is een experimenteel design, maar een dergelijk design is in de huidige context niet haalbaar. Het is immers niet mogelijk om (binnen een opleiding) een experimentele conditie in te richten met studenten die werken volgens N=N regime en een conditie met studenten die volgens het oude regime werken.

De onderzoeksvraag kan echter ook op een betrouwbare manier beantwoord worden door een combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek waarbij verschillende bronnen worden gebruikt. Het kwantitatieve onderzoek vergelijkt verschillende varianten van N=N in verschillende opleidingen gebruik makend van studiesuccesgegevens en gegevens over studiegedrag voor en na invoering van N=N, waarbij zoveel mogelijk gecontroleerd wordt voor interfererende factoren. In het kwalitatieve onderzoek worden docenten en studieadviseurs bevraagd over hun perceptie van veranderingen in studiegedrag en hun interpretatie van de potentiële verschillen voor en na N=N.

Dataverzameling

Stap 1 - Om mogelijke veranderingen in het studiegedrag überhaupt aan N=N te kunnen toeschrijven zal de eerste stap bestaan uit het onderzoeken van de **verschillende varianten van N=N** aan de EUR en de gelijktijdigheid van andere interventies, zoals de invoering van PGO (of een variant daarop) en de compensatiemaatregel. Deze eerste stap is nodig voor de interpretatie van mogelijke verschillen voor en na de invoering N=N. Door middel van interviews en documentanalyses (e.g., Wolff, Godor, Hermus, & Baars, 2013) worden de varianten in kaart gebracht en ingedeeld in een typologie van N=N varianten.

Stap 2 – Vergelijking van verschillende varianten van N=N. In deze tweede stap wordt het verband onderzocht tussen de N=N varianten en studiesucces voor en na de invoering. Studiesucces wordt geoperationaliseerd in termen van studievoortgang op verschillende momenten in het studiejaar en de hoogte van de tentamencijfers.

Stap 3 – Focus op studiegedrag. In deze derde stap verzamelen we gedetailleerde gegevens over het studiegedrag voor en na invoering van N=N. We richten ons op twee faculteiten: RSM en geneeskunde, met name omdat we daar reeds pre N=N data hebben verzameld.

Bij RSM zijn in 2010 (cohort 2009) data verzameld over de (studie)tijdbesteding en kwaliteit van studietijd van eerstejaarsstudenten door middel van vragenlijstonderzoek en dagboekstudies. De data die in het kader van dit onderzoek zijn verzameld kunnen een basis vormen voor vergelijkend onderzoek naar de tijdbesteding en kwaliteit van studietijd van eerstejaars bedrijfskunde studenten pre N=N en eerstejaarsbedrijfskunde studenten N=N.

Momenteel (juni 2014) worden bij geneeskunde in het laatste pre N=N cohort gegevens verzameld omtrent de tijdbesteding van eerstejaars geneeskunde studenten, evenals de kwaliteit van hun studietijdbesteding.

Stap 4 – Percepties van docenten en studieadviseurs. De kwantitatieve gegevens die we in de eerste drie stappen verzamelen, kunnen voor een belangrijk deel aannemelijk maken dat verschillen voor en na de invoering van N=N toe te schrijven zijn aan N=N. Kwalitatief onderzoek kan deze aannemelijkheid echter verder versterken. Door informanten (docenten en studieadviseurs) in verschillende N=N varianten te bevragen kunnen we de mogelijke verschillen voor en na invoering van N=N een nadere duiding geven. En bijvoorbeeld uitsluiten dat er sprake is van cohort effecten.

Opbrengsten: rapportages en artikelen

Het proefschrift zal bestaan uit vier of vijf artikelen in peer-reviewed Engelstalige tijdschriften. Daarnaast zal de promovendus de resultaten op toegankelijke wijze beschikbaar maken in enkele rapportages voor de EUR en tenminste twee artikelen in Nederlandstalige vaktijdschriften publiceren.

Artikel 1 – Effecten van varianten op studiesucces

De gegevens die we verzameld hebben door middel van interviews, documentanalyses en gegevens uit de (centrale) studentadministratie worden verwerkt tot een artikel waarin de relatie wordt gelegd tussen verschillende varianten van N=N en studiesucces.

Artikel 2 – De impact van N=N op kwantiteit tijdbesteding

De onderzoeksvragen die we in het tweede artikel beogen te beantwoorden, zijn:

- Wat is de invloed van N=N op de (studie)tijdbesteding van eerstejaars studenten bedrijfskunde en geneeskunde?

- In welke mate en op welke manier beïnvloedt kwantiteit van studietijdbesteding (studiegedrag) het studiesucces van eerstejaars studenten bedrijfskunde en geneeskunde voor invoering van de N=N maatregel^a en na invoering van de N=N maatregel?

De vragen worden beantwoord op basis van tijdbestedingsgegevens van studenten verzameld door middel van herhaalde metingen, namelijk dagelijkse dagboekdata (reguliere collegeweek en tentamenweek; RSM) en vragenlijsten (drie metingen van tijdbesteding; EMC). Gegevens met betrekking tot het studiesucces van studenten (e.g., ECTS, GPA) zullen verkregen worden vanuit de centrale studentadministratie.

Artikel 3 – De impact van N=N op kwaliteit tijdbesteding

De onderzoeksvragen die we in deze studie beogen te beantwoorden, zijn:

- Wat is de invloed van N=N op de kwaliteit van studietijdbesteding van eerstejaars studenten bedrijfskunde en geneeskunde?
- In welke mate en op welke manier beïnvloedt kwaliteit van studietijdbesteding (studiegedrag) het studiesucces van eerstejaars studenten bedrijfskunde en geneeskunde voor invoering van de N=N maatregel^b en na invoering van de N=N maatregel?

De vragen worden beantwoord op basis van zelf-rapportage vragenlijsten naar de kwaliteit van studietijdbesteding (e.g., studie-inzet, manier van studeren (diepte versus oppervlakte verwerking)).

Artikel 4 – Effecten van studiebegeleiding in combinatie met N=N

Een aantal opleidingen heeft ervoor gekozen om N=N in te voeren in combinatie met een bepaalde vorm van studiebegeleiding. Na invoering van het BSa bij geneeskunde aan de EUR is het aantal studenten dat deelneemt aan de vrijwillige begeleiding die na 4 maanden studie wordt aangeboden, toegenomen (Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, Splinter, & Themmen, 2011). Door een analyse te maken van groepen studenten die wel en geen gebruik maken van deze (al dan niet vrijwillige) studiebegeleiding, kunnen we zicht krijgen op het mogelijke versterkende effect dat van deze begeleiding uitgaat. De uitkomsten van eerder onderzoek onder Rotterdamse geneeskundestudenten suggereren dat inspanningen qua begeleiding het beste gericht kunnen worden op diegenen die inzet en academisch potentieel hebben getoond (Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, & Themmen, 2013).

De onderzoeksvragen die we in deze studie beogen te beantwoorden, zijn:

- Wat is de invloed van N=N op het gebruik van studiebegeleiding door studenten?
- Welke groepen studenten maken gebruik van studiebegeleiding en welke studenten hebben er het meeste profijt van?

Voor het artikel over de effecten van studiebegeleiding in combinatie van N=N zal gebruik gemaakt worden van data die zijn verzameld door middel van documentanalyses en (exit)interviews over het gebruik van en de vorm van studiebegeleiding door studenten.

^a Zie Meeuwisse et al. (2011) voor de resultaten van cohort 2009.

^b Zie Meeuwisse et al. (2011) voor de resultaten van cohort 2009.

Artikel 5 – Groeps-specifieke effecten van N=N

Indien de planning het toelaat, wordt een vijfde artikel geschreven over mogelijke verschillen tussen groepen studenten.

Onderzoek aan het Erasmus MC heeft aangetoond dat de studievoortgang van studenten een relatie vertoont met de wijze van toelating en met achtergrondkenmerken van studenten. Zo werd aangetoond dat decentraal geselecteerde studenten een kleinere kans hebben om uit te vallen (Urlings-Strop, Stijnen, Themmen, & Splinter, 2009) en hogere cijfers behalen in de klinische fase dan studenten die via loting zijn toegelaten (Urlings-Strop, Stijnen, Themmen, & Splinter, 2011). Uit een andere studie is gebleken dat Surinaamse/Antilliaanse en Aziatische studenten, en dan vooral degenen met een niet-Nederlandse vooropleiding, een kleinere kans hebben op een nominale studievoortgang bij de opleiding geneeskunde (Stegers-Jager, Steyerberg, Cohen-Schotanus, & Themmen, 2012). Ook in andere opleidingen zijn de afgelopen jaren verschillen in studiesucces tussen diverse groepen studenten gevonden (e.g., Hofman & Van der Berg, 2003; Meeuwisse, Born, & Severiens, 2013; Severiens & Wolff, 2008; Van den Berg & Hofman, 2005).

De onderzoeksvraag die we in deze studie beogen te beantwoorden, is:

- Wat is de invloed van N=N op de studievoortgang van diverse groepen studenten (wijze van toelating en achtergrondkenmerken)?

In dit artikel wordt gebruik gemaakt van gegevens uit de (centrale) studentadministratie en vragenlijstgegevens (zelf-rapportage).

Planning

Stappen	Activiteiten	Tijdpad
Literatuuronderzoek	Resultierend in exploratieve onderzoeksvragen of hypothesen	Jaar 1
Dataverzameling Data-analyses	Beschrijvende analyses, vergelijkende analyses	Jaar 1, jaar 2, jaar 3
Schrijven	Papers Thesis	Jaar 2, jaar 3, jaar 4; Jaar 4

Supervisie en samenwerking

Het voorgestelde PhD-project bestaat uit vijf empirische artikelen die de verschillende relevante perspectieven op effecten van N=N belichten. Het project zal worden uitgevoerd door Pedagogische en Onderwijswetenschappen (PED), in samenwerking met het Instituut voor Psychologie (PSY) en het *Institute of Medical Education Research Rotterdam* (iMERR), zoals is weergegeven in onderstaande tabel.

	Inhoudelijke bijdrage van
Introductie	PED
Artikel 1 – Varianten van N=N in relatie tot studiesucces	PED
Artikel 2 – Kwantiteit tijdbesteding	PED – iMERR
Artikel 3 – Kwaliteit van (studie)tijdbesteding	PED – iMERR
Artikel 4 – Effecten van studiebegeleiding	PED – PSY – iMERR
Artikel 5 – Groeps-specifieke effecten	PED
Conclusie	PED

Beoogde supervisors:

Promotores: prof. dr. [REDACTED], Pedagogische en Onderwijswetenschappen
prof. dr. [REDACTED], Pedagogische en Onderwijswetenschappen

Co-promotor: dr. [REDACTED], Pedagogische en Onderwijswetenschappen

Beoogde samenwerking:

FSW, Instituut voor Psychologie:

dr. [REDACTED]

EMC, iMERR:

dr. [REDACTED]

Referenties

- Hofman, W.H.A., & Van den Berg, M. (2003). Ethnic-specific achievements in Dutch Higher Education. *Higher Education in Europe*, 3, 371-389.
- Meeuwisse, M., Born, M. Ph., & Severiens, S. E. (2013). Academic performance differences among ethnic groups: Do the daily use and management of time offer explanations? *Social Psychology of Education*, 16, 599-615.
- Meeuwisse, M., Wensveen, P. van, Severiens, S. (2011). Tijd om te studeren. Een onderzoek naar tijdbesteding en studiesucces in leeromgevingen. In: (red) SS, ed. *Studiesucces in de bachelor: drie onderzoeken naar factoren die studiesucces in de bachelor verklaren Beleidsgerichte studies Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek*, 138 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag.
- Severiens, S. E., & Wolff, R. (2008). A comparison of ethnic minority and majority students: social and academic integration and quality of learning. *Studies in Higher Education*, 33(3), 253-266.
- Stegers-Jager, K., Cohen-Schotanus, J., Splinter, T., Themmen, A. (2011) Academic dismissal policy for medical students: effect on study progress and help-seeking behaviour. *Med Educ*, 45, 987-994.
- Stegers-Jager, K., Cohen-Schotanus, J., Themmen, A. (2013). The effect of a short integrated study skills programme for first-year medical students at risk of failure: a randomised controlled trial. *Med Teach*, 35, 120-126.
- Stegers-Jager, K., Steyerberg, E. W., Cohen-Schotanus, J., Themmen, A. (2012). Ethnic disparities in undergraduate pre-clinical and clinical performance. *Med Educ*, 46, 575-585.
- Suhre., C., & Meeuwisse, M. (2012). Effectief studiegedrag, tijdbesteding en timemanagement. In: Berkel H van JE, Bax, A. (red), ed. *Studiesucces bevorderen: het kan en is niet moeilijk Bewezen rendementsverbeteringen in het hoger onderwijs*. Lemma, Den Haag.
- Urlings-Strop, L., Stijnen, T., Themmen, A., Splinter, T. (2009). Selection of medical students: a controlled experiment. *Med Educ*, 43, 175-183.
- Urlings-Strop, L., Themmen, A., Stijnen, T., Splinter, T. (2011). Selected medical students achieve better than lottery-admitted students during clerkships. *Med Educ*, 45, 1032-1040.
- Van den Berg, M.N. and W.H.A. Hofman. 2005. Student success in university education: A multi measurement study of the impact of student and faculty factors on study progress. *Higher Education*, 50, 413-46.
- Wolff, R., Godor, B., Hermus, P., Baars, G. (2013). Diversiteit in Nominaal = Normaal aan de Erasmus Universiteit. Tussenrapportage. Rotterdam: Risbo.

Projectplan database 'Nominaal is normaal' en overig onderzoek

Voor het onderzoek aan de EUR is het van belang dat er een EUR-brede onderzoeksdatabase wordt opgebouwd. In dit projectplan wordt kort beschreven hoe deze database op korte termijn kan worden opgebouwd.

Als basis voor de database wordt de SPSS-database gebruikt die Risbo heeft opgebouwd voor de uitvoering van het onderzoek naar de invoering van de regeling 'Nominaal is normaal' (de Risbo-database). In dit projectplan wordt kort beschreven hoe dit databestand is om te bouwen naar een voor onderwijskundig onderzoek geschikte database voor in eerste instantie de onderzoekers die meewerken aan de onderzoeksagenda 'Nominaal is normaal'. Daarvoor is het nodig dat er afspraken worden gemaakt over het gebruik van de database, het vullen van de database, de borging en de beschikbare middelen.

Het gebruik van de database

Van belang is om vast te leggen wie eigenaar is van de in de database beschikbare gegevens. Het voorstel is om de Erasmus Universiteit Rotterdam eigenaar te maken, zodat onderzoekers in principe alle gegevens kunnen gebruiken. Tegelijkertijd dient er toezicht te zijn op het gebruik. Dit toezicht kan worden belegd bij de stuurgroep Studiesucces, en worden geregeld via contracten met onderzoekers die toegangsrecht hebben.

Opleidingsdirecteuren en directeuren van BV's kunnen bij de projectgroep toegangsrechten aanvragen voor onderzoekers. De projectgroep stemt in principe in met de voorgedragen onderzoekers, en legt hen een contract voor. In dit contract is geregeld dat de onderzoeker:

- 1) Nooit tot op de persoon herleidbare gegevens publiceert,
- 2) Gegevens uit de database slechts voor onderzoeksdoeleinden gebruikt en dus niet voor andere doeleinden over de gegevens publiceert,
- 3) Pas publiceert over gegevens van andere dan de eigen faculteit wanneer dit (via de projectgroep) is afgestemd met de betreffende opleidingsdirecteur(en),
- 4) De zelf verzamelde gegevens kan en zal laten koppelen aan de algemene database (zie volgende paragrafen voor het belang hiervan),
- 5) Het recht heeft op het stellen van ad-hoc vragen over verrijking van en gegevenslevering uit de database.

Het vullen van de database

Het succes van de database valt of staat met de kwaliteit en volledigheid van de gegevens op studentniveau. Voor de volledige vulling van de database zijn gegevens nodig van vier partijen:

- 1) De faculteiten; zij krijgen jaarlijks een format aangeleverd waarin de basisgegevens over een cohort dienen te worden opgenomen.
- 2) OOS; zij beheren Osiris en kunnen hieruit informatie over cohorten leveren. Deze gegevens dienen vergelijkbaar te zijn met de informatie van de faculteiten omdat er op dit moment nog geen uniforme definities bestaan.
- 3) CPC; zij sturen de 1CHO-bestanden door waarmee de database jaarlijks kan worden verrijkt.
- 4) De onderzoekers; zij verzamelen gegevens voor hun onderzoek en dienen deze gegevens te laten koppelen aan de algemene database.

Alleen bij tijdige en volledige levering vanuit deze vier partijen kan er één centrale onderzoeksdatabase (blijven) bestaan waarvoor onderhoud, overdraagbaarheid en controle op wetenschappelijke integriteit kan worden geregeld. Via koppeling van door onderzoekers verzamelde gegevens kunnen alle onderzoekers gebruik maken van de gezamenlijk verzamelde gegevens, en wordt voorkomen dat er plaatselijke databases ontstaan die niet te onderhouden en controleren zijn. In een eerste fase wordt vastgesteld welke gegevens precies in de onderwijsonderzoeksdatabase van de EUR worden opgenomen.

Borging

Aansluitend op de vorige paragraaf is het voor blijvend succes van de database noodzakelijk dat faculteiten, OOS en CPC de benodigde gegevens (jaarlijks) verstrekken. Dit kan worden vastgelegd via een CvB besluit over de levering van gegevens, na afstemming hierover binnen het opleidingsdirecteurenoverleg.

Het leveren van gegevens door onderzoekers zelf kan worden vastgelegd in het contract dat met iedere individuele onderzoeker wordt gesloten. Daarnaast is het goed om op gezette tijden met enkele onderzoekers bij elkaar te komen om te bespreken of de database nog op alle punten voldoet en/of kan worden verbeterd. Dit creëert begrip van en binding met de database als voornaamste gegevensbron voor onderwijskundig onderzoek.

Verder is het van belang dat het beheer van de database voor de lange termijn geregeld is. De beheersbaarheid en de overdraagbaarheid van de database zijn hierbij cruciaal. Hiertoe wordt een technische beschrijving van de database opgesteld waarin de structuur en de gehanteerde definities opgenomen zijn. Dit document bevat ook alle benodigde handelingen en de gebruikte (verwerkings-) syntaxen die nodig zijn voor het aanmaken en onderhouden van de database. Daarmee maakt deze technische beschrijving het mogelijk om de database voort te zetten voor het geval betrokken personen wegvallen.

We moeten tot slot voorkomen dat de database gezien gaat worden als alternatief voor of als onderdeel van het bestaande MSI/BICC-project. Het CvB lijkt gekozen te hebben voor MSI/BICC als de uiteindelijke oplossing voor alle management informatie behoeften van de EUR, en daar moeten we ondersteunend aan zijn, zonder er door opgeslokt te worden alvorens er vanuit MSI/BICC een gelijkwaardig alternatief voor onderwijskundig onderzoek geboden kan worden. Er is behoefte aan de Risbo-database omdat er redelijkerwijs op korte termijn niet verwacht kan worden dat vanuit centraal alle benodigde gegevens voor onderzoekers beschikbaar kunnen worden gesteld. Wanneer dit op termijn wel mogelijk is dan moet het bestaan van de Risbo-database worden heroverwogen. Om de positie van de Risbo-database te verhelderen en handhaven, en ter ondersteuning van een MSI/BICC-oplossing (voor onderwijsonderzoekers), is het advies dat iemand vanuit de projectgroep onderzoek studiesucces / N=N EUR als *linking pin* tevens zitting neemt in de stuurgroep van MSI/BICC.

Planning

Het is van belang dat er op zo kort mogelijke termijn een database voor onderzoek naar onderwijs wordt gerealiseerd. Voor de realisatie moeten de volgende stappen worden gezet:

1. In september 2014 wordt een korte notitie opgesteld welke variabelen in de database worden opgenomen. Deze notitie wordt besproken door de projectgroep onderzoek studiesucces / N=N EUR en – na eventuele aanpassingen – vastgesteld;

2. In oktober 2014 wordt een eerste versie van de onderzoeksdatabase opgeleverd op basis van de onderzoeksdatabase N=N, waarin beschikbare variabelen uit EUR-systemen en landelijke bronnen aan elkaar worden gekoppeld via het OCW-nummer van studenten.
3. In het laatste kwartaal van 2014 worden gegevens van het net gestarte cohort studenten aan de database toegevoegd;
4. In het eerste kwartaal van 2015 wordt het nieuwe 1cHO-instellingbestand van de EUR gekoppeld aan de database en wordt de eerste versie van de technische beschrijving opgesteld.

Financiën

In het onderstaande overzicht is een indicatie van de kosten weergegeven op basis van de in dit document beschreven aanpak.

Kostenpost	Beschrijving	Kosten eerste jaar
Opstartkosten	Bij de start van het project moet bepaald worden welke gegevens precies verzameld worden en bij wie deze gegevens opgevraagd worden. Hiervoor wordt een kort plan opgesteld en afgestemd met verschillende stakeholders.	€ 8.320,-
Procedures rond jaarlijkse updates. (gebaseerd op 1 dag per faculteit / instituut en 2 dagen met OOS/CPC)	Tweemaal per jaar (oktober en maart) vindt een grote update plaats met nieuwe gegevens vanuit OOS en de faculteiten, en uit 1cHO. Om de gegevens in zo volledig mogelijk en in een bruikbaar format te ontvangen is contact met de faculteiten en centraal over de levering van 1cHO en verrijkingsgegevens nodig.	€ 9.200,-
Technische verwerking jaarlijkse updates (gebaseerd op 10 dagen per jaar)	Tweemaal per jaar (oktober en maart) vindt een grote update plaats met nieuwe gegevens vanuit OOS en de faculteiten, en uit 1cHO.	€ 9.200,-
Ad-hoc vragen van onderzoeker (gebaseerd op één dag per jaar per faculteit / instituut)	Risbo vervult de functie van "helpdesk" voor ad-hoc ondersteuning van onderzoekers bij inhoudelijke vragen over de dataset of het maken van selecties.	€ 7.360,-
Verrijking van de database met (incidentele) gegevens (gebaseerd op 1 dag per vraag en 2 vragen per faculteit / instituut per jaar)	Onderzoekers verzamelen bovenop de database gegevens voor hun onderzoek dat gekoppeld wordt aan de standaard set van gegevens.	€ 14.720,-
Totaal voor 1^e jaar		€ 48.800,-

De totale geschatte kosten voor het eerste jaar (periode september 2014 tot september 2015) bedragen € 48.800,-. Alleen daadwerkelijk gemaakte kosten worden door Risbo in rekening gebracht. Als de kosten van Risbo hoger zullen uitvallen dan de begroting zal Risbo hier in een vroegtijdig stadium over communiceren.

Na het eerste jaar vallen de opstartkosten van het project weg. De resterende posten zijn jaarlijkse kosten.

Bijlage: variabelen eerste versie database

De onderstaande lijst geeft alle variabelen weer die in de huidige versie van de Risbo-database aanwezig zijn. Deze variabelen bieden een basis voor de te ontwikkelen database.

STUDENTNUMMER	Studentnummer.
OCWNUMMER	Persoonsgebonden nummer.
COHORT	Cohortjaar.
EIS_LIJST	Student staat op EIS-lijst (instroom).
COHORT_LIJST	Student staat op Cohortlijst (rendement).
CODE_OPL	Opleidingscode.
CODE_ISA	ISAT-code / CROHO van opleiding.
OMS_OPL	Omschrijving opleiding.
JUR_NAAM_ORG	Faculteit.
RAPPORTAGE_ETNICITEIT	Etnische herkomst.
RAPPORTAGE_VOOROPLEIDING_LAND	Vooropleiding (land) .
RAPPORTAGE_ETNICITEIT_VOOROPLEIDING	Etniciteitsgroep in combinatie met land vooropleiding.
RAPPORTAGE_NW_LAND	Herkomstland.
RAPPORTAGE_GESLACHT	Geslacht.
RAPPORTAGE_VOOROPLEIDING	Vooropleiding.
RAPPORTAGE_EINDCIJFER	Gemiddeld eindexamencijfer.
RAPPORTAGE_PROFIEL	VWO-profiel.
RAPPORTAGE_BSA_JR1	Positief BSA na 1 jaar.
RAPPORTAGE_BSA_JR2	Positief BSA na 2 jaar.
RAPPORTAGE_BSA_FINAL	Definitief BSA.
RAPPORTAGE_STATUS	Activiteit van student.
RAPPORTAGE_MRDRS	MRDRS Student.
RAPPORTAGE_EUR_FSW	Groep EUR vs FSW.
ECHO_GESLACHT	Geslacht.
ECHO_LEEFTIJD	Leeftijd per peildatum 1 oktober.
ECHO_VOOROPLEIDING	Hoogste vooropleiding. .
ECHO_LAND_VOOROPLEIDING	Land van hoogste vooropleiding. .
ECHO_EERSTEJAARS_HO	Eerste jaar in HO.
ECHO_ETNICITEIT	Etniciteit.
ECHO_MATCH	Type match met 1cHO.
VOOROPL_BRIN_EERSTE	Brincode eerst bekende diploma VO.
VOOROPL_VOOROPL_EERSTE	Code vooropleiding eerst bekende diploma VO.
VOOROPL_JAAR_EERSTE	Jaar eerst bekende diploma VO.
VOOROPL_GEM_CIJFER_EERSTE	Gemiddeld eindcijfer eerst bekende diploma VO.
VOOROPL_BRIN_LAATSTE	Brincode laatst bekende diploma VO.
VOOROPL_VOOROPL_LAATSTE	Code vooropleiding laatst bekende diploma VO.
VOOROPL_JAAR_LAATSTE	Jaar laatst bekende diploma VO.
VOOROPL_GEM_CIJFER_LAATSTE	Gemiddeld eindcijfer laatst bekende diploma VO.
FUNCTIEBEPERKING	Indicator functiebeperking.
FUNCTIEBEPERKING_ADHD_CONCENTRATIE	Type functiebeperking: ADHD en Concentratie.
FUNCTIEBEPERKING_DYSLEXIE_DYSCALCULIE_TAAL	Type functiebeperking: Dyslexie, dyscalculie en taal
FUNCTIEBEPERKING_GEESTELIJK	Type functiebeperking: geestelijke beperking.
FUNCTIEBEPERKING_LICHAMELIJK	Type functiebeperking: lichamelijke beperking.
FUNCTIEBEPERKING_ASS	Type functiebeperking: ASS.
FUNCTIEBEPERKING_OVERIG	Type functiebeperking: overig.
FUNCTIEBEPERKING_COHORT	Cohort waarvoor functiebeperking ingevoerd is.
SKA_OPLEIDING	Opleiding volgens instroommonitor (SKA)

SKA_ARBEIDSMARKT
SKA_AANTREKKELIJKHEID
SKA_AANBEVOLEN
SKA_INTRINSIEK
SKA_LOGISCH_VWO
SKA_LOCATIE

Arbeidsmarktperspectief, schaalscore SKA.
Aantrekkelijkheid EUR, schaalscore SKA.
Door sociaal netwerk aanbevolen, schaalscore SKA.
Intrinsieke motivatie, schaalscore SKA.
Logische vervolgstap na vwo, schaalscore SKA.
Locatie, schaalscore SKA.

Memorandum

Aan: College van Bestuur
Van: [REDACTED]
Datum: 26 september 2014
Onderwerp: Onderzoeksagenda Studiesucces (N=N), 2014-2018

Naar aanleiding van de afronding van de uitgebreide N=N pilot in november 2013 en discussies hierover in de diverse interne en externe gremia heeft het CvB de Faculteit Sociale Wetenschappen opdracht gegeven een meerjarig EUR onderzoeksprogramma Studiesucces te ontwikkelen.

Hierop heeft FSW c.q. Dr. [REDACTED] vijf onderzoeksthema's gedestilleerd uit de reeks N=N gerelateerde vragen en discussiepunten die het CvB in het onderzoeksprogramma graag beantwoord wil zien.

Deze thema's zijn de volgende:

1. Psychometrische kwaliteit van toetsing
2. Toetssysteem en studiegedrag
3. Studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau afgestudeerden
4. Toetssysteem en welbevinden
5. Invoering kleinschalig activerend onderwijs (PGO) in combinatie met N=N

Tijdens een bijeenkomst van de N=N Stuurgroep in juni 2014, heeft de Stuurgroep de faculteiten FSW en ESE uitgenodigd om binnen de thema's 'kwaliteit van toetsing' en 'N=N/toetssysteem en studiegedrag' drie PhD trajecten te identificeren en deze voor te leggen aan het CvB.

Een voorstel voor het CvB zou daarnaast ook bevatten:

- Een opzet en budgetvoorstel voor het ontwikkelen van een EUR-brede onderzoeks-database geschikt voor bovengenoemde onderzoeksthema's, maar ook voor toekomstig -breder- onderwijskundig onderzoek
- Een voorstel voor een fonds voor noodzakelijk kortlopend onderzoek

september 26, 2014

- Middelen voor een jaarlijks symposium, te beginnen met een 'kick off symposium 1 oktober a.s.
- 0,1 ondersteuning projectmanagement

Een draft-voorstel is 24 september j.l., ook tijdens een Stuurgroep N=N bijeenkomst besproken. Het finale FSW voorstel is 25 september j. ontvangen (zie FSW memorandum d.d. 25 september 2014 en 4 bijlagen).

In het finale voorstel zijn de adviezen van de Stuurgroep (geen 6 maar 3 PhD trajecten op basis van 0,5 salarisfinanciering, 'milestones' voor monitoring en evaluatie toevoegen, budget herzien en aanzienlijk versoberen) deels doorgevoerd.

Daarom adviseert IDO het volgende;

- In te stemmen met de voorgestelde aanpak voor een 'EUR Onderzoeksprogramma Studiesucces', als follow-up van de uitgebreide N=N pilot van december 2013.
 - FSW te verzoeken alsnog 'milestones' voor monitoring van de PhD trajecten en voor de realisatie van de andere programmadoelen te formuleren ter bespreking in de volgende N=N stuurgroep.
 - Een bedrag van maximaal € 400,000 te reserveren voor dit programma, zodat het op korte termijn kan starten met de voorgestelde activiteiten (drie PhD trajecten, jaarlijkse symposia, korte termijn onderzoek en de ontwikkeling van een onderzoekdatabase).
 - Op basis van de voortgang van het programma kan FSW in 2016 een aanvullend voorstel voor onderzoek, symposia en database ontwikkeling voorleggen aan de Stuurgroep N=N en vervolgens aan het CvB
- Bijlage bij dit memo is een door IDO opgesteld alternatief budget van deze omvang. FSW kan dit als uitgangspunt nemen voor het opstellen van een aangepast budget, ook ter bespreking bij de volgende stuurgroep.

Totaal Budget Onderzoeksprogramma Studiesucces 2014- 2018						
1	Kosten per AiO door Programma Owkwaliteit		Salaris + overhead € 95.811,00	Aantal 3	Totaal Programma OW kwaliteit € 287.433,00	Totaal Faculteiten
3	Fonds kortlopend onderzoek 2015 2016 (2 jaar)					
4	Symposium Studiesucces per jaar		€ 10,00	2	€ 75.000,00	
5	Projectmanagement 0,1 fte pr jaar		€ 9.000,00	2	€ 20.000,00	
6	EUR Onderzoeksdatabase Studiesucces*			pm	€ 18.000,00	
	Totaal Budget Onderzoeksprogramma Studiesucces				€ 400.433,00	
*	Te financieren via jaarlijks CvB Risbo onderzoeksbudget					

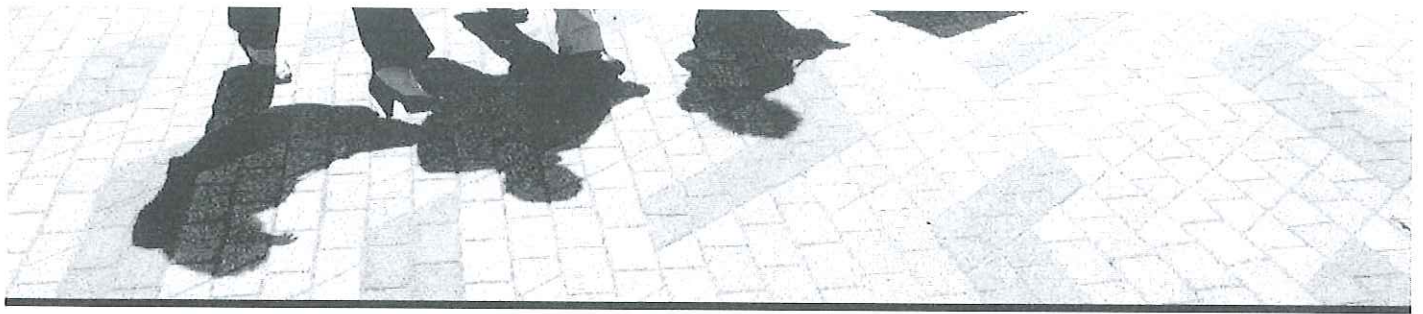
Deelbudget AiO's

AiO's 'Studiesucces'	Salaris NWO 2013 *	Geïndexeerd +1,5 % pr jr	Aantal AiO's
Jaar1	€ 38.590,00	€ 39.168,85	
Jaar2	€ 45.647,00	€ 47.016,41	
Jaar3	€ 48.530,00	€ 50.713,85	
Jaar4	€ 51.625,00	€ 54.722,50	
uitloop 0,5 jaar			
Totaal	€ 184.392,00	€ 191.621,61	
Salaris + overhead per AiO			
Bijdrage Onderzoeksprogramma		€ 95.811,00	3
Bijdrage Faculteiten per AiO		€ 95.811,00	3

Deelbudget database

	begrote kosten
jaar 1	€ 48.800,00
jaar 2	€ 40.480,00
jaar 3	€ 40.480,00
jaar 4	€ 40.480,00
Totaal database	€ 170.240,00
Bijdrage uit Onderzoek programma	PM

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur		
Onderwerp	: Onderzoeksagenda Studiesucces (N=N), 2014-2018	
Kenmerk	: ABD/IDO	
Datum	: 30-9-2014	
Redacteur	: [REDACTED]	
Stuknummer	: 14BN0446	
Aantal Bijlagen	: 2	
		Afgestemd met:
Akkoord eindverantwoordelijke		
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Akkoord agenderen secretaris	Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB		
Portefeuillehouder College van Bestuur		
	Voorzitter CvB	
X	Rector magnificus	
	Lid CvB	
Besloten wordt: - In te stemmen met de voorgestelde aanpak voor een 'EUR Onderzoeksprogramma Studiesucces', als follow-up van de uitgebreide N=N pilot van december 2013. -FSW te verzoeken alsnog 'milestones' voor monitoring van de PhD trajecten en voor de realisatie van de andere programmadoelen te formuleren ter bespreking in de volgende N=N stuurgroep. - Een bedrag van maximaal € 400,000 te reserveren voor dit programma, zodat het op korte termijn kan starten met de voorgestelde activiteiten (drie PhD trajecten, jaarlijkse symposia, korte termijn onderzoek en de ontwikkeling van een onderzoekdatabase). - Op basis van de voortgang van het programma kan FSW in 2016 een aanvullend voorstel voor onderzoek, symposia en database ontwikkeling voorleggen aan de Stuurgroep N=N en vervolgens aan het CvB Bijlage bij dit memo is een door IDO opgesteld alternatief budget van deze omvang . FSW kan dit als uitgangspunt nemen voor het opstellen van een aangepast budget, ook ter bespreking bij de volgende stuurgroep.		

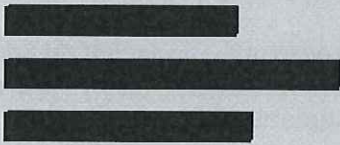

Risbo

Research-Training-Consultancy

Ezafun

Instroom en BSA-rendement cohort 2013

Februari 2015

Tabel 1 Instroomaantallen per EUR-opleiding (cohorten 2009-2013)
Definitie: voltijds, eerstejaars inschrijving opleiding, geen schakelstudent, definitief ingeschreven op 1 oktober van het betreffende jaar; gegevens op studentnummer verkregen via SCC-OOS (t/m 2012 gegevens vanuit EIS; 2013 gegevens uit OSIRIS)

Faculteit	Opleiding	Cohort					
		2009	2010	2011	2012	2013	
Erasmus MC	Geneeskunde	456*	434*	412	406	407	
	Nanobiologie	--	--	--	10	91	
	ESE	112	144	157	173	204	
ESHCC	Econometrie en Operationele Research	624	583	545	534	591	
	Economie en Bedrijfseconomie	98	97	88	73	137	
	Fiscale Economie	--	--	--	39	58	
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	117	151	143	205	271	
	International Bachelor Economics and Business Economics	80	78	56	60	39	
ESL	Algemene Cultuurwetenschappen	97	129	91	55	80	
	Geschiedenis	127	124	126	141	173	
	International Bachelor Communication and Media	113	109	107	118	126	
	Criminologie	96	109	112	118	127	
	Fiscaal Recht	450	482	456	499	533	
FSW	Rechtsgeleerdheid	180	179	126	109	108	
	Bestuurskunde	--	--	103	90	118	
	Pedagogische wetenschappen	278	297	278	255	324	
	Psychologie	90	134	73	60	78	
	Sociologie	--	--	--	--	86	
EUC	Liberal Arts and Sciences	38	48	35	23	22	
FW	Wijsbegeerte	162	150	142	134	173	
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	813	740	739	707	822	
RSM	Bedrijfskunde	344	330	393	437	426	
	International Business Administration						

* Gekregen van SCC OOS, aantallen in deze cohorten liggen boven het maximum aantal inschrijvingen.

N=N-cohort

Tabel 2 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar studie (cohorten 2009-2013; n=aantal studenten in de subgroep; % is aantal studenten in de subgroep gedeeld door totaal aantal studenten in het cohort). BSA-gegevens op studentnummer verkregen van de faculteiten/ opleidingen.

NB: rendementen zijn bepaald op basis van de aantallen in de cohortlijst. De aantallen in de cohortlijst wijken af van de instroomaantallen die in Tabel 1 staan. Deze afwijkingen staan toegelicht in Tabel 3.

	60 ECTS na 1 jaar												60 ECTS na 2 jaar												60 ECTS na 1 jaar		VPOS + PO	
	2009			2010			2011			2012			2009			2010			2011			2012			2013			
	n	%		n	%		n	%		n	%		n	%		n	%		n	%		n	%	n	%			
Erasmus MC																												
Geneeskunde	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	203	49,3	117	28,4			
Nanobiologie																					15	16,7	34	37,8				
ESE																												
Econometrie en Operationele Research	43	38,4	47	32,6	47	30,1	89	51,7					68	60,7	85	59,0	93	59,6	96	55,8	106	52,2	5	2,5				
Economie en Bedrijfseconomie	211	34,8	199	35,6	268	53,0	297	58,5					354	58,3	326	58,3	366	72,3	312	61,4	332	58,3	6	1,1				
Fiscale Economie	22	34,4	18	26,1	30	44,1	31	60,8					34	53,1	33	47,8	42	61,8	31	60,8	54	53,5	4	4,0				
International Bachelor Econometrics and Operations Research							24	61,5											24	61,5	39	67,2	0	0,0				
International Bachelor Economics and Business Economics	53	46,9	71	48,3	70	51,1	140	72,2					83	73,5	105	71,4	104	75,9	141	72,7	134	56,8	4	1,7				
ESHCC																												
Algemene Cultuurwetenschappen	40	46,0	31	37,8	33	56,9	50	82,0					59	67,8	57	69,5	42	72,4	50	82,0	29	70,7	3	7,3				
Geschiedenis	21	20,6	39	29,3	45	47,4	34	59,6					51	50,0	80	60,2	58	61,1	34	59,6	51	58,6	6	6,9				
International Bachelor Communication and Media	60	45,8	83	65,9	83	63,4	113	79,0					100	76,3	109	86,5	104	79,4	120	83,9	133	77,3	14	8,1				
ESL																												
Criminologie	35	31,0	59	54,1	51	47,7	92	78,0					64	56,6	76	69,7	73	68,2	94	79,7	95	72,5	1	0,8				
Fiscaal Recht	11	11,5	40	36,7	51	45,5	74	62,7					38	39,6	60	55,0	70	62,5	77	65,3	91	68,9	4	3,0				
Rechtsgeleerdheid	85	22,7	156	37,8	171	43,4	265	63,1					202	53,9	236	57,1	244	61,9	274	65,2	320	67,2	2	0,4				
FSW**																												
Bestuurskunde	42	23,1	58	31,4	82	62,1	71	67,0					93	51,1	107	57,8	86	65,2	73	68,9	79	71,8	1	0,9				
Pedagogische wetenschappen						60	65,2	59	69,4																			
Psychologie	140	51,9	149	51,2	196	71,5	186	72,7					174	64,3	200	68,8	201	73,4	191	74,6	221	66,0	17	5,1				
Sociologie	15	16,0	16	11,8	37	55,2	40	71,4					38	40,4	66	48,5	37	55,2	41	73,2	55	71,4	4	5,2				
EUC																												
Liberal Arts and Sciences																					69	81,2	0	0,0				

	60 ECTS na 1 jaar								60 ECTS na 2 jaar								60 ECTS na 1 jaar	VPOS + PO		
	2009		2010		2011		2012		2009		2010		2011		2012		2013	2013		
	n	%	n	%	n	%	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
FW																				
Wijsbegeerte	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	--*	11	50,0	4	18,2
iBMG																				
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	26	16,0	44	29,3	50	35,2	68	50,7	81	50,0	86	57,3	76	53,5	76	56,7	94	54,3	12	6,9
RSM																				
Bedrijfskunde	143	17,0	161	21,2	212	28,6	329	45,2	374	44,4	350	46,2	432	58,3	408	56,0	428	50,8	86	10,2
International Business Administration	158	42,9	148	44,7	184	46,2	280	63,5	254	69,0	249	75,2	288	72,4	316	71,7	311	72,0	49	11,3

* Van deze opleidingen zijn voor het betreffende jaar geen rendementsgegevens beschikbaar in de Risbo-N=N-database.

** Voor de FSW zijn de rendementcijfer van cohort 2009 en 2010 op geaggregeerd niveau aangeleverd.

N=N-cohort

Tabel 3 Verschillen tussen instroomlijst- en cohortlijst per opleiding met een toelichting.

Faculteit	Opleiding	Inschrijffijst (1 okt)	Cohortlijst	Verklaring
Erasmus MC	Geneeskunde	407	412	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	Nanobiologie	91	90	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
ESE	International Bachelor Econometrics and Operations Research	58	58	NVT
	Economie & Bedrijfseconomie	591	569	22 studenten minder op cohortlijst. Dit betreft hogerejaars instroom.
	Econometrie en Operationele Research	204	203	Student(en) ten onrechte (niet) op instroomlijst.
	Fiscale Economie	137	101	36 studenten minder op cohortlijst. Dit betreft hogerejaars instroom.
	International Bachelor Economics & Business Economics	271	236	35 studenten minder op cohortlijst. Dit betreft hogerejaars instroom of Bsc2-studenten (laatste groep krijgt pas in 2014-2015 een advies)
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	39	41	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	Geschiedenis	80	87	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	International Bachelor Communication and Media	173	172	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	Criminologie	126	131	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
ESL	Fiscaal Recht	127	132	Aantal studenten ten onrechte niet op instroomlijst en studenten die in bachelor 2 switchen van Rechtsgeleerdheid naar Fiscaal Recht en daar dan als eerstejaars worden geteld. Deze studenten zijn van de cohortlijst gehaald.
	Rechtsgeleerdheid	533	476	100 mr.drs.-studenten, die wel op de instroomlijst staan, maar niet op de cohortlijst, omdat zij pas na 2 jaar een positief BSA moeten behalen bij deze opleiding. Bij deze opleiding zijn ook 43 studenten toegevoegd omdat zij ten onrechte niet op de instroomlijst stonden.
FSW	Bestuurskunde	108	110	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	Pedagogische Wetenschappen	118	117	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	Psychologie	324	335	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	Sociologie	78	77	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
EUC	Liberal Arts and Sciences	86	85	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
FW	Wijsbegeerte	22	22	NVT
	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management	173	173	NVT
iBMG	Gezondheidszorg (BMG)			
RSM	Bedrijfskunde	822	842	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.
	International Business Administration	426	432	Student(en) ten onrechte op instroomlijst of niet op instroomlijst.

Memorandum

Aan : College van Bestuur
Van : ██████████, programma manager Kwaliteit en Studiesucces
Datum : 13 maart 2015
Onderwerp : Discussie Nominaal = Normaal¹, "rendementsdenken" en onderwijskwaliteit

- Na integrale invoering van Nominaal = Normaal bij alle opleidingen aan de EUR in 2014 – en dus succesvolle overdracht aan de staande organisatie - is aan het instellingsbrede project een einde gekomen. In zomer 2014 is de projectgroep feestelijk ontbonden. Daarmee is een driejarig project waarbij met bescheiden middelen een van de grootste, zo niet de grootste, onderwijsvernieuwing aan de EUR is ingevoerd, succesvol¹ afgesloten;
- Uiteraard wordt de voortgang per jaar nog steeds op de voet gevolgd en in de BILO's besproken. Instroom en uitval in het eerste jaar worden per opleiding gemonitord. Omdat MSI nog niet in staat was de uitvalpercentages te genereren is dit recent voor cohort 2013 nog een (laatste) keer door RISBO gebeurd (zie bijlage 1). De percentages bevestigen het eerdere beeld, hoewel per opleiding gedifferentieerd: voor ESE was de hogere uitval al onderwerp van gesprek in het BILO, ook de percentages van RSM vallen wat tegen;
- Met de sterk gestegen doorstroom liggen we op koers om de prestatieafspraken voor 4-jarig studiesucces in 2015 (75%) en de jaren daarna te gaan halen. Omdat de algemene inschatting was dat we met dit percentage het maximaal en wenselijk haalbare hebben bereikt, zijn geen nieuwe afspraken gemaakt over studiesucces in de bachelor in de convenanten 2018 (wel over mastersucces);
- De afgelopen jaren heeft daarmee in het onderwijsbeleid van de EUR sterk de nadruk gelegen op het studiesucces, of wat nu in toenemende mate als "rendementsdenken" wordt gezien². Het staat natuurlijk buiten kijf dat kwaliteit meer omvat dan studiesucces alleen. Nu we dus deze fase succesvol hebben afgesloten, is het zaak het blikveld te verbreden naar andere thema's. Termen als rendement en ook "Nominaal = Normaal" passen hierbij minder;
- Al voor de beëindiging van het project werd, mede in discussie met de Uraad, de noodzaak gevoeld tot een verdiepend vervolg. Nominaal = normaal en de

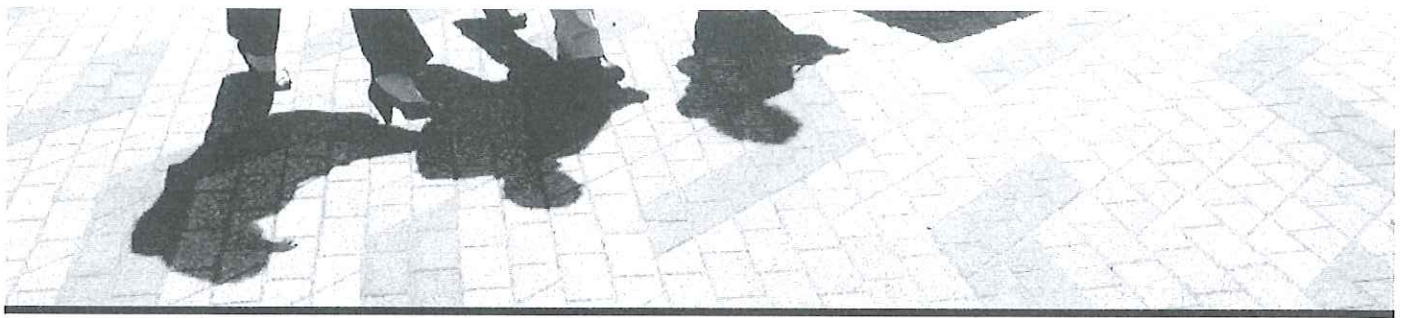
¹ De doelen in het oorspronkelijke projectplan zijn: het verbeteren van de doorstroom bij gelijkblijvende instroom en zonder grotere uitval in het eerste jaar.

² Hoewel de stelling dat het succesvolle studiesuccesbeleid de universiteit geen rendement heeft opgeleverd (de maatschappij wel), maar vooral het rendementsdenken bij studenten heeft bestreden goed verdedigbaar is.

daarmee gepaard gaande of parallel lopende vernieuwingen, zoals bij ESL, bieden immers een schat aan onderzoeksdata om kennis te vergaren die verder gaat dan louter de door- en instroom zoals gepresenteerd in de RISBO-rapportages. Met die kennis kan dan weer vervolg. Daarom is begin 2014 i.s.m. de Uraad een onderzoeksagenda tot stand gekomen die vervolgvragen uitdiept. Het onderzoek op die vragen kan dan weer richting geven aan nieuwe kwaliteitsmaatregelen. Die agenda en een eerste tranche van middelen (400k) is door het CvB goedgekeurd en ondersteund. In het kader van het programma Kwaliteit en Studiesucces is ook de volgende tranche van 400k. gereserveerd;

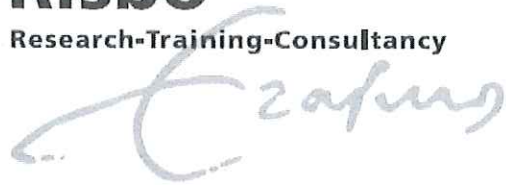
- De onderzoeksagenda wordt uitgevoerd in een Platform onder leiding van dr. [REDACTED] (psychologie), met o.a. ESE [REDACTED] EMC/IMERR [REDACTED] en RISBO [REDACTED]. Er is vorig jaar een breed symposium georganiseerd en er zijn 3 promovendi bij ESE en FSW van start gegaan. Een promovendus bij ESL was al eerder gestart en wordt niet gefinancierd uit dit programma. Bijlage 2 bevat een schematisch overzicht van het nu lopende onderzoek in de agenda (deze wordt nog voorzien van een planning).
- Het gaat om bijv. het effect van N=N op subgroepen, onderzoek naar de kwaliteit van de toetsing, effecten van N=N op gedrag en de motivatie van de student en de invoering van PGO bij rechten. Geleidelijk aan komen resultaten los, bijv. de komende maanden vervolgonderzoek van RISBO en de eerste resultaten uit het onderzoek van ESL. Het Platform zal de komende maanden onderzoekslunches/seminars organiseren over deze thema's en aan het eind van het jaar een symposium i.s.m. LDE/CEL, waarschijnlijk over compensatie. Een aantal thema's is nog niet belegd, maar zal door een call voor kortlopend onderzoek worden uitgezet;
- De 3 programma's "Digitaal is normaal", "Internationalisering" en "Kwaliteit en studiesucces" geven de komende jaren richting aan onze kwaliteitsslag in het onderwijs (en in mindere mate het vierde programma met "career services" als belangrijk project). In kwaliteit en studiesucces wordt de hiervoor genoemde onderzoeksagenda ondergebracht in samenhang met de vernieuwingen in de kwaliteitszorg onderwijs die we met het oog op de volgende instellingsaudit willen doorvoeren.
- Rode draad is dat transparantie en een lerende aanpak centraal staan: het delen van onze good practices (onderzoek, vernieuwingen, informatie etc.) en het constant bezig zijn met wat beter kan, waar het gaat om de kwaliteit van onderwijs. Omdat kwaliteit juist zo'n veelkoppig begrip is dat "in the eye of the beholder is" is het zo belangrijk dat de stakeholders goed bij die kwaliteitsverbetering betrokken worden. Een kwaliteitscultuur gaat niet om een verantwoordingsplicht naar het bestuur of de NVAO waarbij periodiek door bureaucratische hoepels gesprongen moet worden, maar om een dialoog met studenten, het afnemend beroepenveld en peers die in het teken staat van een lerende aanpak. Hoewel we mede door projecten als BV2013 en Nominaal = Normaal meer delen, hebben we hier voor een deel nog een cultuuromslag te maken.

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur			
Onderwerp	: Nominaal = Normaal, rendementsdenken en onderwijskwaliteit		
Kenmerk	: AZ/RvdB		
Datum	: 17-3-2015		
Redacteur	: [REDACTED]		
Stuknummer	: 15BN0115		
Aantal Bijlagen	: 3		
		Afgestemd met:	
Akkoord eindverantwoordelijke			
Medeparaaf dir.			
Medeparaaf dir.			
Medeparaaf dir.			
Akkoord agenderen secretaris		Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB			
Portefeuillehouder College van Bestuur			
	Voorzitter CvB		
X	Rector magnificus	3.9.2015	
	Lid CvB		
Besloten wordt:			
Ter bespreking.			

Risbo

Research-Training-Consultancy

Doorwerking regeling “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

- Op de samenstelling van de instroom en doorstroom/uitval van (subgroepen) studenten in het eerste studiejaar
- Op de studievoortgang na twee jaar studeren, zowel van de hele groep als van de verschillende compensatiegroepen

Juli 2015

Doorwerking regeling "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: op de samenstelling van de instroom en doorstroom/uitval van (subgroepen) studenten in het eerste studiejaar én op de studievoortgang na twee jaar studeren, zowel van de hele groep als van de verschillende compensatiegroepen.

Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

Juli 2015

Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het Instituut.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	5
Inleiding	9
Hoofdstuk 1 Is de samenstelling van de instroom veranderd na invoering van N=N?	13
Hoofdstuk 2 Is de doorstroom en uitval/switch van subgroepen studenten in het eerste jaar veranderd na invoering van N=N?	17
Hoofdstuk 3 Is de uitval en studievoortgang van studenten na twee jaar studeren veranderd na invoering van N=N?	27
Hoofdstuk 4 Mate van gebruik van de compensatieregeling in het eerste studiejaar en de doorwerking op de prestaties na twee jaar studeren	33
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	41
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	42
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	43
Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen IBMG	44
Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	45
Bijlage 6 Curriculumonderdelen die zijn meegenomen in onderzoek naar gebruik en doorwerking compensatieregeling	46

Managementsamenvatting

In september 2012 hebben vijf faculteiten van de Erasmus Universiteit Rotterdam de regeling Nominaal = Normaal (N=N) ingevoerd. Het betreft Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) en Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM).

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N was het verbeteren van de doorstroom van studenten in het eerste jaar, zodat studenten zonder last te hebben van openstaande studieonderdelen aan het tweede studiejaar zouden kunnen beginnen. Het uiteindelijke doel is dat een hoger percentage studenten hun bacheloropleiding binnen de nominale duur afrondt.

De regeling N=N houdt het volgende in:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

Twee jaar nadat de regeling bij de bovengenoemde vijf faculteiten is ingevoerd heeft Risbo onderzoek uitgevoerd naar het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op de samenstelling van de instroom en de studievoortgang en uitval van (subgroepen) studenten in het eerste studiejaar, én de studievoortgang na tweede jaar studeren, zowel voor de hele groep studenten als voor subgroepen die zijn geformeerd op basis van de mate waarin ze in het eerste studiejaar gebruik hebben gemaakt van de compensatieregeling.

Vooraf moet worden opgemerkt dat het om mogelijke effecten gaat, omdat het onderzoek een pre-post measurement betreft en er geen controlegroep is, waardoor de resultaten niet eenduidig kunnen worden toegekend aan de interventie (invoering van N=N).

Hieronder staan de onderzoeksvragen en de belangrijkste uitkomsten per vraag op een rij:

Onderzoeksvraag 1: Is de samenstelling van de instroom van studenten veranderd na invoering van N=N?

Uit de resultaten van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de samenstelling van de instroom naar achtergrondkenmerken (geslacht, leeftijd, vooropleiding) en vooropleidingskenmerken (vooropleiding in Nederland of buitenland genoten; type vooropleiding; niveau van presteren tijdens VWO) vrijwel gelijk is gebleven na invoering van N=N. De instroom van niet-westerse allochtone studenten is relatief iets afgenomen, hoewel er niet met elk pre-N=N-cohort een significant verschil is; de VWO-instroom is iets afgenomen, hoewel ook hier geldt dat het verschil niet met elk pre-N=N-cohort significant is.

Onderzoeksvraag 2: Is de doorstroom en uitval/switch van subgroepen studenten in het eerste jaar veranderd na de invoering van N=N?

Het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar is aanzienlijk en significant toegenomen na invoering van N=N. Dit geldt voor alle subgroepen die zijn geformeerd op basis van achtergrondkenmerken en vooropleidingskenmerken.

Bij alle opleidingen is het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar flink toegenomen na de invoering van N=N. Hierbij moet wel worden vermeld dat niet alle verschillen significant zijn.

De uitval in het eerste jaar is niet tot nauwelijks veranderd na invoering van N=N. Dit geldt voor alle subgroepen die zijn geformeerd op basis van achtergrondkenmerken en vooropleidingskenmerken én voor alle opleidingen die N=N in 2012 hebben ingevoerd.

Onderzoeksvraag 3: Is de uitval/switch van studenten in en tot en met het tweede jaar van studeren veranderd na invoering van N=N?

De uitval/switch van studenten in het tweede jaar van studeren is zeer klein en niet significant veranderd na invoering van N=N. De uitval na twee jaar studeren is voor de meeste opleidingen vergelijkbaar (niet significant veranderd) voor en na de invoering van N=N.

Onderzoeksvraag 4: Is de studievoortgang van studenten na twee jaar studeren (aantal behaalde credits na twee jaar studeren) veranderd na invoering van N=N?

Het antwoord op deze onderzoeksvraag is verschillend per opleiding. Bij een aantal bacheloropleidingen ligt na invoering van N=N het gemiddeld aantal credits na twee jaar studeren significant hoger dan voor de invoering van de regeling. Dit geldt voor de opleidingen Economie en Bedrijfseconomie, Fiscale Economie en International Bachelor Economics and Business Economics van

ESE, de opleiding Geschiedenis van ESHCC, en de opleidingen van ESL. Bij de andere opleidingen ligt het gemiddeld aantal behaalde credits na twee jaar studeren op ongeveer hetzelfde niveau als voor de invoering van N=N.

Onderzoeksvraag 5: In welke mate hebben studenten van cohort 2012 met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar gebruik gemaakt van de geldende compensatieregeling in het eerste bachelorjaar?

Bij de meeste bacheloropleidingen compenseert meer dan de helft van de studenten geen enkele vijf in het eerste studiejaar. Voor alle opleidingen geldt dat maar een klein gedeelte van de studenten meer dan 2 vijfen in het eerste jaar compenseert met hogere cijfers op andere vakken.

Onderzoeksvraag 6: Behaalt de groep studenten van cohort 2012 die is doorgestroomd naar het tweede studiejaar door in het eerste studiejaar gebruik te maken van de compensatieregeling significant minder credits na twee jaar studeren dan de groep studenten die geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling?

Bij een aantal opleidingen is er weinig tot geen verschil in het aantal behaalde credits na twee jaar studeren tussen de verschillende compensatiegroepen (studenten die 0, 1 of 2 of meer vijfen hebben gecompenseerd in het eerste studiejaar). Dit komt vaak door de lage aantallen in de compensatiegroepen. Bij een aantal andere opleidingen is er wel een verschil in het aantal behaalde credits na twee jaar studeren tussen de compensatiegroepen. In dat geval doen de studenten die geen vijf in het eerste jaar hebben gecompenseerd het beter dan studenten die wel gebruik hebben gemaakt van de compensatieregeling. Opvallend is dat de groep met 2, 3 en 4 (of meer) gecompenseerde vijfen in het eerste studiejaar de minste studievoortgang laat zien na twee jaar studie.

Onderzoeksvraag 7: Kunnen op basis van de onderzoeksuitkomsten van de doorwerking van de compensatoire toetsregeling evidence-based aanbevelingen worden gedaan over de compensatieregelingen op de EUR?

Op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar de doorwerking van de compensatoire toetsregeling zou kunnen worden overwogen om het maximaal aantal te compenseren onvoldoendes in het eerste studiejaar voor alle opleidingen op twee te stellen. Dit vanwege het feit dat de groep die 3 of meer vijfen compenseert klein is en dat deze groep de slechtste studievoortgang na twee jaar studeren laat zien.

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Erasmus Universiteit Rotterdam een succesvolle pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Het belangrijkste doel van de invoering van N=N was het verbeteren van de doorstroom van studenten in het eerste jaar, zodat studenten zonder last te hebben van openstaande studieonderdelen aan het tweede studiejaar zouden kunnen beginnen. Het uiteindelijke doel is dat een hoger percentage studenten hun bacheloropleiding binnen de nominale duur afrondt.

De regeling N=N houdt het volgende in:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

Op basis van de positieve resultaten bij de pilot hebben vijf faculteiten van de EUR in 2012 de regeling N=N ingevoerd. Het betreft: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) en Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM).

Risbo heeft sinds de pilot met N=N in het academisch jaar 2011-2012 onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke invloed van de invoering van de N=N regeling op de instroom van bachelor-studenten, het BSA-rendement, de tijdsbesteding van studenten, hun waardering voor het curriculum en de vroegtijdige identificatie van uitvallers in het eerste jaar. Op basis van de resultaten in de eerdere onderzoeken zijn de effecten van de invoering van N=N tot nu toe positief te noemen. De doorstroom van studenten in het eerste jaar is sterk verbeterd en de instroom is op peil gebleven.

Het voorliggende onderzoek richt zich op de doorwerking van de invoering van N=N bij de vijf faculteiten die de regeling in 2012 hebben ingevoerd. In dit rapport worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

Hoofdstuk 1:

- Is de samenstelling van de instroom van studenten naar achtergrondkenmerken en vooropleidingskenmerken veranderd na invoering van N=N?

Hoofdstuk 2:

- Is de doorstroom en uitval/switch van subgroepen studenten in het eerste jaar veranderd na de invoering van N=N?

Hoofdstuk 3:

- Is de uitval/switch van studenten in en tot en met het tweede jaar van studeren veranderd na invoering van N=N?
- Is de studievoortgang van studenten tot en met het tweede jaar van studeren veranderd na invoering van N=N?

Hoofdstuk 4:

- In welke mate hebben studenten van cohort 2012 met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar gebruik gemaakt van de geldende compensatieregeling in het eerste bachelorjaar?
- Behaalt de groep studenten van cohort 2012 die is doorgestroomd naar het tweede jaar door in het eerste studiejaar gebruik te maken van de compensatieregeling significant minder credits na twee jaar studeren dan de groep studenten die geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling? Speelt hierbij de mate van gebruik van de compensatieregeling in combinatie met het gemiddeld behaalde cijfer in het eerste studiejaar een rol?
- Kunnen op basis van de onderzoeksuitkomsten van de doorwerking van de compensatoire toetsregeling evidence-based aanbevelingen worden gedaan over de compensatieregelingen op de EUR?

De data die voor de analyses van dit onderzoek zijn gebruikt zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

- Erasmus InschrijfSysteem (EIS). Hiermee is de instroom per EUR-opleiding per cohort vastgesteld over de periode 2009-2012. Het gaat om alle voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding, geen schakelstudent zijn en op 1 oktober van het betreffende jaar definitief staan ingeschreven (actiefcode 4). De EIS-gegevens zijn op studentnummer geleverd door SSC-OOS van de EUR. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012. Deze gegevens zijn eind 2012 verzameld.

- OSIRIS en Business Objects. OSIRIS is gebruikt om de instroom per EUR-opleiding per cohort vast te stellen voor cohort 2013. Daarnaast zijn uit Business Objects alle studieresultaten van studenten per opleiding per vak verkregen van het bachelor 1 jaar van cohort 2012.¹²
- BSA-gegevens van N=N-opleidingen. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2013 (% studenten met 60 ECTS na één jaar, % studenten met een voorlopig positief advies of persoonlijke omstandigheden, % uitval of switch; de laatste categorie bevat studenten die voor 1 februari zijn uitgevallen, studenten met een negatief BSA aan het eind van het eerste studiejaar en no-shows). De BSA-gegevens zijn door de faculteiten op student-niveau op de volgende momenten aangeleverd: de gegevens van de cohorten 2009 en 2010 zijn in januari 2013 aangeleverd, die van de cohorten 2011 en 2012 in september/oktober 2013 en de gegevens van cohort 2013 aan het eind van 2014.
- Uitval en behaalde aantal credits tot en met het tweede jaar van studeren. Deze gegevens zijn op studentnummer per opleiding per cohort (2009 tot en met 2012) gestructureerd uitgevraagd bij de faculteiten. De faculteiten hebben de gegevens tussen oktober 2014 en januari 2015 aangeleverd.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Uit dit bestand zijn achtergrondgegevens (geslacht, leeftijd, etnische herkomst) en vooropleidinggegevens (type vooropleiding, eerste inschrijving hoger onderwijs, Nederlandse en buitenlandse vooropleiding, gemiddeld vwo-eindexamencijfer) van studenten gehaald. Deze gegevens zijn aan de instroomgegevens (uit EIS/ OSIRIS), studievoortgangsgegevens (veelal uit OSIRIS) en rendementsgegevens (door de faculteiten op studentnummer aangeleverd) gekoppeld³.

¹ In de analyse zijn alleen studieresultaten meegenomen die geldend zijn voor het behalen van het ba 1 jaar; alleen afgeronde cijfers van 5 of hoger zijn meegenomen.

² Voor iBMG zijn de studieresultaten afkomstig van de faculteit zelf.

³ Bij de koppeling van gegevens is de anonimiteit van de studenten gewaarborgd door het studentnummer uit de database te verwijderen. Er zijn alleen analyses op groepsniveau en subgroepenniveau uitgevoerd. De resultaten zijn niet terug te herleiden tot de individuele student.

Hoofdstuk 1 Is de samenstelling van de instroom veranderd na invoering van N=N?

In dit hoofdstuk staat de vraag centraal of de samenstelling van de instroom is veranderd na invoering van N=N bij de vijf faculteiten die de regeling in 2012 hebben ingevoerd.

Allereerst wordt in Tabel 1.1 de instroom per opleiding en per faculteit weergegeven voor de laatste drie cohorten voorafgaand aan de invoering van N=N (cohort 2009 tot en met 2011) en de eerste twee N=N-cohorten (cohort 2012 en 2013). De instroom in Tabel 1.1 is weergegeven volgens de cohortlijst⁴.

Tabel 1.1 Aantal studenten dat ingeschreven staat bij de opleidingen van ESE, ESHCC, ESL, iBMG and RSM voor en na invoering van N=N (volgens de cohortlijst).

Faculteit en opleiding	Voor invoering van N=N			Na invoering van N=N	
	Cohort 2009	Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort 2012	Cohort 2013
ESE					
Econometrie en Operationele Research	112	144	156	172	203
Economie & Bedrijfseconomie	607	559	506	508	569
Fiscale Economie	64	69	68	51	101
International Bachelor Econometrics and Operations Research	–	–	–	39	58
International Bachelor Economics & Business Economics	113	147	137	194	236
Totaal ESE	896	919	867	964	1167
ESHCC					
Algemene Cultuurwetenschappen	87	82	58	61	41
Geschiedenis	102	133	95	57	87
International Bachelor Communication and Media	131	126	131	143	172
Totaal ESHCC	320	341	284	261	300
ESL					
Criminologie	113	109	107	118	131
Fiscaal Recht	96	109	112	118	132
Rechtsgeleerdheid	375	413	394	420	476
Totaal ESL	584	631	613	656	739
iBMG					
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	162	150	142	134	173
Totaal iBMG	162	150	142	134	173
RSM					
Bedrijfskunde	843	758	741	728	842
International Business Administration	368	331	398	441	432
Totaal RSM	1211	1089	1139	1169	1274
Totaal 5 faculteiten	3173	3130	3045	3184	3653

⁴ De cohortlijst wijkt bij een aantal opleidingen af van de instroomlijst. Het betreft bij een aantal opleidingen hogerejaars instroom of Bsc2-studenten die wel op de instroomlijst staat, maar niet op de cohortlijst (deze vallen buiten de BSA-regeling). Daarnaast betreft het mr.drs.-studenten bij Rechtsgeleerdheid. Deze staan wel op de instroomlijst, maar niet op de cohortlijst, omdat zij pas na 2 jaar een positief BSA moeten behalen bij deze opleiding. Ten slotte betreft het voor een aantal opleidingen een klein aantal studenten van wie na koppeling met (externe) bestanden is vastgesteld dat ze ten onrechte wel of niet op de cohortlijst staan. In eerdere rapportages zijn de instroomgegevens van de instroomlijst en niet van de cohortlijst gepresenteerd. Dat is de reden waarom de aantallen in Tabel 1.1 (licht) afwijken van de aantallen die in eerdere rapportages staan weergegeven.

Uit Tabel 1.1 blijkt dat de absolute instroom vooral in het tweede N=N-cohort (cohort 2013) substantieel hoger ligt voor de vijf faculteiten dan voor de invoering van N=N. Vier van de vijf faculteiten laten in het tweede N=N-cohort een hogere instroom zien dan voor de invoering van N=N. Het betreft ESE, ESL, iBMG en RSM. ESHCC laat in het eerste N=N-cohort (cohort 2012) een iets lagere instroom zien en in het tweede N=N-cohort (cohort 2013) een vergelijkbare instroom met die van voor de invoering van N=N.

In Tabel 1.2 staat een vergelijking van de samenstelling van de instroom voor en na invoering van N=N. De samenstelling van de instroom is vergeleken naar achtergrondkenmerken, zoals leeftijd⁵, geslacht en etnische herkomst⁶, en vooropleidingskenmerken, zoals het land waar de vooropleiding is genoten, het feit of studenten voor het eerst stonden ingeschreven in het hoger onderwijs, het type vooropleiding en het gemiddeld eindcijfer voor het VWO-eindexamen.

In Tabel 1.2 is een aantal kleine significante verschillen zichtbaar in de samenstelling van de instroom. Er is een kleine afname te zien in het aandeel allochtone studenten met een niet westerse achtergrond. Ook is er een verschil zichtbaar bij het type vooropleiding; een iets kleiner deel van de instromende studenten heeft een VWO vooropleiding; een iets groter deel heeft een opleiding die valt in de categorie overig/onbekend. De verschillen zijn niet met elk pre-N=N-cohort significant.

⁵ Op 1 oktober van een jaar vastgesteld en vastgelegd in het landelijke bestand 1CHO2013.

⁶ Hierbij is de CBS-definitie van 'etniciteit' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië; exclusief Indonesië en Japan).

Tabel 1.2 Vergelijking van de samenstelling van de instroom voor en invoering van N=N.

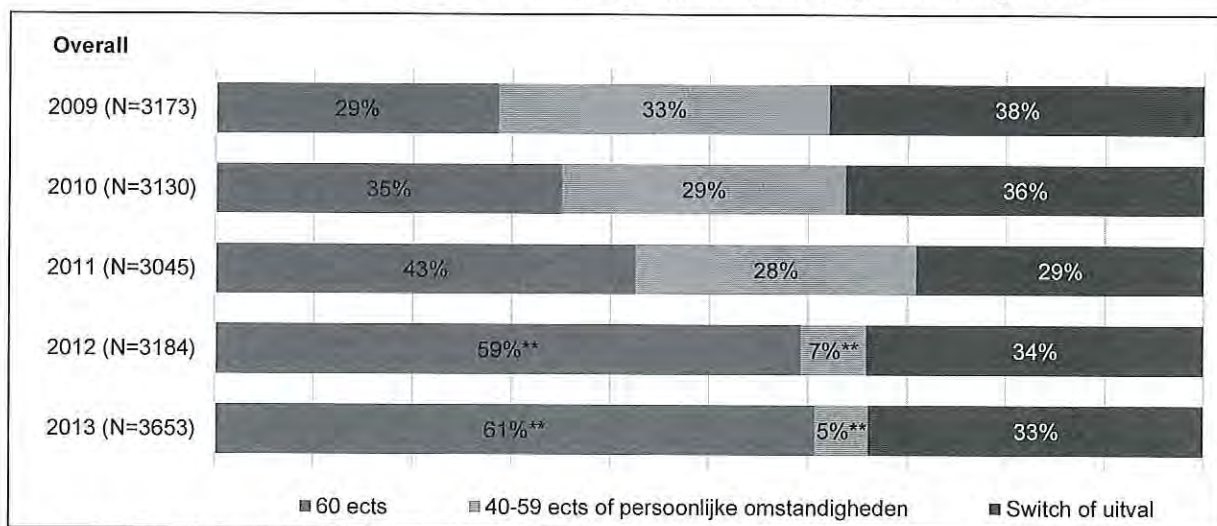
Variabelen	Voor invoering van N=N			Na invoering van N=N	
	Cohort 2009	Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort 2012	Cohort 2013
Achtergrondkenmerken					
Geslacht					
Man	57%	58%	60%	59%	58%
Vrouw	43%	42%	40%	41%	42%
Leeftijd in categorieën					
Tot en met 18 jaar	47%	43%	44%	48% ^a	47% ^b
19 jaar	26%	25%	28%	26%	26%
20 jaar	12%	13%	12%	11% ^c	11%
21 jaar of ouder	15%	19%	16%	15% ^d	15% ^d
Etnische herkomst					
Autochtoon	59%	58%	57%	58%	59%
Westers allochtoon	14%	15%	16%	18% ^e	18% ^e
Niet Westers allochtoon	27%	27%	27%	24% ^f	23% ^g
Vooropleiding					
Land vooropleiding					
Nederlands	88%	88%	89%	89%	87%
Buitenlands	12%	12%	11%	11%	13%
Eerste jaar in het HO					
Ja	72%	65%	70%	74% ^a	73% ^h
Nee	28%	35%	30%	26%	27%
Type Vooropleiding					
VWO	77%	74%	74%	72% ⁱ	71% ^j
HBO-P	5%	8%	8%	8% ^k	8% ^k
Buitenlands	12%	12%	11%	10%	12%
Overig/Onbekend	6%	6%	7%	11% ^l	9% ^l
Gemiddeld eindcijfer VWO					
5,5-6,4	28%	31%	33%	30%	30%
6,5-7,4	60%	59%	56%	58%	58%
7,5 en hoger	12%	11%	11%	11%	12%

^a Significant hoger dan in cohort 2010 en 2011 ($p < .01$)^b Significant hoger dan in cohort 2010 ($p < .05$)^c Significant lager dan in cohort 2010 ($p < .05$)^d Significant lager dan in cohort 2010 ($p < .01$)^e Significant hoger dan in cohort 2009 en 2010 ($p < .01$)^f Significant lager dan in cohort 2010 en cohort 2011 ($p < .05$)^g Significant lager dan in cohort 2009 ($p < .01$) en lager dan in cohort 2010 en cohort 2011 ($p < .05$)^h Significant hoger dan in cohort 2010 ($p < .01$)ⁱ Significant lager dan in cohort 2009 ($p < .01$)^j Significant lager dan in cohort 2009, cohort 2010 en cohort 2011 ($p < .01$)^k Significant hoger dan in cohort 2009 ($p < .01$)^l Significant hoger dan in elk van de pre N=N cohorten ($p < .01$)

Hoofdstuk 2

Is de doorstroom en uitval/switch van subgroepen studenten in het eerste jaar veranderd na invoering van N=N?

In dit hoofdstuk staat de vraag centraal of de doorstroom en uitval/switch van (subgroepen) studenten in het eerste jaar is veranderd na invoering van N=N. Allereerst is in Figuur 2.1 af te lezen welk percentage van de studenten van de vijf faculteiten samen voor de invoering van N=N (cohort 2009, 2010, 2011) alle 60 ECTS had behaald aan het eind van het eerste jaar, welk deel nog mocht doorstuderen in het tweede jaar op basis van een voorlopig positief advies (tussen de 40-59 ECTS behaald) of op basis van "persoonlijke omstandigheden"⁷ en welk deel van de studenten in het eerste jaar was uitgevallen dan wel geswitcht naar een andere opleiding. Deze gegevens zijn afgezet tegen het percentage studenten dat in de eerste twee N=N-cohorten (cohort 2012 en 2013) tot de drie groepen behoorde. Daarbij moet worden aangegeven dat studenten die deel uit maken van de N=N-cohorten niet meer mochten doorstuderen als ze in het eerste jaar minder dan 60 ECTS behaalden en niet te maken hadden gehad met 'persoonlijke omstandigheden'.

** significant verschil met elk van de drie pre-N=N-cohorten op 1% niveau

Figuur 2.1 Doorstroom en uitval van studenten voor en na invoering van N=N (per cohort op basis van het totaal aantal gestarte studenten bij ESE, ESHCC, ESL, iBMG en RSM).

Uit Figuur 2.1 blijkt dat voor de vijf faculteiten samen het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar significant en aanzienlijk is toegenomen na invoering van N=N in 2012. De middengroep (de groep met

⁷ Zoals ernstige ziekte of andere ernstige omstandigheden, zoals het overlijden van een direct familielid.

studievertraging; 40-59 credits of door persoonlijke omstandigheden) is sterk (en significant) afgenomen en de uitval/ switch is niet significant veranderd na invoering van N=N.

In Tabel 2.1 staan de rendementscijfers per opleiding van de vijf faculteiten die in 2012 de regeling N=N hebben ingevoerd. Uit deze tabel is op te maken dat bij vrijwel alle opleidingen het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar sterk is toegenomen na invoering van N=N. De meeste verschillen zijn significant. Het percentage studenten dat alle 60 ECTS (behorend bij het eerstejaars programma) heeft behaald na twee jaar studeren is redelijk vergelijkbaar voor en na invoering van N=N.

In Tabel 2.2 staat per opleiding het percentage studenten dat in het eerste studiejaar is uitgevallen dan wel geswitcht naar een andere opleiding. In deze tabel wordt een onderscheid gemaakt tussen de drie cohorten voor de invoering van N=N en de twee cohorten na invoering van N=N. Uit Tabel 2.2 blijkt dat na invoering van N=N de uitval in het eerste jaar bij de meeste bacheloropleidingen niet significant veranderd is met de periode voor de invoering van N=N. Er zijn enkele opleidingen waar de uitval in het eerste jaar na invoering van N=N op een iets hoger niveau lijkt te liggen, hoewel daar direct aan moet worden toegevoegd dat de verschillen niet altijd significant zijn. Dit betreft de opleidingen Econometrie en Operationele Research én International Bachelor Economics and Business Economics van ESE. Aan de andere kant zijn er ook enkele opleidingen waar de uitval in het eerste jaar wat lager ligt (maar niet significant lager) na de invoering van N=N. Het betreft de opleidingen Criminologie en Rechtsgeleerdheid van ESL.

Tabel 2.1 Percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste studiejaar voor en na invoering van N=N (per bacheloropleiding als percentage van het startcohort)

	60 ECTS (behorend bij 1 ^e jaars programma) na 1 jaar studeren						60 ECTS (behorend bij 1 ^e jaars programma) na 2 jaar studeren					
	Voor invoering N=N			Na invoering N=N			Voor invoering N=N			Na invoering N=N		
	Cohort 2009	Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort 2012	Cohort 2013	% PO	Cohort 2009	Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort 2012	Cohort 2013	% PO
ESE												
Econometrie en Operationele Research	38%	33%	30%	52% ^a	52% ^a	2%	61%	59%	60%	56%		
Economie en Bedrijfseconomie	35%	36%	53%	58% ^b	58% ^b	1%	58%	58%	72%	61%		
Fiscale Economie	34%	26%	44%	61% ^b	53% ^c	4%	53%	48%	62%	61%		
International Bachelor Economics and Operations Research				62%	67%	0%				62%		
International Bachelor Economics and Business Economics	47%	48%	51%	72% ^d	57%	2%	73%	71%	76%	73%		
ESHCC												
Algemene Cultuurwetenschappen	46%	38%	57%	82% ^d	71% ^c	7%	68%	70%	72%	82%		
Geschiedenis	21%	29%	47%	60% ^b	59% ^b	7%	50%	60%	61%	60%		
International Bachelor Communication and Media	46%	66%	64%	79% ^e	77% ^f	8%	76%	87%	79%	84%		
ESL												
Criminologie	31%	54%	49%	78% ^d	73% ^d	1%	57%	70%	68%	80%		
Fiscaal Recht	11%	37%	46%	63% ^b	69% ^d	3%	40%	55%	63%	65%		
Rechtsgeleerdheid	23%	38%	44%	63% ^d	67% ^d	0%	54%	57%	62%	65%		
IBMG												
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	16%	29%	35%	51% ^b	54% ^d	7%	50%	57%	54%	57%		
RSM												
Bedrijfskunde	17%	21%	29%	45% ^d	51% ^d	10%	44%	48%	58%	56%		
International Business Administration	43%	45%	46%	63% ^d	72% ^d	11%	69%	75%	72%	72%		

^a Significant hoger dan in cohort 2010 en 2011 ($p < .01$);

^b Significant hoger dan in cohort 2009 en 2010 ($p < .01$);

^c Significant hoger dan in cohort 2010 ($p < .01$);

^d Significant hoger dan in elk van de pre N=N cohorten ($p < .01$);

^e Significant hoger dan in cohort 2009 en 2011 ($p < .01$);

Tabel 2.2 Percentage studenten dat is uitgevallen/geswitcht in het eerste studiejaar voor en na invoering van N=N (per bacheloropleiding als percentage van het startcohort). Het betreft het percentage studenten dat aan het eind van het eerste studiejaar geen 60 ECTS heeft behaald en dat niet te maken heeft gehad met persoonlijke omstandigheden.

	Percentage uitval / switch in het eerste studiejaar				
	Voor invoering N=N			Na invoering N=N	
	Cohort 2009	Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort 2012	Cohort 2013
	%	%	%	%	%
ESE					
Econometrie en Operationele Research	35%	38%	38%	47%	45%
Economie en Bedrijfseconomie	39%	39%	25%	39% ^a	41% ^a
Fiscale Economie	41%	51%	34%	37%	43%
International Bachelor Econometrics and Operations Research				38%	33%
International Bachelor Economics and Business Economics	24%	27%	18%	27%	42% ^b
ESHCC					
Algemene Cultuurwetenschappen	20%	23%	22%	18%	22%
Geschiedenis	32%	35%	33%	39%	34%
International Bachelor Communication and Media	18%	9%	17%	14%	15%
ESL					
Criminologie	37%	29%	34%	21%	27%
Fiscaal Recht	44%	35%	34%	35%	28%
Rechtsgeleerdheid	42%	39%	37%	34%	32% ^c
iBMG					
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	47%	38%	41%	39%	39%
RSM					
Bedrijfskunde	48%	49%	33%	42% ^d	39% ^e
International Business Administration	22%	17%	16%	24%	17%

^a Significant hoger dan in cohort 2011 ($p < .01$);

^c Significant lager dan in cohort 2009 ($p < .01$);

^e Significant lager dan in cohort 2009 en 2010 ($p < .01$);

^b Significant hoger dan in elk van de pre N=N cohorten ($p < .05$)

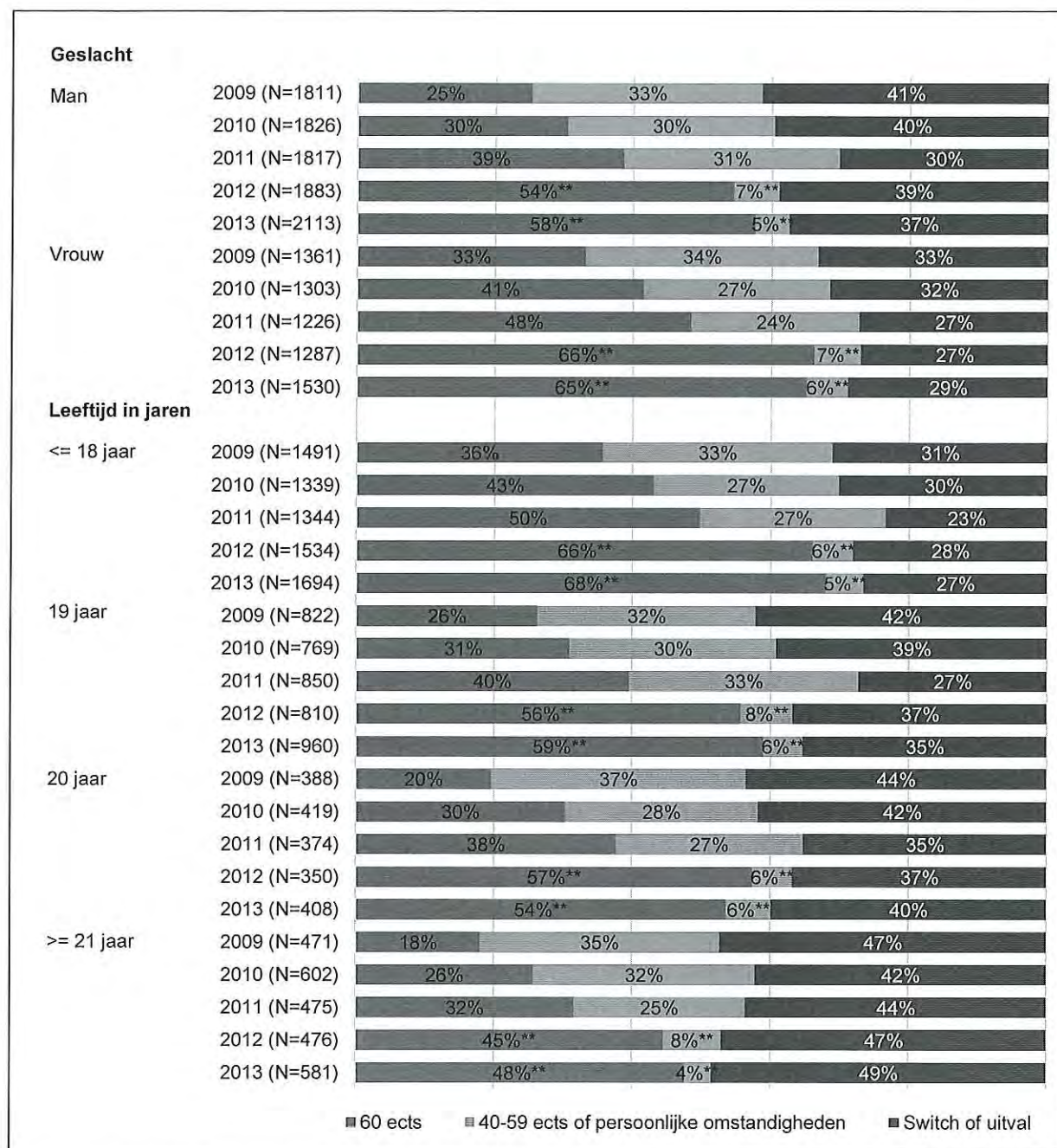
^d Significant hoger dan cohort 2011 ($p < .01$)

In de volgende figuren in dit hoofdstuk is voor verschillende subgroepen studenten van de vijf faculteiten samen een overzicht gemaakt van de situatie aan het eind van het eerste studiejaar. Daarbij zijn per subgroep drie categorieën onderscheiden, de groep die 60 ECTS heeft behaald, de groep die nog mocht doorstuderen in het tweede jaar op basis van een voorlopig positief advies (40-59 ECTS aan het eind van het eerste jaar)^a of persoonlijke omstandigheden en tot slot de groep die in het eerste jaar is uitgevallen (voor of na 1 februari) dan wel geswitcht naar een andere opleiding. De figuren geven het beeld van de afgelopen vijf cohorten, de eerste drie cohorten zijn gestart voor invoering van N=N (cohort 2009, 2010, 2011) en de laatste twee cohorten zijn na invoering van N=N met de opleiding gestart (cohort 2012, 2013).

^a Deze groep bestaat niet meer na invoering van N=N, dus in de cohorten 2012 en 2013.

In Figuur 2.2 zijn de verschillen tussen de pre-N=N-cohorten en de N=N-cohorten af te lezen voor mannen, vrouwen en studenten van verschillende leeftijden. Uit deze figuur is op te maken dat het aandeel studenten dat in het eerste jaar 60 ECTS behaalt bij de vrouwen groter is dan bij de mannen. Door de jaren heen is in beide subgroepen een stijging te zien in het aandeel studenten dat 60 ECTS in het eerste jaar haalt. Met de invoering van N=N is deze stijging significant en substantieel verder toegenomen. De uitval/ switch in het eerste jaar is over de jaren heen en ook na de invoering van N=N redelijk stabiel, het aandeel uitvallers is bij de mannen groter dan bij de vrouwen. Dit is voor en na invoering van N=N het geval.

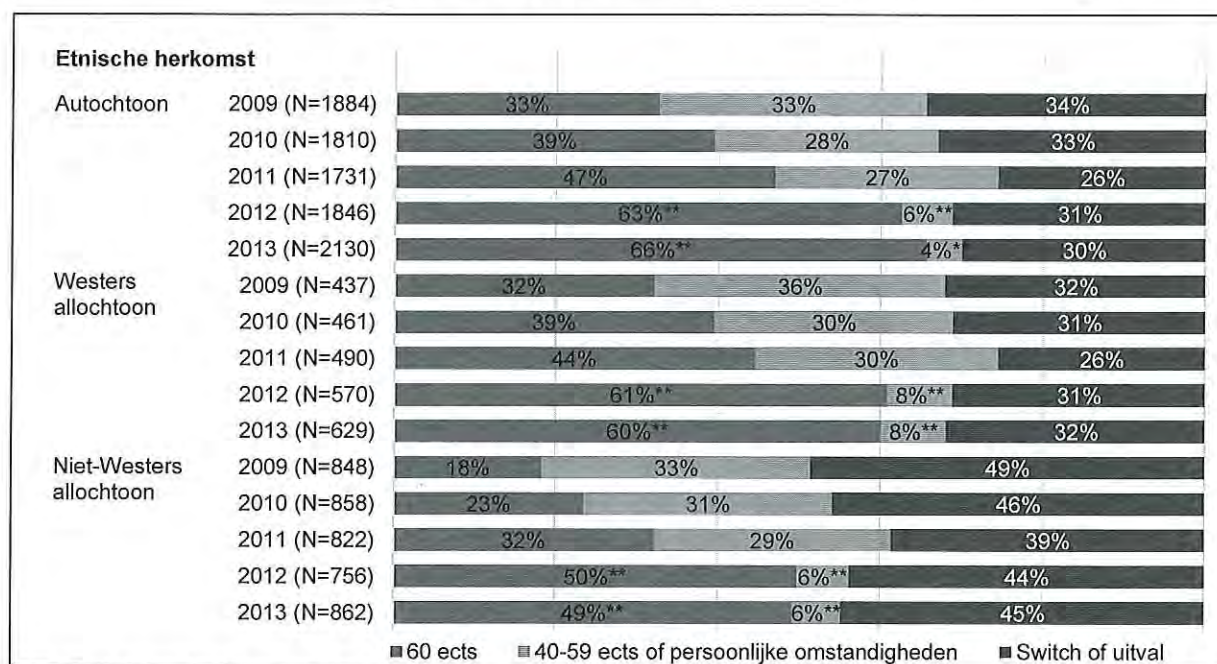
Verder blijkt uit Figuur 2.2 dat "jongere" studenten beter doorstromen cq vaker 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar behalen dan "oudere" studenten. Het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar is in alle leeftijdsgroepen sterk gestegen na invoering van N=N. De uitval/ switch is in alle subgroepen die zijn geformeerd naar leeftijd niet significant veranderd na invoering van N=N.

** significant verschil met elke van de drie pre-N=N-cohorten op 1% niveau

Figuur 2.2 Doorstroom en uitval van subgroepen studenten voor invoering van N=N (cohort 2009-2011) en na invoering van N=N (cohort 2012 en 2013). Subgroepen zijn geformeerd op basis van geslacht en leeftijd.

In Figuur 2.3 staat de studievoortgang en uitval in het eerste jaar voor
subgroepen die zijn geformeerd op basis van hun etnische achtergrond.

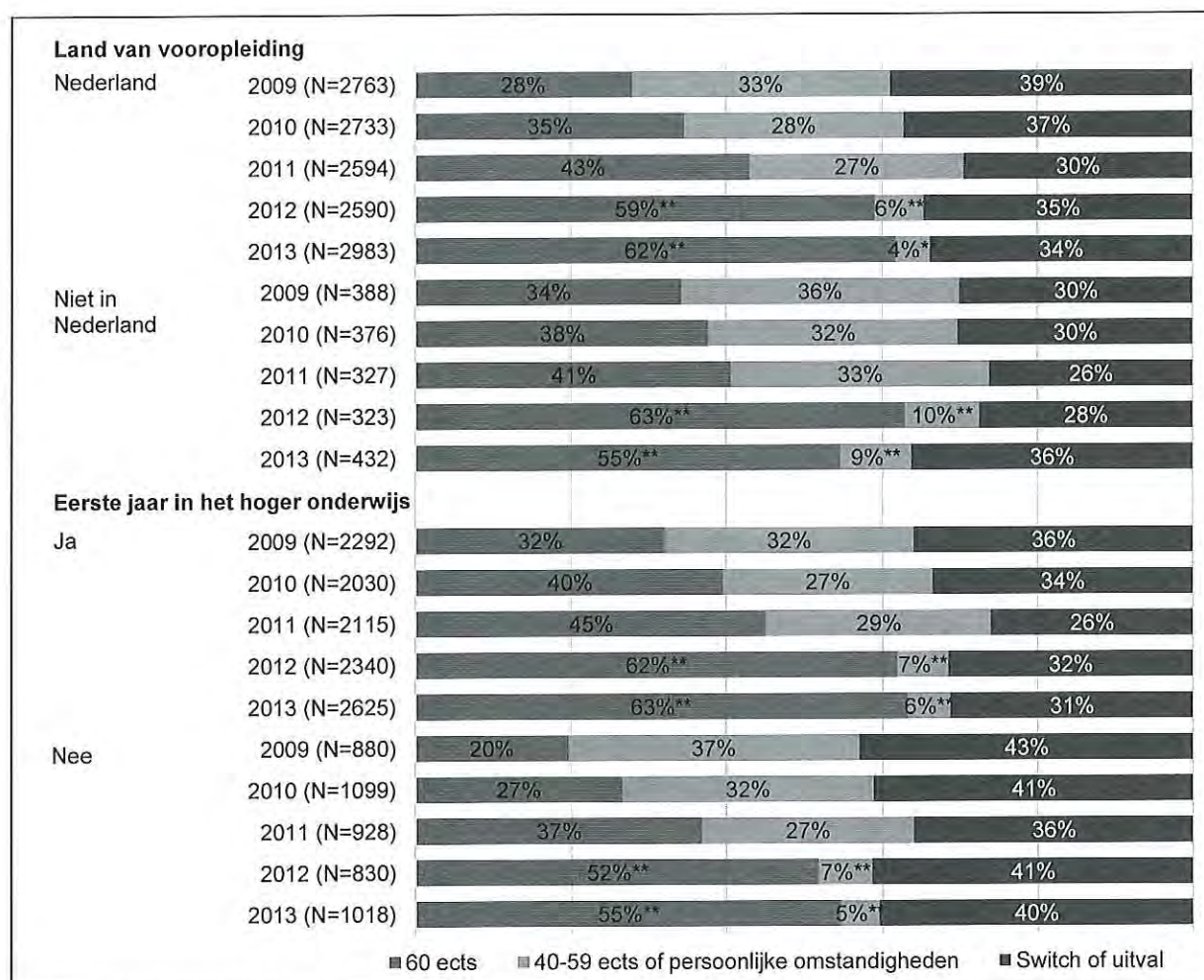

** significant verschil met elke van de drie pre-N=N-cohorten op 1% niveau

Figuur 2.3 Doorstroom en uitval van subgroepen studenten voor invoering van N=N (cohort 2009-2011) en na invoering van N=N (cohort 2012 en 2013). Subgroepen zijn geformeerd op basis van etnische achtergrond.

Uit Figuur 2.3 blijkt dat het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar hoger ligt bij autochtone en westers allochtone studenten dan bij niet-westers-allochtone studenten. Voor alle drie de subgroepen die zijn geformeerd op basis van etnische herkomst geldt dat het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar aanzienlijk en significant is toegenomen na invoering van N=N. De uitval/switch van de subgroepen is niet significant veranderd.

In de Figuren 2.4a tot en met 2.4c is af te lezen of er significante verschillen zijn in de studievoortgang in het eerste jaar tussen de pre-N=N-cohorten en de eerste twee N=N-cohorten voor studenten met verschillende vooropleidingsgegevens. Daarbij is gekeken naar het land van de vooropleiding en of de opleiding aan de EUR de eerste is die de student in het hoger onderwijs volgt. Verder wordt de uitsplitsing gemaakt naar het type vooropleiding en in het geval de student een VWO-vooropleiding heeft gevolgd, is er een uitsplitsing gemaakt in subgroepen die zijn samengesteld op basis van de hoogte van het gemiddelde eindcijfer op het VWO.

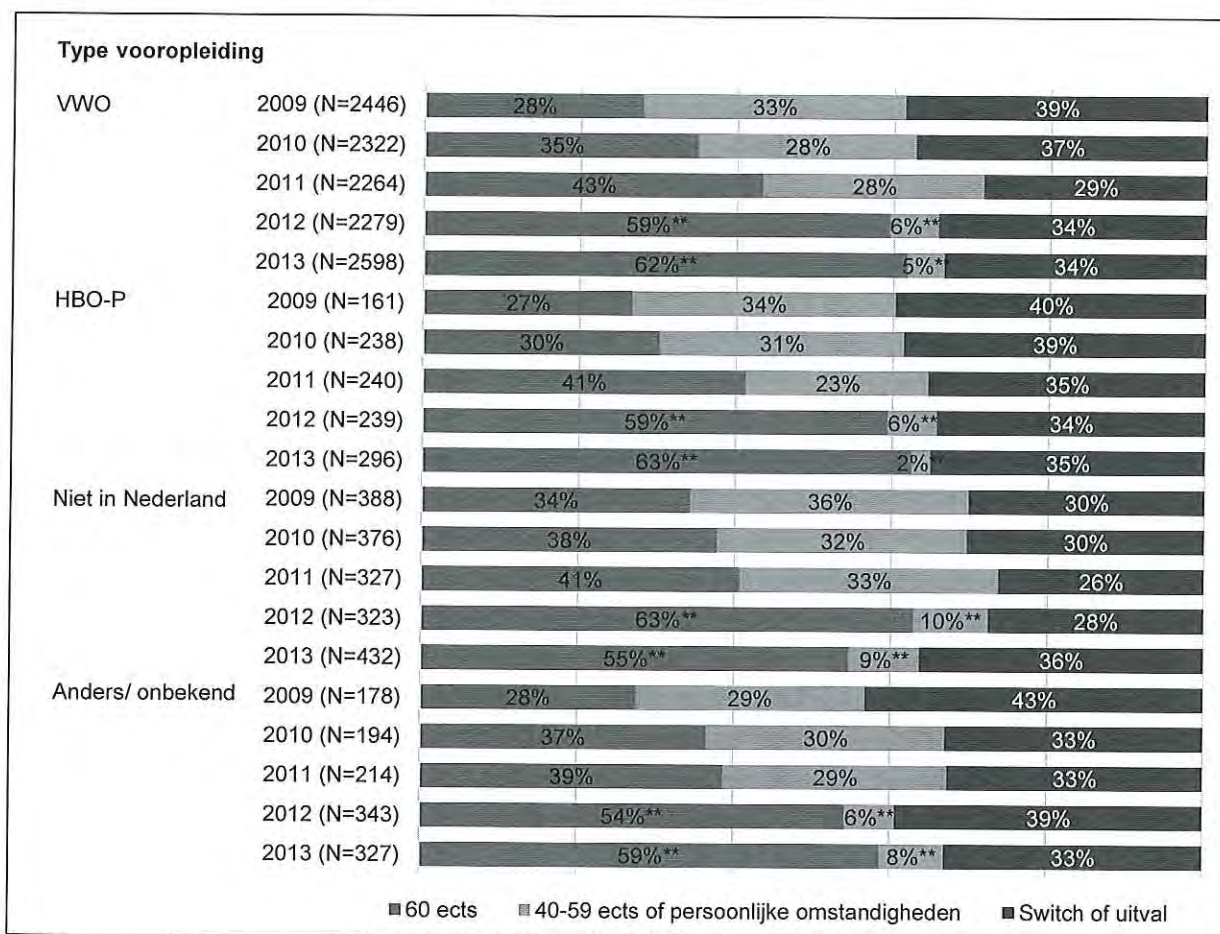
** significant verschil met elke van de drie pre-N=N-cohorten op 1% niveau

Figuur 2.4a Doorstroom en uitval van subgroepen studenten voor invoering van N=N (cohort 2009-2011) en na invoering van N=N (cohort 2012 en 2013). Subgroepen zijn gevormd op basis van vooropleidingsgegevens.

Uit Figuur 2.4a blijkt dat de verschillen in het aandeel studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar klein zijn tussen studenten die hun vooropleiding in Nederland of in het buitenland hebben gevolgd. Ook is te zien dat studenten die bij de EUR-opleiding voor het eerste jaar staan ingeschreven in het hoger onderwijs beter presteren dan studenten voor wie de inschrijving niet de eerste inschrijving in het hoger onderwijs is. Verder blijkt dat de hoogte van het gemiddeld eindexamencijfer VWO gerelateerd is aan prestaties die studenten in het eerste jaar op de EUR behalen (zie Figuur 2.4c).

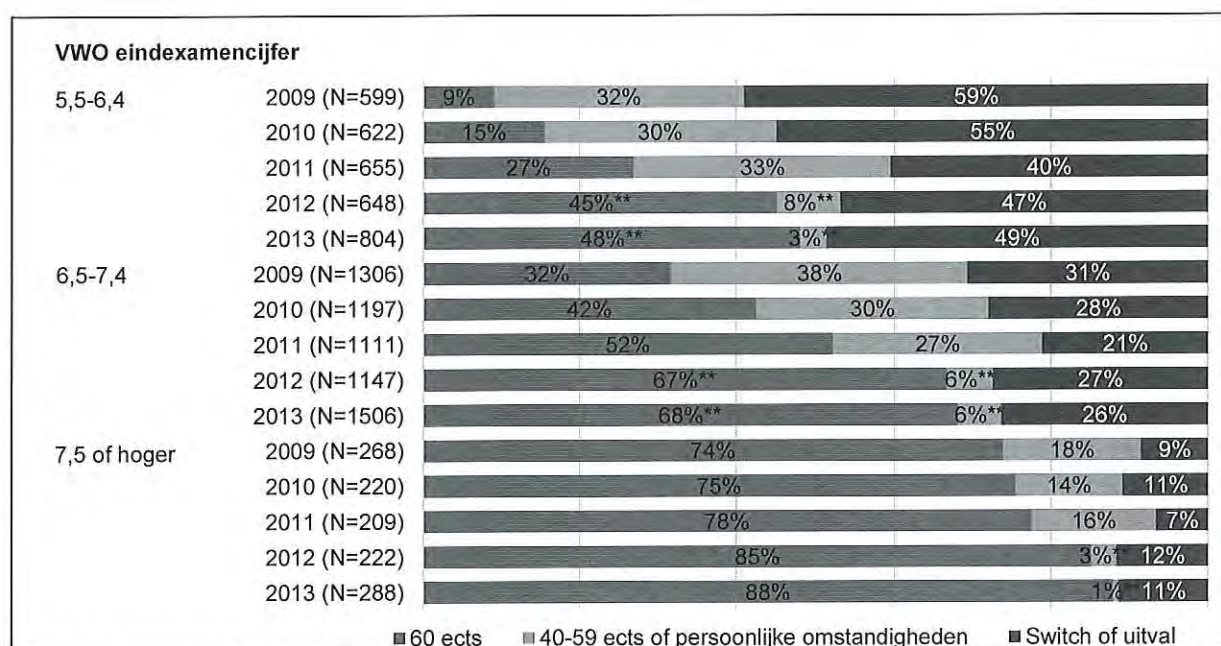
Voor alle subgroepen die zijn gevormd op basis van vooropleidingsgegevens geldt dat na invoering van N=N een aanzienlijk en significant hoger percentage studenten 60 ECTS behaalde aan het eind van het eerste jaar dan voor de invoering van N=N. De enige uitzondering vormt de groep met een gemiddeld VWO-cijfer van 7,5 of hoger. Het percentage studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar was in deze subgroep al hoog voor invoering van N=N.

Na invoering is het percentage nog wat hoger geworden, maar niet significant hoger dan voor de invoering van N=N.

** significant verschil met elke van de drie pre-N=N-cohorten op 1% niveau

Figuur 2.4b Doorstroom en uitval van subgroepen studenten voor invoering van N=N (cohort 2009-2011) en na invoering van N=N (cohort 2012 en 2013). Subgroepen zijn geformeerd op basis van type vooropleiding.

** significant verschil met elke van de drie pre-N=N-cohorten op 1% niveau

Figuur 2.4c Doorstroom en uitval van subgroepen studenten voor invoering van N=N (cohort 2009-2011) en na invoering van N=N (cohort 2012 en 2013). Subgroepen zijn gevormd op basis van het gemiddeld cijfer op het VWO-eindexamen.

Hoofdstuk 3 **Is de uitval en studievoortgang van studenten na twee jaar studeren veranderd na invoering van N=N?**

In dit hoofdstuk staat de vraag centraal of de uitval en de studievoortgang van studenten in en tot en met het tweede jaar van studeren is veranderd na invoering van N=N. Om deze vragen te onderzoeken is een vergelijking gemaakt tussen laatste drie cohorten voor invoering van N=N (cohorten 2009 tot en met 2011) en het eerste N=N-cohort (cohort 2012). Van cohort 2013 zijn de gegevens over de studieprestaties van studenten in het tweede jaar van hun studie nog niet beschikbaar. Bij de opleidingen Rechtsgeleerdheid en Economie en Bedrijfseconomie zijn mr.drs. studenten niet meegenomen in de analyses die betrekking hebben op het tweede jaar van studeren⁹.

Allereerst is in Tabel 3.1 per opleiding af te lezen hoeveel en welk percentage van de studenten in het tweede studiejaar is uitgevallen dan wel geswitcht naar een andere opleiding. Uit deze tabel blijkt dat de uitval/ switch van studenten in het tweede jaar dat ze een bepaalde bacheloropleiding aan de EUR volgen historisch gezien klein is. Dit is ook na invoering van N=N het geval. Het percentage studenten dat in het tweede jaar van studeren uitvalt is voor en na invoering van N=N redelijk vergelijkbaar ofwel niet significant veranderd.

In Tabel 3.2 is per opleiding af te lezen welk percentage van de studenten tot en met het tweede jaar van studeren aan een bepaalde bacheloropleiding is uitgevallen. Uit deze tabel blijkt dat bij de bacheloropleidingen de switch / uitval tot en met het tweede jaar van studeren voor en na invoering van N=N redelijk vergelijkbaar is. Uit deze tabel blijkt dat bij de meeste bacheloropleidingen de switch / uitval tot en met het tweede jaar van studeren voor en na invoering van N=N redelijk vergelijkbaar is. Bij geen enkele opleiding is er een significant verschil in uitval na twee jaar studeren tussen het eerste N=N-cohort (2012) en elk van drie laatste pre-N=N-cohorten.

⁹ Mr.drs. studenten hoeven in het tweede jaar van studeren bij Economie en Bedrijfseconomie niet alle studiepunten behorend bij het tweedejaars bachelorprogramma te behalen. Bij Rechtsgeleerdheid hoeven deze studenten in het eerste jaar van studeren niet alle studiepunten behorend bij het eerstejaars bachelorprogramma te behalen. Deze groep kent dus een aparte regeling en is in de analyses waarover in hoofdstuk 3 en 4 wordt gerapporteerd niet meegenomen.

Tabel 3.1 Percentage studenten dat is uitgevallen/geswitcht in het tweede jaar van studeren voor en na invoering van N=N (per bacheloropleiding als percentage van het startcohort)

	Percentage uitval / switch in het tweede jaar van studeren			
	Voor invoering N=N			Na invoering N=N
	Cohort 2009	Cohort 2010	Cohort 2011	Cohort 2012
	%	%	%	%
ESE				
Econometrie en Operationele Research	2%	1%	3%	1%
Economie en Bedrijfseconomie	0%	1%	2%	0%
Fiscale Economie	5%	3%	3%	2%
International Bachelor Econometrics and Operations Research				0%
International Bachelor Economics and Business Economics	0%	1%	1%	1%
ESHCC				
Algemene Cultuurwetenschappen	0%	0%	0%	2%
Geschiedenis	0%	1%	0%	4%
International Bachelor Communication and Media	0%	1%	0%	0%
ESL				
Criminologie	2%	0%	3%	3%
Fiscaal Recht	8%	10%	4%	6%
Rechtsgeleerdheid	1%	3%	2%	4%
IBMG				
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	2%	1%	4%	4%
RSM				
Bedrijfskunde	4%	2%	4%	2%
International Business Administration	3%	2%	8%	0% ^a

^a Significant lager dan in cohort 2011 ($p < .01$)

Tabel 3.2 Percentage studenten dat is uitgevallen/geswitcht tot en met het tweede jaar van studeren voor en na invoering van N=N (per bacheloropleiding als percentage van het startcohort)

	Percentage uitval / switch tot en met het tweede jaar van studeren			
	Voor invoering N=N			Na invoering N=N
	Cohort 2009 Cohort 2010 Cohort 2011	Cohort 2012		
	%	%	%	%
ESE				
Econometrie en Operationele Research	37%	39%	41%	47%
Economie en Bedrijfseconomie	39%	40%	26%	40% ^a
Fiscale Economie	45%	54%	37%	39%
International Bachelor Econometrics and Operations Research				38%
International Bachelor Economics and Business Economics	24%	29%	20%	28%
ESHCC				
Algemene Cultuurwetenschappen	20%	23%	22%	20%
Geschiedenis	32%	35%	33%	42%
International Bachelor Communication and Media	18%	10%	17%	14%
ESL				
Criminologie	39%	29%	36%	24%
Fiscaal Recht	52%	45%	38%	41%
Rechtsgeleerdheid	43%	42%	38%	38%
iBMG				
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	49%	39%	44%	43%
RSM				
Bedrijfskunde	52%	51%	37%	43% ^b
International Business Administration	25%	20%	24%	24%

^a Significant hoger dan in cohort 2011 ($p < .01$)

^b Significant lager dan in cohort 2009 en 2010 ($p < .01$)

Van de studenten die in het eerste of tweede jaar van studeren niet zijn uitgevallen is per bacheloropleiding die de regeling N=N in 2012 heeft ingevoerd bepaald hoeveel credits ze gemiddeld aan het eind van het tweede jaar van studeren hebben behaald. In Tabel 3.3 staan de resultaten voor en na invoering van N=N per opleiding weergegeven.

Uit deze tabel blijkt dat overall het gemiddeld aantal credits van studenten na twee jaar studeren in het eerste N=N cohort (2012) bij een aantal opleidingen niet significant afwijkt van het gemiddeld aantal credits dat studenten voor de invoering van N=N behaalden. Dit gegeven suggereert dat bij deze opleidingen de winst die in het eerste studiejaar wordt geboekt wordt ingeleverd in het tweede jaar dat studenten de opleiding volgen.

Voor een aantal andere opleidingen geldt echter dat het gemiddeld aantal behaalde credits na twee jaar studeren in het eerste N=N-cohort wel hoger ligt dan in de voorgaande cohorten. Dit geldt voor de opleidingen Economie en Bedrijfseconomie, Fiscale Economie en International Bachelor Economics and

Business Economics van ESE, de opleiding Geschiedenis van ESHCC, en de opleidingen van ESL. Deze opleidingen houden de winst die in het eerste jaar is geboekt vast in het tweede jaar.

Tabel 3.3 Aantal credits behaald tot en met het tweede jaar van studeren per opleiding van de EUR voor en na invoering van N=N (alleen studenten die niet zijn uitgevallen in het eerste of tweede studiejaar zijn meegenomen in de analyses).

Faculteit/opleiding	60 ECTS na 1 jaar studeren						VPOS na 1 jaar studeren						PO na 1 jaar studeren						Overall					
	Voor N=N			N=N			Voor N=N			N=N			Voor N=N			N=N			Voor N=N			N=N		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
ESE																								
Econometrie en Operationele Research	111	114	118	110 ^a		99	91	94	99	—	—	—	72	80	—	88	102	104	108	109				
Economie en Bedrijfseconomie	113	114	113	110 ^b		86	87	91	86	—	—	—	69	81	82	97	101	104	105	110 ^e				
Fiscale Economie	108	108	107	113		88	85	88	88	—	—	—	64	60	54	—	99	97	100	113 ^f				
International Bachelor Econometrics and Operations Research				115						—	—	—				—				115				
International Bachelor Economics and Business Economics	113	115	117	114		94	96	98	94	—	—	—	81	88	76	116	106	109	108	114 ^g				
ESHCC																								
Algemene Cultuurwetenschappen	114	118	117	111 ^b		88	90	99	88	—	—	—	80	60	65	—	104	108	108	111				
Geschiedenis	110	116	112	114		81	85	97	81	—	—	—	40	80	38	55	89	105	101	112 ^h				
International Bachelor Communication and Media	115	116	117	115		106	104	107	106	—	—	—	66	91	108	102	107	113	115	114 ^h				
ESL																								
Criminologie	115	116	113	114		102	99	98	102	—	—	—	—	72	77	75	107	111	109	114 ⁱ				
Fiscaal Recht	97	85	93	108 ^c		69	76	75	69	—	—	—	69	95	68	98	81	82	87	108 ^f				
Rechtsgeleerdheid	108	107	108	108		91	93	83	91	—	—	—	82	—	53	66	98	98	102	107 ^e				
iBMG																								
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management																								
Gezondheidszorg (BMG)	113	118	109	112		96	106	108	96	—	—	—	77	109	40	68	105	113	103	104				
RSM																								
Bedrijfskunde	113	111	115	107 ^d		95	92	94	95	—	—	—	78	80	69	88	98	101	103	103 ^h				
International Business Administration	117	117	119	113 ^d		103	102	99	103	—	—	—	80	76	76	100	109	108	112	111				

^a Significant lager dan in cohort 2011 ($p < .01$)

^b Significant lager dan in cohort 2010 ($p < .01$)

^c Significant hoger dan in cohort 2010 en 2011 ($p < .01$)

^d Significant hoger dan in elk van de pre N=N cohorten ($p < .01$)

^e Significant hoger dan in cohort 2009 en 2010 ($p < .01$)

^f Significant hoger dan in elk van de pre N=N cohorten ($p < .05$)

^g Significant hoger dan in cohort 2009 en 2011 ($p < .01$)

^h Significant hoger dan in cohort 2009 ($p < .01$)

ⁱ Significant hoger dan in cohort 2009 ($p < .05$)

Mate van gebruik van de compensatieregeling in het eerste studiejaar en de doorwerking op de prestaties na twee jaar studeren

In dit laatste hoofdstuk worden drie onderzoeksvragen met betrekking tot het gebruik en de doorwerking van de compensatoire toetsregeling beantwoord:

- In welke mate hebben studenten van cohort 2012 met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar bij de verschillende opleidingen gebruik gemaakt van de geldende compensatieregeling in het eerste bachelorjaar?
- Behaalt de groep studenten van cohort 2012 die is doorgestroomd naar het tweede studiejaar door in het eerste studiejaar gebruik te maken van de compensatieregeling significant minder credits na twee jaar studeren dan de groep studenten die geen gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling in het eerste studiejaar? Speelt hierbij de mate van gebruik van de compensatieregeling in combinatie met het gemiddeld behaalde cijfer in bachelor 1 een rol?
- Kunnen op basis van de onderzoeksuitkomsten van de doorwerking van de compensatoire toetsregeling evidence-based aanbevelingen worden gedaan over de compensatieregelingen op de EUR?

In de bijlagen 1 tot en met 5 staat per faculteit en per opleiding een korte samenvatting van de compensatoire toetsregeling. Bij sommige opleidingen is deze regeling zeer beperkt; bij andere opleidingen wat ruimer. Bij alle opleidingen is een sterke relatie tussen het aantal toegestane herkansingen en de mate waarin studenten onvoldoendes mogen compenseren.

In Tabel 4.1 is voor elke opleiding van de vijf faculteiten (ESE, ESHCC, ESL, iBMG en RSM) af te lezen welk deel van de studenten van cohort 2012 met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar gebruik heeft gemaakt van de compensatieregeling en in welke mate ze onvoldoendes in het eerste jaar hebben gecompenseerd. In bijlage 6 staat per opleiding weergegeven welke curriculumonderdelen uit het eerste studiejaar in deze analyse zijn meegenomen.

Tabel 4.1

Mate van gebruik van de compensatoire toetsregeling (per opleiding voor cohort 2012; alleen studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste jaar zijn meegenomen in de analyses als deze niet zijn uitgevallen in het tweede jaar van studeren)¹⁰

Aantal gecompenseerde onvoldoendes in het eerste studiejaar															
		0			1			2			3			4 of meer	
Faculteit	Opleiding	N	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
ESE	Econometrie en Operationele Research	87	56	64%	17	20%	13	15%	1	1%	0	0%	0	0%	
	Economie en Bedrijfseconomie ¹¹	221	79	36%	62	28%	56	25%	20	9%	4	2%	4	2%	
	Fiscale Economie	31	10	32%	11	35%	8	26%	2	6%	0	0%	0	0%	
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	24	17	71%	2	8%	3	13%	2	8%	0	0%	0	0%	
	International Bachelor Economics and Business Economics	139	76	55%	43	31%	17	12%	3	2%	0	0%	0	0%	
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	49	38	78%	11	22%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	
	Geschiedenis	32	27	84%	5	16%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	
	International Bachelor Communication and Media	113	83	73%	22	19%	8	7%	0	0%	0	0%	0	0%	
ESL	Criminologie	89	50	56%	28	31%	7	8%	3	3%	1	1%	1	1%	
	Fiscaal Recht	62	40	65%	11	18%	7	11%	4	6%	0	0%	0	0%	
	Rechtsgeleerdheid ¹²	249	138	55%	68	27%	34	14%	8	3%	1	0%	1	0%	
BMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	61	32	52%	17	28%	11	18%	1	2%	0	0%	0	0%	
RSM	Bedrijfskunde	326	207	63%	107	33%	12	4%	0	0%	0	0%	0	0%	
	International Business Administration	280	211	75%	69	25%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	

¹⁰ Studenten die volgens de administratiesystemen van de EUR na 2 jaar studeren minder dan 60 ECTS hebben behaald zijn niet meegenomen in de analyses.

¹¹ Mr. Drs. studenten zijn niet meegenomen in de analyses.

¹² Mr. Drs. studenten zijn niet meegenomen in de analyses.

Uit Tabel 4.1 blijkt dat bij de meeste opleidingen minimaal de helft van de studenten geen enkele vijf in het eerste studiejaar compenseert. Bij een aantal opleidingen compenseert zelfs meer dan 70% geen enkele vijf. Het betreft de opleiding International Bachelor Econometrics and Operations Research van ESE, alle drie de opleidingen van ESHCC, en de opleiding International Business Administration van RSM. Daarentegen compenseert bij twee opleidingen van ESE, Economie en Bedrijfseconomie en Fiscale Economie, respectievelijk 36% en 32% geen enkele vijf.

In Tabel 4.1 valt verder op dat afhankelijk van de opleiding tussen de 8% en 35% van de studenten één vijf compenseert en tussen de 0% en 26% van de studenten twee vijven. De groep studenten die drie of meer vijven compenseert is bij alle opleidingen heel klein, dat wil zeggen 10% of lager.

De tweede vraag is hoe de verschillende subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de mate van gebruik van de compensatieregeling in het eerste studiejaar presteren tot en met het tweede jaar van studeren. In Tabel 4.2 staan de resultaten weergegeven. In deze tabel is per opleiding een uitsplitsing gemaakt tussen de groep studenten die is doorgestroomd naar het tweede jaar zonder gebruik te maken van de compensatieregeling in het eerste jaar en een beperkt aantal subgroepen die zijn doorgestroomd naar het tweede studiejaar, waarbij ze wel gebruik hebben gemaakt van de compensatieregeling in het eerste studiejaar. In de analyses zijn alleen studenten meegenomen die alle 60 ECTS van het eerste studiejaar binnen één jaar hadden behaald en die niet zijn uitgevallen in het tweede jaar van studeren. Gezien de grootte van de groepen zijn er drie compensatiegroepen met elkaar vergeleken: studenten die geen enkele vijf in het eerste jaar hebben gecompenseerd, studenten die één vijf in het eerste jaar hebben gecompenseerd en studenten die twee of meer vijven in het eerste studiejaar hebben gecompenseerd.

Uit Tabel 4.2 blijkt dat bij de meeste opleidingen de studenten die geen enkele vijf hebben gecompenseerd in het eerste studiejaar gemiddeld de meeste credits hebben behaald na twee jaar studeren. Bij sommige opleidingen zijn er geen significantie verschillen tussen de compensatiegroepen. Dit komt vaak ook door de lage aantallen in de subgroepen. Bij een aantal opleidingen zijn de verschillen tussen de compensatiegroepen echter wel significant. De groep met geen enkele gecompenseerde vijf presteert bij deze opleidingen significant beter dan de groep met 1 gecompenseerde vijf en de groep met twee of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar. Dit is het geval bij de opleidingen Econometrie en Operationele Research (ESE), Rechtsgeleerdheid

(ESL), en Bedrijfskunde en International Business Administration (RSM). Verder is opvallend dat de groep met 2, 3 en 4 (of meer) gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar de minste studievoortgang laat zien na twee jaar studie. Bij de meeste opleidingen is het aantal studenten in deze laatst genoemde compensatiegroepen klein.

In Tabel 4.3 staan de resultaten van een verdiepende analyse van de doorwerking van de mate van gebruik van de compensatieregeling op het aantal behaalde credits tot en met het tweede studiejaar. In deze tabel zijn de verschillende compensatiegroepen uitgesplitst naar studenten van wie het gemiddeld cijfer op alle blokken in het eerste studiejaar lager dan een 7.0 is en studenten van wie het gemiddeld cijfer een 7.0 of hoger is.¹³

Zoals verwacht blijkt uit Tabel 4.3 dat studenten met een gemiddeld cijfer hoger dan 7.0 in het eerste studiejaar meer studiepunten na twee jaar studeren hebben gehaald dan studenten van wie het gemiddeld cijfer in bachelor 1 lager dan 7.0 lag. Zoals is af te lezen in Tabel 4.3 zijn door de verdere opsplitsing in subgroepen de aantallen in veel subgroepen (te) klein om op een zinvolle manier verschillen tussen de compensatiegroepen te toetsen. In het algemeen zijn uit deze tabel wel dezelfde trends af te lezen als die in Tabel 4.2 (zie eerdere beschrijving).

Op basis van de uitgevoerde analyses met betrekking tot het gebruik en doorwerking van de compensatoire toetsregeling zou kunnen worden overwogen om voor alle opleidingen aan de EUR het maximaal aantal te compenseren vijven in het eerste studiejaar op twee te stellen. Dit, omdat enerzijds de groep met drie of meer vijven in het eerste studiejaar klein is en anderzijds deze groep ook de minste studievoortgang na twee jaar studeren laat zien.

¹³ De berekening van het gemiddeld cijfer in bachelor 1 is gebaseerd op de niet afgeronde cijfers uit Business Objects.

Tabel 4.2 Doorwerking van de mate van gebruik van de compensatoire toetsregeling in het eerste studiejaar op het aantal behaalde credits na tweede jaar studeren (per opleiding voor cohort 2012; alleen studenten met 60 ECTS na één jaar en die niet zijn uitgevallen in het tweede jaar van studeren).¹⁴

Faculteit	Opleiding	Aantal gecompenseerde vijven in bachelor 1									
		Overall	0		1		2		3		4 of meer
		N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	n	Gem. aantal credits tm 2e jaar	n	Gem. aantal credits tm 2e jaar	n	Gem. aantal credits tm 2e jaar	n	Gem. aantal credits tm 2e jaar
ESE	Econometrie en Operationele Research	87	110	56	115 ^a	17	105	13	100	1	88
	Economie en Bedrijfseconomie ¹⁵	221	110	79	116 ^b	62	114	56	106	20	90
	Fiscale Economie	31	113	10	114	11	117	8	110	2	94
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	24	115	17	119	2	108	3	115	2	85
	International Bachelor Economics and Business Economics	139	114	76	118 ^b	43	113	17	105	3	97
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	49	111	38	112	11	110	--	--	--	0
	Geschiedenis	32	112	27	114	5	104	--	--	--	0
	International Bachelor Communication and Media	113	115	83	115	22	115	8	116	--	0
ESL	Criminologie	89	113	50	118 ^c	28	109	7	107	3	93
	Fiscaal Recht	62	108	40	110 ^b	11	112	7	95	4	96
	Rechtsgeleerdheid ¹⁶	249	108	138	114 ^d	68	103	34	99	8	92
IBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	61	112	32	116 ^e	17	112	11	104	1	96
RSM	Bedrijfskunde	326	107	207	109 ^d	107	103	12	98	--	--
	International Business Administration	280	113	211	115 ^f	69	107	--	--	--	--

^a Significant hoger dan de groep met 1 gecompenseerde vijf ($p < .01$) én de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .05$)

^b Significant hoger dan de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .01$)

^c Significant hoger dan de groep met 1 gecompenseerde vijf in het eerste studiejaar ($p < .05$)

^d Significant hoger dan de groep met 1 gecompenseerde vijf én de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .01$)

^e Significant hoger dan de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .05$)

^f Significant hoger dan de groep met 1 gecompenseerde vijf in het eerste studiejaar ($p < .01$)

¹⁴ Studenten die volgens de administratiesystemen van de EUR na 2 jaar studeren minder dan 60 ECTS hebben behaald zijn niet meegenomen in de analyses.

¹⁵ Mr. drs. studenten zijn niet meegenomen in de analyses.

¹⁶ Mr. drs. studenten zijn niet meegenomen in de analyses.

Tabel 4.3 Gemiddeld aantal credits na twee jaar studeren van de verschillende subgroepen die zijn geformeerd op basis van hun gemiddelde cijfer behaald op alle blokken in bachelor 1 en de mate van gebruik van de compensatie- en herkansingsregeling in het eerste studiejaar (alleen studenten met 60 ECTS aan het eind van het eerste studiejaar die niet zijn uitgevallen in het tweede jaar van studeren)¹⁷.

Faculteit Opleiding	Subgroep	Overall		Aantal gecompenseerde onvoldoendes in bachelor 1							
		N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	0		1		2		3	
				N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar
ESE	Gem cijfer ba1 < 7.0	31	105	7	117	11	102	12	102	1	88
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	55	113	48	115	6	109	1	68	0	0
	Gem cijfer ba1 < 7.0	154	108	26	113 ^a	49	115 ^a	55	106	20	90
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	67	116	53	118	13	111	1	120	0	0
Fiscale Economie	Gem cijfer ba1 < 7.0	23	111	5	111	8	117	8	110	2	94
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	8	117	5	116	3	117	0	0	0	0
International Bachelor Econometrics and Operations Research	Gem cijfer ba1 < 7.0	8	103	3	111	1	96	2	114	2	85
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	16	120	14	121	1	120	1	116	0	0
International Bachelor Economics and Business Economics	Gem cijfer ba1 < 7.0	63	109	17	112	26	111	17	105	3	97
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	76	119	59	119 ^a	17	116	0	0	0	0
ESHCC Algemene Cultuurwetenschappen	Gem cijfer ba1 < 7.0	28	109	17	109	11	110	0	0	0	0
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	21	114	21	114	0	0	0	0	0	0
Geschiedenis	Gem cijfer ba1 < 7.0	20	109	15	110	5	104	0	0	0	0
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	12	118	12	118	0	0	0	0	0	0
International Bachelor Communication and Media	Gem cijfer ba1 < 7.0	43	114	16	112	20	115	7	116	0	0
	Gem cijfer ba1 >= 7.0	68	116	66	116	1	120	1	120	0	0

¹⁷ Studenten die volgens de administratiesystemen van de EUR na 2 jaar studeren minder dan 60 ECTS hebben behaald zijn niet meegenomen in de analyses.

¹⁸ Mr. Drs. studenten zijn niet meegenomen in de analyses.

Mate van gebruik compensatieregeling en doorverking op prestaties na twee jaar studeren

		Aantal gecompenseerde onvoldoendes in bachelor 1												
		Overall		0		1		2		3		4		
Faculteit	Opleiding	Subgroep	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar	N	Gem. aantal credits tm 2e jaar
ESL	Criminologie	Gem cijfer ba1<7.0	54	109	18	115	25	108	7	107	3	93	1	105
		Gem cijfer ba1>=7.0	35	119	32	119	3	120	0	--	0	--	0	--
	Fiscaal Recht	Gem cijfer ba1<7.0	33	105	13	110 ^a	9	110 ^c	7	95	4	96	0	--
		Gem cijfer ba1>=7.0	27	111	25	110	2	120	0	--	0	--	0	--
	Rechtsgeleerdheid ¹⁹	Gem cijfer ba1<7.0	130	104	33	113 ^d	54	103	34	99	8	92	1	105
		Gem cijfer ba1>=7.0	113	114	99	116 ^b	14	106	0	--	0	--	0	--
	iBMG Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Gem cijfer ba1<7.0	43	111	14	118 ^e	17	112	11	104	1	96	0	--
		Gem cijfer ba1>=7.0	18	115	18	115	0	--	0	--	0	--	0	--
RSM	Bedrijfskunde	Gem cijfer ba1<7.0	165	102	70	104	84	102	11	97	0	--	0	--
		Gem cijfer ba1>=7.0	158	111	136	111	21	108	1	112	0	--	0	--
	International Business Administration	Gem cijfer ba1<7.0	50	102	21	102	29	102	0	--	0	--	0	--
		Gem cijfer ba1>=7.0	229	115	189	116 ^b	40	111	0	--	0	--	0	--

^a Significant hoger dan de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .01$)

^b Significant hoger dan de groep met 1 gecompenseerde vijf in het eerste studiejaar ($p < .01$)

^c Significant hoger dan de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .05$)

^d Significant hoger dan de groep met 1 gecompenseerde vijf in het eerste studiejaar ($p < .05$) 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .01$)

^e Significant hoger dan de groep met 2 of meer gecompenseerde vijven in het eerste studiejaar ($p < .05$)

¹⁹ Mr. drs. studenten zijn niet meegenomen in de analyses.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster
Weging modules	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 ects	60 ects	60 ects
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfpdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfpdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoendes na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecompriëerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaald cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

Bijlage 6 Curriculumonderdelen die zijn meegenomen in onderzoek naar gebruik en doorwerking compensatieregeling

In de tabel hieronder staat aangegeven welke curriculumonderdelen van het eerste studiejaar zijn meegenomen bij het bepalen van de mate van gebruik van de compensatieregeling in bachelor 1 en de doorwerking van de compensatieregeling in de studievoortgang na twee jaar studeren.

Faculteit/ opleiding	Curriculumonderdelen die zijn meegenomen in onderzoek compensatoir toetsen
ESE	
Econometrie en Operationele Research	Matrix algebra 1 Inleiding statistiek Basiswiskunde Micro-economie Analyse 1 Macro-economie Analyse 2 Matrix algebra 2 Kansrekening Inleiding programmeren Statistiek Lineair programmeren Wiskundige methoden
Economie en Bedrijfseconomie	Wiskunde 1 Boekhouden en Cost Accounting Micro-economie ICT Macro-economie Wiskunde 2 Toegepaste statistiek 1 Marketing Organisatie en strategie Financial Accounting
Fiscale Economie	Wiskunde 1 Boekhouden en Cost Accounting Micro-economie ICT Macro-economie Wiskunde 2 Toegepaste statistiek 1 Marketing Organisatie en strategie Financial Accounting
International Bachelor Econometrics and Operations Research	Matrix Algebra 1(econometrics) Introduction to Statistics Precalculus Microeconomics Calculus 1 Macroeconomics Calculus 2 Matrix Algebra 2 (econometrics) Probability Theory

Faculteit/ opleiding	Curriculumonderdelen die zijn meegenomen in onderzoek compensatoir toetsen
	Introduction to Programming Statistics Linear Programming Mathematical Methods
International Bachelor Economics and Business Economics	Mathematics 1 Financial Information Systems & Cost Accounting Microeconomics ICT (IBEB) Macroeconomics Mathematics 2 Applied Statistics 1 Marketing (IBEB) Organization and Strategy Financial Accounting (IBEB)
ESHCC	
Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis van Kunst en Cultuur Organisatie van Kunst en Cultuur Sociologie van Kunst en Cultuur Overdracht van Kunst en Cultuur Economie van Kunst en Cultuur Kunst- en Cultuurbeleid Academisch Schrijven Kunst en Cultuur in de Media Methoden en Technieken van Soc.-Wet.Ond.
Geschiedenis	Ges. v. Moderne west. samenl. I (GMS) Economische en Sociale Geschiedenis Gesch. v. Vroegmod. West. Sml. (GVS) Geschiedenis van Nederland Gesch. v. Niet-Westerse Sml. (GNWS) Geschiedenis en Sociale Wetenschappen Academische Vaardigheden: Werkstuk Historisch Atelier Religie en Samenleving in het M-O en het Mediterrane Gebied
International Bachelor Communication and Media	Introduction to Human Communication Introduction to Social Science Research Workshop 1: Information and Comm Skills Introduction to Statistical Analysis Communication Technologies and Imp. Media Systems in Comparative Perspective Communication as a Social Force Cultural Influences on Communication RW 1: Cross-national Comparative Research Media Processes and Influences Key Concepts in the Social Sciences Communication and Organizations
ESL	
Criminologie	Inleiding Criminologie Inleiding Methoden en Technieken Sociologie Psychologie Criminaliteit en samenleving Inleiding Rechtswetenschap Inleiding Strafrecht Inleiding Int. en Europees recht Inleiding Rechtswetenschap Inleiding Strafrecht Inleiding Int. en Europees recht
Fiscaal Recht	Inleiding Rechtswetenschap Inleiding Privaatrecht Inleiding Staats en bestuursrecht

Faculteit/ opleiding	Curriculumonderdelen die zijn meegenomen in onderzoek compensatoir toetsen
	Inleiding Strafrecht Rechtsgeschiedenis Inleiding Int. en Europees recht Inleiding Fiscaal recht Rechtssociologie
Rechtsgeleerdheid	Inleiding Rechtswetenschap Inleiding Privaatrecht Inleiding Staats en bestuursrecht Inleiding Strafrecht Rechtsgeschiedenis Inleiding Int. en Europees recht Inleiding Fiscaal recht Rechtssociologie
iBMG	
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Studiepractica Introductie in de gezondheidszorg Stage 'Blik op de Zorg' Sociaal Medische Wetenschappen Organisatiewetenschappen Gezondheidsrecht Algemene economie van de gezondheidszorg Bedrijfseconomie van de gezondheidszorg Inleiding methoden en technieken van onderzoek (M&T1) Statistiek (M&T 2) Beleids- en bestuurswetenschappen
RSM	
Bedrijfskunde	Beslissingsondersteuning Inleiding in de bedrijfskunde Methodologie Statistiek Wiskunde Primaire processen Financiële processen Strategisch ondernemingsplan Macro-econ. en institutionele context Marktcontext Bedrijfskundige vaardigheden Bedrijfskundige vaardigheden Gedrag in organisaties
International Business Administration	Operations Management Strategic Business Plan QM&T: Mathematics Quant. Methods & Techniques: Statistics Introduction to Business Skills 1: IT Skills 2: Eff. Business Communication Skills 3: Academic Writing Microeconomics & Markets Foundations of Finance & Accounting Macroeconomics & Institutional Context Organizational Behavior International Business Methodology

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur

Onderwerp : Rapportage doorwerking Nominaal is Normaal, inclusief diversiteit
 Kenmerk : ABD/AZ
 Datum : 27-10-2015
 Redacteur : [REDACTED]
 Stuknummer : 15BN0522
 Aantal Bijlagen : 3

		Afgestemd met:	
Akkoord eindverantwoordelijke			
Medeparaaf dir. Akkoord			
Medeparaaf dir.			
Medeparaaf dir.			
Akkoord agenderen secretaris		Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB			
Portefuillehouder College van Bestuur			
	Voorzitter CvB		
	Rector magnificus		
	Lid CvB		

- 1 De rapportage ter informatie door te sturen voor agendering in CvB-decanen en Uraad. BZ.
- 2 De uitkomsten op diversiteitsgebied onder de aandacht te brengen van het project diversity. AZ
- 3 Het onderwerp studievoortgang in het tweede jaar te agenderen voor de BILO's in voorjaar 2016 bij RSM, ESHCC, IBMG, EMC en FSW. AZ.
- 4 In een volgende rapportage ook over de voortgang bij FSW incl EUC en Erasmus MC te berichten en hierbij eventuele informatieproblemen in het BILO 2016 met de betrokken decanen te agenderen. AZ ism MSI.
- 5 Actiepunten: BZ (sub 1) en AZ (sub 2 t/m 4).

Memorandum

Aan : College van Bestuur
Van : [REDACTED]
Datum : 27/10/2015
Onderwerp : RISBO-rapportage N=N 1^e en 2^e jaar

- Bij deze bied ik u het voortgangsrapport N=N t/m cohort 2013 aan, in opdracht van ons opgesteld door RISBO. Sinds 2011 (jaar start pilot bij FSW) worden de gevolgen van de invoering van N=N op instroom en doorstroom/uitval in kaart gebracht. Extra element dit jaar is dat de studievoortgang na 2 jaar zowel van de hele groep als van studenten die van de compensatiemogelijkheden gebruik hebben gemaakt in beeld is gebracht. Daarnaast is met het oog op het nieuwe diversiteitsproject (opnieuw) het succes van allochtonen vergeleken met de rest (2^e rapport). De resultaten zijn al besproken met de faculteiten, opleidingsdirecteuren en de rector.
- Een managementsamenvatting is te vinden op de eerste pagina's van de rapporten. De resultaten zijn grotendeels in lijn met het beeld van de afgelopen jaren: er zijn geen significante veranderingen opgetreden in de instroom in het eerste jaar en doorstroom van subgroepen naar het tweede jaar, het percentage studenten dat het eerste jaar in 1 keer haalt is fors toegenomen, de kloof tussen allochtonen en autochtonen in doorstroom wordt niet gedicht. Een aantal wel opvallende zaken:
 - In 2012 gold voor sommige rechtenopleidingen nog wel een significant extra effect voor allochtone groepen, dat lijkt in 2013 weg te zijn geëbd. De hypothese was dat invoering van kleinschaligheid – zoals bij rechten - een extra effect zou hebben op het rendement van allochtonen. Deze conclusie is van belang voor het gestarte diversity project.
 - De studievoortgang na 2 jaar is bij een groot aantal opleidingen (ESE, ESL, geschiedenis) een stuk hoger dan voor N=N (dat was ook de bedoeling), maar bij een flink aantal opleidingen niet (RSM, IBMG, overig ESHCC). Het lijkt erop dat er na het eerste jaar een terugvaleffect optreedt. Met de decanen kan in de BILO's worden besproken wat ze doen om dit verschijnsel tegen te gaan.
 - Omdat FSW apart is onderzocht naar aanleiding van het startjaar en in het jaar van de uitgebreide pilot – evenals EMC - niet is meegenomen om een zuivere vergelijking te kunnen maken, zijn de opleidingen aldaar niet in deze historische vergelijking meegenomen. Dat geeft toch een onvolledig beeld.
 - Daarbij spelen ook definitie- en registratieproblemen een rol, die ook maken dat gegevens over BSA in het eerste jaar nog steeds niet uit Osiris te halen

October 27, 2015

zijn zodat we geen automatische rapportages over deze kernonderdelen van ons beleid kunnen genereren.

Besluiten:

- De rapportage ter informatie door te sturen voor agendering in CvB-decanen en Uraad. **BZ**.
- De uitkomsten op diversiteitsgebied onder de aandacht te brengen van het project diversity. **AZ**
- Het onderwerp studievoortgang in het tweede jaar te agenderen voor de BILO's in voorjaar 2016 bij RSM, ESHCC, IBMG, EMC en FSW. **AZ**.
- In een volgende rapportage ook over de voortgang bij FSW incl EUC en EMC te berichten. Evt. informatieproblemen in het BILO 2016 met de betrokken decanen te agenderen. **AZ ism MSI**.

Executive Board

CJ.22/a-31500

Presidium University Council

Date
13 JAN. 2016

Subject
Nominal is Normal

Our reference
CvB/AZ/RB/MR/270.854

Your reference

Page
1/5

Enclosure
2

Department
Executive Board

Visiting address
Burgemeester Oudlaan 50
Erasmus Building
A2-06

Postal address
P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
The Netherlands

T +31 10 408 1751
E cvb@eur.nl
W www.eur.nl/English

With this letter I present to you the latest research Risbo performed into the (possible) effects of the "Nominal = Normal"-policy. Before presenting the research results, I would like to explain the context and history of the "N=N" policy.

What is 'Nominal = Normal'?

Nominal = Normal (N=N) is the popular name for three innovations in the testing system that have been implemented in the first year by all EUR bachelor degree studies since 2014:

- a) A limited number of resits;
- b) A form of compensation between grades for subjects;
- c) Introduction of a BSA standard of 60 ECTS in the first year of study. Students will therefore be required to complete the entire first academic year within one year of commencing the degree programme;

In respect to both a) and b), each programme determines the re-examination and compensation opportunities in its own way. Regarding c), students with a negative BSA may submit an appeal on the grounds of personal circumstances to the Examining Board; these appeals, which may be appealed against, will be given careful consideration.

The intention behind the combination of fewer re-examination chances (being able to re-sit examinations tends to encourage procrastination), compensation (in the event of fewer re-examination chances, students should be able to compensate for a slip up) and a strict boundary in the first year is to ensure that more students complete their first year within one year (nominal). At the same time, we do not want the number dropping out in the first year to increase. Ultimately, these innovations result in students definitely knowing whether or not they are suited to the programme after one year. Those who carry on, start the second year without a "mortgage". Consequently, they can get the most out of their study time:

Erasmus University Rotterdam

they may graduate more quickly or decide to follow extra courses.

Nominal = Normal forms part of EUR's educational vision "active learning". This vision is described in the 2013 institution audit. Active learning is based on scientifically tested approaches which should result in students being actively involved in their education from the start of their programme. Other elements of these active learning approaches that are visible in EUR's programmes include "serial programming" of subjects in separate teaching blocks, regular testing and small-scale forms of education with considerable interaction between students or between students and lecturers. Consequently, more has been going on in the past few years than simply N=N; however, N=N is indeed one of the most important innovations introduced into all the programmes.

History and Results

N = N started by running a pilot in four FSW [Faculty of Social Sciences] programmes in the academic year 2011-2012. In 2012-2013, the pilot was rolled out to all the other EUR's programmes with the exception of philosophy and medicine. However, in 2014-2015, these programmes also adopted N = N. From the start of the pilot, the effects of N=N were analysed, particularly the influence it had on the student influx and the number of students that progressed to the second year. The Faculty Council of each faculty issued positive advice in respect of the changes; and, in 2013, the University Council also issued positive advice regarding the introduction of N = N throughout the whole of EUR.

Although the various innovations make it difficult to isolate the effects of N=N within EUR as a whole, N=N was the only innovation implemented within FSW in the pilot year. That year demonstrated that the number of students that successfully completed the first year nominally rose significantly and the numbers dropping out fell. Analyses of the other programmes in the following years showed that, for EUR as a whole, the drop-out rate in the first year was more or less the same as the situation before N=N, while the number of students that got through the first year in one go rose significantly without there being any increase in the number of personal circumstances. At the same time, there are no indications that N=N negatively influenced EUR's student influx or that Nominal = Normal has had an adverse effect on the student influx and progress of specific groups. It would therefore appear that while there are, of course, differences in each programme, the objectives of N=N for the first year have been realised. Of course, alongside N=N, different innovations were implemented which could have had an effect on the differences between programmes. The experimental phase in which N=N was implemented in all the programmes has now been completed. N=N is now a permanent part of EUR's education. The results are still

monitored as part of the permanent quality assurance of the programmes. In addition, in 2014, at the request of the University Council, a research agenda was started in which the effects of N=N will be analysed in more depth. This agenda is under the leadership of dr. Guus Smeets (Chair/Director of Education, Department of Psychology, Education & Child Studies). During the monthly lunchtime lectures he organises, the results of this and other research into the quality of education at EUR are presented and discussed.

This research

This Risbo research is part of this research agenda and the continued monitoring of the consequences of the introduction of N=N. What is new compared to previous years' analyses is that a picture of the students' progress after two years is presented both for the entire 2012 cohort as well as for the students who made use of the compensation opportunities. What's more, with a view to the latest diversity project, the success of foreign ¹students has also been compared to that of other students (2nd report). A management summary can be found at the beginning of the reports. The results are largely in line with the outcomes of recent years: no significant changes occurred in student influx in the first year or the progression of sub-groups to the second year; the percentage of students passing the first year in one go increased considerably; but the gap between the progress of foreign and ethnically Dutch students has not closed. The results² have already been discussed with the faculties and education directors. The Executive Board felt a couple of the findings in the latest research were worthy of note and, consequently, in the discussions, the emphasis was placed on these findings:

- 1) This research does not show a significant additional effect for N=N on some foreign groups that was observed in earlier research in some law programmes. The hypothesis then was that the introduction of smaller class sizes - as in the law programme - could have had an additional effect on the chance of first-year foreign students completing the year successfully. The effectiveness of interventions on the graduation rates of foreign students will be analysed experimentally and in greater depth in the research agenda of EUR's recently launched diversity project.

¹ Foreign students is the somewhat insufficient translation of the Dutch word 'allochtoon', meaning a student who either is born abroad or has one or more parents that are born abroad and has attended secondary education in the Netherlands, thus excluding international students.

² Because N= N had not been introduced in the Faculties of Philosophy, Social Sciences and EMC in 2012, they were not included in the research.

- 2) After two years, the progress students had made in their studies was somewhat higher in a number of programmes (Erasmus School of Economics, Erasmus School of Law, History) than before the introduction of N=N; however, this was not the case in a significant number of other programmes (Rotterdam School of Management, IBMG and other programmes within Erasmus School of History, Culture and Communication). It is as though a relapse effect occurs after the first year of these programmes. This matter was discussed with the education directors. A possible cause mentioned was students paying more attention to extra-curriculum activities in the second year. In itself, a relapse in the second year is not necessarily problematic provided that, ultimately, the graduation rates for the bachelor degrees do not suffer; and there are no indications of this being the case from the programmes concerned. In March/April definitive data will be available from the national "1 CHO-files" to assess the graduation rates for the 2011 cohort after both 4 years (nominal +1) and three years and for the cohort 2012 after three years. The board will continue monitoring study progress made by students and discuss this as part of the bilateral meetings with faculty management in the spring of 2016 and beyond.
- 3) This research looked at whether, within the programmes, there is any correlation between the extent to which students make use of the compensation system in the first year and the progress of their studies in the second year. Here it was also apparent that while some correlation was evident in some programmes, it was not evident in a number of other programmes. Risbo proposes the possibility of restricting the number of compensation possibilities in the first year to two. This relates to a limited group of students who need to compensate more than two unsatisfactory marks and, in some cases, therefore appear to be making less progress in their studies. Determining the compensation scheme is the responsibility of programme management within the faculties and is determined together with the number of re-examination chances. Consequently, the Executive Board does not believe a general standard would be desirable. As the Examination Board plays an important role in the determination of the compensation scheme, the research results will be discussed with the chairpersons of the Examining Boards during their next meeting.

Page
5/5

Our reference
CvB/AZ/RB/MR/270.854

Your reference

We would be happy to provide an explanation of the research results to your next Committee for Education, Student and Research Affairs meeting.

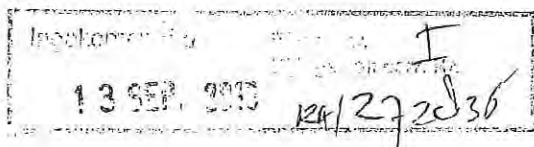
The Executive Board of Erasmus University Rotterdam,

K.F.B. Baele MSc
President

Erasmus University Rotterdam

The Erasmus University logo, featuring a stylized, handwritten-style script of the word "Erasmus" in a dark color.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1051711

Datum . **09 SEP. 2016**

Betreft Toepassing van bindend studieadvies in het hoger onderwijs

Tijdens het mondelinge vragenuur op 24 mei jongstleden naar aanleiding van vragen van het lid Mohandis (PvdA), heb ik toegezegd uw Kamer nader te informeren over hoe het gaat met het bindend studieadvies in het eerste jaar in algemene zin, nadat ik daartoe over de voor mij benodigde gegevens zou beschikken. Aanleiding voor de mondelinge vragen waren berichten in de pers¹ dat instellingen massaal het bindend studieadvies onjuist toepassen, ondanks bindende uitspraken van het College van beroep voor het hoger onderwijs (CBHO). Daarbij gaat het om het moment waarop een bindend studieadvies mag worden gegeven. Met deze brief wil ik op grond van de WHW en uitspraken van het CBHO daarover duidelijkheid scheppen, zodat het voor zowel instelling als student helder is hoe het BSA moet worden toegepast.

Doel van het studieadvies zoals neergelegd in artikel 7.8b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) is om in een vroeg stadium vast te stellen dat een student niet geschikt is voor de opleiding, zodat hij zich eventueel kan oriënteren op een andere studie. Bekostigde instellingen zijn verplicht om elke student een studieadvies te geven. Hoofregel is dat de instelling aan de voltijdse en duale student aan het eind van het eerste jaar van inschrijving voor een opleiding het studieadvies geeft. In het wetenschappelijk onderwijs kan, en in het hoger beroepsonderwijs moet het eerste studiejaar van een opleiding de propedeutische fase zijn.

Naast deze adviesplicht hebben de instellingen de bevoegdheid – en dus geen plicht – om aan het studieadvies een afwijzing te verbinden. Dit is het bindend studieadvies (BSA). Een afwijzing betekent dat de student de opleiding niet kan vervolgen. Als een instelling gebruik maakt van deze bevoegdheid om een student af te wijzen, dan moet zij dit altijd doen tegelijk met het studieadvies. Het CBHO heeft een aantal uitspraken gedaan over het moment waarop een bindend studieadvies kan worden afgegeven.² Het betrof studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief studieadvies kregen, omdat zij aan de door de instelling vastgestelde norm voldeden. Zij konden de opleiding vervolgen, maar aan het eind van het tweede studiejaar kregen de studenten alsnog een afwijzing,

¹ Hoger Onderwijs Persbureau Nieuwsbrief, Maandag 20 juni 2016

² www.cbho.nl: 2014/022, 2015/003, 2015/269, 2015/288, 2015/298

omdat de instellingen de regel hadden dat in het tweede studiejaar de propedeuse met succes moet worden afgerond. Het CBHO oordeelde dat deze toepassing van het BSA in strijd is met de wet. Dit is niet anders als het eerste studieadvies een 'voorwaardelijk of aangehouden studieadvies' wordt genoemd. Er kan maar éénmaal een studieadvies worden uitgebracht, waaraan een afwijzing kan worden verbonden. Het is in strijd met de wet als aan een tweede studieadvies een afwijzing wordt verbonden, behoudens gevallen waarin bijzondere omstandigheden een rol spelen.

Het voorgaande betreft de hoofdregel. De wet biedt de mogelijkheid om het studieadvies op een later tijdstip dan aan het eind van het eerste studiejaar te verstrekken. Dat kan zolang het eerste studiejaar c.q. de propedeutische fase nog niet met succes is afgerond en alleen in de volgende gevallen:

- Persoonlijke omstandigheden

Een instelling kan alleen een afwijzing geven als rekening is gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de student. Het gaat om persoonlijke omstandigheden die worden genoemd in het Uitvoeringsbesluit WHW 2008. Als in verband met persoonlijke omstandigheden die in het eerste studiejaar zijn opgetreden geen oordeel kan worden gegeven over de ongeschiktheid van de student, dan kan dat oordeel tot een later moment worden uitgesteld. De instelling kan voor de betreffende studenten een aangepaste norm hanteren of nadere voorwaarden stellen.

- Deeltijdstudenten

Een instelling kan de jaarlijkse studielast van deeltijdopleidingen vaststellen op minder dan 60 studiepunten. In verband daarmee kan de instelling ook besluiten om op een later moment dan aan het eind van het eerste studiejaar een (bindend) studieadvies te geven.

- Latere instromers

Instellingen kunnen studenten na de start van een studiejaar toelaten. Tussentijdse instroom kan als consequentie hebben dat de studienorm niet voor de start van het tweede studiejaar kan worden behaald. In verband daarmee kan de instelling besluiten aan die categorie studenten op een later tijdstip dan aan het eind van het eerste studiejaar een (bindend) studieadvies te geven.

In de beschreven gevallen dat een oordeel over de ongeschiktheid van de student kan worden uitgesteld, kunnen bij de latere beoordeling van de student alle tot dan door hem behaalde resultaten worden betrokken. Dat kunnen studieresultaten uit het tweede studiejaar zijn.

Uit het bovenstaande en gelet op de overige wettelijke waarborgen vloeien de volgende aandachtspunten voort voor de omgang met het BSA binnen instellingen:

- Opleidingen mogen aan iedere student maximaal één maal een bindend studieadvies geven.
- Instellingen mogen het bindend studieadvies niet uitstellen door aan het einde van het eerste jaar 'voorwaardelijke' adviezen et cetera te geven.
- Instellingen mogen naast de in de WHW toegestane voorwaarden die zij stellen aan studenten voor het BSA in het eerste jaar geen aanvullende eisen stellen aan studenten die uitstrekken in het tweede jaar van inschrijving. Zo kan er geen combinatie worden gemaakt van een minimaal aantal

studiepunten te behalen in het eerste jaar, plus de eis dat de volledige propedeuse in het tweede jaar wordt afgerond.

Onze referentie
1051711

- Voor studenten met bijzondere persoonlijke omstandigheden, deeltijd studenten en studenten die later in het studiejaar zijn ingestroomd zijn er uitzonderingen op bovenstaande voorwaarden, zoals hierboven beschreven. Ook in deze gevallen mag aan studenten altijd maximaal één keer een bindend studieadvies worden gegeven in de propedeutische fase.
- Wanneer een instelling ervoor kiest studenten een bindend studieadvies te geven, is de instelling verplicht voorafgaand aan een afwijzing een waarschuwing te geven, waarbij de student een redelijke termijn wordt gesteld om zijn studieresultaten te verbeteren en om de student de gelegenheid te bieden te worden gehoord.
- De eisen waaraan studenten moeten voldoen, dienen vooraf kenbaar te worden gemaakt en neergelegd in de onderwijs- en examenregeling.
- Studenten worden in alle gevallen in de gelegenheid gesteld om beroep in te stellen bij het College van Beroep voor de Examens tegen een bindend negatief studieadvies. Instellingen moeten studenten bij een bindend negatief studieadvies actief informeren over de beroepsprocedure.

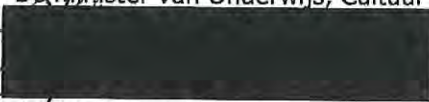
Ik zal alle instellingen individueel informeren over de juiste toepassing van het BSA en roep hen op om de eigen regelingen te controleren en waar nodig aan te passen. In de Wet versterking bestuurskracht heb ik opgenomen dat vanaf september volgend jaar de opleidingscommissie adviesrecht krijgt over het BSA. Ik vertrouw erop dat instellingen vooruitlopend hierop ook nu al hun medezeggenschap zoveel mogelijk betrekken bij het opstellen van de BSA-regeling. Daarnaast heb ik deze kwestie onder de aandacht gebracht bij de Vereniging Hogescholen (VH) en de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU).

Ten slotte wil ik erop wijzen dat de uitspraken van het CBHO voor instellingen bindend zijn. Dat wil zeggen dat instellingen die regels hanteren waarvan het CBHO in het geval van individuele studenten (van de eigen of een andere instelling voor hoger onderwijs) heeft geoordeeld dat die in strijd zijn met de wet, die niet meer jegens studenten mogen hanteren. Vervolgens zullen instellingen hun regels in lijn met de uitspraken van het CBHO moeten aanpassen.

Ik wil er duidelijk over zijn dat studenten onder geen beding de dupe mogen worden van regelingen binnen de instelling die niet conform de wet zijn vormgegeven. Instellingen moeten, ook wanneer de BSA-regeling in de instelling nog aangepast moet worden aan de eisen van de wet, conform de wet handelen richting studenten.

Ik vertrouw erop dat onduidelijkheden over het BSA hiermee zijn opgelost en dat de toepassing van het BSA voor zowel instellingen als studenten helder is.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Aan het Presidium van de Universiteitsraad,
t.a.v. [REDACTED]
Kamer ET-38
Woudestein

Executive Board

Visiting address Burg. Oudlaan 50
Postal address P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
Telephone 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 90 02
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Our registration
IDO/PM/259.620

Your registration

Date
14 November 2013

Subject
Eindrapportage uitgebreide pilot Nominaal is Normaal aan de EUR

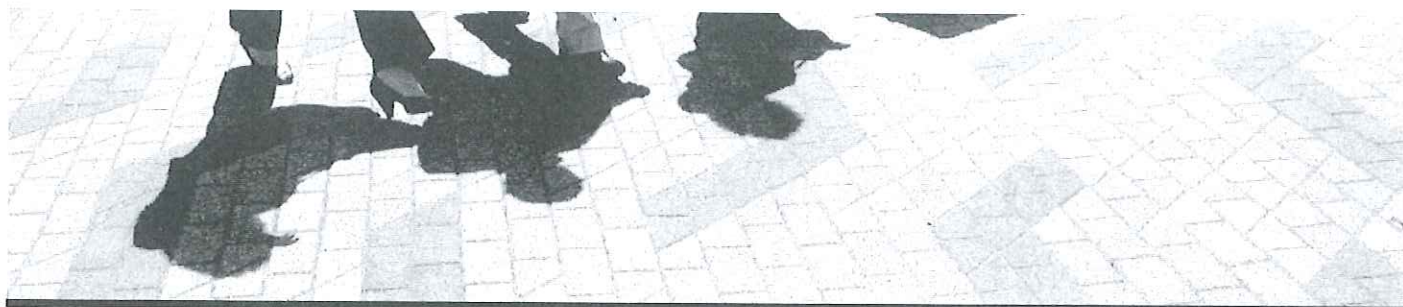
Hierbij ontvangt u de eindrapportage van de uitgebreide pilot Nominaal is Normaal aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Wij zien uit naar de overlegvergadering op 3 december 2013 waar het rapport besproken zal worden.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

[REDACTED]
i.o. mr. P.F.M. van der Meer Mohr
Voorzitter
[REDACTED]

Bijlage: eindrapportage Nominaal is Normaal

Risbo

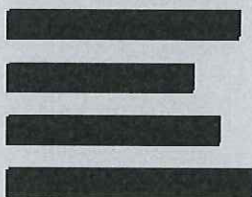
Research-Training-Consultancy

RAPPORT

Uitgebreide Pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

**Eerste (mogelijke) effecten op instroom en
BSA-rendement**

In samenwerking met de EUR-werkgroep N=N

November 2013

**Uitgebreide pilot "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus
Universiteit Rotterdam: Eerste (mogelijke) effecten op instroom en
BSA-rendement.**

i.s.m. Werkgroep N=N
Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

November 2013

Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Samenvatting	5
Summary	11
Hoofdstuk 1 Inleiding	15
Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten	19
2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen	20
2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N	22
2.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op de instroom EUR	26
Hoofdstuk 3 N=N en het BSA-rendement	29
3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N	30
3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau	32
3.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op het BSA-rendement	37
Hoofdstuk 4 Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA	39
4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen	39
4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen	41
4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen	42
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	45
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	46
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	47

Bijlage 4	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	48
Bijlage 5	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	49
Bijlage 6	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	50
Bijlage 7	Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst	51

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed wordt daarvoor de combinatie van de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

De precieze uitwerking van deze maatregelen is een facultaire aangelegenheid. In bijlage 1 tot en met 6 staat een overzicht hoe de verschillende faculteiten van de EUR de N=N regeling hebben uitgewerkt.

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar de (mogelijke) invloed van de invoering van de N=N regeling op de instroom van bachelor-studenten en het BSA-rendement, zowel voor de EUR-studentenpopulatie als geheel als voor verschillende subgroepen binnen deze populatie (met de nadruk op de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst). Het doel van de analyses op het niveau van subgroepen is om na te gaan in hoeverre deze groepen in gelijke mate (mogelijk) profijt hebben van de invoering van de N=N regeling.

Naast deze analyses is onderzocht of en zo ja, in hoeverre studenten die aan het eind van het eerste bachelorjaar geen positief BSA behalen vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste jaar.

De belangrijkste observaties die uit de uitgevoerde analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de (mogelijke) invloed op instroom

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten).
Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten. Ten opzichte van 2011 is het aantal en aandeel niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in 2012 gedaald. Dit is terug te zien bij de EUR-opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Dit zijn Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration.
Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel¹ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het

¹ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de invoering van de regeling N=N zeer waarschijnlijk geen negatieve (en wellicht zelfs een licht positieve) invloed heeft gehad op de totale instroom van studenten. Wel is het aantal en aandeel studenten met een niet-westerse allochtone achtergrond met een Nederlandse vooropleiding in 2012 lager dan in voorgaande jaren.

N=N en de (mogelijke) invloed op het BSA-rendement

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.
- Tussen opleidingen zijn wel verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten

2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen (die in het academische jaar 2012-2013 Probleem Gestuurd Leren hebben ingevoerd) en voor enkele kleinere opleidingen buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media². Opvallend is dat de stijging in het rendementspercentage bij al deze opleidingen sterker is voor niet-westerse allochtone dan voor autochtone studenten. Het BSA-rendement van niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding ligt bij grote opleidingen met een kleinschalige opzet (Probleem Gestuurd Leren bij Rechtsgeleerdheid en Probleem Gestuurd Onderwijs bij Psychologie) hoger dan bij grote opleidingen, waarin de studenten in beperkte mate onderwijs in kleinere groepen krijgen zoals bij Economie en Bedrijfseconomie en Bedrijfskunde).

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog iets hoger komen te liggen, omdat nog een klein percentage van de groep zonder positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen de doorstroom van studenten sterk verbeterd is na invoering van N=N. Dit geldt vooral voor een aantal kleine opleidingen als voor grote opleidingen waar sprake is van kleinschalig onderwijs. Een aantal grootschalige opleidingen waar minder sprake is van kleinschalig onderwijs blijft wat achter wanneer gekeken wordt naar de rendementscijfers.

Vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA hebben gehaald aan het eind van het eerste jaar

- Uit de uitgevoerde analyses blijkt dat de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- Uit de analyses van de resultaten van cohort 2012 blijkt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen aan tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans

² Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar te behalen. Deze kans is maar 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages tussen de EUR-opleidingen waargenomen. Er zijn ook geen grote verschillen in bovengenoemde percentages waargenomen tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en hun etnische herkomst.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat het succes of falen van studenten in bachelor 1 al vroegtijdig in het eerste studiejaar voorspeld kan worden.

Summary

Introduction

In the academic year 2010-2011, the Faculty of Social Sciences (FSW; in Dutch: Faculteit der Sociale Wetenschappen) of Erasmus University Rotterdam (EUR) implemented the pilot program "Nominal is Normal (N=N)". Based upon the positive results stemming from this pilot, FSW decided to definitively implement N=N in the academic year 2011-2012. Moreover, Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), and Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) decided to initiate pilot programs with the N=N-regulation in their faculties.

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program, so that they can begin the second year without any study delay. The following university-wide measures have been proposed:

- Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one;
- Introduction of an active curriculum methodology;
- Limitation of the number of allowed re-examinations;
- Introduction of compensation of examination grades.

Since the specific form of N=N is a faculty decision, overviews of the N=N regulations are contained in the attachments 1-6 for each of the programs from the participating faculties (text in Dutch).

Risbo, in cooperation with the workgroup N=N, has researched the possible influences that the introduction of the regulation N=N has had on the enrollment of bachelor students and the (expected) year-one yield in terms of the percentage of students who earn 60 ECTS within one year after starting the program. The analyses will explore the total EUR population as well as specific subgroups with an emphasis on ethnicity. The aim of exploring specific subgroups is to investigate potential differences in how N=N affects these groups.

Additionally, it was examined whether students' participation and performance in the first set of exams could be used as a predictive indicator for earning the minimum credit requirement of 60 ECTS in year one.

The most important results stemming from this report are as follows:

N=N and (possible) effect on enrollment

- The total enrollment for the programs that participated in this extensive pilot with the N=N-regulation for academic year 2012 has increased with 72 students (2%) in comparison with academic year 2011. There has been an increase in the amount of majority students. The number of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012 in comparison with 2011. The latter is true for programs with the largest amount of enrolled non-western minority students with a Dutch previous education certificate (Economie & Bedrijfseconomie, Rechtsgeleerdheid, Psychologie en Bedrijfskunde).

- In 2012, the enrollment of the following programs has increased in comparison with 2011: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid and International Business Administration.

In the following programs the enrollement has decreased: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) and Bedrijfskunde.

- The 2012 national market share for the majority of the EUR-programs has increased in comparison with 2011. This includes: all programs from ESE, Algemene Cultuurwetenschappen and International Bachelor Communication and Media from ESHCC, all programs from ESL, Psychologie and Pedagogische Wetenschappen from FSW, and all programs from RSM.

There are four programs whose national market share is lower than in the previous year (2011). This includes: Geschiedenis from ESHCC, Bestuurskunde and Sociologie from FSW and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG.

Based on the above information, it appears that the implementation of N=N probably has had no negative (and perhaps even a slightly positive) effect on student enrollment. Compared to 2011, the amount of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012.

N=N and year-one yield

- After implementing N=N, the one year yields (EUR-wide; exclusive FSW; percentage of students who earned a positive Binding Study Advice (BSA); i.e. earned all 60 ECTS belonging to the first-year curriculum) are at approximately the same level as the historic pre-N=N two-year yields. This means that the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program is increased while not increasing the percentage of students who need to depart the program.
- There are however, differences when investigating N=N and year-one yield in specific programs. The following programs after implementing N=N have the same or higher year-one yields in comparison to the historic year-two yields (2009-2011): Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
For the programs Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM), and International Business Administration (RSM), the year-one yield for the first cohort of N=N is lower than the average historic year-two yield. However, the year-one yield for N=N is higher than that of the historic year-one yields pre-N=N.
- For a number of programs the year-one yield has increased for both ethnic minority and majority students with a Dutch previous education certificate. This includes all programs of Erasmus School of Law (this faculty introduced Problem Based Learning in all its programs in the academic year 2012-13) and some small programs outside ESL such as Fiscale Economie and International Bachelor Communication & Media. For all these programs the year-one yield has increased to a greater extent for ethnic minority students compared to majority students. For large programs with a small-scaled educational design (Problem Based Learning) the year-one yield for ethnic minority students is higher compared to large programs with limited small-scaled education.

It should be noted that the year-one yield of cohort 2012 can still become higher due to the fact that some students without a positive BSA are allowed to continue their studies based on 'personal circumstances'.

In general, it can be concluded that the progression of students has been improved after the implementation of N=N. This is especially true for large programs with a small-scaled educational design. In a number of large

programs with limited small-scaled education the year-one yield for N=N is lower than the average historic year-two yield.

Early Identification of students who did not earn a year-one certificate based upon participation and performance in the first set of examinations (first offering not including re-examinations)

- Students' participation and academic performance in the first set of examinations is a strong predictor of students' earning a year-one certificate.
- Students who do not participate in the first set of examinations have a 86% chance of not earning a year-one certificate. Those students who do participate in at least one of the examinations but are successful in less than half of those examinations have a 87% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass at least half of the first set of examinations, but do not pass all, have a 48% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass all the first set of examinations have a 10% chance of not earning a year-one certificate.
- There are no large differences found among the different EUR programs in abovementioned percentages.
- Additionally, there are no large differences in the percentages found among the subgroups of students in relation to the combination of their ethnicity together with the country where they earned their previous education certificate.

Based on these findings it may be concluded that student success or failure in the first bachelor year can be predicted at an early stage in the first year.

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van de pilot³ heeft FSW besloten om in het academisch jaar 2012-2013 door te gaan met de uitvoering van de regeling. Daarnaast hebben ook de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed zijn daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

³ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N⁴ onderzoek uit naar effecten van de N=N regeling. In deze eindrapportage wordt voor zowel het EUR-brede als het opleidingsniveau (waar de N=N regeling is ingevoerd) beschreven wat de (mogelijke) invloed van N=N is op:

- De (kwantitatieve) instroom van studenten (hoofdstuk 2).
- Het BSA-rendement (hoofdstuk 3).

Naast de (mogelijke) effecten die geldig zijn voor de totale groep studenten wordt in deze hoofdstukken ook beschreven welke effecten de N=N regeling (mogelijk) heeft op de instroom en het BSA-rendement van subgroepen studenten, met de nadruk op de groep studenten van niet-westerse herkomst⁵. Het doel van de analyses op het niveau van de subgroepen is na te gaan in hoeverre specifieke groepen in gelijke mate (mogelijk) profiteren van de invoering van de N=N regeling. In de analyses ligt de nadruk op niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. De belangrijkste reden hiervoor is dat het Ministerie OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen.

Naast de mogelijke invloed van de invoering van N=N op de instroom en het BSA-rendement wordt in hoofdstuk 4 van deze rapportage beschreven of en zo ja in welke mate studenten die geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste bachelorjaar (achteraf zouden) kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste studiejaar.

De data die voor de analyses van dit onderzoek zijn gebruikt zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

- Erasmus Inschrijfsysteem (EIS). Hiermee zijn de instroomaantallen per EUR-opleiding per cohort vastgesteld over de periode 2006-2012. Het gaat om alle voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding en die geen schakelstudent zijn. De EIS-

⁴ De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Drs. Ronald van den Bos (ABD/IDO), Dr. Lyanda Vermeulen (ABD/IDO & FSW), Drs. Wouter van den Brink (ESE), Dr. Ad Scheepers (RSM), Dr. Walter van den Broek (Erasmus MC), Drs. Liesbeth Oosterlaan-Zagers (ESL), Drs. Sonja Braber (ESHCC), Dr. Han van Ruler (FW), Dr. Patrick Delaere (FW), Dr. Gerard Baars (Risbo), Drs. Astrid Buysse (iBMG) en Mark Adriaans MSc (FSW).

⁵ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

gegevens zijn op studentnummer geleverd door SSC-OOS van de EUR. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012. Deze gegevens zijn eind 2012 verzameld.

- Landelijk 1CijferHO-bestand 2012. Deze gegevens zijn gebruikt voor de benchmarkanalyse van de instroom van de EUR-opleidingen. In deze analyse is het landelijke marktaandeel van de EUR-opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling bepaald en vergeleken met het marktaandeel van concurrerende opleidingen in het land.
- BSA-gegevens van N=N-opleidingen. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 (% studenten met een positief BSA na één jaar en twee jaar studie). De BSA-gegevens zijn door de faculteiten op student-niveau op de volgende momenten aangeleverd: de gegevens van de cohorten 2009 en 2010 zijn in januari 2013 aangeleverd, die van de cohorten 2011 en 2012 in september/oktober 2013.
- De behaalde studieresultaten van studenten in de periode van september 2012 tot 15 januari 2013. Deze gegevens zijn door de faculteiten in januari 2013 op student-niveau aangeleverd (bron veelal OSIRIS). Het gaat om de behaalde resultaten op de theoretische vakken (blokken, vakken, cursussen). De behaalde prestaties op de practica zijn buiten beschouwing gelaten.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Met dit bestand zijn de etnische herkomst, het geslacht en de vooropleidinggegevens van studenten achterhaald. Deze gegevens zijn aan de instroomgegevens (uit EIS), studievoortgangsgegevens (veelal uit OSIRIS) en rendementsgegevens (door de faculteiten op studentnummer aangeleverd) gekoppeld⁶.

⁶ Bij de koppeling van gegevens is de anonimiteit van de studenten gewaarborgd. Er zijn alleen analyses op groepsniveau uitgevoerd. Er is geen enkele analyse op individueel studentniveau uitgevoerd.

Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten

In dit hoofdstuk staat de (mogelijke) invloed van de N=N regeling op de instroom van studenten centraal.

In paragraaf 2.1 wordt voor alle EUR-opleidingen die meedoen aan de uitgebreide N=N-regeling samen de instroom⁷ van studenten in 2012 vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 verschilde van die in vorige jaren. Voor deze analyse zijn data van ErasmusInschrijfSysteem (EIS) van de EUR gebruikt.

Bij de instroomanalyse is een onderscheid gemaakt naar de instroom van subgroepen studenten. De subgroepen zijn geformeerd op basis van etnische herkomst⁸ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland). Bij de etnische herkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen autochtone studenten, niet-westerse allochtone studenten en westers allochtone studenten. De achtergrondkenmerken van studenten zijn verkregen van het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Opgemerkt moet worden dat niet van alle studenten de hierboven genoemde achtergrondkenmerken in het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013 staan.

In paragraaf 2.2 wordt de instroom van elke EUR-opleiding afzonderlijk in historisch perspectief geplaatst. Hiervoor zijn de instroomdata uit EIS (van de EUR) gebruikt. Daarnaast is per opleiding het landelijke instroommarktaandeel⁹ van de EUR-opleidingen (met de N=N-regeling) in 2012 vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren¹⁰. Deze benchmarkanalyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij deze opleidingen specifiek was voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien was bij dezelfde opleidingen

⁷ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij een bachelor-opleiding, teldatum 1 oktober 2012. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS).

⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

⁹ Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

¹⁰ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2012. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen in de analyses, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten (schakelstudenten zijn niet op een andere manier uit het landelijke bestand 1cho2012 te halen). Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn wel meegenomen in de benchmark.

bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR-opleiding in 2012 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR-opleiding ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen). Voor het maken van de benchmark is het landelijke bestand 1cho2012 gebruikt. De instroom-benchmark is gemaakt op basis van croho-code (landelijke opleidingscodes), waarbij de EUR-opleidingen zijn vergeleken met opleidingen op andere universiteiten met dezelfde croho-code. Bij een aantal EUR-opleidingen is op verzoek van de faculteiten/opleidingen zelf in de benchmark ook een aantal andere opleidingen toegevoegd die niet onder dezelfde croho staan (zie paragraaf 2.2). Het betreft hier opleidingen die inhoudelijk verwant zijn aan de betreffende EUR-opleiding.

2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen

Tabel 2.1 toont de instroomontwikkelingen in de periode 2009-2012 voor de EUR-opleidingen samen, exclusief Erasmus MC en de Faculteit Wijsbegeerte, omdat deze faculteiten niet participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling, waarbij tevens een onderscheid is gemaakt naar etnische herkomstgroepen.

Tabel 2.1 Instroomaantallen EUR-breed (alleen N=N opleidingen) en samenstelling studentenpopulatie naar etnische herkomst (aantallen en percentages)

		Cohort							
		2009		2010		2011 ¹¹		2012 ¹²	
		N	%	N	%	N	%	N	%
EUR-breed (N=N, exclusief FSW)	Totaal N=N-opleidingen	3781	100	3836	100	3735	100	3807	100
	Totaal N=N-opleidingen excl FSW	3233	100	3226	100	3155	100	3293	100
	Autocht. NL vooropl.	1910	59	1846	57	1791	57	1863	57
	NW- allocht. NL vooropl.	717	22	732	23	691	22	598	18
	W- allocht. NL vooropl.	215	7	248	8	225	7	231	7
	Autocht. buitenl. vooropl.	39	1	33	1	27	1	37	1
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	127	4	129	4	109	3	105	3
	W- allocht. buitenl. vooropl.	204	6	214	7	186	6	184	6
	Ontbrekende achtergrondgegevens	21	1	24	1	126	4	275	8
FSW	Totaal FSW	548	100	610	100	580	100	514	100
	Autocht. NL vooropl.	320	58	375	61	342	59	317	62
	NW- allocht. NL vooropl.	167	30	185	30	178	31	139	27
	W- allocht. NL vooropl.	47	9	38	6	44	8	40	8
	Autocht. buitenl. vooropl.	3	1	1	0	2	0	2	0
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	7	1	7	1	9	2	6	1
	W- allocht. buitenl. vooropl.	1	0	1	0	4	1	6	1
	Ontbrekende achtergrondgegevens	3	1	3	0	1	0	4	1

De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 is ten opzichte van 2011 toegenomen met 72 studenten (+2%). Daarmee is er een herstel gekomen van de instroomdaling van bijna 100 studenten die zich tussen 2010 en 2011 heeft voorgedaan (van 3836 naar 3735 studenten). Dit herstel is vooral veroorzaakt door een toename van het aantal inschrijvingen van autochtone studenten op opleidingen die in 2012 zijn begonnen met de N=N regeling.

In 2012 is het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding voor de opleidingen (exclusief FSW) die werken met de N=N-regeling gedaald van rond de 700 studenten in de periode 2009-2011 naar minder dan 600 studenten in 2012. Dit betekent een afname van 13 tot 18 procent voor cohort 2012 vergeleken met de periode 2009-2011.

Voor de FSW-opleidingen samen is vanaf cohort 2011 (het cohort waarin de N=N regeling is ingevoerd) het aantal studenten afgenomen. Het betreft zowel een afname van studenten met een autochtone afkomst (met een Nederlandse vooropleiding) als een afname van studenten van een niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding.

¹¹ Eerste N=N cohort voor FSW.

¹² Eerste N=N cohort voor ESE, ESHCC, ESL, FSW, IBMG en RSM.

2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N

In deze paragraaf staat de instroom op het opleidingsniveau centraal. Eerst worden uitkomsten besproken met betrekking tot instroom in algemene zin en als (markt)aandeel van de landelijke instroom. Vervolgens komt de instroom van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding aan de orde.

In tabel 2.2 staan de instroomaantallen voor de periode 2006-2012 van alle EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De instroomgetallen zijn verkregen via ErasmusInschrijfSysteem. Daarnaast wordt in deze tabel aangegeven aan hoeveel universiteiten (inclusief de EUR) een (verwante) opleiding wordt aangeboden en wat het aandeel van de EUR is in de landelijke instroom.

In 2012 zijn de N=N opleidingen met de grootste instroom Bedrijfskunde (707 studenten), Economie & Bedrijfseconomie (534 studenten), Rechtsgeleerheid (499 studenten, inclusief mr.drs. studenten), International Business Administration (437 studenten), Psychologie (255 studenten) en International Bachelor Economics & Business Economics (205 studenten) .

Tabel 2.2 EUR-opleidingen naar instroomaantallen, landelijk aantal aanbieders en landelijk aandeel EUR (cohorten 2006-2012)

Faculteit	Opleiding		Cohort						
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ESE	Econometrie en Operationele Research	EUR-instroomaantal	83	107	138	112	144	157	173
		Aantal aanbieders	4	4	4	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	31%	33%	36%	24%	26%	26%	30%
	Int. Ba. Econometrics and Operations Research*	EUR-instroomaantal							39
	Economie & Bedrijfseconomie	EUR-instroomaantal	505	495	531	624	583	545	534
		Aantal aanbieders**	3	3	3	7	8	8	8
		Landelijk aandeel EUR	43%	38%	38%	25%	26%	25%	26%
	Int. Ba. Economics & Business Economics*	EUR-instroomaantal	154	109	136	117	151	143	205
	Fiscale Economie	EUR-instroomaantal	50	55	101	98	97	88	73
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	4
Landelijk aandeel EUR		24%	22%	33%	32%	29%	25%	26%	
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	EUR-instroomaantal	60	65	52	80	78	56	60
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	5
		Landelijk aandeel EUR	23%	22%	23%	26%	26%	27%	40%
	Geschiedenis	EUR-instroomaantal	79	91	100	97	129	91	55
		Aantal aanbieders	7	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	7%	8%	8%	8%	9%	7%	5%
	International Bachelor Communication and Media	EUR-instroomaantal				127	124	126	141
		Aantal aanbieders**	11	11	11	12	12	12	12
		Landelijk aandeel EUR	--	--	--	6%	6%	6%	9%
	ESL	Criminologie	EUR-instroomaantal	104	106	94	113	109	107
Aantal aanbieders			3	3	3	3	3	3	3
Landelijk aandeel EUR			35%	31%	31%	30%	25%	27%	33%
Fiscaal Recht		EUR-instroomaantal	92	114	66	96	109	112	118
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	27%	27%	15%	20%	22%	20%	24%
Rechtsgeleerdheid		EUR-instroomaantal	563	630	471	450	482	456	499
		Aantal aanbieders	9	9	9	9	9	9	9
		Landelijk aandeel EUR	13%	13%	10%	9%	10%	9%	12%
FSW		Bestuurskunde	EUR-instroomaantal	135	139	135	180	179	126
	Aantal aanbieders**		7	7	7	7	7	7	7
	Landelijk aandeel EUR		21%	16%	15%	20%	18%	14%	13%
	Pedagogische Wetenschappen	EUR-instroomaantal						103	90
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	7	7
		Landelijk aandeel EUR	--	--	--	--	--	6%	7%
	Psychologie	EUR-instroomaantal	253	240	253	278	297	278	255
		Aantal aanbieders	10	10	10	10	10	10	10
		Landelijk aandeel EUR	7%	6%	5%	6%	6%	5%	6%
	Sociologie	EUR-instroomaantal	68	79	80	90	134	73	60
Aantal aanbieders		6	7	7	7	7	7	7	
Landelijk aandeel EUR		16%	16%	15%	17%	20%	15%	13%	
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	EUR-instroomaantal	99	153	151	162	150	142	134
		Aantal aanbieders	1	1	2	4	4	4	4
		Landelijk aandeel EUR	100%	100%	51%	26%	23%	21%	20%
RSM	Bedrijfskunde	EUR-instroomaantal	767	811	906	813	740	739	707
		Aantal aanbieders**	3	3	3	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	50%	47%	53%	28%	25%	25%	32%
	International Business Administration	EUR-instroomaantal	307	343	317	344	330	393	437
		Aantal aanbieders**	7	7	7	15	16	16	17
		Landelijk aandeel EUR	14%	12%	11%	6%	6%	6%	7%

*In het 1cijferHO-bestand worden geen aparte croho-codes gehanteerd voor de Nederlands- en Engelstalige variant van de opleidingen Econometrie & Operationele Research en Economie & Bedrijfseconomie.

**Op verzoek van deze opleidingen zijn voor de benchmark ook opleidingen buiten de eigen croho (opleidingscode) meegeteld. Het aantal opleidingen buiten de eigen croho is bij Economie en Bedrijfseconomie 1 (Universiteit van Amsterdam, croho 50905), bij International Bachelor Communication and Media 11 (Universiteit Utrecht, croho 50001; Universiteit van Amsterdam, croho 50906; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56615; Universiteit Twente, croho 56615; Universiteit van Amsterdam, croho 56615; Vrije Universiteit, croho 56615; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56826; Rijksuniversiteit Groningen, croho 56826; Tilburg University, croho 56826; Universiteit Utrecht, croho 56826; Vrije Universiteit, croho 56826), bij Bestuurskunde 2 (Universiteit Utrecht, croho 50007; Vrije Universiteit, croho 50007), bij Bedrijfskunde 1 (Wageningen Universiteit, croho 56836) en bij International Business Administration 15 (Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50950; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50950; Tilburg University, croho 50950; Universiteit Maastricht, croho 50950; Universiteit Utrecht, croho 50950; Vrije Universiteit, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50019; Tilburg University, croho 50019; Universiteit Maastricht, croho 50019; Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50645; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50645; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50645; Universiteit Twente, croho 50645; Vrije Universiteit, croho 50645).

In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research (+10%), International Bachelor Economics & Business Economics (+43%), Algemene Cultuurwetenschappen (+7%), International Bachelor Communication and Media (+12%), Criminologie (+10%), Fiscaal Recht (+5%), Rechtsgeleerdheid (+9%), International Business Administration (+11%).

Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald in vergelijking met 2011: Economie & Bedrijfseconomie (-2%), Fiscale Economie (-17%), Geschiedenis (-40%), Bestuurskunde (-13%), Pedagogische Wetenschappen (-13%), Psychologie (-8%), Sociologie (-18%), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (-6%) en Bedrijfskunde (-4%).

Het landelijk marktaandeel¹³ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot is in vergelijking met vorig jaar (2011) toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

In tabel 2.3 staat een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar faculteit.

¹³ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten). Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Tabel 2.3 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

Faculteit	Opleiding	Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁴		2012 (N=N cohort)	
		n	% van totale instroom	N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
ESE	Econometrie en Operationele Research	25	22	36	25	38	24	38	22
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	3
	Economie & Bedrijfseconomie	136	22	146	25	121	22	95	18
	International Bachelor Economics & Business Economics	9	8	15	10	10	7	16	8
	Fiscale Economie	33	34	37	38	26	30	28	38
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	10	13	13	17	8	14	12	20
	Geschiedenis	19	20	8	6	10	11	4	7
	International Bachelor Communication and Media	26	20	23	19	22	17	15	11
ESL	Criminologie	20	18	23	21	24	22	20	17
	Fiscaal Recht	55	57	58	53	53	47	51	43
	Rechtsgeleerdheid	140	31	161	33	162	36	157	31
FSW	Bestuurskunde	66	37	71	40	43	34	27	25
	Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	39	30	33
	Psychologie	79	28	70	24	75	27	64	25
	Sociologie	22	24	44	33	20	27	18	30
IBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25	41	27	38	27	27	20
RSM	Bedrijfskunde	174	21	139	19	139	19	104	15
	International Business Administration	29	8	32	10	40	10	30	7
EUR totaal		884	23	917	24	869	23	737	19

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011.

Een aantal opleidingen heeft een (relatief) klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, maar een substantieel aandeel van deze groep studenten in de instroompopulatie. Het betreft de opleidingen Fiscaal Recht, Fiscale Economie, Pedagogische Wetenschappen, Rechtsgeleerdheid en Sociologie.

¹⁴ Eerste N=N cohort voor FSW-opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie).

2.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op de instroom EUR

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op de instroom van studenten op een rij:

- De totale instroom van de N=N-opleidingen is in 2012 (3807 studenten) ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten). Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten.
Het aantal en aandeel niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is van 2011 naar 2012 gedaald, hetgeen ook terug is te zien bij opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Dit zijn Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration.
Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel¹⁵ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in vergelijking met vorig jaar toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

¹⁵ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de invoering van de regeling N=N zeer waarschijnlijk geen negatieve (en wellicht zelfs een licht positieve) invloed heeft gehad op de totale instroom van studenten. Wel is het aantal en aandeel studenten met een niet-westerse allochtone achtergrond met een Nederlandse vooropleiding in 2012 lager dan in voorgaande jaren.

Hoofdstuk 3 N=N en het BSA-rendement

Voor het analyseren van de (mogelijke) invloed van N=N op het BSA-rendement bij de opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N zijn de volgende BSA-rendementen vastgesteld en analyses uitgevoerd:

- Voor de EUR als geheel en per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2011 in kaart gebracht¹⁶. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar¹⁷. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in de volgende groepen studenten:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS);In het definitieve BSA-rendement na twee jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald, en welke studenten dit niet hebben gehaald.
- Voor de EUR als geheel en per EUR-opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 (eerste N=N-cohort met uitzondering van de Faculteit Sociale Wetenschappen die bij het cohort 2011 al een pilot met de regeling N=N heeft uitgevoerd) bepaald. Voor cohort 2012 is een onderscheid gemaakt in de volgende subgroepen.
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS).
- Voor de EUR als geheel en per opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 vergeleken met het rendement van de voorgaande cohorten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het BSA-rendement bij de cohorten 2009-2011

¹⁶ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2009, 2010, 2011 van de faculteiten / opleidingen gebruikt. Risbo heeft een format aangeleverd voor het aanleveren van de gegevens (per cohort een lijst met studentnummers op basis van de 1 oktober telling uit EIS). In januari 2012 hebben de faculteiten de BSA-gegevens over 2009, 2010 en 2011 (laatste cohort alleen BSA-gegevens na één jaar studie) aangeleverd. In september/oktober 2013 zijn de definitieve BSA-gegevens van cohort 2011 na twee jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook zijn in deze periode de BSA-gegevens van het cohort 2012 na één jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook hiervoor heeft Risbo van tevoren een format aangeleverd. Eventuele afwijkingen tussen de cohortlijsten en de 1 oktoberlijsten (EIS-lijst) zijn in bijlage 7 per opleiding aangegeven.

¹⁷ In de cohorten 2009 tot en met 2011 mochten studenten die na één jaar studie tussen 40 en 59 ECTS hadden behaald nog doorstuderen met een voorlopig positief BSA. Deze studenten moesten een jaar later wel alle 60 ECTS van het bachelor 1 programma behaald hebben. Bij FSW gold in cohort 2011 al de regeling N=N.

pas na twee jaar definitief was. Eén van de doelen van de invoering van de regeling N=N was om tenminste eenzelfde BSA-rendement te realiseren na één jaar als voorheen na twee jaar. Als dit zou worden bereikt betekent dit dat de doorstroom van studenten verbeterd is. Met betrekking tot het BSA-rendement worden in dit hoofdstuk de volgende vergelijkingen gemaakt:

- Vergelijking van het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft gehaald (60 ECTS) tussen cohort 2012 enerzijds en cohort 2009 tot en met 2011 anderzijds;
- Vergelijking van het percentage studenten van cohort 2009-2011 dat na twee studiejaar een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald met het percentage studenten van cohort 2012 dat dit na één jaar bereikte.
- Bovenstaande analyses zijn ook uitgevoerd voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van etnische herkomst¹⁸ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland).

In paragraaf 3.1 staan de BSA-rendementen van de EUR(-opleidingen) voor en na de invoering van N=N; in paragraaf 3.2 worden de rendementscijfers uitgesplitst naar subgroepen studenten op basis van de combinatie van etnische herkomst en het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten.

3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N

In Tabel 3.1 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 van alle opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De eerste kolom bevat de opleidingen, daarna volgen de kolommen met het BSA-rendement na één jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. In deze kolommen wordt het percentage studenten dat een positief BSA heeft gehaald afgezet tegen de instroom van het cohort¹⁹. De kolommen daarna bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. De laatste kolommen bevatten informatie over het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort. Hierbij moet worden opgemerkt dat bij de opleidingen van FSW N=N is ingevoerd bij het cohort 2011.

¹⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

¹⁹ Zie bijlage 7 voor afwijkingen tussen aantallen studenten op EIS lijst en aantallen studenten op cohortlijst.

Tabel 3.1 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed en N=N opleidingen, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Opleidingen	Cohort	Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²⁰ 2012 (N=N cohort)	
		2009		2010		2011		2009		2010		2011			
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		1105	29.7	1319	35.3	1670	46.3	2067	55.6	2225	59.4	2376	65.8	2242	60.8
EUR-breed (ex EMC, FW, FSW)		908	28.6	1096	35.0	1295	42.5	1762	55.5	1852	59.2	1992	65.4	1886	59.2
ESE															
Econometrie en Operationele Research		43	38.4	47	32.6	47	30.1	68	60.7	85	59.0	93	59.6	89	51.7
Int. Ba. Econometrics and Operations Research		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	24	61.5
Economie en Bedrijfseconomie		211	34.8	199	35.6	268	53.0	354	58.3	326	58.3	366	72.3	297	58.5
Int. Ba. Economics & Business Economics		53	46.9	71	48.3	70	51.1	83	73.5	105	71.4	104	75.9	140	72.2
Fiscale Economie		22	34.4	18	26.1	30	44.1	34	53.1	33	47.8	42	61.8	31	60.8
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen		40	46.0	31	37.8	33	56.9	59	67.8	57	69.5	42	72.4	50	82.0
Geschiedenis		21	20.6	39	29.3	45	47.4	51	50.0	80	60.2	58	61.1	34	59.6
International Bachelor Communication and Media		60	45.8	83	65.9	83	63.4	100	76.3	109	86.5	104	79.4	113	79.0
ESL															
Criminologie		35	31.0	59	54.1	51	47.7	64	56.6	76	69.7	73	68.2	92	78.0
Fiscaal Recht		11	11.5	40	36.7	51	45.5	38	39.6	60	55.0	70	62.5	74	62.7
Rechtsgeleerdheid		85	22.7	156	37.8	171	43.4	202	53.9	236	57.1	244	61.9	265	63.1
FSW															
Bestuurskunde		42	23.1	58	31.4	82	62.1*	93	51.1	107	57.8	86	65.2	71	67.0
Pedagogische Wetenschappen		--	--	--	--	60	65.2*	--	--	--	--	60	65.2	59	69.4
Psychologie		140	51.9	149	51.2	196	71.5*	174	64.3	200	68.8	201	73.4	186	72.7
Sociologie		15	16.0	16	11.8	37	55.2*	38	40.4	66	48.5	37	55.2	40	71.4
IBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)		26	16.0	44	29.3	50	35.2	81	50.0	86	57.3	76	53.5	113	79.0
RSM															
Bedrijfskunde		143	17.0	161	21.2	212	28.6	374	44.4	350	46.2	432	58.3	329	45.2
International Business Administration		158	42.9	148	44.7	184	46.2	254	69.0	249	75.2	288	72.4	280	63.5

Uit tabel 3.1 blijkt dat EUR-breed (exclusief FSW²¹) gemiddeld voor de cohorten 2009 tot en met 2011 35% van de studenten een positief BSA na één jaar studie behaalde. Na twee jaar studie was het gemiddelde BSA-rendement van deze cohorten 60%. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N haalde 59% een positief BSA na één jaar studie. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N blijken dus ongeveer net zo veel studenten een positief BSA na één jaar te halen als voorheen na twee jaar werd bereikt. Dit omdat zeer waarschijnlijk nog een deel van de studenten die vanwege

²⁰ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²¹ De opleidingen van FSW zijn niet meegenomen in de vergelijking, omdat FSW de regeling N=N al bij cohort 2011 heeft ingevoerd.

persoonlijke omstandigheden verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen.

Uit deze gegevens blijkt dat door de invoering van de regeling N=N de doorstroom van studenten is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.

Er zijn wel verschillen tussen opleidingen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde (of een hoger) BSA-rendement na één jaar behaald als gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL) en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij de volgende opleidingen ligt het BSA-rendement na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt: Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM). De rendementen van deze opleidingen komen zeer waarschijnlijk nog iets hoger te liggen, omdat een deel van de studenten die met "persoonlijke omstandigheden" nog verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen. De laatste vier opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar studie werd bereikt. Voor de FSW-opleidingen geldt dat deze voor het tweede opeenvolgende jaar werken met de regeling N=N. Vergeleken met het eerste N=N-cohort liggen de BSA-rendementen na één jaar van het tweede N=N-cohort bij alle vier de opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie) hoger.

3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau

In deze paragraaf staat de vergelijking van de BSA-rendementen tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten centraal. In de analyses ligt de nadruk op studenten met een Nederlandse vooropleiding²². De belangrijkste reden voor deze keuze is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse

²² Voor de volledigheid staan in de tabellen ook de BSA-rendementen van de studenten met een westerse allochtone achtergrond (en een Nederlandse vooropleiding) en studenten met een buitenlandse vooropleiding.

vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen. De hypothese was dat alle subgroepen studenten zouden profiteren van de invoering van de regeling N=N, dus ook studenten met een niet-westers allochtone achtergrond in combinatie met een Nederlandse vooropleiding.

In tabel 3.2 staan de BSA-rendementen na één en twee jaar studie voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

Tabel 3.2 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed (exclusief EMC, FW en FSW) en FSW naar vooropleiding, etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

			Pos BSA na 1 jaar								Pos BSA na 2 jaar								Pos BSA na 1 jaar ²³	
			2009		2010		2011				2009		2010		2011				2012 (N=N cohort)	
	Voorop- leiding	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%			n	%	n	%	n	%			n	%
EUR (excl EMC, FW en FSW)	Nederlands	Autocht.	600	32.5	703	39.7	806	47.4	1106	59.9	1130	63.8	1188	69.8	1116	62.4			1116	62.4
		NW-allocht.	125	17.8	174	24.1	218	32.3	305	43.3	342	47.4	383	56.7	294	50.3			294	50.3
		W-allocht.	46	21.6	70	29.0	93	42.9	105	49.3	129	53.5	133	61.3	121	55.8			121	55.8
	Buitenlands	Autocht.	13	37.1	7	21.2	6	24.0	23	65.7	15	45.5	16	64.0	24	66.7			24	66.7
		NW-allocht.	29	21.3	24	18.8	39	33.9	68	50.0	54	42.2	72	62.6	52	50.0			52	50.0
		W-allocht.	91	41.9	111	51.6	88	47.1	147	67.7	166	77.2	129	69.0	127	69.4			127	69.4
	Onbekend		4	18.2	7	33.3	45	36.3	8	36.4	16	76.2	71	57.3	152	56.1			152	56.1
FSW ²⁴	Nederlands	Autocht.	-	-	-	-	250	74.9	-	-	-	-	257	76.9	245	76.8			245	76.8
		NW-allocht.	-	-	-	-	94	56.3	-	-	-	-	96	57.5	72	57.1			72	57.1
		W-allocht.	-	-	-	-	25	56.8	-	-	-	-	25	56.8	30	73.2			30	73.2
	Buitenlands	Autocht.	-	-	-	-	2	100.0	-	-	-	-	2	100.0	1	50.0			1	50.0
		NW-allocht.	-	-	-	-	4	44.4	-	-	-	-	4	44.4	2	40.0			2	40.0
		W-allocht.	-	-	-	-	0	0.0	-	-	-	-	0	0.0	5	83.3			5	83.3
	Onbekend						0	0.0					0	0.0	1	25.0			1	25.0

Een vergelijking tussen het EUR-brede BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 en het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011 (exclusief Erasmus MC, Faculteit Wijsbegeerte en de Faculteit Sociale Wetenschappen) levert als uitkomst op dat de autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in het eerste N=N-cohort een bijna even hoog BSA-rendement (62.4%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (64.5%). Voor de niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding geldt dat zij in het eerste N=N-cohort een iets hoger BSA-rendement (50.3%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (49.1%). Het

²³ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²⁴ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

verschil in BSA-rendement tussen niet-westerse allochtone en autochtone studenten (beide groepen met een Nederlandse vooropleiding) is dus iets kleiner geworden. Bij FSW zijn de BSA-rendementen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding gestegen.

Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met het historische BSA-rendement na één jaar studie, dan blijkt het EUR-brede BSA-rendement van cohort 2012 veel hoger te liggen dan het rendement van de cohorten daarvoor. In vergelijking met cohort 2011 (het cohort met het hoogste BSA-rendement na 1 jaar in de pre-N=N periode) bedragen deze verschillen 15% punt voor autochtone studenten en 18% punt voor niet-westerse allochtone studenten. Het verschil in BSA-rendement tussen niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is dus iets kleiner geworden.

Bovenstaande bevindingen hebben betrekking op het EUR-brede niveau. Een meer gedifferentieerd (en genuanceerd) beeld wordt verkregen bij een analyse van ontwikkelingen op het niveau van opleidingen. Tabel 3.3. toont per opleiding de BSA-rendementen van autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Met deze gegevens kan voor iedere opleiding worden nagegaan welk (mogelijk) effect N=N heeft gehad op de BSA-rendementen van deze subgroepen.

Tabel 3.3 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar van studenten met een Nederlandse vooropleiding naar opleiding en etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁵	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ESE															
Econometrie en Operationele Research	Autocht.	34	44,7	35	41,7	30	31,3	54	71,1	56	66,7	62	64,6	67	56,8
	NW-allocht.	9	36,0	9	25,0	10	26,3	13	52,0	20	55,6	16	42,1	14	36,8
	W-allocht.	-	-	3	17,6	6	40,0	-	-	6	35,3	11	73,3	7	63,6
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	Autocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	88,9
	NW-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0
	W-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0
Economie en Bedrijfseconomie	Autocht.	166	40,7	155	42,6	209	58,9	258	63,2	232	63,7	268	75,5	233	65,6
	NW-allocht.	33	24,6	33	23,7	42	37,8	64	47,8	68	48,9	75	67,6	35	39,3
	W-allocht.	9	22,0	10	30,3	14	48,3	20	48,8	20	60,6	18	62,1	19	51,4
Int. Ba. Economics and Business Economics	Autocht.	19	59,4	19	54,3	22	62,9	26	81,3	29	82,9	31	88,6	34	87,2
	NW-allocht.	2	22,2	9	60,0	10	100,0	5	55,6	13	86,7	10	100,0	11	68,8
	W-allocht.	3	60,0	3	37,5	3	75,0	3	60,0	4	50,0	4	100,0	4	66,7
Fiscale Economie	Autocht.	20	54,1	12	40,0	21	56,8	24	64,9	19	63,3	26	70,3	20	74,1
	NW-allocht.	2	9,5	4	13,8	7	31,8	8	38,1	9	31,0	13	59,1	10	55,6
	W-allocht.	-	-	2	40,0	2	40,0	2	100,0	3	60,0	3	60,0	1	33,3
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen	Autocht.	32	51,6	22	38,6	25	67,6	46	74,2	45	78,9	31	83,8	34	81,0
	NW-allocht.	5	38,5	3	21,4	3	37,5	8	61,5	5	35,7	5	62,5	11	91,7
	W-allocht.	2	20,0	5	55,6	4	57,1	3	30,0	6	66,7	4	57,1	5	100,0
Geschiedenis	Autocht.	15	20,8	31	28,4	37	49,3	37	51,4	65	59,6	48	64,0	27	60,0
	NW-allocht.	5	26,3	3	37,5	4	36,4	8	42,1	5	62,5	6	54,5	1	25,0
	W-allocht.	1	11,1	4	33,3	3	50,0	6	66,7	8	66,7	3	50,0	3	60,0
Int. Ba. Communication and Media	Autocht.	23	56,1	35	74,5	31	68,9	36	87,8	42	89,4	34	75,6	23	88,5
	NW-allocht.	10	38,5	15	65,2	16	72,7	17	65,4	20	87,0	19	86,4	15	100,0
	W-allocht.	6	33,3	6	60,0	6	60,0	13	72,2	9	90,0	9	90,0	9	90,0
ESL															
Criminologie	Autocht.	32	39,0	45	57,7	47	63,5	50	61,0	58	74,4	60	81,1	71	83,5
	NW-allocht.	1	5,0	10	43,5	1	4,2	7	35,0	14	60,9	8	33,3	12	60,0
	W-allocht.	2	25,0	4	50,0	3	42,9	5	62,5	4	50,0	5	71,4	8	66,7
Fiscaal Recht	Autocht.	5	16,7	22	61,1	27	67,5	12	40,0	27	75,0	32	80,0	41	73,2
	NW-allocht.	5	9,1	14	24,1	19	35,8	21	38,2	27	46,6	28	52,8	28	54,9
	W-allocht.	1	20,0	3	27,3	3	27,3	4	80,0	5	45,5	6	54,5	4	66,7
Rechtsgeleerdheid	Autocht.	63	29,6	100	48,3	108	52,9	126	59,2	135	65,2	137	67,2	158	68,1
	NW-allocht.	15	11,5	39	25,2	51	32,7	61	46,9	73	47,1	90	57,7	85	55,6
	W-allocht.	6	23,1	16	41,0	11	42,3	13	50,0	25	64,1	15	57,7	20	66,7

²⁵ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁵	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
FSW²⁶															
Bestuurskunde	Autocht.	-	-	-	-	46	69,7	-	-	-	-	50	75,8	49	71,0
	NW-allocht.	-	-	-	-	28	60,9	-	-	-	-	28	60,9	13	54,2
	W-allocht.	-	-	-	-	7	50,0	-	-	-	-	7	50,0	6	75,0
Pedagogische wetenschappen	Autocht.	-	-	-	-	40	75,5	-	-	-	-	40	75,5	44	81,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	17	53,1	-	-	-	-	17	53,1	14	51,9
	W-allocht.	-	-	-	-	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	1	50,0
Psychologie	Autocht.	-	-	-	-	136	79,1	-	-	-	-	139	80,8	127	78,4
	NW-allocht.	-	-	-	-	41	58,6	-	-	-	-	43	61,4	37	59,7
	W-allocht.	-	-	-	-	15	65,2	-	-	-	-	15	65,2	18	72,0
Sociologie	Autocht.	-	-	-	-	28	65,1	-	-	-	-	28	65,1	25	73,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	8	42,1	-	-	-	-	8	42,1	8	61,5
	W-allocht.	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	1	25,0	5	83,3
iBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Autocht.	22	21,4	37	39,8	37	40,2	61	59,2	66	71,0	54	58,7	47	51,1
	NW-allocht.	3	7,3	6	14,6	9	23,7	17	41,5	17	41,5	16	42,1	12	44,4
	W-allocht.	1	7,1	-	-	4	50,0	3	21,4	2	16,7	5	62,5	9	69,2
RSM															
Bedrijfskunde	Autocht.	118	20,2	136	25,6	156	30,8	297	50,8	275	51,8	320	63,1	267	49,8
	NW-allocht.	19	10,6	18	12,2	31	21,7	55	30,6	48	32,4	70	49,0	37	33,6
	W-allocht.	5	9,8	7	11,5	20	29,0	18	35,3	26	42,6	33	47,8	19	31,7
International Business Administration	Autocht.	51	48,6	54	54,0	56	53,3	79	75,2	81	81,0	85	81,0	86	67,7
	NW-allocht.	16	51,6	11	34,4	15	38,5	21	67,7	23	71,9	27	69,2	22	73,3
	W-allocht.	10	58,8	7	43,8	14	70,0	15	88,2	11	68,8	17	85,0	12	70,6

Een vergelijking van het BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009 tot en met 2011 levert de volgende uitkomsten op:

Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-11. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen (die in het academische jaar 2012/13 Probleem Gestuurd Leren (PGL) hebben ingevoerd) en voor enkele kleinere opleidingen buiten ESL zoals bijvoorbeeld Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media²⁷.

Opvallend is dat de stijging in rendementspercentage bij al deze opleidingen sterker is voor niet-westerse allochtone dan voor autochtone studenten. Bij een meerderheid van deze opleidingen geldt dat autochtone studenten nog steeds hogere BSA-rendementen behalen dan niet-westerse allochtone studenten,

²⁶ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

²⁷ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

maar dat de niet-westerse allochtone studenten onder het N=N regime hun achterstand iets aan het inlopen zijn.

Bij een vergelijking van de vier opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding (Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie, Psychologie en Rechtsgeleerdheid) valt op dat het BSA-rendement van de niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding bij de kleinschalige opleidingen (Psychologie²⁸ en Rechtsgeleerdheid²⁹) hoger ligt dan bij de opleidingen, waar studenten in beperktere mate onderwijs in kleinere groepen krijgen (Bedrijfskunde en Economie & Bedrijfseconomie).

3.3 Belangrijkste bevindingen (mogelijke) invloed N=N op het BSA-rendement

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op het BSA-rendement op een rij:

- Na invoering van de N=N regeling behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.
- Opleidingen verschillen naar ontwikkelingen in BSA-rendement. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na

²⁸ Kleinschalig sinds oprichting (Probleem Gestuurd Onderwijs).

²⁹ Kleinschalig sinds het academische jaar 2012/13 (Probleem Gestuurd Leren)

één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.

- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen (die in het academische jaar 2012/13 Probleem Gestuurd Leren hebben ingevoerd) en voor enkele kleinere opleidingen buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³⁰. Opvallend is dat de stijging in rendementspercentage bij al deze opleidingen sterker is voor niet-westerse allochtone dan voor autochtone studenten. Het BSA-rendement van niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding ligt bij grote opleidingen met een kleinschalige opzet, zoals Probleem Gestuurd Leren (PGL) bij Rechtsgeleerdheid en Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) bij Psychologie, hoger dan bij grote opleidingen, waarin de studenten in beperktere mate onderwijs in kleinere groepen krijgen zoals bij Economie en Bedrijfseconomie en Bedrijfskunde.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog iets hoger komen te liggen, omdat nog een klein percentage van de groep zonder positief BSA vanwege Persoonlijke Omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen de doorstroom van studenten sterk verbeterd is na invoering van N=N. Dit geldt vooral voor kleine opleidingen of grote opleidingen waar sprake is van kleinschalig onderwijs. Een aantal grootschalige opleidingen waar minder sprake is van kleinschalig onderwijs blijft wat achter wanneer gekeken wordt naar de rendementscijfers.

³⁰ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA

Als laatste onderdeel van dit N=N onderzoek is nagegaan of het mogelijk is om studenten van cohort 2012 die aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (60 ECTS) hebben behaald vroegtijdig te identificeren op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste tentamens.

4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen

Per EUR-opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens die tussen september 2012 en begin januari 2013 zijn afgenomen in kaart gebracht³¹. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd³². Op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens³³ zijn deze ingedeeld in 5 groepen:

- Groep 1: Studenten die al met hun studie zijn gestopt.
- Groep 2: Studenten die aan geen enkel tentamen hebben meegedaan;
- Groep 3: Studenten die wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger³⁴. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.

³¹ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012; EIS lijst). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in bijlage 7 van deze rapportage vermeld.

³² Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Normaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

³³ Bij de meeste opleidingen zijn de resultaten van studenten op de eerste twee tentamens (of bloktoetsen) meegenomen. Uitzonderingen zijn Econometrie en Operationele Research (3 tentamens), International Bachelor Econometrics and Operations Research (3 tentamens), International Bachelor Communication and Media (3 tentamens), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (3 tentamens), Bedrijfskunde (4 tentamens), en International Business Administration (4 tentamens).

³⁴ Bij twee tentamens hebben deze studenten geen enkel tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben deze studenten maximaal één tentamen gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten maximaal één tentamen gehaald.

- Groep 4: Studenten die tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, maar niet alle tentamens hebben gehaald³⁵. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 5: Studenten die alle tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger.

Voor de EUR als geheel en per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.1 staan de resultaten weergegeven.

De resultaten in Tabel 4.1 laten zien dat 85.6% van de studenten van cohort 2012 die niet hebben meegedaan aan de eerste tentamens geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die van de eerste tentamens er tenminste 1 wel hebben gemaakt, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald (cijfer hoger dan of gelijk aan 5,5) heeft 86.8% geen 60 ECTS behaald aan het eind van het eerste jaar. Van de studenten die tenminste de helft van de eerste tentamens hebben gehaald, maar niet alle tentamens hebben gehaald, is 47.7% er niet in geslaagd om het eerste studiejaar succesvol af te ronden. Van studenten die de eerste tentamens allemaal hebben gehaald is 9.9% er niet in geslaagd om aan het eind van het eerste jaar 60 ECTS te halen.

De hierboven genoemde percentages zijn geldig voor de EUR als geheel.

³⁵ Bij twee tentamens hebben de studenten één tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben de studenten twee (van de drie) tentamens gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten twee of drie tentamens gehaald.

Tabel 4.1 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013 en opleiding, cohort 2012

Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan ≥ 1 tentamen, maar $< 50\%$ van de tentamens gehaald (min cijfer $\geq 5,5$)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)	71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
ESE										
Econometrie en Operationele Research	9	100.0	8	88.9	49	81.7	11	31.4	6	10.2
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	1	100.0	0	--	6	60.0	5	50.0	3	16.7
Economie en Bedrijfseconomie	27	100.0	13	100.0	98	87.5	57	41.6	16	7.3
Int. Ba. Economics & Business Economics	3	100.0	1	100.0	31	79.5	16	28.1	3	3.2
Fiscale Economie	2	100.0	3	100.0	7	77.8	8	57.1	0	--
ESHCC										
Algemene Cultuurwetenschappen	2	100.0	3	100.0	2	100.0	2	40.0	2	4.1
Geschiedenis	4	100.0	2	100.0	8	100.0	8	50.0	1	3.7
International Bachelor Communication and Media	3	100.0	7	100.0	12	80.0	6	20.7	2	2.2
ESL										
Criminologie	0	--	3	75.0	10	83.3	10	29.4	3	4.4
Fiscaal Recht	0	--	15	53.6	12	85.7	9	34.6	8	16.0
Rechtsgeleerdheid	0	--	36	78.3	50	84.7	51	36.7	18	10.2
FSW										
Bestuurskunde	0	--	1	100.0	15	71.4	13	56.5	6	9.8
Pedagogische Wetenschappen	0	--	0	--	8	88.9	14	70.0	4	7.1
Psychologie	0	--	0	--	30	81.1	31	30.4	9	7.7
Sociologie	0	--	1	100.0	7	87.5	4	40.0	4	10.8
IBMG										
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	8	100.0	17	100.0	20	87.0	14	43.8	7	13.0
RSM										
Bedrijfskunde	11	100.0	53	100.0	100	100.0	185	69.5	50	16.6
International Business Administration	1	100.0	4	57.1	48	90.6	79	56.0	29	12.1

Hoewel uit tabel 4.1 is af te lezen dat er wel verschillen in de percentages van de subgroepen zijn tussen de verschillende EUR-opleidingen kan gesteld worden dat de participatie en prestaties van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het wel of niet behalen van een positief BSA aan het eind van het eerste bachelorjaar.

4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen

Op EUR-niveau is ook voor subgroepen van studenten die enerzijds geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en anderzijds op basis van de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst bepaald welk percentage aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.2 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4.2 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder geen Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013, vooropleiding en etnische herkomst, cohort 2012

Status per 15 januari 2013		Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan ≥ 1 tentamen, maar $< 50\%$ van de tentamens gehaald (min cijfer $\geq 5,5$)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$	
Vooropleiding	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
Nederlands	Autocht.	43	100.0	80	82.5	227	86.3	299	49.5	98	8.9
	NW-allocht.	16	100.0	61	91.0	132	86.8	103	47.7	32	12.4
	W-allocht.	3	100.0	9	81.8	45	88.2	38	45.2	12	11.0
Buitenlands	Autocht.	2	100.0	0	--	6	85.7	3	20.0	2	14.3
	NW-allocht.	1	100.0	5	100.0	27	93.1	16	47.1	6	15.0
	W-allocht.	0	--	4	100.0	19	79.2	26	43.3	8	7.9
Onbekend		6	100.0	8	72.7	57	87.7	38	45.8	13	11.8

Uit tabel 4.2 blijkt dat er geen grote verschillen zijn in de kans op uitval van de subgroepen die geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en op basis van de combinatie tussen het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten van cohort 2012 die geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar hebben behaald:

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterke voorspellers voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- EUR-breed geldt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen bij tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar. Deze kans is nog geen 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen de EUR-opleidingen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en de etnische herkomst.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde Weging modules	5,5 in elk cluster Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	5,5 in elk cluster Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	5,5 in elk cluster Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijfen (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3) ; Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 ects	60 ects	60 ects
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 7 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfopdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfopdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoends na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecompriëerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaalde cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaalde cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

Bijlage 7 Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst

In de tabel hieronder staat welke afwijkingen er per opleiding zijn tussen de EIS-lijst (op basis waarvan de instroom van de EUR-opleidingen is bepaald) en de cohortlijst (op basis waarvan de rendementen van de EUR-opleidingen zijn bepaald). De grootste afwijking is te zien bij de opleiding Rechtsgeleerdheid. Bij deze opleiding staan de mr.drs. studenten op de EIS-lijst, maar zijn deze niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen, omdat ze niet verplicht zijn bij de opleiding Rechtsgeleerdheid alle 60 ECTS van het eerste studiejaar binnen één jaar te halen. Deze verplichting hebben deze studenten wel bij ESE. Andere afwijkingen zijn te verklaren vanuit het feit dat er studenten op de EIS lijst staan die zich voor 1 oktober schriftelijk al hadden teruggetrokken (en dus niet op de cohortlijst staan) of studenten die vanwege hun genoten vooropleiding het hele jaar vrijstelling hebben gekregen. Ook deze studenten staan op de EIS-lijst, maar zijn niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen.

		COHORT							
		2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
		Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS
ESE	Econometrie en Operationele Research	0	0	0	0	1	0	1	0
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	--	--	--	--	--	--	0	0
	Economie & Bedrijfseconomie	17	0	24	0	39	0	26	0
	International Bachelor Economics & Business Economics	4	0	4	0	6	0	11	0
	Fiscale Economie	34	0	28	0	20	0	22	0
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	0	7	0	4	0	2	0	1
	Geschiedenis	0	5	0	4	0	4	0	2
	International Bachelor Communication and Media	0	4	0	2	0	5	0	2
ESL	Criminologie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fiscaal Recht	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rechtsgeleerdheid	75	0	69	0	62	0	79	0
FSW	Bestuurskunde	1	3	3	9	2	8	6	3
	Pedagogische Wetenschappen	--	--	--	--	16	5	6	1
	Psychologie	13	5	10	4	7	3	8	9
	Sociologie	7	11	3	5	9	3	7	3
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	0	0	0	0	0	0	0	0
RSM	Bedrijfskunde	5	35	2	20	20	22	0	21
	International Business Administration	1	25	2	3	3	8	0	4

To the Presidium of the University Council,
Attn. [REDACTED]
Room ET-38
Woudestein

Executive Board

Visiting address Burg. Oudlaan 50
Postal address P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
Telephone 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 90 02
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Our registration
IDO/MG/PM/259.628

Your registration

Date **28 NOV. 2013**

Subject

Conclusions and follow-up 'extended Pilot Nominal is Normal'

This spring, on the basis of forecasts in the RISBO-research, "Nominal = Normal" was implemented for almost all studies at the EUR, thus officially concluding the pilot-phase. On this occasion, it was announced that further progress would be researched closely. Recently the final report of the 'extended Nominal=Normal Pilot' at the Erasmus University Rotterdam has become available. Last November 19th the report and its main conclusions were presented to the Committee OOS of the University Council. Below you will find a summary of the main conclusions of the extended N=N pilot and my intended follow-up, based on discussions with the project and steering group of the N=N-project, the EUR Directors of Education, and the University Council (cie OOS). [Based on these discussions the report has been adjusted in a few places. Please find attached a new version.

The research issues

The report reflects the outcome of the N=N related research implemented in the period August 212 – September 2013, based on three research issues;

- The –possible- consequences of Nominal=Normal on the annual enrolment of the participating Bachelor programmes
- The –possible- impact of N=N on the study success of first year Bachelor students in the participating programmes (number of positive Binding Study Advices (BSA's))
- The possible early identification of first year Bachelor students who may not succeed in acquiring a positive BSA within the period of one academic year.

Main conclusions

This final report generally confirms the forecasts made in the earlier mid-term research report of the extended N=N pilot as well as the conclusions of the first N=N pilot implemented in 2011/12 at the Faculty of Social Sciences. These can be summarized as follows:

- The first year Bachelor enrolment in the academic year 2012/13 was in general slightly higher than in preceding years. The same holds for the EUR share in terms of enrolment compared to similar Bachelor programmes in the Netherlands
- The general percentage of students with 60 ECTS after *one* year of study (59%) is about as high as in the preceding period *in two years* (60%)..
- Study performances in the first months of the Bachelor programme indeed indicate students' chances to get a positive BSA at the end of their first year of study.

The main aim of N=N was to improve the progression of students from year-one of a Bachelor program into year-two, so that they can begin the second year without any study delay,

From the above, it can be concluded that also this initial objective has been realized very successfully. This gives the EUR an excellent base for increasing nominal and nominal + 1 study success in the coming years.

Further it becomes clear that the pre-felt fear that the EUR unilateral increase of the BSA standard would negatively influence EUR's enrolment figures has not become reality

The research outcome concerning the early identification of first year students who will have problems acquiring a positive BSA should be considered in the light of EUR's long term tradition of providing remedial programmes for specific student groups.

Observations and follow-up

It is good to notice that this very positive picture mainly refers to the N=N results in general. The report also provides analyses of N=N implications for specific student groups and for individual programmes. The outcomes of these analyses lead to more diversified results; although study success has increased strongly in all first year Bachelor programmes, there are considerable differences between the individual programmes that do not relate to the educational approach of the programmes or the numbers of students enrolled.

Since its publication last November 14th, the report and its main conclusions have been discussed in a number of EUR fora, such as the meeting of the EUR Directors of Education and the meeting of the Education and Research group of the EUR University Council.

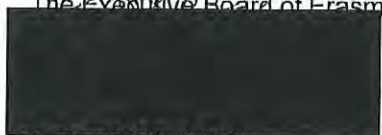
There was a common opinion that there now is a strong need for in depth qualitative research for further investigating the diversified results and progress of the "N=N"-cohorts.

Therefore, in the first quarter of 2014 a qualitative research agenda will be drafted with the participating faculties, and in particular with the Faculty of Social Sciences (Psychology, Pedagogy) and RISBO.

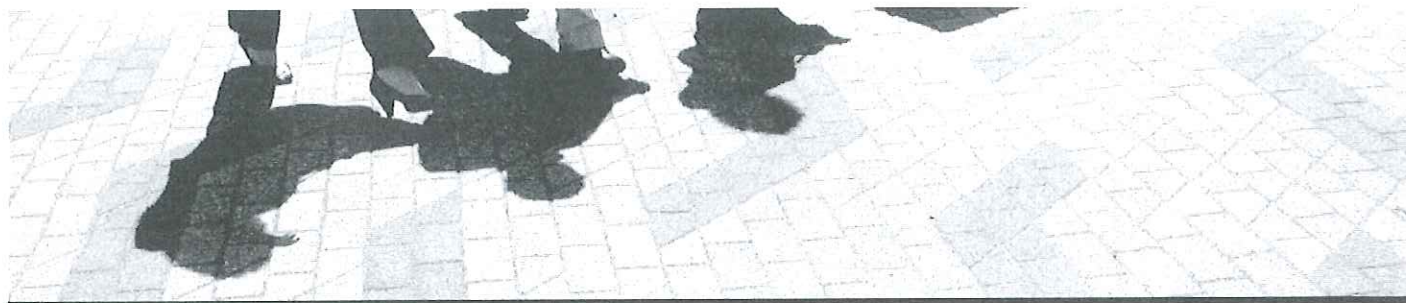
You are invited to provide suggestions for further research, and you will be informed when the research agenda is drafted.

We look forward discussing this report in our meeting on 3 December 2013.

The Executive Board of Erasmus University Rotterdam,

Prof. dr. H.A.P. Pols
Rector Magnificus

Attachment: 'Eind rapport uitgebreide Pilot Nominaal = Normaal', Risbo, Rotterdam,
November 2013

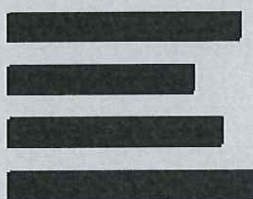
Risbo

Research-Training-Consultancy

Uitgebreide Pilot “Nominaal = Normaal” aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Instroom en BSA-rendement voor en na invoering van N=N

In samenwerking met de EUR-werkgroep N=N

November 2013

**Uitgebreide pilot "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus
Universiteit Rotterdam: Instroom en BSA-rendement voor en na
invoering van N=N.**

██
i.s.m. Werkgroep N=N
Rotterdam: Risbo BV / Erasmus Universiteit Rotterdam

November 2013

**Erasmus Universiteit Rotterdam/Risbo
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

© Copyright Risbo BV. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het Instituut.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	iii
Samenvatting	5
Summary	9
Hoofdstuk 1 Inleiding	13
Hoofdstuk 2 N=N en de instroom van studenten	17
2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen	18
2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N	19
2.3 Belangrijkste bevindingen N=N en de instroom van studenten	24
Hoofdstuk 3 N=N en het BSA-rendement	27
3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N	28
3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau	30
3.3 Belangrijkste bevindingen N=N en het BSA-rendement	35
Hoofdstuk 4 Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA	37
4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen	37
4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen	39
4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen	40
Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE	43
Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC	44
Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL	45
Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW	46

Bijlage 5	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG	47
Bijlage 6	Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM	48
Bijlage 7	Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst	49

Samenvatting

Inleiding

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van deze pilot heeft FSW besloten om door te gaan met de uitvoering van de regeling N=N. Daarnaast hebben de volgende faculteiten van de EUR besloten om in het academisch jaar 2012-2013 een pilot met de regeling N=N uit te voeren: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van de invoering van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed wordt daarvoor de combinatie van de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar.
Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs;
- Beperking van het aantal herkansingen;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen.

De precieze uitwerking van deze maatregelen is een facultaire aangelegenheid. In bijlage 1 tot en met 6 staat een overzicht hoe de verschillende faculteiten van de EUR de N=N regeling hebben uitgewerkt.

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N onderzoek uit naar de mogelijke invloed van de invoering van de N=N regeling op de instroom van bachelor-studenten en het BSA-rendement, zowel voor de EUR-studentenpopulatie als geheel als voor verschillende subgroepen binnen deze populatie (met de nadruk op de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst). Het doel van de analyses op het niveau van subgroepen is om na te gaan in hoeverre deze groepen in gelijke mate mogelijk profijt hebben van de invoering van de N=N regeling.

Naast deze analyses is onderzocht of en zo ja, in hoeverre studenten die aan het eind van het eerste bachelorjaar geen positief BSA behalen vroegtijdig kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste jaar.

De belangrijkste observaties die uit de uitgevoerde analyses naar voren zijn gekomen zijn:

N=N en de instroom van studenten

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 (laatste pre-N=N-cohort) toegenomen met 2% (72 studenten). Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten en een daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding¹.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration. Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel² van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 (eerste N=N-cohort) een lager landelijk marktaandeel hadden dan in het jaar ervoor: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de

¹ In 2012 is van een behoorlijke grote groep studenten de achtergrond (etnische herkomst en/of het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten) niet bekend. Het is mogelijk dat hierdoor enkele gegevens van subgroepen studenten in dit rapport (licht) vertekend zijn.

² Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management
Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de instroom van studenten in het eerste N=N-jaar EUR-breed iets hoger ligt dan in het academisch jaar 2011-2012 (+2%). Een meerderheid van de EUR-opleidingen wint in het eerste N=N-jaar relatief aan instroom ten opzichte van concurrerende opleidingen. Daarentegen zijn er vier opleidingen waarbij het instroommarktaandeel in het eerste N=N-jaar lager ligt dan voorheen.

N=N en het BSA-rendement

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten in het eerste N=N-cohort flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven³.
- Tussen opleidingen zijn verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen

³ Cohort 2012 bevat nog studenten die met een indicatie PO (persoonlijke omstandigheden) verder mag studeren. Het percentage studenten van cohort 2012 met een positief BSA zal volgend jaar dus nog naar boven worden bijgesteld.

buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media⁴.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog hoger komen te liggen, omdat nog een percentage van de groep zonder positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen in het eerste N=N-cohort de doorstroom van studenten sterk verbeterd is in vergelijking met voorgaande cohorten. Dit geldt zowel voor autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

Vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA hebben gehaald aan het eind van het eerste jaar

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterk voorspellend voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- Studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens hebben 86% kans om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen aan tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar te behalen. Deze kans is maar 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages tussen de EUR-opleidingen waargenomen. Er zijn ook geen grote verschillen in bovengenoemde percentages waargenomen tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en hun etnische herkomst.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat het succes of falen van studenten in bachelor 1 al vroegtijdig in het eerste studiejaar voorspeld kan worden.

⁴ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen tussen de verschillende cohorten.

Summary

Introduction

In the academic year 2010-2011, the Faculty of Social Sciences (FSW; in Dutch: Faculteit der Sociale Wetenschappen) of Erasmus University Rotterdam (EUR) implemented the pilot program "Nominal is Normal (N=N)". Based upon the positive results stemming from this pilot, FSW decided to definitively implement N=N in the academic year 2011-2012. Moreover, Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM), and Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG) decided to initiate pilot programs with the N=N-regulation in their faculties.

The most important aim of N=N is to improve the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program, so that they can begin the second year without any study delay. The following university-wide measures have been proposed:

- Introduction of 60 ECTS as the minimum credit requirement for year-one;
- Introduction of an active curriculum methodology;
- Limitation of the number of allowed re-examinations;
- Introduction of compensation of examination grades.

Since the specific form of N=N is a faculty decision, overviews of the N=N regulations are contained in the attachments 1-6 for each of the programs from the participating faculties (text in Dutch).

Risbo, in cooperation with the workgroup N=N, has researched the possible influences that the introduction of the regulation N=N has had on the enrollment of bachelor students and the (expected) year-one yield in terms of the percentage of students who earn 60 ECTS within one year after starting the program. The analyses will explore the total EUR population as well as specific subgroups with an emphasis on ethnicity. The aim of exploring specific subgroups is to investigate potential differences in how N=N may affect these groups.

Additionally, it was examined whether students' participation and performance in the first set of exams could be used as a predictive indicator for earning the minimum credit requirement of 60 ECTS in year one.

The most important results stemming from this report are as follows:

N=N and student enrollment

- The total enrollment for the programs that participated in this extensive pilot with the N=N-regulation for academic year 2012 has increased with 72 students (2%) in comparison with academic year 2011. There has been an increase in the amount of majority students. The number of non-western minority students with a Dutch previous education certificate has decreased in 2012 in comparison with 2011⁵.
- In 2012, the enrollment of the following programs has increased in comparison with 2011: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid and International Business Administration. In the following programs the enrollement has decreased: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) and Bedrijfskunde.
- The 2012 national market share for the majority of the EUR-programs has increased in comparison with 2011. This includes: all programs from ESE, Algemene Cultuurwetenschappen and International Bachelor Communication and Media from ESHCC, all programs from ESL, Psychologie and Pedagogische Wetenschappen from FSW, and all programs from RSM. There are four programs whose national market share is lower than in the previous year (2011). This includes: Geschiedenis from ESHCC, Bestuurskunde and Sociologie from FSW and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) from iBMG.

Based on the above information, it appears that in the first N=N-cohort the total enrollment has slightly increased (+2%). The majority of the EUR-programs showed a higher national market share than in 2011. For four programs the opposite is true.

N=N and year-one yield

- After implementing N=N, the one year yields (EUR-wide; exclusive FSW; percentage of students who earned a positive Binding Study Advice (BSA);

⁵ Please note that for quite a large number of students their ethnic background and/or the country in which they earned their pre-university education certificate is unknown. This may affect this result.

- i.e. earned all 60 ECTS belonging to the first-year curriculum) are at approximately the same level as the historic pre-N=N two-year yields. This means that the progression of students from year-one of the program into year-two of that same program is increased while not increasing the percentage of students who need to depart the program.
- There are however, differences when investigating N=N and year-one yield in specific programs. The following programs after implementing N=N have the same or higher year-one yields in comparison to the historic year-two yields (2009-2011): Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), and Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG).
 For the programs Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM), and International Business Administration (RSM), the year-one yield for the first cohort of N=N is lower than the average historic year-two yield. However, the year-one yield for N=N is higher than that of the historic year-one yields pre-N=N.
 - For a number of programs the year-one yield has increased for both ethnic minority and majority students with a Dutch previous education certificate. This includes all programs of Erasmus School of Law and some small programs outside ESL such as Fiscale Economie and International Bachelor Communication & Media.

It should be noted that the year-one yield of cohort 2012 can become higher due to the fact that some students without a positive BSA are still allowed to continue their studies based on 'personal circumstances'.

In general, it can be concluded that the progression of students has been improved after the implementation of N=N. This is true both for majority students and ethnic minority students with a Dutch previous education certificate.

Early Identification of students who did not earn a year-one certificate based upon participation and performance in the first set of examinations (first offering not including re-examinations)

- Students' participation and academic performance in the first set of examinations is a strong predictor of students' earning a year-one certificate.
- Students who do not participate in the first set of examinations have an 86% chance of not earning a year-one certificate. Those students who do participate in at least one of the examinations but are successful in less than half of those examinations have an 87% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass at least half of the first set of examinations, but do not pass all, have a 48% chance of not earning a year-one certificate. Students who successfully pass all the first set of examinations have a 10% chance of not earning a year-one certificate.
- There are no large differences found among the different EUR programs in abovementioned percentages.
- Additionally, there are no large differences in the percentages found among the subgroups of students in relation to the combination of their ethnicity together with the country where they earned their previous education certificate.

Based on these findings it may be concluded that student success or failure in the first bachelor year can be predicted at an early stage in the first year.

In het academisch jaar 2011-2012 heeft de Faculteit der Sociale Wetenschappen (FSW) van de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) bij alle vier haar opleidingen een pilot uitgevoerd met de regeling "Nominaal = Normaal" (N=N). Op basis van de positieve resultaten van de pilot⁶ heeft FSW besloten om in het academisch jaar 2012-2013 door te gaan met de uitvoering van de regeling. Daarnaast hebben ook de volgende faculteiten besloten om in het academisch jaar 2012-2013 deel te nemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N: Erasmus School of Economics (ESE), Erasmus School of History, Culture and Communication (ESHCC), Erasmus School of Law (ESL), Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM, Erasmus University), en Instituut Beleid & Management Gezondheidszorg (iBMG).

Het belangrijkste doel van N=N is het verbeteren van de doorstroom van studenten, zodat ze zonder ballast aan het tweede studiejaar kunnen beginnen. EUR-breed zijn daarvoor de volgende maatregelen voorgesteld:

- Invoering van een BSA norm van 60 ECTS in het eerste studiejaar. Studenten worden dus verplicht om het hele eerste studiejaar binnen één jaar na de start van de opleiding af te ronden;
- Invoering van een vorm van activerend onderwijs, bijvoorbeeld via kleinschaligheid;
- Invoering van een vorm van compensatoir toetsen;
- Beperking van het aantal herkansingen;

In bijlage 1 tot en met bijlage 6 staat een korte samenvatting van de uitwerking van de regeling N=N bij de verschillende faculteiten en opleidingen van de EUR.

⁶ Zie Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

Risbo voert in samenwerking met de werkgroep N=N⁷ onderzoek uit naar mogelijke effecten van de invoering van de N=N regeling. In deze eindrapportage wordt voor zowel het EUR-brede als het opleidingsniveau (waar de N=N regeling is ingevoerd) het volgende beschreven:

- Hoe de instroom van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot de instroom in het pre-N=N-tijdperk (hoofdstuk 2).
- Hoe het BSA-rendement van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot het BSA-rendement in het pre-N=N-tijdperk (hoofdstuk 3).
- Of en zo ja in welke mate studenten die geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste bachelorjaar (achteraf zouden) kunnen worden geïdentificeerd op basis van hun deelname en prestaties op de eerste tentamens in het eerste studiejaar (hoofdstuk 4).

De analyses zijn uitgevoerd op zowel het niveau van de totale groep studenten als ook op het niveau van subgroepen studenten, met de nadruk op de groep studenten van niet-westerse herkomst⁸. Het doel van de analyses op het niveau van de subgroepen is na te gaan in hoeverre specifieke groepen in gelijke mate mogelijk profijt hebben van de invoering van de N=N regeling. In de analyses ligt de nadruk op niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. De belangrijkste reden hiervoor is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen.

De data die voor de analyses van dit onderzoek zijn gebruikt zijn afkomstig uit de volgende bronnen:

- Erasmus InschrijfSysteem (EIS). Hiermee zijn de instroomaantallen per EUR-opleiding per cohort vastgesteld over de periode 2006-2012. Het gaat om alle voltijd-bachelorstudenten die voor de eerste keer staan ingeschreven bij de opleiding en die geen schakelstudent zijn. De EIS-gegevens zijn op studentnummer geleverd door SSC-OOS van de EUR. Het betreft gegevens met als teldatum 1 oktober 2012. Deze gegevens zijn eind 2012 verzameld.

⁷ De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Drs. Ronald van den Bos (ABD/IDO), Dr. Lyanda Vermeulen (ABD/IDO & FSW), Drs. Wouter van den Brink (ESE), Dr. Ad Scheepers (RSM), Dr. Walter van den Broek (Erasmus MC), Drs. Liesbeth Oosterlaan-Zagers (ESL), Drs. Sonja Braber (ESHCC), Dr. Han van Ruler (FW), Dr. Patrick Delaere (FW), Dr. Gerard Baars (Risbo), Drs. Astrid Buysse (iBMG) en Mark Adriaans MSc (FSW).

⁸ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

- Landelijk 1CijferHO-bestand 2012. Deze gegevens zijn gebruikt voor de benchmarkanalyse van de instroom van de EUR-opleidingen. In deze analyse is het landelijke marktaandeel van de EUR-opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling bepaald en vergeleken met het marktaandeel van concurrerende opleidingen in het land.
- BSA-gegevens van N=N-opleidingen. Deze gegevens zijn gebruikt voor het vaststellen van de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 (% studenten met een positief BSA na één jaar en twee jaar studie). De BSA-gegevens zijn door de faculteiten op student-niveau op de volgende momenten aangeleverd: de gegevens van de cohorten 2009 en 2010 zijn in januari 2013 aangeleverd, die van de cohorten 2011 en 2012 in september/oktober 2013.
- De behaalde studieresultaten van studenten in de periode van september 2012 tot 15 januari 2013. Deze gegevens zijn door de faculteiten in januari 2013 op student-niveau aangeleverd (bron veelal OSIRIS). Het gaat om de behaalde resultaten op de theoretische vakken (blokken, vakken, cursussen). De behaalde prestaties op de practica zijn buiten beschouwing gelaten.
- EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Met dit bestand zijn de etnische herkomst, het geslacht en de vooropleidinggegevens van studenten achterhaald. Deze gegevens zijn aan de instroomgegevens (uit EIS), studievoortgangsgegevens (veelal uit OSIRIS) en rendementsgegevens (door de faculteiten op studentnummer aangeleverd) gekoppeld⁹.

⁹ Bij de koppeling van gegevens is de anonimiteit van de studenten gewaarborgd. Er zijn alleen analyses op groepsniveau uitgevoerd. Er is geen enkele analyse op individueel studentniveau uitgevoerd.

Hoofdstuk 2 **N=N en de instroom van studenten**

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de instroom van studenten in het eerste N=N-cohort zich verhoudt tot de historische instroom.

In paragraaf 2.1 wordt voor alle EUR-opleidingen die meedoen aan de uitgebreide N=N-regeling samen de instroom¹⁰ van studenten in 2012 vergeleken met de instroom in voorgaande cohorten. Deze analyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre de instroom in 2012 verschilde van die in vorige jaren. Voor deze analyse zijn data van ErasmusInschrijfSysteem (EIS) van de EUR gebruikt.

Bij de instroomanalyse is een onderscheid gemaakt naar de instroom van subgroepen studenten. De subgroepen zijn geformeerd op basis van etnische herkomst¹¹ in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland). Bij de etnische herkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen autochtone studenten, niet-westerse allochtone studenten en westers allochtone studenten. De achtergrondkenmerken van studenten zijn verkregen van het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013. Opgemerkt moet worden dat niet van alle studenten de hierboven genoemde achtergrondkenmerken in het EUR-instellingsbestand 1CijferHO 2013 staan.

In paragraaf 2.2 wordt de instroom van elke EUR-opleiding afzonderlijk in historisch perspectief geplaatst. Hiervoor zijn de instroomdata uit EIS (van de EUR) gebruikt. Daarnaast is per opleiding het landelijke instroommarktaandeel¹² van de EUR-opleidingen (met de N=N-regeling) in 2012 vergeleken met het marktaandeel in de voorgaande jaren¹³. Deze benchmarkanalyse is uitgevoerd om een antwoord te krijgen op de vraag of een eventuele verandering in de instroom bij deze opleidingen specifiek was voor de EUR-opleidingen of dat de eventuele verandering in de instroom ook te zien

¹⁰ Definitie instroom: aantal voltijds studenten dat voor de eerste keer staat ingeschreven bij een bachelor-opleiding, teldatum 1 oktober 2012. Schakelstudenten zijn niet meegenomen in de analyses. De data zijn afkomstig uit Erasmus InschrijfSysteem (EIS).

¹¹ Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

¹² Definitie marktaandeel: Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t.

¹³ De gegevens voor de landelijke benchmark zijn verkregen uit het landelijke bestand 1cho2012. Studenten met als hoogst genoten opleiding HBO-bachelor en WO zijn niet meegenomen in de analyses, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten (schakelstudenten zijn niet op een andere manier uit het landelijke bestand 1cho2012 te halen). Alle voltijds bachelorstudenten met als hoogst genoten opleiding VWO, HBO-P, Internationaal en Overig zijn wel meegenomen in de benchmark.

was bij dezelfde opleidingen bij andere universiteiten en dus een landelijk verschijnsel betrof. Meer specifiek, als blijkt dat het marktaandeel van de EUR-opleiding in 2012 is gedaald (of gestegen) ten opzichte van de concurrenten, dan betekent dit dat de EUR-opleiding ten opzichte van de concurrenten relatief aan instroom heeft verloren (of gewonnen). Voor het maken van de benchmark is het landelijke bestand 1cho2012 gebruikt. De instroom-benchmark is gemaakt op basis van croho-code (landelijke opleidingscodes), waarbij de EUR-opleidingen zijn vergeleken met opleidingen op andere universiteiten met dezelfde croho-code. Bij een aantal EUR-opleidingen is op verzoek van de faculteiten/opleidingen zelf in de benchmark ook een aantal andere opleidingen toegevoegd die niet onder dezelfde croho staan (zie paragraaf 2.2). Het betreft hier opleidingen die inhoudelijk verwant zijn aan de betreffende EUR-opleiding.

2.1 Instroom EUR voor en na invoering N=N, inclusief uitsplitsing naar (etnische) subgroepen

Tabel 2.1 toont de instroomontwikkelingen in de periode 2009-2012 voor de EUR-opleidingen samen, exclusief Erasmus MC en de Faculteit Wijsbegeerte, omdat deze faculteiten niet participeren in de uitgebreide pilot met de N=N-regeling, waarbij tevens een onderscheid is gemaakt naar etnische herkomstgroepen.

Tabel 2.1 Instroomaantallen EUR-breed (alleen N=N opleidingen) en samenstelling studentenpopulatie naar etnische herkomst (aantallen en percentages)

		Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁴		2012 ¹⁵	
		N	%	N	%	N	%	N	%
EUR-breed (N=N, exclusief FSW)	Totaal N=N-opleidingen	3781	100	3836	100	3735	100	3807	100
	Totaal N=N-opleidingen excl FSW	3233	100	3226	100	3155	100	3293	100
	Autocht. NL vooropl.	1910	59	1846	57	1791	57	1863	57
	NW- allocht. NL vooropl.	717	22	732	23	691	22	598	18
	W- allocht. NL vooropl.	215	7	248	8	225	7	231	7
	Autocht. buitenl. vooropl.	39	1	33	1	27	1	37	1
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	127	4	129	4	109	3	105	3
	W- allocht. buitenl. vooropl.	204	6	214	7	186	6	184	6
	Ontbrekende achtergrondgegevens	21	1	24	1	126	4	275	8
FSW	Totaal FSW	548	100	610	100	580	100	514	100
	Autocht. NL vooropl.	320	58	375	61	342	59	317	62
	NW- allocht. NL vooropl.	167	30	185	30	178	31	139	27
	W- allocht. NL vooropl.	47	9	38	6	44	8	40	8
	Autocht. buitenl. vooropl.	3	1	1	0	2	0	2	0
	NW- allocht. buitenl. vooropl.	7	1	7	1	9	2	6	1
	W- allocht. buitenl. vooropl.	1	0	1	0	4	1	6	1
	Ontbrekende achtergrondgegevens	3	1	3	0	1	0	4	1

De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 is ten opzichte van 2011 toegenomen met 72 studenten (+2%). Het aantal autochtone studenten is toegenomen en het aantal instromers van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding is gedaald van rond de 700 studenten in de periode 2009-2011 naar minder dan 600 studenten in 2012. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in cohort 2012 van 275 studenten één of meer achtergrondkenmerken ontbreken. Dit kan van invloed zijn op bovenstaande bevindingen.

Voor de FSW-opleidingen samen is vanaf cohort 2011 (het cohort waarin voor FSW de N=N regeling is ingevoerd) het aantal studenten afgenomen. Het betreft zowel een afname van studenten met een autochtone afkomst (met een Nederlandse vooropleiding) als een afname van studenten van een niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding.

2.2 Instroom en landelijke benchmark instroom EUR-opleidingen voor en na invoering N=N

In deze paragraaf staat de instroom op het opleidingsniveau centraal. Eerst worden uitkomsten besproken met betrekking tot instroom in algemene zin en als (markt)aandeel van de landelijke instroom. Vervolgens komt de instroom

¹⁴ Eerste N=N cohort voor FSW.

¹⁵ Eerste N=N cohort voor ESE, ESHCC, ESL, FSW, IBMG en RSM.

van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding aan de orde.

In tabel 2.2 staan de instroomaantallen voor de periode 2006-2012 van alle EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De instroomgetallen zijn verkregen via ErasmusInschrijfSysteem. Daarnaast wordt in deze tabel aangegeven aan hoeveel universiteiten (inclusief de EUR) een (verwante) opleiding wordt aangeboden en wat het aandeel van de EUR is in de landelijke instroom.

In 2012 zijn de N=N opleidingen met de grootste instroom Bedrijfskunde (707 studenten), Economie & Bedrijfseconomie (534 studenten), Rechtsgeleerheid (499 studenten, inclusief mr.drs. studenten), International Business Administration (437 studenten), Psychologie (255 studenten) en International Bachelor Economics & Business Economics (205 studenten) .

Tabel 2.2 EUR-opleidingen naar instroomaantallen, landelijk aantal aanbieders en landelijk aandeel EUR (cohorten 2006-2012)

Faculteit	Opleiding		Cohort						
			2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ESE	Econometrie en Operationele Research	EUR-instroomaantal	83	107	138	112	144	157	173
		Aantal aanbieders	4	4	4	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	31%	33%	36%	24%	26%	26%	30%
	Int. Ba. Econometrics and Operations Research*		EUR-instroomaantal						
			39						
	Economie & Bedrijfseconomie	EUR-instroomaantal	505	495	531	624	583	545	534
		Aantal aanbieders**	3	3	3	7	8	8	8
		Landelijk aandeel EUR	43%	38%	38%	25%	26%	25%	26%
	Int. Ba. Economics & Business Economics*		EUR-instroomaantal						
			154						
	Fiscale Economie	EUR-instroomaantal	50	55	101	98	97	88	73
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	4
		Landelijk aandeel EUR	24%	22%	33%	32%	29%	25%	26%
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	EUR-instroomaantal	60	65	52	80	78	56	60
		Aantal aanbieders	5	5	5	5	5	5	5
		Landelijk aandeel EUR	23%	22%	23%	26%	26%	27%	40%
	Geschiedenis	EUR-instroomaantal	79	91	100	97	129	91	55
		Aantal aanbieders	7	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	7%	8%	8%	8%	9%	7%	5%
	International Bachelor Communication and Media	EUR-instroomaantal				127	124	126	141
		Aantal aanbieders**	11	11	11	12	12	12	12
		Landelijk aandeel EUR	—	—	—	6%	6%	6%	9%
ESL	Criminologie	EUR-instroomaantal	104	106	94	113	109	107	118
		Aantal aanbieders	3	3	3	3	3	3	3
		Landelijk aandeel EUR	35%	31%	31%	30%	25%	27%	33%
	Fiscaal Recht	EUR-instroomaantal	92	114	66	96	109	112	118
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	27%	27%	15%	20%	22%	20%	24%
	Rechtsgeleerdheid	EUR-instroomaantal	563	630	471	450	482	456	499
		Aantal aanbieders	9	9	9	9	9	9	9
		Landelijk aandeel EUR	13%	13%	10%	9%	10%	9%	12%
FSW	Bestuurskunde	EUR-instroomaantal	135	139	135	180	179	126	109
		Aantal aanbieders**	7	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	21%	16%	15%	20%	18%	14%	13%
	Pedagogische Wetenschappen	EUR-instroomaantal						103	90
		Aantal aanbieders	6	6	6	6	6	7	7
		Landelijk aandeel EUR	—	—	—	—	—	6%	7%
	Psychologie	EUR-instroomaantal	253	240	253	278	297	278	255
		Aantal aanbieders	10	10	10	10	10	10	10
		Landelijk aandeel EUR	7%	6%	5%	6%	6%	5%	6%
	Sociologie	EUR-instroomaantal	68	79	80	90	134	73	60
		Aantal aanbieders	6	7	7	7	7	7	7
		Landelijk aandeel EUR	16%	16%	15%	17%	20%	15%	13%
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	EUR-instroomaantal	99	153	151	162	150	142	134
		Aantal aanbieders	1	1	2	4	4	4	4
		Landelijk aandeel EUR	100%	100%	51%	26%	23%	21%	20%
RSM	Bedrijfskunde	EUR-instroomaantal	767	811	906	813	740	739	707
		Aantal aanbieders**	3	3	3	6	6	6	6
		Landelijk aandeel EUR	50%	47%	53%	28%	25%	25%	32%
	International Business Administration	EUR-instroomaantal	307	343	317	344	330	393	437
		Aantal aanbieders**	7	7	7	15	16	16	17
		Landelijk aandeel EUR	14%	12%	11%	6%	6%	6%	7%

*In het 1cijferHO-bestand worden geen aparte croho-codes gehanteerd voor de Nederlands- en Engelstalige variant van de opleidingen Econometrie & Operationele Research en Economie & Bedrijfseconomie.

**Op verzoek van deze opleidingen zijn voor de benchmark ook opleidingen buiten de eigen croho (opleidingscode) meegeteld. Het aantal opleidingen buiten de eigen croho is bij Economie en Bedrijfseconomie 1 (Universiteit van Amsterdam, croho 50905), bij International Bachelor Communication and Media 11 (Universiteit Utrecht, croho 50001; Universiteit van Amsterdam, croho 50906; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56615; Universiteit Twente, croho 56615; Universiteit van Amsterdam, croho 56615; Vrije Universiteit, croho 56615; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 56826; Rijksuniversiteit Groningen, croho 56826; Tilburg University, croho 56826; Universiteit Utrecht, croho 56826; Vrije Universiteit, croho 56826), bij Bestuurskunde 2 (Universiteit Utrecht, croho 50007; Vrije Universiteit, croho 50007), bij Bedrijfskunde 1 (Wageningen Universiteit, croho 56836) en bij International Business Administration 15 (Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50950; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50950; Tilburg University, croho 50950; Universiteit Maastricht, croho 50950; Universiteit Utrecht, croho 50950; Vrije Universiteit, croho 50950; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50019; Tilburg University, croho 50019; Universiteit Maastricht, croho 50019; Erasmus Universiteit Rotterdam, croho 50645; Radboud Universiteit Nijmegen, croho 50645; Rijksuniversiteit Groningen, croho 50645; Universiteit Twente, croho 50645; Vrije Universiteit, croho 50645).

In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research (+10%), International Bachelor Economics & Business Economics (+43%), Algemene Cultuurwetenschappen (+7%), International Bachelor Communication and Media (+12%), Criminologie (+10%), Fiscaal Recht (+5%), Rechtsgeleerdheid (+9%), International Business Administration (+11%).

Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald in vergelijking met 2011: Economie & Bedrijfseconomie (-2%), Fiscale Economie (-17%), Geschiedenis (-40%), Bestuurskunde (-13%), Pedagogische Wetenschappen (-13%), Psychologie (-8%), Sociologie (-18%), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (-6%) en Bedrijfskunde (-4%).

Het landelijk marktaandeel¹⁶ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot is in vergelijking met vorig jaar (2011) toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 een lager landelijk marktaandeel hadden dan vorig jaar: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

In tabel 2.3 staat een overzicht van de instroomaantallen van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom per opleiding. De opleidingen zijn gerangschikt naar faculteit.

¹⁶ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten). Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012.

Tabel 2.3 Instroomaantallen niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en hun aandeel in de totale instroom naar opleiding.

Faculteit	Opleiding	Cohort							
		2009		2010		2011 ¹⁷		2012 (N=N cohort)	
		N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	N	% van totale instroom	n	% van totale instroom
ESE	Econometrie en Operationele Research	25	22	36	25	38	24	38	22
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	-	-	-	-	-	-	1	3
	Economie & Bedrijfseconomie	136	22	146	25	121	22	95	18
	International Bachelor Economics & Business Economics	9	8	15	10	10	7	16	8
	Fiscale Economie	33	34	37	38	26	30	28	38
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	10	13	13	17	8	14	12	20
	Geschiedenis	19	20	8	6	10	11	4	7
	International Bachelor Communication and Media	26	20	23	19	22	17	15	11
ESL	Criminologie	20	18	23	21	24	22	20	17
	Fiscaal Recht	55	57	58	53	53	47	51	43
	Rechtsgeleerdheid	140	31	161	33	162	36	157	31
FSW	Bestuurskunde	66	37	71	40	43	34	27	25
	Pedagogische Wetenschappen	-	-	-	-	40	39	30	33
	Psychologie	79	28	70	24	75	27	64	25
	Sociologie	22	24	44	33	20	27	18	30
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	41	25	41	27	38	27	27	20
RSM	Bedrijfskunde	174	21	139	19	139	19	104	15
	International Business Administration	29	8	32	10	40	10	30	7
EUR totaal		884	23	917	24	869	23	737	19

Rechtsgeleerdheid, Bedrijfskunde, Economie & Bedrijfseconomie en Psychologie zijn de opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Bij deze opleidingen is het aantal en het aandeel instromers uit deze groep afgenomen in 2012 ten opzichte van 2011.

Een aantal opleidingen heeft een (relatief) klein aantal eerstejaars van niet-westerse herkomst met een Nederlandse vooropleiding, maar een substantieel aandeel van deze groep studenten in de instroompopulatie. Het betreft de opleidingen Fiscaal Recht, Fiscale Economie, Pedagogische Wetenschappen, Rechtsgeleerdheid en Sociologie.

¹⁷ Eerste N=N cohort voor FSW-opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie).

2.3 Belangrijkste bevindingen N=N en de instroom van studenten

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het (mogelijke) effect van de invoering van N=N op de instroom van studenten op een rij:

- De totale instroom van de N=N-opleidingen in 2012 (3807 studenten) is ten opzichte van 2011 toegenomen met 2% (72 studenten).
Er is sprake van een toename van het aantal autochtone studenten en een daling van het aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding¹⁸.
- In 2012 is de instroom bij de volgende EUR-opleidingen in vergelijking met 2011 toegenomen: Econometrie en Operationele Research, International Bachelor Economics & Business Economics, Algemene Cultuurwetenschappen, International Bachelor Communication and Media, Criminologie, Fiscaal Recht, Rechtsgeleerdheid en International Business Administration. Bij de volgende EUR-opleidingen is de instroom in 2012 gedaald: Economie & Bedrijfseconomie, Fiscale Economie, Geschiedenis, Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie, Sociologie, Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) en Bedrijfskunde.
- Het landelijk marktaandeel¹⁹ van de meeste EUR-opleidingen die deelnemen aan de uitgebreide pilot met de regeling N=N is in 2012 in vergelijking met 2011 toegenomen. Dit geldt voor alle opleidingen van ESE, de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en International Bachelor Communication and Media van ESHCC, alle opleidingen van ESL, de opleidingen Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van FSW, en alle opleidingen van RSM. Er zijn vier EUR-opleidingen die in het academisch jaar 2012-2013 (eerste N=N-cohort) een lager landelijk marktaandeel hadden dan in het jaar ervoor: de opleiding Geschiedenis van ESHCC, de opleidingen Bestuurskunde en Sociologie van FSW en de opleiding Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) van iBMG.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de instroom van studenten in het eerste N=N-jaar EUR-breed iets hoger ligt dan in het academisch jaar 2011-2012. Een meerderheid van de EUR-opleidingen wint

¹⁸ In 2012 is van een behoorlijke grote groep studenten de achtergrond (etnische herkomst en/of het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten) niet bekend. Het is mogelijk dat hierdoor enkele gegevens van subgroepen studenten in dit rapport vertekend zijn.

¹⁹ Instroom bij de EUR-opleiding in jaar t / Landelijke instroom voor de opleiding in jaar t. In deze analyse zijn alle concurrerende opleidingen onder de croho-code opgenomen als ook opleidingen die door de faculteit zelf als concurrent zijn aangeduid. Studenten met als hoogst genoten opleiding WO of HBO-BA zijn buiten beschouwing gelaten, omdat deze groepen schakelstudenten kunnen bevatten. Data zijn ontleend aan het landelijk bestand 1cho 2012 (verkregen in februari 2013).

in het eerste N=N-jaar relatief aan instroom ten opzichte van concurrerende opleidingen. Daarentegen zijn er vier opleidingen waarbij het instroommarktaandeel in het eerste N=N-jaar lager ligt dan voorheen.

Voor het analyseren van de mogelijke invloed van N=N op het BSA-rendement bij de opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N zijn de volgende BSA-rendementen vastgesteld en analyses uitgevoerd:

- Voor de EUR als geheel en per opleiding zijn de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2011 in kaart gebracht²⁰. Daarbij is een onderscheid gemaakt in het voorlopige BSA-rendement na één jaar en het definitieve BSA-rendement na twee jaar²¹. In het voorlopige BSA-rendement na één jaar is een onderscheid gemaakt in de volgende groepen studenten:
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS);

In het definitieve BSA-rendement na twee jaar is bepaald welke studenten na 2 jaar een positief BSA hebben ontvangen, dat wil zeggen dat ze alle 60 ECTS die horen bij het eerste bachelorjaar hebben behaald, en welke studenten dit niet hebben gehaald.

- Voor de EUR als geheel en per EUR-opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 (eerste N=N-cohort met uitzondering van de Faculteit Sociale Wetenschappen die bij het cohort 2011 al een pilot met de regeling N=N heeft uitgevoerd) bepaald. Voor cohort 2012 is een onderscheid gemaakt in de volgende subgroepen.
 - Studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief BSA hebben behaald (60 ECTS);
 - Studenten die aan het eind van het eerste jaar geen positief BSA hebben behaald (geen 60 ECTS).
- Voor de EUR als geheel en per opleiding is het BSA-rendement van cohort 2012 vergeleken met het rendement van de voorgaande cohorten. Hierbij moet worden opgemerkt dat het BSA-rendement bij de cohorten 2009-2011 pas na twee jaar definitief was. Eén van de doelen van de invoering van de

²⁰ Om de rendementen te bepalen zijn de BSA-cohortlijsten van de cohorten 2009, 2010, 2011 van de faculteiten / opleidingen gebruikt. Risbo heeft een format aangeleverd voor het aanleveren van de gegevens (per cohort een lijst met studentnummers op basis van de 1 oktober telling uit EIS). In januari 2012 hebben de faculteiten de BSA-gegevens over 2009, 2010 en 2011 (laatste cohort alleen BSA-gegevens na één jaar studie) aangeleverd. In september/oktober 2013 zijn de definitieve BSA-gegevens van cohort 2011 na twee jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook zijn in deze periode de BSA-gegevens van het cohort 2012 na één jaar studie door de faculteiten aangeleverd. Ook hiervoor heeft Risbo van tevoren een format aangeleverd. Eventuele afwijkingen tussen de cohortlijsten en de 1 oktoberlijsten (EIS-lijst) zijn in bijlage 7 per opleiding aangegeven.

²¹ In de cohorten 2009 tot en met 2011 mochten studenten die na één jaar studie tussen 40 en 59 ECTS hadden behaald nog doorstuderen met een voorlopig positief BSA. Deze studenten moesten een jaar later wel alle 60 ECTS van het bachelor 1 programma behaald hebben. Bij FSW gold in cohort 2011 al de regeling N=N.

regeling N=N was om tenminste eenzelfde BSA-rendement te realiseren na één jaar als voorheen na twee jaar. Als dit zou worden bereikt betekent dit dat de doorstroom van studenten verbeterd is. Met betrekking tot het BSA-rendement worden in dit hoofdstuk de volgende vergelijkingen gemaakt:

- Vergelijking van het percentage studenten dat na één jaar een positief BSA heeft gehaald (60 ECTS) tussen cohort 2012 enerzijds en cohort 2009 tot en met 2011 anderzijds;
- Vergelijking van het percentage studenten van cohort 2009-2011 dat na twee studiejaar een positief BSA (60 ECTS) heeft behaald met het percentage studenten van cohort 2012 dat dit na één jaar bereikte.
- Bovenstaande analyses zijn ook uitgevoerd voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van etnische herkomst²² in combinatie met het land waar de student zijn of haar vooropleiding heeft genoten (Nederland of in het buitenland).

In paragraaf 3.1 staan de BSA-rendementen van de EUR(-opleidingen) voor en na de invoering van N=N; in paragraaf 3.2 worden de rendementscijfers uitgesplitst naar subgroepen studenten op basis van de combinatie van etnische herkomst en het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten.

3.1 BSA-rendementen EUR(-opleidingen) voor en na invoering N=N

In Tabel 3.1 staan de BSA-rendementen van de cohorten 2009 tot en met 2012 van alle opleidingen die participeren in de uitgebreide pilot met de regeling N=N. De eerste kolom bevat de opleidingen, daarna volgen de kolommen met het BSA-rendement na één jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. In deze kolommen wordt het percentage studenten dat een positief BSA heeft gehaald afgezet tegen de instroom van het cohort²³. De kolommen daarna bevatten informatie over het definitieve BSA-rendement na twee jaar studie van de cohorten 2009 tot en met 2011. De laatste kolommen bevatten informatie over het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort. Hierbij moet worden opgemerkt dat bij de opleidingen van FSW N=N is ingevoerd bij het cohort 2011.

²² Hierbij is de CBS-definitie van 'allochtoon' gevolgd: een student is van allochtone herkomst als tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren. De groep niet-westerse allochtone studenten omvat vijf herkomstgroepen: Surinaams, Marokkaans, Turks, Antilliaans/Arubaans en Overig niet-westers (studenten met als herkomst Latijns-Amerika, Afrika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) en niet behorend tot de eerder genoemde vier specifieke groepen).

²³ Zie bijlage 7 voor afwijkingen tussen aantallen studenten op EIS lijst en aantallen studenten op cohortlijst.

Tabel 3.1 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed en N=N opleidingen, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Opleidingen	Cohort	Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²⁴	
		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		1105	29.7	1319	35.3	1670	46.3	2067	55.6	2225	59.4	2376	65.8	2242	60.8
EUR-breed (ex EMC, FW, FSW)		908	28.6	1096	35.0	1295	42.5	1762	55.5	1852	59.2	1992	65.4	1886	59.2
ESE															
Econometrie en Operationele Research		43	38.4	47	32.6	47	30.1	68	60.7	85	59.0	93	59.6	89	51.7
Int. Ba. Econometrics and Operations Research		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	24	61.5
Economie en Bedrijfseconomie		211	34.8	199	35.6	268	53.0	354	58.3	326	58.3	366	72.3	297	58.5
Int. Ba. Economics & Business Economics		53	46.9	71	48.3	70	51.1	83	73.5	105	71.4	104	75.9	140	72.2
Fiscale Economie		22	34.4	18	26.1	30	44.1	34	53.1	33	47.8	42	61.8	31	60.8
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen		40	46.0	31	37.8	33	56.9	59	67.8	57	69.5	42	72.4	50	82.0
Geschiedenis		21	20.6	39	29.3	45	47.4	51	50.0	80	60.2	58	61.1	34	59.6
International Bachelor Communication and Media		60	45.8	83	65.9	83	63.4	100	76.3	109	86.5	104	79.4	113	79.0
ESL															
Criminologie		35	31.0	59	54.1	51	47.7	64	56.6	76	69.7	73	68.2	92	78.0
Fiscaal Recht		11	11.5	40	36.7	51	45.5	38	39.6	60	55.0	70	62.5	74	62.7
Rechtsgeleerdheid		85	22.7	156	37.8	171	43.4	202	53.9	236	57.1	244	61.9	265	63.1
FSW															
Bestuurskunde		42	23.1	58	31.4	82	62.1*	93	51.1	107	57.8	86	65.2	71	67.0
Pedagogische Wetenschappen		--	--	--	--	60	65.2*	--	--	--	--	60	65.2	59	69.4
Psychologie		140	51.9	149	51.2	196	71.5*	174	64.3	200	68.8	201	73.4	186	72.7
Sociologie		15	16.0	16	11.8	37	55.2*	38	40.4	66	48.5	37	55.2	40	71.4
IBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)		26	16.0	44	29.3	50	35.2	81	50.0	86	57.3	76	53.5	113	79.0
RSM															
Bedrijfskunde		143	17.0	161	21.2	212	28.6	374	44.4	350	46.2	432	58.3	329	45.2
International Business Administration		158	42.9	148	44.7	184	46.2	254	69.0	249	75.2	288	72.4	280	63.5

Uit tabel 3.1 blijkt dat EUR-breed (exclusief FSW²⁵) gemiddeld voor de cohorten 2009 tot en met 2011 35% van de studenten een positief BSA na één jaar studie behaalde. Na twee jaar studie was het gemiddelde BSA-rendement van deze cohorten 60%. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N haalde 59% een positief BSA na één jaar studie. Tijdens het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N blijken dus ongeveer net zo veel studenten een positief BSA na één jaar te halen als voorheen na twee jaar werd bereikt. Het percentage studenten met een positief BSA van cohort 2012 zal zeer

²⁴ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²⁵ De opleidingen van FSW zijn niet meegenomen in de vergelijking, omdat FSW de regeling N=N al bij cohort 2011 heeft ingevoerd.

waarschijnlijk nog hoger uitkomen, omdat een deel van de studenten vanwege persoonlijke omstandigheden nog verder mag studeren.

Uit deze gegevens blijkt dat na de invoering van de regeling N=N de doorstroom van studenten is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven.

Er zijn wel verschillen tussen opleidingen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde (of een hoger) BSA-rendement na één jaar behaald als gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL) en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij de volgende opleidingen ligt het BSA-rendement na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt: Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM). De rendementen van deze opleidingen komen zeer waarschijnlijk nog iets hoger te liggen, omdat een deel van de studenten die met "persoonlijke omstandigheden" nog verder mag studeren alsnog een positief BSA zal behalen. De laatste vier opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar studie werd bereikt. Voor de FSW-opleidingen geldt dat deze voor het tweede opeenvolgende jaar werken met de regeling N=N. Vergeleken met het eerste N=N-cohort liggen de BSA-rendementen na één jaar van het tweede N=N-cohort bij alle vier de opleidingen (Bestuurskunde, Pedagogische Wetenschappen, Psychologie en Sociologie) hoger.

3.2 BSA-rendementen naar etnische groepen: EUR-breed en op opleidingsniveau

In deze paragraaf staat de vergelijking van de BSA-rendementen tussen autochtone en niet-westerse allochtone studenten centraal. In de analyses ligt de nadruk op studenten met een Nederlandse vooropleiding²⁶. De belangrijkste reden voor deze keuze is dat het Ministerie van OCW in 2011 in het kader van de G5-gelden middelen beschikbaar heeft gesteld aan de EUR om het studiesucces van niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse

²⁶ Voor de volledigheid staan in de tabellen ook de BSA-rendementen van de studenten met een westerse allochtone achtergrond (en een Nederlandse vooropleiding) en studenten met een buitenlandse vooropleiding.

vooropleiding te verhogen. De EUR heeft ervoor gekozen om deze middelen (deels) in te zetten voor de generieke N=N maatregelen. De hypothese was dat alle subgroepen studenten zouden profiteren van de invoering van de regeling N=N, dus ook studenten met een niet-westers allochtone achtergrond in combinatie met een Nederlandse vooropleiding.

In tabel 3.2 staan de BSA-rendementen na één en twee jaar studie voor subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

Tabel 3.2 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar, EUR-breed (exclusief EMC, FW en FSW) en FSW naar vooropleiding, etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

Pos BSA na 1 jaar									Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar ²⁷	
Cohort			2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort)	
	Voorop- leiding	Etnische herkomst	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR (excl EMC, FW en FSW)	Nederlands	Autocht.	600	32.5	703	39.7	806	47.4	1106	59.9	1130	63.8	1188	69.8	1116	62.4
		NW-allocht.	125	17.8	174	24.1	218	32.3	305	43.3	342	47.4	383	56.7	294	50.3
		W-allocht.	46	21.6	70	29.0	93	42.9	105	49.3	129	53.5	133	61.3	121	55.8
	Buitenlands	Autocht.	13	37.1	7	21.2	6	24.0	23	65.7	15	45.5	16	64.0	24	66.7
		NW-allocht.	29	21.3	24	18.8	39	33.9	68	50.0	54	42.2	72	62.6	52	50.0
		W-allocht.	91	41.9	111	51.6	88	47.1	147	67.7	166	77.2	129	69.0	127	69.4
	Onbekend		4	18.2	7	33.3	45	36.3	8	36.4	16	76.2	71	57.3	152	56.1
	FSW ²⁸	Nederlands	Autocht.	-	-	-	-	250	74.9	-	-	-	-	257	76.9	245
NW-allocht.			-	-	-	-	94	56.3	-	-	-	-	96	57.5	72	57.1
W-allocht.			-	-	-	-	25	56.8	-	-	-	-	25	56.8	30	73.2
Buitenlands		Autocht.	-	-	-	-	2	100.0	-	-	-	-	2	100.0	1	50.0
		NW-allocht.	-	-	-	-	4	44.4	-	-	-	-	4	44.4	2	40.0
		W-allocht.	-	-	-	-	0	0.0	-	-	-	-	0	0.0	5	83.3
Onbekend							0	0.0					0	0.0	1	25.0

Een vergelijking tussen het EUR-brede BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 en het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011 (exclusief Erasmus MC, Faculteit Wijsbegeerte en de Faculteit Sociale Wetenschappen) levert als uitkomst op dat de autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding in het eerste N=N-cohort een bijna even hoog BSA-rendement (62.4%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (64.5%). Voor de niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding geldt dat zij in het eerste N=N-cohort een iets hoger BSA-rendement (50.3%) hebben behaald na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar studie werd bereikt (49.1%). Het

²⁷ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

²⁸ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

verschil in BSA-rendement tussen niet-westerse allochtone en autochtone studenten (beide groepen met een Nederlandse vooropleiding) is iets kleiner geworden. Bij FSW zijn de BSA-rendementen na 1 jaar voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding gestegen bij een vergelijking van N=N studenten van de eerste lichting (cohort 2011) met de tweede lichting (cohort 2012) .

Wanneer de vergelijking wordt gemaakt met het historische BSA-rendement na één jaar studie, dan blijkt het EUR-brede BSA-rendement van cohort 2012 veel hoger te liggen dan het rendement van de cohorten daarvoor. In vergelijking met cohort 2011 (het cohort met het hoogste BSA-rendement na 1 jaar in de pre-N=N periode) bedragen deze verschillen 15% punt voor autochtone studenten en 18% punt voor niet-westerse allochtone studenten. Het verschil in BSA-rendement tussen niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding en autochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding is iets kleiner geworden.

Bovenstaande bevindingen hebben betrekking op het EUR-brede niveau. Een meer gedifferentieerd (en genuanceerd) beeld wordt verkregen bij een analyse van ontwikkelingen op het niveau van opleidingen. Tabel 3.3. toont per opleiding de BSA-rendementen van autochtone studenten en niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding. Met deze gegevens kan voor iedere opleiding worden nagegaan welk mogelijk effect N=N heeft gehad op de BSA-rendementen van deze subgroepen.

Tabel 3.3 BSA-rendementen na 1 en 2 jaar van studenten met een Nederlandse vooropleiding naar opleiding en etnische herkomst, cohorten 2009-2012 (aantal en percentage studenten met een positief BSA)

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁹	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ESE															
Econometrie en Operationele Research	Autocht.	34	44,7	35	41,7	30	31,3	54	71,1	56	66,7	62	64,6	67	56,8
	NW-allocht.	9	36,0	9	25,0	10	26,3	13	52,0	20	55,6	16	42,1	14	36,8
	W-allocht.	-	-	3	17,6	6	40,0	-	-	6	35,3	11	73,3	7	63,6
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	Autocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	88,9
	NW-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0
	W-allocht.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0
Economie en Bedrijfseconomie	Autocht.	166	40,7	155	42,6	209	58,9	258	63,2	232	63,7	268	75,5	233	65,6
	NW-allocht.	33	24,6	33	23,7	42	37,8	64	47,8	68	48,9	75	67,6	35	39,3
	W-allocht.	9	22,0	10	30,3	14	48,3	20	48,8	20	60,6	18	62,1	19	51,4
Int. Ba. Economics and Business Economics	Autocht.	19	59,4	19	54,3	22	62,9	26	81,3	29	82,9	31	88,6	34	87,2
	NW-allocht.	2	22,2	9	60,0	10	100,0	5	55,6	13	86,7	10	100,0	11	68,8
	W-allocht.	3	60,0	3	37,5	3	75,0	3	60,0	4	50,0	4	100,0	4	66,7
Fiscale Economie	Autocht.	20	54,1	12	40,0	21	56,8	24	64,9	19	63,3	26	70,3	20	74,1
	NW-allocht.	2	9,5	4	13,8	7	31,8	8	38,1	9	31,0	13	59,1	10	55,6
	W-allocht.	-	-	2	40,0	2	40,0	2	100,0	3	60,0	3	60,0	1	33,3
ESHCC															
Algemene Cultuurwetenschappen	Autocht.	32	51,6	22	38,6	25	67,6	46	74,2	45	78,9	31	83,8	34	81,0
	NW-allocht.	5	38,5	3	21,4	3	37,5	8	61,5	5	35,7	5	62,5	11	91,7
	W-allocht.	2	20,0	5	55,6	4	57,1	3	30,0	6	66,7	4	57,1	5	100,0
Geschiedenis	Autocht.	15	20,8	31	28,4	37	49,3	37	51,4	65	59,6	48	64,0	27	60,0
	NW-allocht.	5	26,3	3	37,5	4	36,4	8	42,1	5	62,5	6	54,5	1	25,0
	W-allocht.	1	11,1	4	33,3	3	50,0	6	66,7	8	66,7	3	50,0	3	60,0
Int. Ba. Communication and Media	Autocht.	23	56,1	35	74,5	31	68,9	36	87,8	42	89,4	34	75,6	23	88,5
	NW-allocht.	10	38,5	15	65,2	16	72,7	17	65,4	20	87,0	19	86,4	15	100,0
	W-allocht.	6	33,3	6	60,0	6	60,0	13	72,2	9	90,0	9	90,0	9	90,0
ESL															
Criminologie	Autocht.	32	39,0	45	57,7	47	63,5	50	61,0	58	74,4	60	81,1	71	83,5
	NW-allocht.	1	5,0	10	43,5	1	4,2	7	35,0	14	60,9	8	33,3	12	60,0
	W-allocht.	2	25,0	4	50,0	3	42,9	5	62,5	4	50,0	5	71,4	8	66,7
Fiscaal Recht	Autocht.	5	16,7	22	61,1	27	67,5	12	40,0	27	75,0	32	80,0	41	73,2
	NW-allocht.	5	9,1	14	24,1	19	35,8	21	38,2	27	46,6	28	52,8	28	54,9
	W-allocht.	1	20,0	3	27,3	3	27,3	4	80,0	5	45,5	6	54,5	4	66,7
Rechtsgeleerdheid	Autocht.	63	29,6	100	48,3	108	52,9	126	59,2	135	65,2	137	67,2	158	68,1
	NW-allocht.	15	11,5	39	25,2	51	32,7	61	46,9	73	47,1	90	57,7	85	55,6
	W-allocht.	6	23,1	16	41,0	11	42,3	13	50,0	25	64,1	15	57,7	20	66,7

²⁹ Waarschijnlijk zal dit percentage uiteindelijk (iets) hoger komen te liggen, omdat een deel van de groep studenten zonder Positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) alsnog verder mag studeren.

		Pos BSA na 1 jaar						Pos BSA na 2 jaar						Pos BSA na 1 jaar	
Cohort		2009		2010		2011		2009		2010		2011		2012 (N=N cohort) ²⁹	
Etnische herkomst		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
FSW ³⁰															
Bestuurskunde	Autocht.	-	-	-	-	46	69,7	-	-	-	-	50	75,8	49	71,0
	NW-allocht.	-	-	-	-	28	60,9	-	-	-	-	28	60,9	13	54,2
	W-allocht.	-	-	-	-	7	50,0	-	-	-	-	7	50,0	6	75,0
Pedagogische wetenschappen	Autocht.	-	-	-	-	40	75,5	-	-	-	-	40	75,5	44	81,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	17	53,1	-	-	-	-	17	53,1	14	51,9
	W-allocht.	-	-	-	-	2	66,7	-	-	-	-	2	66,7	1	50,0
Psychologie	Autocht.	-	-	-	-	136	79,1	-	-	-	-	139	80,8	127	78,4
	NW-allocht.	-	-	-	-	41	58,6	-	-	-	-	43	61,4	37	59,7
	W-allocht.	-	-	-	-	15	65,2	-	-	-	-	15	65,2	18	72,0
Sociologie	Autocht.	-	-	-	-	28	65,1	-	-	-	-	28	65,1	25	73,5
	NW-allocht.	-	-	-	-	8	42,1	-	-	-	-	8	42,1	8	61,5
	W-allocht.	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	1	25,0	5	83,3
iBMG															
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	Autocht.	22	21,4	37	39,8	37	40,2	61	59,2	66	71,0	54	58,7	47	51,1
	NW-allocht.	3	7,3	6	14,6	9	23,7	17	41,5	17	41,5	16	42,1	12	44,4
	W-allocht.	1	7,1	-	-	4	50,0	3	21,4	2	16,7	5	62,5	9	69,2
RSM															
Bedrijfskunde	Autocht.	118	20,2	136	25,6	156	30,8	297	50,8	275	51,8	320	63,1	267	49,8
	NW-allocht.	19	10,6	18	12,2	31	21,7	55	30,6	48	32,4	70	49,0	37	33,6
	W-allocht.	5	9,8	7	11,5	20	29,0	18	35,3	26	42,6	33	47,8	19	31,7
International Business Administration	Autocht.	51	48,6	54	54,0	56	53,3	79	75,2	81	81,0	85	81,0	86	67,7
	NW-allocht.	16	51,6	11	34,4	15	38,5	21	67,7	23	71,9	27	69,2	22	73,3
	W-allocht.	10	58,8	7	43,8	14	70,0	15	88,2	11	68,8	17	85,0	12	70,6

Een vergelijking van het BSA-rendement na 1 jaar voor N=N cohort 2012 met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009 tot en met 2011 levert de volgende uitkomsten op:

Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten vergeleken met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-11. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen buiten ESL zoals bijvoorbeeld Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³¹. Bij een meerderheid van deze opleidingen geldt overigens dat autochtone studenten hogere BSA-rendementen behalen dan niet-westerse allochtone studenten, maar dat de niet-westerse allochtone studenten onder het N=N regime hun achterstand iets aan het inlopen zijn.

Bij een vergelijking van de vier opleidingen met het grootste aantal niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding blijkt dat

³⁰ Voor FSW zijn voor de cohorten 2009 en 2010 alleen geaggregeerde rendementsgegevens beschikbaar, waardoor een koppeling met studentgegevens op het individuele niveau niet mogelijk is. Als gevolg hiervan kunnen er voor FSW geen uitkomsten gegenereerd worden naar studentkenmerken als etnische herkomst en vooropleiding voor de cohorten 2009 en 2010. Cohort 2011 is voor FSW het eerste N=N cohort.

³¹ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen in de historische vergelijking zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen.

het BSA-rendement van de niet-westers allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding bij Psychologie en Rechtsgeleerheid hoger ligt dan bij de opleidingen Bedrijfskunde en Economie & Bedrijfseconomie.

3.3 Belangrijkste bevindingen N=N en het BSA-rendement

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over het BSA-rendement voor en na invoering van N=N:

- Na invoering van N=N behaalde EUR-breed (exclusief FSW) ongeveer een zelfde percentage studenten een positief BSA na één jaar als voorheen gemiddeld na twee jaar werd behaald. In vergelijking met het historische BSA-rendement na één jaar is een forse winst geboekt. Dit betekent dat de doorstroom van studenten in het eerste N=N-cohort flink is verbeterd, terwijl het percentage studenten dat geen positief BSA heeft behaald ongeveer hetzelfde is gebleven³².
- Tussen opleidingen zijn verschillen waar te nemen. De volgende opleidingen hebben in het eerste jaar van de uitgebreide pilot met N=N ongeveer hetzelfde of een hoger BSA-rendement na één jaar behaald dan gemiddeld in de cohorten 2009 tot en met 2011 na twee jaar werd bereikt: Fiscale Economie (ESE), International Bachelor Economics and Business Economics (ESE), Algemene Cultuurwetenschappen (ESHCC), Geschiedenis (ESHCC), International Bachelor Communication and Media (ESHCC), Criminologie (ESL), Fiscaal Recht (ESL), Rechtsgeleerdheid (ESL), en Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG) (iBMG). Bij Econometrie en Operationele Research (ESE), Economie en Bedrijfseconomie (ESE), Bedrijfskunde (RSM) en International Business Administration (RSM) ligt het BSA-rendement van het eerste N=N-cohort na één jaar lager dan voorheen gemiddeld na twee jaar werd bereikt. Deze opleidingen halen wel een veel hoger BSA-rendement dan voorheen na één jaar werd bereikt.
- Bij een aantal opleidingen is het BSA-rendement na 1 jaar voor cohort 2012 gestegen voor zowel autochtone als niet-westerse allochtone studenten in vergelijking met het gemiddelde BSA-rendement na 2 jaar voor de cohorten 2009-2011. Dit geldt voor alle ESL-opleidingen en voor enkele opleidingen

³² Cohort 2012 bevat nog studenten die met een indicatie PO (persoonlijke omstandigheden) verder mag studeren. Het percentage studenten van cohort 2012 met een positief BSA zal volgend jaar dus nog naar boven worden bijgesteld.

buiten ESL zoals Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media³³.

Bij bovenstaande bevindingen moet worden opgemerkt dat het mogelijk is dat de BSA-rendementen van cohort 2012 nog iets hoger komen te liggen, omdat nog een klein percentage van de groep zonder positief BSA vanwege persoonlijke omstandigheden (PO) verder mag studeren en een deel van deze groep zeer waarschijnlijk nog een positief BSA zal behalen.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat in het algemeen in het eerste N=N-cohort de doorstroom van studenten sterk verbeterd is vergelijking met voorgaande cohorten. Dit geldt zowel voor autochtone studenten als niet-westerse allochtone studenten met een Nederlandse vooropleiding.

³³ Hierbij moet worden opgemerkt dat het bij Criminologie, Fiscaal Recht, Fiscale Economie en International Bachelor Communication and Media in de subgroepen om kleine aantallen studenten gaat. Hierdoor kunnen zich sterke fluctuaties voordoen in de BSA-rendementen tussen de verschillende cohorten.

Vroegtijdige identificatie van studenten zonder positief BSA

Als laatste onderdeel van dit N=N onderzoek is nagegaan of het mogelijk is om studenten van cohort 2012 die aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (60 ECTS) hebben behaald vroegtijdig te identificeren op basis van hun deelname aan en prestatie op de eerste tentamens.

4.1 Kans op niet behalen positief BSA voor subgroepen studenten van de EUR-opleidingen

Per EUR-opleiding zijn de participatie en prestaties van studenten op de tentamens die tussen september 2012 en begin januari 2013 zijn afgenomen in kaart gebracht³⁴. De prestaties van studenten op de practica zijn niet meegenomen in de analyses, omdat uit de pilot bij FSW is gebleken dat de meeste studenten succesvol zijn op de practica. De practica worden relatief weinig herkanst en gecompenseerd³⁵. Op basis van de participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens³⁶ zijn deze ingedeeld in 5 groepen:

- Groep 1: Studenten die al met hun studie zijn gestopt.
- Groep 2: Studenten die aan geen enkel tentamen hebben meegedaan;
- Groep 3: Studenten die wel hebben deelgenomen aan minimaal één tentamen, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger³⁷. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.

³⁴ De resultaten van studenten op de tentamens die tot en met half januari 2013 zijn afgenomen zijn door de faculteiten zelf per opleiding aangeleverd. Risbo heeft daarvoor een format aangeleverd (lijst met studentnummers op basis van 1 oktober telling 2012; EIS lijst). Alleen studenten die volgens de opleidingen tot het cohort behoren zijn meegenomen. Eventuele afwijkingen met de 1 oktoberlijst zijn per opleiding in bijlage 7 van deze rapportage vermeld.

³⁵ Baars, G., Adriaans, M., Godor, B., Hermus, P. & Van Wensveen, P. (2012). Pilot "Nominaal = Normaal" bij de faculteit der Sociale Wetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam: Eindrapport. Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Risbo. (ISBN: 978-90-76613-60-4)

³⁶ Bij de meeste opleidingen zijn de resultaten van studenten op de eerste twee tentamens (of bloktoetsen) meegenomen. Uitzonderingen zijn Econometrie en Operationele Research (3 tentamens), International Bachelor Econometrics and Operations Research (3 tentamens), International Bachelor Communication and Media (3 tentamens), Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (3 tentamens), Bedrijfskunde (4 tentamens), en International Business Administration (4 tentamens).

³⁷ Bij twee tentamens hebben deze studenten geen enkel tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben deze studenten maximaal één tentamen gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten maximaal één tentamen gehaald.

- Groep 4: Studenten die tenminste de helft van de tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger, maar niet alle tentamens hebben gehaald³⁸. Het aantal ECTS voor een tentamen is hierbij niet meegewogen. Er is puur gekeken naar het wel of niet hebben gehaald van tentamens. Er is dus ook geen rekening gehouden met de geldende compensatieregeling.
- Groep 5: Studenten die alle tentamens hebben gehaald met een minimaal cijfer van 5,5 of hoger.

Voor de EUR als geheel en per opleiding is voor elke subgroep vastgesteld welk percentage van de studenten aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.1 staan de resultaten weergegeven.

De resultaten in Tabel 4.1 laten zien dat 85.6% van de studenten van cohort 2012 die niet hebben meegedaan aan de eerste tentamens geen positief BSA hebben behaald aan het eind van het eerste studiejaar. Van de studenten die van de eerste tentamens er tenminste één wel hebben gemaakt, maar minder dan de helft van de tentamens hebben gehaald (cijfer hoger dan of gelijk aan 5,5) heeft 86.8% geen 60 ECTS behaald aan het eind van het eerste jaar. Van de studenten die tenminste de helft van de eerste tentamens hebben gehaald, maar niet alle tentamens hebben gehaald, is 47.7% er niet in geslaagd om het eerste studiejaar succesvol af te ronden. Van studenten die de eerste tentamens allemaal hebben gehaald is 9.9% er niet in geslaagd om aan het eind van het eerste jaar 60 ECTS te halen.

De hierboven genoemde percentages zijn geldig voor de EUR als geheel.

³⁸ Bij twee tentamens hebben de studenten één tentamen gehaald; bij drie tentamens hebben de studenten twee (van de drie) tentamens gehaald; bij vier tentamens hebben de studenten twee of drie tentamens gehaald.

Tabel 4.1 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013 en opleiding, cohort 2012

Status per 15 januari 2013	Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan ≥ 1 tentamen, maar $< 50\%$ van de tentamens gehaald (min cijfer $\geq 5,5$)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)	71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
ESE										
Econometrie en Operationele Research	9	100.0	8	88.9	49	81.7	11	31.4	6	10.2
Int. Ba. Econometrics and Operations Research	1	100.0	0	--	6	60.0	5	50.0	3	16.7
Economie en Bedrijfseconomie	27	100.0	13	100.0	98	87.5	57	41.6	16	7.3
Int. Ba. Economics & Business Economics	3	100.0	1	100.0	31	79.5	16	28.1	3	3.2
Fiscale Economie	2	100.0	3	100.0	7	77.8	8	57.1	0	--
ESHCC										
Algemene Cultuurwetenschappen	2	100.0	3	100.0	2	100.0	2	40.0	2	4.1
Geschiedenis	4	100.0	2	100.0	8	100.0	8	50.0	1	3.7
International Bachelor Communication and Media	3	100.0	7	100.0	12	80.0	6	20.7	2	2.2
ESL										
Criminologie	0	--	3	75.0	10	83.3	10	29.4	3	4.4
Fiscaal Recht	0	--	15	53.6	12	85.7	9	34.6	8	16.0
Rechtsgeleerdheid	0	--	36	78.3	50	84.7	51	36.7	18	10.2
FSW										
Bestuurskunde	0	--	1	100.0	15	71.4	13	56.5	6	9.8
Pedagogische Wetenschappen	0	--	0	--	8	88.9	14	70.0	4	7.1
Psychologie	0	--	0	--	30	81.1	31	30.4	9	7.7
Sociologie	0	--	1	100.0	7	87.5	4	40.0	4	10.8
iBMG										
Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	8	100.0	17	100.0	20	87.0	14	43.8	7	13.0
RSM										
Bedrijfskunde	11	100.0	53	100.0	100	100.0	185	69.5	50	16.6
International Business Administration	1	100.0	4	57.1	48	90.6	79	56.0	29	12.1

Hoewel uit tabel 4.1 is af te lezen dat er wel verschillen in de percentages van de subgroepen zijn tussen de verschillende EUR-opleidingen kan gesteld worden dat de participatie en prestaties van studenten op de eerste tentamens sterk voorspellend zijn voor het wel of niet behalen van een positief BSA aan het eind van het eerste bachelorjaar.

4.2 Kans op niet halen positief BSA voor etnische subgroepen

Op EUR-niveau is ook voor subgroepen van studenten die enerzijds geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en anderzijds op basis van de combinatie van het land waar studenten hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst bepaald welk percentage aan het eind van het eerste studiejaar geen positief BSA (geen 60 ECTS) heeft behaald. In Tabel 4.2 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4.2 Aantal en percentage studenten in de subgroepen zonder geen Positief BSA na 1 jaar, naar status per 15 jan. 2013, vooropleiding en etnische herkomst, cohort 2012

Status per 15 januari 2013		Gestopt		Geen tentamen gedaan		Deelgenomen aan ≥ 1 tentamen, maar $< 50\%$ van de tentamens gehaald (min cijfer $\geq 5,5$)		Tenminste 50% van de tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$, maar niet alle tentamens gehaald		Alle tentamens gehaald met een minimaal cijfer $\geq 5,5$	
Vooropleiding	Etnische herkomst	N	%	n	%	n	%	n	%	n	%
EUR-breed (ex EMC en FW)		71	100.0	167	85.6	513	86.8	523	47.7	171	9.9
Nederlands	Autocht.	43	100.0	80	82.5	227	86.3	299	49.5	98	8.9
	NW-allocht.	16	100.0	61	91.0	132	86.8	103	47.7	32	12.4
	W-allocht.	3	100.0	9	81.8	45	88.2	38	45.2	12	11.0
Buitenlands	Autocht.	2	100.0	0	--	6	85.7	3	20.0	2	14.3
	NW-allocht.	1	100.0	5	100.0	27	93.1	16	47.1	6	15.0
	W-allocht.	0	--	4	100.0	19	79.2	26	43.3	8	7.9
Onbekend		6	100.0	8	72.7	57	87.7	38	45.8	13	11.8

Uit tabel 4.2 blijkt dat er geen grote verschillen zijn in de kans op uitval van de subgroepen die geformeerd zijn op basis van hun participatie en prestatie op de eerste tentamens en op basis van de combinatie tussen het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en etnische herkomst.

4.3 Belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten die geen positief BSA behalen

Hieronder staan de belangrijkste bevindingen over de vroegtijdige identificatie van studenten van cohort 2012 die geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar hebben behaald:

- De participatie en prestatie van studenten op de eerste tentamens zijn sterke voorspellers voor het feit of studenten wel of geen positief BSA (60 ECTS) aan het eind van het eerste jaar zullen behalen.
- EUR-breed geldt dat studenten die niet meedoen aan de eerste tentamens 86% kans hebben om geen positief BSA aan het eind van het eerste jaar te behalen. Voor studenten die wel meedoen bij tenminste één tentamen, maar minder dan de helft van de eerste tentamens halen is deze kans 87%. Studenten die minimaal de helft van de eerste tentamens halen, maar niet alle tentamens, hebben een kans van 48% om geen positief BSA aan het eind van het jaar. Deze kans is nog geen 10% voor studenten die de eerste tentamens allemaal halen.
- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen de EUR-opleidingen.

- Er zijn geen grote verschillen in bovengenoemde percentages gevonden tussen subgroepen studenten die zijn geformeerd op basis van de combinatie van het land waar ze hun vooropleiding hebben genoten en de etnische herkomst.

Bijlage 1 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESE

	Econometrie (NL, UK)	Economie (NL, UK)	Fiscale Economie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 3x 4 credits per blok. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.	Academisch onderwijs in 5 blokken, met 1x 4cr en 1x 8 cr in een blok en met vaardigheidsonderwijs geïntegreerd in twee grote economievakken en in het mentoraat. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in practicumgroepen van 25 studenten.
Modules jaar 1	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek	- 5 blokken: 7 weken onderwijs + 1 toetsweek
Compensatie regeling jaar 1	Compensatie binnen drie clusters: Wiskundige vakken, Statistische vakken, economische / ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.	Compensatie binnen drie clusters: Economische vakken, Bedrijfseconomische vakken, ondersteunende vakken. Max 3 vijven (afgerond) in totaal.
Benodigd gemiddelde	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster	5,5 in elk cluster
Weging modules	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)	Weging afhankelijk van omvang vak (4 of 8 credits)
Minimum toegestane cijfer	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)	4,5 (zie ook compensatieregeling)
Aantal herkansingen	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar	Maximaal 3 /jaar
Moment herkansingen	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5	Na afloop van de tentamens van blok 5
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).	Herkansen is alleen mogelijk met een geldig resultaat voor het reguliere tentamen (waarvoor minimaal 70% aanwezigheid in de practica en deelname aan het tentamen de vereisten zijn).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1	Alleen jaar 1

Bijlage 2 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESHCC

	Algemene Cultuurwetenschappen	Geschiedenis	International Bachelor Communication and Media
Didactische benadering jaar 1	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.	Kleinschalig, activerend onderwijs (combinatie van hoorcolleges en werkgroepen) in 4 blokken van 10 weken.
Modules jaar 1	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 2: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 3: 2 vakken (1x10 EC + 1x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)	- Blok 1: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 2: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 3: 3 vakken (3x5 EC) - Blok 4: 3 vakken (3x5 EC)
Compensatie regeling jaar 1	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.	In Bachelor-1 mogen maximaal twee vijven (min. 5.0) gecompenseerd worden. Een onvoldoende voor een vak (min. 5.0) dient gecompenseerd te worden door een voldoende voor één of meer vakken (min. 7.0) waarvoor in totaal minimaal hetzelfde aantal EC is toegekend.
Benodigd gemiddelde	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Weging modules	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Minimum toegestane cijfer	5.0	5.0	5.0
Aantal herkansingen	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.	Maximaal 3 voor schriftelijke tentamens. Tentamens in de vorm van een werkstuk mogen altijd éénmaal worden herkanst.
Moment herkansingen	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.	Schriftelijke tentamens: week 25 t/m 28 (juni/juli). Bij tentamens in de vorm van een (afsluitend) werkstuk vindt herkansing plaats direct na inzage van het beoordeelde werk.
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).	Herkansen is altijd mogelijk (zowel onvoldoendes als voldoende, tot het maximaal aantal toegestane herkansingen bij schriftelijke tentamens).
BSA norm	60 EC	60 EC	60 EC
Jaarklassen	Alleen BA-1	Alleen BA-1	Alleen BA-1

Bijlage 3 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen ESL

	Criminologie	Fiscaal recht	Rechtsgeleerdheid
Didactische benadering jaar 1	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica	- 8 blokken - 8 practica
Compensatie regeling jaar 1	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.	Een of meerdere vijven (onbeperkt, zolang het vereiste gemiddelde van een 6,0 maar wordt gehaald). Het gaat hierbij om de in OSIRIS geregistreerde eindcijfers van de blokken.
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0	6,0
Weging modules	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging	Ieder blok heeft een gelijke weging
Minimum toegestane cijfer	5,0	5,0	5,0
Aantal herkansingen	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.	Van de 8 blokken mogen er 2 herkanst worden: 1 herkansing voor blok 1 en 2 en 1 herkansing voor de blokken 3 t/m 8.
Moment herkansingen	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3); Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3); Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)	Herkansing blok 1 en 2: na kerstreces (na afloop blok 3); Herkansing blok 3 t/m blok 8: na afloop van blok 8)
Vereist om te mogen herkansen	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)	Alleen onvoldoende resultaten mogen worden herkanst (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen)
BSA norm	60 ects	60 ects	60 ects
Jaarklassen	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.	Vooralsnog alleen in jaar 1.

Bijlage 4 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen FSW

	Bestuurskunde	Pedagogische Wetenschappen	Psychologie	Sociologie
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs in 8 sequentiële blokken met daarnaast vaardigheidsonderwijs in ateliers die parallel lopen aan de blokken. Ongeveer de helft van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 15 studenten.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.	- Probleemgestuurd onderwijs in 8 sequentiële blokken. Het grootste deel van het onderwijs is kleinschalig in tutorgroepen van 10 tot 12 studenten met verplichte bijeenkomsten. - Vaardigheidstraining in practica parallel aan de blokken.
Modules jaar 1	- 8 blokken - 3 ateliers	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 8 practica - Schrijfonderwijs	- 8 blokken - 7 practica
Compensatie regeling jaar 1	Volledige compensatie	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	- Volledige compensatie binnen de cluster 'kennis' (bloktoetsen) - Volledige compensatie binnen de cluster 'vaardigheden' (practica + schrijfonderwijs)	Volledige compensatie
Benodigd gemiddelde	6,0	6,0 voor beide clusters	6,0 voor beide clusters	6,0
Weging modules	Iedere module heeft een gelijke weging	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	- Alle bloktoetsen hebben een gelijke weging. - Alle practica hebben een weging van 1, het schrijfonderwijs een weging van 2.	Alle bloktoetsen hebben een weging van 4, alle practica hebben een weging van 1.
Minimum toegestane cijfer	4,0	4,0	4,0	4,0
Aantal herkansingen	Maximaal 5 modules (bloktoets of atelier)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica (incl. schrijfonderwijs)	- Maximaal 2 bloktoetsen - Maximaal 2 practica
Moment herkansingen	Na afloop van het blok volgend op de te herkansen toets	In de zomer	In de zomer	In de zomer
Vereist om te mogen herkansen	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is alleen mogelijk bij een resultaat lager dan een 4,0 of bij een gemiddeld cijfer onder de 6,0.	Herkansen is altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen).
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Jaar 1 en 2, dus met de harde knip tussen Ba en Ma kan worden gesproken over een jaarklassensysteem.	Alleen jaar 1

Bijlage 5 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen iBMG

	Gezondheidswetenschappen, Beleid en Management Gezondheidszorg
Didactische benadering jaar 1	Academisch onderwijs met 12 vakken in 6 sequentiële blokken. Daarnaast wordt een vaardighedenlijn aangeboden die geïntegreerd is in de vakken. Per blok kent ten minste 1 vak een schrijfopdracht. Het cijfer voor de inhoud van de schrijfopdracht telt mee in cluster 1 en het cijfer voor de schrijftechniek telt mee in cluster 2 (onder het vak schrijfvaardigheden). Elk vak heeft minimaal 6 contacturen per week (met uitzondering van de stage). Minimaal de helft van het aantal contacturen bestaat uit kleinschalig onderwijs (tutorgroepen van maximaal 15 studenten).
Modules jaar 1	6 blokken waarbij maximaal twee vakken parallel lopen Indeling in drie clusters (cluster 1: disciplinaire vakken, cluster 2: onderzoeks- en rapportagevaardigheden, cluster 3: studierandvoorwaardelijke vakken).
Compensatie regeling jaar 1	Voor cluster 1 en 2 geldt: Compensatie mogelijk van één vak waarvoor minimaal een 4,5 behaald is, door een ongewogen gemiddelde van een 5,5 onafgerond over het gehele cluster, met inbegrip van de onvoldoende. Maximaal aantal onvoldoends na herkansing is 1 per cluster. Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Voor cluster 3 is geen compensatieregeling.
Benodigd gemiddelde	Norm: 5,5 voor elk afzonderlijk vak of compensatie, zie hierboven
Weging modules	Startweek: 1,5 ECTS Studiepractica: 1,5 ECTS Stage: 3 ECTS Alle overige 9 vakken: 6 ECTS
Minimum toegestane cijfer	4,5
Aantal herkansingen	Voor cluster 1 en 2 geldt: maximaal twee per cluster (maximaal 4 totaal). Voor cluster 3 geldt: wel/niet voldaan. Indien 'niet voldaan' dient de student een vervangende opdracht te maken.
Moment herkansingen	In een gecomprimeerde periode aan het einde van het collegejaar (tweede en derde week van juli).
Vereist om te mogen herkansen	Het vak studiepractica heeft geen herkansing maar een vervangende opdracht. Voor alle overige vakken is herkansen altijd mogelijk (tot het maximaal aantal toegestane herkansingen). NB: Er wordt maar 1 hertentamen aangeboden voor het gehele vak (100% hertentamen). Tussen-, deel- en eindtoetsen van een vak zijn niet afzonderlijk te herkansen.
BSA norm	60 ECTS
Jaarklassen	Alleen jaar 1

Bijlage 6 Uitwerking regeling N=N bij opleidingen RSM

	Bedrijfskunde	International Business Administration
Didactische benadering jaar 1	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 12 vakken. - Het onderdeel Bedrijfskundige Vaardigheden omvat 2 trimesters (1 + 2), het Strategisch Ondernemingsplan omvat 2 trimesters (2 + 3). Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief) - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).	- Academisch onderwijs in 3 trimesters in 3 trimesters. Met 14 vakken. - Het Strategic Business Plan omvat 2 trimesters (2 + 3). Het vak Skills heeft 3 onderdelen (3 vakken) - Vakken hebben impliciet of expliciet zowel inhoudelijke als vaardigheden elementen. - Intensief mentoraat en expliciete ondersteuning en begeleiding (pro-actief). - Alle vakken hebben verregaande maatregelen om studieactiviteit te stimuleren: tussentoetsen, oefenmogelijkheden, bonus elementen, tussentijdse opdrachten, etc. Waar mogelijk inzet van digitale hulpmiddelen (e-learning). Zie de course manuals voor specifieke beschrijvingen. - Voorafgaand aan september 2012 zijn diverse maatregelen genomen om studiesucces in Ba te bevorderen (beschrijving op aanvraag).
Modules jaar 1	Trimester 1: 4 vakken (+ Bedr. Vaardigheden) Trimester 2: 3 vakken (+ Bedr. Vaard. + Strat. Ond. Plan) Trimester 3: 3 vakken (+ Strat. Ond. Plan)	Trimester 1: 5 vakken Trimester 2: 4 vakken (+ Strategic Business Plan) Trimester 3: 4 vakken (+ Strategic Business Plan)
Compensatie regeling jaar 1	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.	Maximaal één 5 kan gecompenseerd worden door twee 7ens, een 8, een 9 of een 10.
Benodigd gemiddelde	5,5.	5,5.
Weging modules	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.	Aantal ECTS per vak bepaald weging voor B1 gemiddelde.
Minimum toegestane cijfer	Afgeronde 5	Afgeronde 5
Aantal herkansingen	Maximaal 4	Maximaal 4
Moment herkansingen	Zomerperiode (juni/juli)	Zomerperiode (juni/juli)
Vereist om te mogen herkansen	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaalde cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)	Altijd mogelijk (tot aan maximum aantal). N.B. Laatste behaalde cijfer telt (i.p.v. hoogst behaalde cijfer)
BSA norm	60 ECTS	60 ECTS
Jaarklassen	Jaar 1	Jaar 1

Bijlage 7 Afwijkingen EIS-lijst en cohortlijst

In de tabel hieronder staat welke afwijkingen er per opleiding zijn tussen de EIS-lijst (op basis waarvan de instroom van de EUR-opleidingen is bepaald) en de cohortlijst (op basis waarvan de rendementen van de EUR-opleidingen zijn bepaald). De grootste afwijking is te zien bij de opleiding Rechtsgeleerdheid. Bij deze opleiding staan de mr.drs. studenten op de EIS-lijst, maar zijn deze niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen, omdat ze niet verplicht zijn bij de opleiding Rechtsgeleerdheid alle 60 ECTS van het eerste studiejaar binnen één jaar te halen. Deze verplichting hebben deze studenten wel bij ESE. Andere afwijkingen zijn te verklaren vanuit het feit dat er studenten op de EIS lijst staan die zich voor 1 oktober schriftelijk al hadden teruggetrokken (en dus niet op de cohortlijst staan) of studenten die vanwege hun genoten vooropleiding het hele jaar vrijstelling hebben gekregen. Ook deze studenten staan op de EIS-lijst, maar zijn niet meegenomen in de berekening van de BSA-rendementen.

		COHORT							
		2009		2010		2011*		2012 (N=N cohort)	
		Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS	Niet cohort, wel EIS	Wel cohort, niet EIS
ESE	Econometrie en Operationele Research	0	0	0	0	1	0	1	0
	International Bachelor Econometrics and Operations Research	--	--	--	--	--	--	0	0
	Economie & Bedrijfseconomie	17	0	24	0	39	0	26	0
	International Bachelor Economics & Business Economics	4	0	4	0	6	0	11	0
	Fiscale Economie	34	0	28	0	20	0	22	0
ESHCC	Algemene Cultuurwetenschappen	0	7	0	4	0	2	0	1
	Geschiedenis	0	5	0	4	0	4	0	2
	International Bachelor Communication and Media	0	4	0	2	0	5	0	2
ESL	Criminologie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fiscaal Recht	0	0	0	0	0	0	0	0
	Rechtsgeleerdheid	75	0	69	0	62	0	79	0
FSW	Bestuurskunde	1	3	3	9	2	8	6	3
	Pedagogische Wetenschappen	--	--	--	--	16	5	6	1
	Psychologie	13	5	10	4	7	3	8	9
	Sociologie	7	11	3	5	9	3	7	3
iBMG	Gezondheidswetenschappen, Beleid & Management Gezondheidszorg (BMG)	0	0	0	0	0	0	0	0
RSM	Bedrijfskunde	5	35	2	20	20	22	0	21
	International Business Administration	1	25	2	3	3	8	0	4

To the Presidium of the University Council,
Attn. [REDACTED]
Room ET-38
Woudestein

Executive Board

Visiting address Burg. Oudlaan 50
Postal address P.O. Box 1738
3000 DR Rotterdam
Telephone 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 90 02
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Our registration
IDO/PM/MG/260.642

Your registration

Date
4th of March 2014

Subject
Research proposal Nominal is Normal

Please find attached a first draft of the Nominal = Normal research proposal. An English summary of the proposal will follow shortly.

The report on the extended N=N pilot last November lead to a series of discussions in a number of EUR fora among which the University Council is one.

There was consensus that the initial objective of the N=N programme had been realized successfully. The main aim was to improve the study success of students in their 1st year, so that they can begin the second year without study delay.

In addition it was agreed that there was a need for extensive in depth research to further investigate the study results of the "N=N"- student cohorts.

Based on the discussions, a number of research projects have been identified which will contribute to validating the N=N results from an educational point of view. And the latter also provide additional information about possible changes in students' well-being and study behaviour.

This research proposal has been drafted by the EUR Faculty of Social Sciences, with the intention to organize its actual implementation in an EUR wide programme, involving the University Council as well. The present draft research proposal includes nine sub-proposals related to five themes. This allows us to approach N=N issues from different angles.

In your letter dated January 7th, you also referred to a number of N=N regulations that are being interpreted in different ways by the EUR faculties and that have caused confusion among students. As you may be aware, the Faculties' Examination Boards are independent, autonomous bodies, which decide by themselves about the application of specific rules in specific cases. Therefore, coming March 10th we will present an overview of the divergent N=N rules to the Chairs of the Examination Boards and invite them to share views regarding the background and applicability of the rules.

The Executive Board of Erasmus University Rotterdam,

[REDACTED]
Pauline van der Meer Mohr
President

met alle nadelen van dien. Kenmerken van studenten kunnen tussen cohorten verschillen, externe factoren kunnen van jaar tot jaar verschillen (bv invoering leenstelsel) en onderwijsprogramma's veranderen. Hierdoor is het moeilijk om causale uitspraken te doen over de gevonden effecten. Het zou voor de waarde van het onderzoek daarom goed zijn als zusterfaculteiten buiten de EUR ook bereid zouden zijn om in het onderzoek te participeren, zodat het mogelijk is om binnen cohorten te vergelijken met quasi-experimentele designs.

3. Doordat het onderzoek bij de meeste faculteiten start ná de invoering van N=N, zijn er weinig geschikte baselinemetingen beschikbaar. Hierdoor zijn er niet altijd goede vergelijkingen pre-post N=N mogelijk. Ook voor dit aspect is het van belang om waar mogelijk in het onderzoek op te trekken met zusterfaculteiten buiten de EUR die in de toekomst N=N willen invoeren. Concrete plannen hiervoor zijn er bijvoorbeeld bij de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de VU.

2. Onderzoeksthema's N=N

Op basis van de inventarisatieronde kunnen er vijf hoofdthema's van N=N onderzoek worden geïdentificeerd, namelijk (1) de psychometrische kwaliteiten van het BSA, (2) Het effect van het toetssysteem op het studiegedrag (3) het effect van het toetssysteem op studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau van de afgestudeerden, (4) het effect van het toetssysteem op het welbevinden van de student en (5) Het effect van de invoering van een combinatie van kleinschalig activerend onderwijs (PGO) en N=N. Hieronder worden deze thema's zeer kort toegelicht. De vijf onderzoeksthema's zijn verder opgedeeld in één of meerdere onderzoeksvoorstellen. Voor zover deze onderzoeksvoorstellen nader zijn uitgewerkt, wordt verwezen naar het bijbehorende document.

Thema 1: Psychometrische kwaliteit van het BSA-oordeel

- Wat is de psychometrische kwaliteit van het BSA eindoordeel met betrekking tot de studieresultaten van Ba-1 in beide toetssystemen?
 - Selecteert het N=N systeem meer of juist minder 'false positives' en 'false negatives' dan een traditioneel toetssysteem? Psychometrische studies met geëxtrapoleerde effecten naar de sensitiviteit en de specificiteit van een BSA-oordeel in beide toetssystemen, uitgaande van de gangbare psychometrische kwaliteiten van de in het onderwijs gebruikte tentamens.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 1: Prof. [REDACTED]**

Thema 2: Toetssysteem en studiegedrag

- Is er gedragsverandering waarneembaar bij studenten door de invoering van N=N?
 - Tijdbestedingsonderzoek cohort-vergelijkend
 - Verandering tijdbesteding in subgroepen: vooral gedragsverandering bij studenten die eerder negatief BSA en voorlopig positief BSA kregen?
 - Voortbordurend op eerdere pre-N=N dagboekstudie bij RSM (promotie onderzoek [REDACTED]) die als baseline kan dienen. Vergelijken met zelfde meting bij huidige N=N cohorten. Post-hoc analyses bij subgroepen op basis van studieresultaten.

- **Onderzoeksvoorstel NN 2: Dr. [REDACTED] FSW-PW**
- Bij Psychologie zijn wel baseline-metingen van zelfstudietijd beschikbaar uit systematische evaluaties met 100% responsrate. Vergelijking pre-post N=N is mogelijk. Post-hoc analyses bij subgroepen op basis van studieresultaten.
- **Onderzoeksvoorstel NN 3: promotieonderzoek [REDACTED] MSc**
 - Is er een verandering in de studiestrategieën van studenten door N=N?
 - Welke strategieën plannen studenten vooraf en welk toetsgedrag laten ze daadwerkelijk zien? Hoe belangrijk vinden studenten het in beide systemen om de toets te halen? Is er een verandering waarneembaar in toetsverzuim? Hoe goed vinden studenten dat ze zich op de toets hebben voorbereid?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 4: Dr. [REDACTED]**
 - **Onderzoeksvoorstel NN 6: Dr. [REDACTED] en dr. [REDACTED]**

Thema 3: Studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau afgestudeerden

- Verandert het kennisniveau van studenten ten gevolge van N=N?
 - Vergelijking toets-resultaten kwantitatief cohort-vergelijkend. Eventueel gebruikmakend van speciaal ontwikkelde 'overall kennistoets' aan het einde van Ba-1 (vgl VGT)
 - Hoe vaak maken studenten daadwerkelijk gebruik van compensatie?
 - Zijn er struikelvakken die relatief vaak worden gecompenseerd?
 - Voorspellen gecompenseerde onvoldoendes slechtere resultaten op vervolgvakken / vervolgjaren?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 8 en 9**
- Verandert de samenstelling van de groepen instromers en uitvallers in B1?
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 1 en 2**
- Doorstroom en Prestaties van studenten in B1, B2 en B3
 - **Onderzoeksvoorstel NN 5: Risbo vraag 4 tot en met 7**
 - Studievoortgang bij geneeskundestudenten voor en na N=N. Effecten op subgroepen instromers. Effecten op vrijwillig gebruik van studieadvies
 - **Onderzoeksvoorstel NN 6: Dr. [REDACTED] en dr. [REDACTED]**
- Verandert het niveau van de afgestudeerden door N=N
 - Vergelijking niveau Ba-scripties: Cohort-vergelijkend onderzoek met geblindeerde en onafhankelijke beoordelaars.
 - **Onderzoeksvoorstel NN 7: nog niet nader uitgewerkt**

Thema 4: Toetssysteem en welbevinden

- Welke bij-effecten zijn er bij N=N op het welbevinden?
 - Vragenlijst onderzoeken: Ervaren studenten meer druk / stress in een N=N toetssysteem dan in een traditioneel toetssysteem?
 - Zijn studenten minder gelukkig / minder geestelijk gezond in N=N systeem dan in traditioneel systeem?

- Hoe tevreden zijn studenten over hun eigen prestaties aan het eind van Ba-1?
- Ontplooien studenten minder extracurriculaire activiteiten in N=N systeem?
- **Onderzoeksvoorstel NN 8: nog niet nader uitgewerkt**

Thema 5: Invoering kleinschalig activerend onderwijs (PGO) in combinatie met N=N

- Welke effecten heeft de invoering Probleemgestuurd Onderwijs en N=N bij Erasmus School of Law?
 - Op het studiegedrag
 - Op de kennis acquisitie
 - Op probleemoplossingsvaardigheden en argumentatievaardigheden
 - Op de motivatie en tevredenheid van studenten
 - **Onderzoeksvoorstel NN 9: Promotieonderzoek** [REDACTED].

Nota

Aan : College van Bestuur
Van : [REDACTED]
Datum : 15-10-2012
Onderwerp : BSA-rapportage 2011-2012

Sinds 2005 heeft de EUR een universiteitsbreed Bindend Studieadvies (BSA). Dit betekent dat studenten na het eerste collegejaar minimaal 40 ECTS moeten hebben behaald om door te mogen naar het tweede jaar. Indien de student niet aan deze eis heeft voldaan dan wordt de student van de opleiding weggestuurd. De student mag zich drie jaar lang niet voor die opleiding aan de EUR inschrijven. Na het tweede jaar moet het eerste jaar volledig afgerond (60 ECTS) zijn; als er niet aan die eis wordt voldaan dan wordt de student alsnog van de opleiding weggestuurd.

Het BSA kent de volgende onderverdelingen. Bij 60 ECTS ontvangt de student een Positief BSA (P), tussen de 40-59 ECTS een Voorlopig BSA (V) en bij minder dan 40 ECTS van een Negatief BSA (N). Er kan ook sprake zijn van een Persoonlijke Omstandigheid (PO). In dat geval mag de student vanwege een PO zonder aan de ECTS eis te voldoen de studie voortzetten.

Sinds het studiejaar 2011-2012 kennen de opleiding bij de Faculteit Sociale Wetenschappen een afwijkend BSA van 60 ECTS, onder de noemer van nominaal=normaal. Studenten krijgen in dit geval een Positief BSA (P) bij het behalen van 60 ECTS en bij minder dan 60 ECTS een Negatief BSA (N). Ook hier kan sprake zijn van een Persoonlijke Omstandigheid (PO). In dat geval mag de student vanwege een PO zonder aan de ECTS eis te voldoen de studie voortzetten. Er wordt geen Voorlopig BSA gegeven.

In de tabellen zijn de resultaten van BSA ronde 2011-2012 opgenomen, de opleidingen van FSW zijn in een aparte tabel opgenomen. De bijgevoegde overzichten zijn op basis van BSA-gegevens aangeleverd door de faculteiten. De faculteiten hebben deze cijfers uit hun eigen administratie gehaald.

In de BSA-gegevens zijn de studenten die 0 ECTS hebben behaald meegenomen. Deze studenten hebben immers een Bindend Studieadvies ontvangen en behoren derhalve tot het BSA-cohort. De studenten die zich in het eerste studiejaar voor 1 februari hebben uitgeschreven zijn niet meegenomen in de BSA-telling. Deze '1-februaristakers' ontvangen geen Bindend Studieadvies en zijn daarom niet meegeteld. De BSA-gegevens zijn zowel in absolute aantallen als in percentages, per opleiding, per faculteit en universitair opgeleverd. Daar waar relevant zijn ter vergelijking de BSA-gegevens van vorig jaar toegevoegd aan de overzichten.

Enkele bijzonderheden:

- RSM hanteert reeds sinds het collegejaar 1999-2000 een Bindend Studieadvies.
- Bij ESL is het resultaat van de taaltoets gekoppeld aan het Bindend Studieadvies. Dit houdt in dat studenten met 60 ECTS, maar een onvoldoende score op de taaltoets geen positief advies maar een voorlopig advies krijgen.
- Het Erasmus MC hanteert een afwijkende vorm van het BSA. Wanneer na jaar 1 niet alle 60 ECTS zijn behaald krijgt de student ongeacht het aantal behaalde ECTS een voorlopig advies mits de student verplichte begeleiding volgt of zich heeft gebonden aan het volgen van verplichte begeleiding in het tweede jaar. Een negatief advies na 1 jaar krijgen alleen die studenten die de verplichte begeleiding niet wensen te volgen. Na jaar 2 ontvangen, net als bij de andere opleidingen, alleen die studenten die alle 60 ECTS uit het eerste jaar hebben behaald een positief advies.
- FW hanteert een afwijkend BSA voor deeltijd studenten. Deeltijd studenten krijgen 3 jaar de tijd om de 60 ECTS te behalen. Dit verklaart het hoge aantal PO's in de tabel.

Tabellen

Drie tabellen maken onderdeel uit van deze nota. In de eerste en tweede tabel staan de Bindend Studietoelagen na het eerste studiejaar van het cohort 2010-2011 en het cohort 2011-2012. Deze gegevens zijn gerangschikt per opleiding.

De derde tabel is een geaggregeerde versie van de eerste tabel. Hierin staan de gegevens per faculteit in plaats van per opleiding. Tevens zijn de studietoelagen die het mogelijk maken door te stromen naar het tweede jaar samengevoegd en afgezet tegen de negatieve toelagen, die inschrijving voor het tweede studiejaar onmogelijk maken.

Bijlagen

In de bijlage zijn drie tabellen opgenomen met aanvullende informatie over 1 februaristakers en Bindend Studietoelagen na twee studiejaar per opleiding.

De eerste en tweede tabel geven naast de Bindend Studietoelagen ook de 1 februaristakers weer per studie.

De derde tabel biedt een overzicht per opleiding van de Bindend Studietoelagen na twee studiejaar. Na twee jaar is het niet mogelijk een voorlopig advies te ontvangen. Wanneer na twee jaar niet alle 60 ECTS uit het eerste studiejaar zijn behaald, volgt er een negatief advies tenzij er sprake is van een persoonlijke omstandigheid.

Advies

- De BSA-rapportage van 2011-2012 ter kennisgeving aan te nemen en ter informatie door te sturen naar de Universiteitsraad.

Opleiding	Positief advies		Positief advies		Voorlopig advies		Voorlopig advies		Negatief advies		Negatief advies		PO	
	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012
Bedrijfskunde	154	26%	199	31%	183	31%	243	38%	231	39%	165	26%	17	3%
International Business Administration	148	47%	182	49%	108	34%	120	32%	41	13%	50	13%	17	5%
Econometrie en Operationele Research	47	39%	47	36%	40	33%	48	37%	30	25%	33	26%	3	3%
Economie en Bedrijfseconomie (+ IBEB)	272	42%	348	56%	176	27%	152	24%	180	28%	115	18%	13	2%
Fiscale Economie	18	33%	31	50%	14	26%	11	18%	21	39%	17	27%	1	2%
Algemene Cultuur Wetenschappen	31	40%	32	65%	31	40%	9	18%	14	18%	5	10%	1	1%
Geschiedenis	39	35%	45	56%	45	40%	17	21%	25	22%	17	21%	4	4%
IBCoM	83	69%	84	69%	29	24%	24	20%	6	5%	12	10%	2	2%
Filosofie voltijd	6	13%	16	50%	8	18%	5	16%	25	56%	11	34%	6	13%
Filosofie deeltijd			1	5%			18	95%			0	0%		0%
Rechtsgeleerdheid*	162	42%	176	48%	92	24%	85	23%	122	32%	99	27%	8	2%
Fiscaal Recht*	42	39%	52	50%	32	29%	23	22%	34	31%	27	26%	1	1%
Criminologie*	59	57%	51	51%	15	14%	18	18%	28	27%	27	27%	2	2%
Geneeskunde	211	52%	194	49%	187	46%	199	50%	7	2%	6	2%	0	0%
Gezondheidswetenschappen	44	34%	49	41%	42	33%	30	25%	35	27%	35	29%	8	6%
Totaal aantal studenten	1316		1507		1002		1002		799		619		83	
EUR breed gemiddeld percentage		41%		47%		31%		31%		25%		19%		3%

Tabel 1 Eerste BSA cohort per opleiding. Per opleiding wordt een vergelijking gegeven tussen cohort 2010-2011 en 2011-2012

* Bij de opleidingen Rechtsgeleerdheid, Fiscaal recht en Criminologie hoort de taaltoets bij het bindendstudieadvies: om een definitief positief advies te krijgen moeten studenten naast alle B1-onderdelen ook de taaltoets met een voldoende resultaat hebben afgerond. Dit houdt in dat studenten die 60 ects hebben gehaald, maar onvoldoende hebben gescoord voor de taaltoets, een voorlopig advies krijgen.

Het aantal positieve adviezen stijgt met 6%, het aantal negatieve adviezen is afgenomen.

Bij de opleiding Economie en Bedrijfseconomie (+IBEB) is een stijging van 14% te zien. De opleidingen Economie en Bedrijfseconomie hebben vanaf 2011-2012 ICT in Onderwijs bij een aantal eerstejaars bachelorklassen. Webcasts en online tussentijdse toetsen zijn hier onderdeel van. Daarnaast is de bijspijkeercursus wiskunde door meer studenten succesvol afgerond.

Bij de opleiding Fiscale economie is een stijging te zien van 17%. Bij deze opleiding is er een begeleidingstraject van eerstejaars gestart.

Bij de opleidingen Algemene Cultuurwetenschappen en Geschiedenis is een stijging te zien in het aantal positieve adviezen, 25% respectievelijk 21%. Bij deze opleidingen is in 2011-2012 een compensatieregeling ingevoerd.

	Positief advies		Positief advies		Voorlopig advies		Voorlopig advies		Negatief advies		Negatief advies		PO		PO	
Sociologie	16	15%	37	67%	53	48%			35	32%	15	27%	6	5%	3	5%
Bestuurskunde	58	35%	82	70%	57	34%			49	30%	30	26%	2	1%	5	4%
Psychologie	156	56%	205	82%	45	16%			69	25%	38	15%	10	4%	6	2%
Pedagogische Wetenschappen			60	77%							10	13%			8	10%
Totaal aantal studenten	230		384		155		0		153		93		18		22	
FSW gemiddeld percentage		41%		77%		28%	0			28%		19%		3%		4%

Tabel 2 Eerste BSA cohort van de faculteit Sociale Wetenschappen. Per opleiding wordt een vergelijking gegeven van cohort 2010-2011 met 2011-2012
Deze opleidingen hebben een BSA van 60 ects

Het aantal positieve adviezen is bij alle opleidingen van de faculteit Sociale Wetenschappen gestegen. Er wordt geen voorlopig advies meer gegeven bij een BSA van 60 ECTS.

Faculteit	Positief, Voorlopig, PO		Negatief advies			
	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012	2010-2011	2011-2012
RSM	627	70%	790	79%	272	215
FSW*	403	72%	406	81%	153	93
ESE	584	72%	650	80%	231	165
ESHCC	265	85%	216	86%	45	34
FWB	20	44%	40	78%	25	11
ESL	413	69%	417	73%	184	153
EMC	398	98%	393	98%	7	6
iBMG	94	73%	85	71%	35	35
Totaal aantal studenten	2804		2997		952	712
EUR breed gemiddeld percentage		75%		81%		25%
						19%

Tabel 3 Eerste BSA cohort per faculteit. Alle afgegeven adviezen per faculteit met een vergelijking van cohort 2010-2011 met 2011-2012.

* De faculteit FSW heeft alleen opleidingen met een BSA van 60 ects

MEMORANDUM

Aan : Decanen
Van : College van Bestuur
Kenmerk : ABD/IDO/RvdB/256.997
Datum : 28 februari 2013
Onderwerp : Standpuntbepaling N=N a.d.h.v voorlopig rapport uitgebreide pilot

- EUR-brede invoering van “Nominaal = Normaal” was oorspronkelijk voorzien voor het collegejaar 2012-2013 indien de resultaten van de pilot met de FSW-opleidingen in voorjaar 2012 een gunstig beeld zouden opleveren;
- Bij de behandeling van het voorlopige rapport over die pilot in voorjaar 2012 in de Universiteitsraad heeft het College van Bestuur vanwege het instroomrisico besloten het besluit over brede invoering uit te stellen tot voorjaar 2013 op basis van de resultaten van N=N bij alle opleidingen van de EUR excl. Filosofie en geneeskunde (de “uitgebreide pilot”);
- Het definitieve rapport over de pilot bij FSW heeft de positieve voorspellingen uit het voorlopige rapport meer dan bevestigd. Instroom bij FSW blijft een zorgpunt;
- In de bijlage vindt u de bevindingen uit het voorlopige rapport over de uitgebreide pilot die in een oogopslag de resultaten laten zien.
- De bange vermoedens t.a.v. de instroom worden dus gelogenstraft: als geheel wint de EUR aan marktaandeel in 2012-2013, slechts voor enkele opleidingen is er een (lichte) achteruitgang. Er is geen reden om aan te nemen dat dit met N=N te maken heeft;
- Ook de voorspellingen over de doorstroom zijn bij de meeste opleidingen goed. Hierbij moet wel benadrukt worden dat het gaat om de resultaten van 2 tot 4 tentamens en de voorspelling is gedaan op basis van de praktijk bij de FSW-pilots;
- Deze resultaten zijn op 25/2 besproken met de opleidingsdirecteuren, op basis van hun eigen ervaringen van de afgelopen maanden en kennis van het curriculum geven zij allen aan dat zij geen reden tot zorg zien over de uiteindelijke doorstroomresultaten. Dit geldt ook voor een opleiding als IBCOM, waarvoor een flink lager doorstroompercentage is voorspeld door RISBO;
- Al met al geven de voorlopige resultaten geen aanleiding om van de ingeslagen weg af te wijken. Daarom is het moment gekomen van het voornemen om N=N definitief als het concept voor het eerste jaar van alle bacheloropleidingen aan de EUR te omarmen;
- Wanneer het voornemen om N=N als “centraal beleid” door te voeren definitief wordt, betekent dit dat met u wordt afgesproken dat vanaf collegejaar 2013-2014 de pilotfase ten einde komt, de OER'en en examenregelingen – voor zover nog nodig - op N=N worden aangepast en er in de voorlichting vrijuit over N=N als het onderwijsconcept van de EUR gesproken kan worden. Dit geldt dan ook voor geneeskunde en filosofie. Indien u akkoord bent, is een centrale regeling niet vereist;

- Volgens afspraak zal de Universiteitsraad om advies worden gevraagd over dit onderwerp, met een focus op de instroom. Een negatief advies heeft een opschortende werking waarbij de vraag is wat dit in de praktijk betekent.
- Besluiten:
 - een positief bestuurlijk standpunt in te nemen t.a.v. de definitieve invoering m.i.v. collegejaar 2013-2014 van N=N voor het eerste jaar bij alle bacheloropleidingen aan de EUR;
 - de Uraad door een gericht schrijven bij het rapport op de hoogte te stellen van dit standpunt en om advies te vragen;
 - Op hetzelfde tijdstip de stukken openbaar te maken vergezeld van een persbericht.

* voorspelling op basis van behaalde resultaten t/m 15 januari 2013

Onderzoeksproject*		1	2	3	4	5
Thema 1: Psychometrische kwaliteit van het BSA-oordeel						
Psychometrische kwaliteit van het BSA in een compensatoir toetssysteem tov conjunctief systeem		X				
Modelmatige berekening aantallen 'false positives' en 'false negatives' in conjunctief vs compensatoir toetssysteem		X				
Statistisch onderbouwd advies voor inrichting compensatoir systeem: ondergrens en mate van compensatie		X				
Thema 2: Toetssysteem en studiegedrag						
Is er verandering in <i>kwaliteit</i> zelfstudie waarneembaar bij studenten (en subgroepen) door de invoering van N=N?			X			
Is er verandering in <i>kwantiteit</i> zelfstudietijd (time on task; gerapporteerde zelfstudietijd) bij studenten (en subgroepen)			X	X		
Is er een verandering in de studiestrategieën (minder toetsverzuim; hogere cijfers tbv compensatie; rendement herkansingen) van studenten door N=N?		X	X			
Deelname aan- en effectiviteit van studiebegeleidingsactiviteiten in combinatie met N=N				X		
Thema 3: Studieresultaten, kwaliteit instroom, doorstroom en niveau afgestudeerden						
Verandert het kennisniveau van studenten ten gevolge van N=N?		X				
Verandert de samenstelling van de groepen instromers en uitvallers in B1?					X	
Wat is het effect op doorstroom en prestaties van studenten in B1, B2 en B3 (en sugroepen)			X	X		
Verandert het niveau van de afgestudeerden door N=N						
Wat is het netto effect op studievoortgang en rendement van verhoging BSA-norm binnen een compensatoir toetssysteem			X			
Thema 4: Toetssysteem en welbevinden						
Welke effecten heeft N=N op het welbevinden (stress; geestelijke gezondheid) van studenten?						
Welke effecten heeft N=N op deelname aan / tijd voor extra-curriculaire activiteiten (bestuurswerk, honourstrajecten)						
Thema 5: Invoering PGO in combinatie met N=N bij ESL						
Effect invoering PGO met N=N op ontwikkeling studiegedrag (zelfsturend, meer diepteverwerking), motivatie en tevredenheid						X
Verschil leerstijlen in PGO vs traditioneel onderwijsmodel (collegesysteem)						X
Verschil kennis- en vaardighedenacquisitie PGO vs traditioneel onderwijsmodel (collegesysteem)						X
Voorspellende studiesucces in een PGO curriculum met N=N						X

*Langlopende onderzoeksprojecten:

1. Kwaliteit van Toetsing (inclusief Compensatie) binnen N=N (co-promotores: Prof. dr. L. Arends, Dr. S. Bouwmeester en Dr. G. Smeets). Start 1-4-2015
2. Raising the bar: the effect of increasing the BSA-treshold on student behavior (promotores: Prof. dr. I. Arnold en Prof. dr. D. Webbink).
3. De invloed van N=N op Studiedrag van Studenten (co-promotores: Dr. M. Meeuwisse, Prof.dr. P. Prinzie en Prof. dr. L. Arends). Start 1-4-2015
4. Risbo-studies
5. Effects of problem-based learning (PBL) at the Erasmus School of Law (ESL) (Marit Wijnen MSc; co-promotores: Prof. dr. Henk van der Molen, Prof.dr M. Kroeze, Dr. G. Smeets en Prof.dr. S. Loyens). Start 1-9-2013.

EUR Ingekomen d.d.	Coor. Nr. 121272836
13 SEP. 2016	Dossiernummer

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

1556

Aan alle besturen van bekostigde instellingen voor hoger onderwijs

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1064222

Datum **12 SEP. 2016**

Betreft Toepassing van bindend studieadvies in het hoger onderwijs

Geacht bestuur,

Recent heb ik een brief gestuurd aan de Tweede Kamer over de toepassing van het bindend studieadvies (BSA) in het hoger onderwijs. Aanleiding vormden verschillende vragen die in de afgelopen periode naar voren zijn gekomen over wat de juiste toepassing is van het BSA. Er waren diverse signalen dat sommige instellingen een BSA-regeling hanteren die niet volledig conform de eisen van de wet is opgesteld.

Bijgaand treft u een kopie van mijn brief aan de Tweede Kamer aan waarin ik aangeef aan welke randvoorwaarden de BSA-regeling moet voldoen, zoals deze ook in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en middels uitspraken van het College voor Beroep in het Hoger Onderwijs (CBHO) zijn vastgelegd.

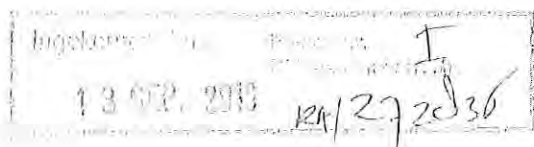
Ik vind het positief dat diverse instellingen in de afgelopen periode hun BSA-regelingen al hebben gecontroleerd en dat zij deze waar nodig aanpassen conform de wet. Indien u dit proces in uw instelling nog niet in gang heeft gezet verzoek ik u om er zorg voor te dragen dat de BSA-regelingen in uw instelling allemaal voldoen aan de eisen die de wet hieraan stelt. Ik vertrouw erop dat u hierover het goede gesprek aangaat met uw medezeggenschap, om deze zoveel mogelijk bij dit proces te betrekken. Daarbij ga ik ervan uit dat waar het nodig is om regelingen aan te passen, u er zorg voor draagt dat er vooruitlopend op deze wijzigingen conform de wet wordt gehandeld naar studenten. Student mogen onder geen beding de dupe worden van foutieve regelingen.

Ik verzoek ik u ook om in de komende periode uw studenten actief te informeren over de BSA-regeling die voor hen van toepassing is.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr/ Jet Bussemaker

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1051711

Datum 09 SEP. 2016

Betreft Toepassing van bindend studieadvies in het hoger onderwijs

Tijdens het mondelinge vragenuur op 24 mei jongstleden naar aanleiding van vragen van het lid Mohandis (PvdA), heb ik toegezegd uw Kamer nader te informeren over hoe het gaat met het bindend studieadvies in het eerste jaar in algemene zin, nadat ik daartoe over de voor mij benodigde gegevens zou beschikken. Aanleiding voor de mondelinge vragen waren berichten in de pers¹ dat instellingen massaal het bindend studieadvies onjuist toepassen, ondanks bindende uitspraken van het College van beroep voor het hoger onderwijs (CBHO). Daarbij gaat het om het moment waarop een bindend studieadvies mag worden gegeven. Met deze brief wil ik op grond van de WHW en uitspraken van het CBHO daarover duidelijkheid scheppen, zodat het voor zowel instelling als student helder is hoe het BSA moet worden toegepast.

Doel van het studieadvies zoals neergelegd in artikel 7.8b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) is om in een vroeg stadium vast te stellen dat een student niet geschikt is voor de opleiding, zodat hij zich eventueel kan oriënteren op een andere studie. Bekostigde instellingen zijn verplicht om elke student een studieadvies te geven. Hoofregel is dat de instelling aan de voltijdse en duale student aan het eind van het eerste jaar van inschrijving voor een opleiding het studieadvies geeft. In het wetenschappelijk onderwijs kan, en in het hoger beroepsonderwijs moet het eerste studiejaar van een opleiding de propedeutische fase zijn.

Naast deze adviesplicht hebben de instellingen de bevoegdheid – en dus geen plicht – om aan het studieadvies een afwijzing te verbinden. Dit is het bindend studieadvies (BSA). Een afwijzing betekent dat de student de opleiding niet kan vervolgen. Als een instelling gebruik maakt van deze bevoegdheid om een student af te wijzen, dan moet zij dit altijd doen tegelijk met het studieadvies. Het CBHO heeft een aantal uitspraken gedaan over het moment waarop een bindend studieadvies kan worden afgegeven.² Het betrof studenten die aan het eind van het eerste studiejaar een positief studieadvies kregen, omdat zij aan de door de instelling vastgestelde norm voldeden. Zij konden de opleiding vervolgen, maar aan het eind van het tweede studiejaar kregen de studenten alsnog een afwijzing,

¹ Hoger Onderwijs Persbureau Nieuwsbrief, Maandag 20 juni 2016

² www.cbho.nl: 2014/022, 2015/003, 2015/269, 2015/288, 2015/298

omdat de instellingen de regel hadden dat in het tweede studiejaar de propedeuse met succes moet worden afgerond. Het CBHO oordeelde dat deze toepassing van het BSA in strijd is met de wet. Dit is niet anders als het eerste studieadvies een 'voorwaardelijk of aangehouden studieadvies' wordt genoemd. Er kan maar éénmaal een studieadvies worden uitgebracht, waaraan een afwijzing kan worden verbonden. Het is in strijd met de wet als aan een tweede studieadvies een afwijzing wordt verbonden, behoudens gevallen waarin bijzondere omstandigheden een rol spelen.

Onze referentie
1051711

Het voorgaande betreft de hoofdregel. De wet biedt de mogelijkheid om het studieadvies op een later tijdstip dan aan het eind van het eerste studiejaar te verstrekken. Dat kan zolang het eerste studiejaar c.q. de propedeutische fase nog niet met succes is afgerond en alleen in de volgende gevallen:

- Persoonlijke omstandigheden

Een instelling kan alleen een afwijzing geven als rekening is gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de student. Het gaat om persoonlijke omstandigheden die worden genoemd in het Uitvoeringsbesluit WHW 2008. Als in verband met persoonlijke omstandigheden die in het eerste studiejaar zijn opgetreden geen oordeel kan worden gegeven over de ongeschiktheid van de student, dan kan dat oordeel tot een later moment worden uitgesteld. De instelling kan voor de betreffende studenten een aangepaste norm hanteren of nadere voorwaarden stellen.

- Deeltijdstudenten

Een instelling kan de jaarlijkse studielast van deeltijdopleidingen vaststellen op minder dan 60 studiepunten. In verband daarmee kan de instelling ook besluiten om op een later moment dan aan het eind van het eerste studiejaar een (bindend) studieadvies te geven.

- Latere instromers

Instellingen kunnen studenten na de start van een studiejaar toelaten. Tussentijdse instroom kan als consequentie hebben dat de studienorm niet voor de start van het tweede studiejaar kan worden behaald. In verband daarmee kan de instelling besluiten aan die categorie studenten op een later tijdstip dan aan het eind van het eerste studiejaar een (bindend) studieadvies te geven.

In de beschreven gevallen dat een oordeel over de ongeschiktheid van de student kan worden uitgesteld, kunnen bij de latere beoordeling van de student alle tot dan door hem behaalde resultaten worden betrokken. Dat kunnen studieresultaten uit het tweede studiejaar zijn.

Uit het bovenstaande en gelet op de overige wettelijke waarborgen vloeien de volgende aandachtspunten voort voor de omgang met het BSA binnen instellingen:

- Opleidingen mogen aan iedere student maximaal één maal een bindend studieadvies geven.
- Instellingen mogen het bindend studieadvies niet uitstellen door aan het einde van het eerste jaar 'voorwaardelijke' adviezen et cetera te geven.
- Instellingen mogen naast de in de WHW toegestane voorwaarden die zij stellen aan studenten voor het BSA in het eerste jaar geen aanvullende eisen stellen aan studenten die uitstrekken in het tweede jaar van inschrijving. Zo kan er geen combinatie worden gemaakt van een minimaal aantal

- studiepunten te behalen in het eerste jaar, plus de eis dat de volledige propedeuse in het tweede jaar wordt afgerond.
- Voor studenten met bijzondere persoonlijke omstandigheden, deeltijd studenten en studenten die later in het studiejaar zijn ingestroomd zijn er uitzonderingen op bovenstaande voorwaarden, zoals hierboven beschreven. Ook in deze gevallen mag aan studenten altijd maximaal één keer een bindend studieadvies worden gegeven in de propedeutische fase.
- Wanneer een instelling ervoor kiest studenten een bindend studieadvies te geven, is de instelling verplicht voorafgaand aan een afwijzing een waarschuwing te geven, waarbij de student een redelijke termijn wordt gesteld om zijn studieresultaten te verbeteren en om de student de gelegenheid te bieden te worden gehoord.
- De eisen waaraan studenten moeten voldoen, dienen vooraf kenbaar te worden gemaakt en neergelegd in de onderwijs- en examenregeling.
- Studenten worden in alle gevallen in de gelegenheid gesteld om beroep in te stellen bij het College van Beroep voor de Examens tegen een bindend negatief studieadvies. Instellingen moeten studenten bij een bindend negatief studieadvies actief informeren over de beroepsprocedure.

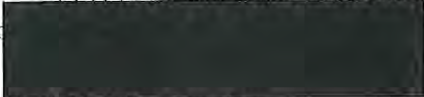
Ik zal alle instellingen individueel informeren over de juiste toepassing van het BSA en roep hen op om de eigen regelingen te controleren en waar nodig aan te passen. In de Wet versterking bestuurskracht heb ik opgenomen dat vanaf september volgend jaar de opleidingscommissie adviesrecht krijgt over het BSA. Ik vertrouw erop dat instellingen vooruitlopend hierop ook nu al hun medezeggenschap zoveel mogelijk betrekken bij het opstellen van de BSA-regeling. Daarnaast heb ik deze kwestie onder de aandacht gebracht bij de Vereniging Hogescholen (VH) en de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU).

Ten slotte wil ik erop wijzen dat de uitspraken van het CBHO voor instellingen bindend zijn. Dat wil zeggen dat instellingen die regels hanteren waarvan het CBHO in het geval van individuele studenten (van de eigen of een andere instelling voor hoger onderwijs) heeft geoordeeld dat die in strijd zijn met de wet, die niet meer jegens studenten mogen hanteren. Vervolgens zullen instellingen hun regels in lijn met de uitspraken van het CBHO moeten aanpassen.

Ik wil er duidelijk over zijn dat studenten onder geen beding de dupe mogen worden van regelingen binnen de instelling die niet conform de wet zijn vormgegeven. Instellingen moeten, ook wanneer de BSA-regeling in de instelling nog aangepast moet worden aan de eisen van de wet, conform de wet handelen richting studenten.

Ik vertrouw erop dat onduidelijkheden over het BSA hiermee zijn opgelost en dat de toepassing van het BSA voor zowel instellingen als studenten helder is.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr/Jet Bussemaker

NOTITIE

Aan : [REDACTED]/directeur Academische Zaken
Van : [REDACTED]/BJZ
Datum : 14 juni 2016
Onderwerp : Uitvoering bsa

Aanleiding

In deze notitie wordt kort ingegaan op de ophef die recent ontstond n.a.v. een brief van het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) van 27 mei jl. aan de vaste Tweede Kamercommissie voor OC&W over de uitvoering van het bsa. Tweede Kamer leden stelden onlangs ook vragen aan de minister van OC&W over een vermeende onjuiste toepassing van het bsa door hoger onderwijsinstellingen. Het hoger onderwijs zou met het bsa massaal de wet overtreden.. De minister heeft aangegeven binnenkort te zullen reageren op vermeende onjuiste toepassing van het bsa.

Wettelijk kader

Artikel 7.8b, eerste lid WHW: uiterlijk aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase wordt aan iedere student advies uitgebracht over de voortzetting van zijn studie.

Artikel 7.8b, tweede lid WHW: onverminderd het eerste lid, kan het studieadvies worden uitgebracht zolang de student het propedeutisch examen niet met goed gevolg heeft afgelegd.

Artikel 7.8b, derde lid WHW: aan het advies kan een afwijzing worden verbonden binnen het in het tweede lid bedoelde tijdvak, doch niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar. De afwijzing kan slechts worden gegeven indien de student naar het oordeel van het instellingsbestuur, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het bestuur daaromtrent heeft vastgesteld.

Kritiek ISO

Het ISO stelt dat instellingen het bsa niet juist toepassen door aan studenten in hun tweede studiejaar (alsnog) een negatief bsa te geven nadat zij eerder, aan het eind van het eerste jaar een positief advies gaven. ISO heeft het oog op de situatie waarbij de student aan het eind van het eerste studiejaar voldaan heeft aan de norm, student verder mag naar het tweede jaar onder de voorwaarde dat in het tweede jaar alle resterende punten van het eerste jaar worden behaald. En als dat niet wordt gehaald alsnog een negatief bsa wordt gegeven.

Het ISO verwijst naar meerdere uitspraken van het CBHO waaruit zou blijken dat er geen ruimte is voor een tweede advies na een eerste positief advies. Er kan slechts één keer een advies worden gegeven. Voorwaardelijke-, voorlopige en/of aangehouden bsa adviezen zijn volgens het ISO in strijd met de wet.

CBHO jurisprudentie

Het CBHO heeft geoordeeld dat uit artikel 7.8b van de WHW volgt dat aan een student slechts eenmaal een studieadvies kan worden uitgebracht. Daaraan kan, indien niet aan de studievereisten is voldaan, een bindende afwijzing worden verbonden. Na een gegeven positief advies aan het eind van het eerste studiejaar heeft de instelling niet de bevoegdheid, aldus het CBHO, om alsnog een negatief studieadvies te geven zolang de propedeuse niet met goed gevolg is afgerond. Bepalingen die ertoe strekken dat het instellingsbestuur aan een advies volgend op een positief advies een bindende afwijzing kan verbinden zijn onverbindend wegens strijd met art. 7.8b van de WHW (CBHO 2014/022, CBHO 2015/003, CBHO 2015/269, CBHO 2015/288).

In de uitspraak CBHO 2015/298 was sprake van een “aangehouden advies” uitgebracht in juli 2014 waarin vermeld was dat de student had voldaan aan de minimale eis van 50 studiepunten van het propedeutisch examenprogramma zodat hij zijn opleiding vooralsnog kon voortzetten. Vervolgens werd in juli 2015 aan de student alsnog een bindend negatief studieadvies gegeven. Het CBHO oordeelde dat na een dergelijk positief advies niet alsnog een negatief bsa kan worden gegeven. Het beroep was gegrond, de beslissing van de examencommissie werd vernietigd.

In lijn daarmee oordeelde het CBHO in een uitspraak van februari 2016 dat na een gegeven “tentative positive binding study advice” waarin vermeld is dat de student heeft voldaan aan de minimale eis van 52 studiepunten van het eerste jaar, niet alsnog een bindend negatief advies kan worden gegeven (CBHO 2015/332.5). Het tweede studieadvies van de examencommissie werd vernietigd.

Concluderend: alle CBHO uitspraken waarop het ISO doelde hadden betrekking op zaken waarbij expliciet tweemaal een advies was uitgebracht. Er kan niet tweemaal een bsa advies worden gegeven. In het tweede jaar alsnog een bindend studieadvies geven na een positief bsa advies aan het einde van het eerste jaar waarin vermeld is dat de student heeft voldaan aan een minimale eis t.a.v. aantal studiepunten van het eerste jaar, kan niet. Over het aanhouden van een advies (juist in het belang van de student!) gaan de CBHO uitspraken niet.

Situatie bij de EUR

Met de vereiste 60 ects in het eerste jaar speelt bedoeld punt bij de EUR niet. Wanneer er geen 60 ects zijn behaald en er zijn geen po, volgt er een negatief bsa. Wanneer er wel geldige po zijn wordt het advies uitgesteld.

Zeker niet denkbeeldig is dat meer instellingen in geval van eenmaal definitief advies zullen opschuiven naar een bsa norm van 60 studiepunten.

Uitbrengen van een bsa in het tweede jaar

Het bsa kan worden uitgebracht zolang de student het propedeutisch examen niet met goed gevolg heeft afgelegd (art. 7.8b, tweede lid). Een afwijzing mag worden gegeven *niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar van inschrijving*, derhalve mag dat ook daarna. In het tweede bachelorjaar een negatief bsa afgeven is m.i. niet onmogelijk, zolang de 60 ects van het eerste jaar nog niet behaald zijn én er niet eerder een positief advies is verstrekt. Aan het eind van het eerste jaar zou er dan geen advies worden gegeven.

Verslag overleg opleidingsdirecteuren

27 juni 2016

Aanwezig: prof.dr. I.J.M. Arnold (ESE), dr. G.J.A. Baars (Risbo), dr. ir. L.J. Blok (Erasmus MC), drs. R.L. van den Bos (AZ), prof.dr. M.A. Frens (EUC), dr. V.M.F. Homburg (FSW BSK/SOC), prof.mr.dr. A.R. Houweling (ESL), dr. B. Leeuwenburgh (FW), P. Murli MSC (AZ), dr. S.L. Reijnders (ESHCC), dr. A.A.C.M. Smeets (FSW, PSY/PED), dr. M. Varkevisser (iBMG), prof.dr. E. Waarts (RSM)

Genodigden: mr.drs. T.J. van Laar MPA (BJZ), Borg van Nijnatten mr. M.A. Verbrugh (ESL), H.M. Bartelds MA (AZ)

Afwezig: , prof.dr. W.W. van den Broek (Geneeskunde), drs. R. Liesker (SSC OOS), prof.dr. H.A.P. Pols (rector magnificus), dr. F.B.F.M. Schiphorst (ISS),

1. Opening en vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld.

2. Verslag vergadering 23 mei 2016

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Mededelingen

- **BSA notitie:** betreft BSA in het tweede jaar. Dit raakt de EUR niet (gaat alleen om instellingen die twee formele besluitmomenten voor BSA hebben). Volgens wet bepaald dat er maar 1 formeel moment mag zijn om het BSA advies te geven.

Wet versterking bestuurskracht

Notitie beëindigen en weigeren inschrijving:

Factsheet NSE:

4. Project Portfolio Management board

[Redacted content]

5. Onderwijsvisie

[Redacted content]

[Redacted text block]

6. **Den Haag Vandaag**

- [Redacted list item]

7. **Wat verder ter tafel komt/rondvraag**

[Redacted text block]

8. **Sluiting**

De volgende vergadering vindt plaats op 19 september.

Conceptverslag Overleggroep Voorzitters Examencommissies (OVE)
Nr. 13, d.d. 13 september 2016, 16:00 – 17:00 uur, Erasmus Paviljoen

Aanwezig: Peter Klootwijk (vz), Pieter van Baal (iBMG), Koen van Eijck (ESHCC), Tom Ruigrok (Erasmus MC, Geneeskunde), Carla Dirks (RSM, plv), Peter van Bergeijk (ISS, plv), Frans Schaeffer (FW), Victor Beerkens (ESE, plv), Katinka Dijkstra (FSW), Adri Verhoeven (Erasmus MC Res. Mas.), Harm Kloosterhuis (EUC), Jerimi van Laar (BJZ), Stella Verbrugge (SSC OO&S), Bienneke Verheijke (ABD/IDO), Marloes van Dort (SSC OOS, secr).

Afwezig: Siewert Lindenbergh (ESL), Jean-Marie Viaene (ESE), Leo Kroon (RSM), Rachel Kurian (ISS), Dirk van Dierendonck (RSM BV), Martin Hoogendoorn (ESE RC opleiding) Lilian Jilissen (SSC OO&S).

1. Opening en vaststelling agenda

[Redacted]

2. Verslag OVE d.d. 6 juni 2016

[Redacted]

3. Ingekomen stukken / mededelingen

[Redacted]

4. Korte besprekpunten

1) Update BSA-beroepen CBE

Jerimi geeft aan dat de wijze waarop het CBE dit jaar de beroepszaken met betrekking tot de BSA's heeft georganiseerd goed werkt. Hij bedankt iedereen voor de goede samenwerking waardoor de gestelde deadlines kunnen worden gehaald.

Er zijn tot nu toe 50 beroepen ingediend door studenten. Daarvan hebben 12 om een voorlopige voorziening gevraagd. Een aantal zaken is inmiddels geschikt. De volgende zitting is op 19 september.

Het BSA is momenteel in het nieuws. De Minister heeft een brief hierover opgesteld aan de Tweede Kamer naar aanleiding van uitspraken van het CBHO. Hierin concludeert de Minister o.a. dat studenten éénmaal een BSA mogen ontvangen voor een opleiding. Studenten mogen niet eerst een voorwaardelijk BSA krijgen en het jaar erop een definitief BSA. Voor studenten met persoonlijke omstandigheden kan het BSA worden uitgesteld naar het eind van het tweede jaar van inschrijving.

Voor de EUR is dit geen wijziging van het staand beleid. De regel (N=N) is dat studenten aan het eind van het eerste jaar van inschrijving 60 ECTS van het eerste bachelorjaar hebben afgerond. Voor studenten met persoonlijke omstandigheden kan een uitzondering worden gemaakt.

De Examencommissies die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het BSA binnen hun faculteit wordt geadviseerd om na te gaan of het geformuleerde beleid in de OER en de formulering van de BSA-brieven correct is.

2) [Redacted text block]

3) [Redacted text block]

5. [Redacted text block]

6. [Redacted text block]

7. [Redacted text block]

8. [Redacted text block]

10 [Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Onderdeel C

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de Colleges van Bestuur van universiteiten en hogescholen

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

IPC 2250

Onze referentie
506132

Bijlagen
2

Datum **25 APR. 2013**
Betreft Mogelijkheid te experimenteren met BSA in latere jaren

Geacht College,

In de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap 'Kwaliteit in verscheidenheid' zijn de kwaliteit van het hoger onderwijs en het creëren van een ambitieuze studiecultuur prominente onderwerpen.

De onderwijskwaliteit en het studiesucces in het hoger onderwijs kunnen en moeten omhoog en daaraan wordt door de instellingen ook al hard gewerkt, bijvoorbeeld in het kader van de uitvoering van de prestatieafspraken.

Een van de instrumenten die bij het realiseren van een betere onderwijskwaliteit en een ambitieuze studiecultuur kunnen helpen is het afgeven van een bindend studieadvies (BSA) in latere studiejaren. Nu kunnen instellingen alleen aan het einde van het eerste jaar studenten een BSA geven en afwijzen voor een specifieke opleiding.

In de Strategische Agenda en in de Hoofdpijnenakkoorden met VSNU en HBO-raad is de mogelijkheid aangekondigd voor een bepaalde periode te kunnen experimenteren met een jaarklassensysteem en met het geven van een bindend studieadvies ook na de propedeuse.

Ik heb die mogelijkheden vorm gegeven in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) op basis van het experimenteerartikel uit de WHW. Als inwerkingtredingsdatum voor de AMvB wordt gestreefd naar 1 september 2013, zodat hogeronderwijsinstellingen van de mogelijkheden om te experimenteren gebruik kunnen maken met ingang van het studiejaar 2013-2014. Met het experiment wordt beoogd dat studenten hun opleiding binnen de nominale studieduur afronden door middel van een samenhangend pakket van maatregelen die de studievoortgang en de kwaliteit en doelmatigheid van het hoger onderwijs bevorderen.

De instellingen die aan het experiment deelnemen, krijgen onder andere de mogelijkheid om studenten ook in het tweede jaar een BSA met een volledige afwijzing te geven.

Ook kunnen instellingen in jaar 3 van het wo en in de jaren 3 en 4 van het hbo bepaalde tentamens laten vervallen (de geldigheidsduur beperken) om daarmee een jaarklassensysteem vorm te kunnen geven.

In bijlage 1 bij deze brief treft u een schematisch overzicht aan met de experimenteermogelijkheden op basis van deze AMvB.

Als instellingen gebruik willen maken van deze experimenteermogelijkheid die de AMvB biedt, moet sprake zijn van een wederkerig proces: er moeten inspanningen geleverd worden door zowel studenten als instellingen. Van de universiteiten en hogescholen verwacht ik dat zij zorgen voor kwalitatief hoogwaardig hoger onderwijs en intensieve studiebegeleiding en een motiverende en ambitieuze studiecultuur. Meedoen aan het experiment betekent dus dat instellingen hun verantwoordelijkheid nemen en de randvoorwaarden voor zo'n ambitieuze studiecultuur scheppen. Van de studenten verwacht ik gedurende hun volledige studieperiode de aanwezigheid van voldoende motivatie en voldoende inzet om op tempo te (blijven) studeren. In een ambitieuze en uitdagende studiecultuur moet nominaal studeren de regel zijn en niet een uitzondering.

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de AMvB is starten met het experiment op twee momenten mogelijk. Dat wil zeggen dat een instelling kan deelnemen aan het experiment met ingang van het studiejaar 2013-2014 of met ingang van het studiejaar 2014-2015. Opleidingen die met een van deze cohorten zijn begonnen, kunnen bij die opleidingen ook latere cohorten studenten onder het experiment laten vallen. Het is niet mogelijk om nog met nieuwe opleidingen aan het experiment te beginnen na het studiejaar 2014-2015.

Ik heb de Tweede Kamer toegezegd om in samenspraak met de VSNU en de Vereniging Hogescholen (voorheen HBO-raad) te bezien hoe het experiment qua omvang beperkt kan blijven. Ik wil uitvoering geven aan een tijdens een debat met de Tweede Kamer aangenomen motie die de regering verzoekt het aantal studenten dat aan het experiment deelneemt te beperken tot 10% van de totale studentenpopulatie in Nederland.

Er is geen aanmeldingsformulier voor deelname aan het experiment, maar u dient voorafgaand aan de start van het experiment uw plannen voor deelname schriftelijk aan mij kenbaar te maken.

De uitgewerkte plannen van instellingen die aan het experiment willen deelnemen moeten vóór 1 juni 2013 ingestuurd worden.

Belangrijk onderdeel van uw plannen vormt de beschrijving van de wijze waarop alle voor deelname vereiste voorzieningen bij aanvang van het experiment zijn ingevuld en hoe deze tijdens de looptijd van het experiment verder worden ingevuld. Het gaat hierbij om de vereiste voorzieningen op het gebied van de kwaliteit van de docenten, de intensiteit van het onderwijs en de studentenbegeleiding en -monitoring. Voor elke deelnemende opleiding is bij aanvang van het experiment een basisniveau aan de gevraagde voorzieningen vereist. Het niveau van de voorzieningen moet gedurende de looptijd van het experiment op een hoger niveau komen: een kwaliteitsverbetering in het hoger onderwijs is immers een van de doelstellingen van dit besluit. Het is de bedoeling dat gedurende de looptijd van het experiment de voorzieningen steeds meer het niveau bereiken dat de instellingen in hun prestatieafspraken als ambitie hebben aangegeven.

Een overzicht van welke informatie u in uw plannen voor deelname aan het experiment moet opnemen, treft u aan in bijlage 2.

Opleidingen die slechts aan één instelling in Nederland te volgen zijn, de zogenaamde unica, zijn uitgesloten van deelname aan het experiment. Indien uw instelling over de volle breedte van het opleidingsaanbod mee wil doen aan het experiment, dient u aan te geven welke unica aan uw instelling derhalve uitgesloten worden van deelname.

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Tijdens het debat over deze AMvB met de Tweede Kamer op 2 april jl. heb ik toegezegd in de AMvB een hardheidsclausule op te nemen waardoor rekening kan worden gehouden met persoonlijke omstandigheden van studenten en met andere omstandigheden die, als deze niet meegewogen worden bij de besluitvorming rondom het afgeven van een BSA (met afwijzing), zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Hierdoor kan rekening worden gehouden met specifieke categorieën studenten. Dat kunnen topsporters zijn, studenten die twee opleidingen volgen, studenten met een eigen onderneming, en gehandicapten. Ook is het mogelijk om in de instellingsregeling een afwijkende norm voor één of meer van de specifieke groepen studenten op te nemen.

Ik zal uw plannen met bijzondere belangstelling lezen en bezien of alle gevraagde informatie daarin is opgenomen. Als de plannen compleet zijn, kunt u met het experiment beginnen, zodra de AMvB in werking is getreden (de voorziene inwerkingtredingsdatum is 1 september 2013).

Ik geef voor aanvang van het experiment geen (kwalitatief) oordeel over de door u beschreven aanpak voor het experiment, omdat er een groot scala van mogelijkheden is om het experiment vorm te geven, en ik juist wil onderzoeken welke aanpak zich het beste leent voor het introduceren van een BSA in latere jaren.

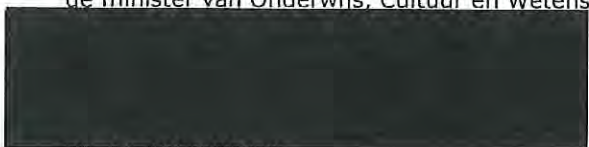
Naar aanleiding van een motie die de Tweede Kamer heeft aangenomen, zal ik – in samenspraak met VSNU en Vereniging Hogescholen – het totale aantal studenten dat bij het experiment betrokken wordt, beperken tot 10% van de totale studentenpopulatie in Nederland.

Deelnemende instellingen moeten elk jaar in hun jaarverslag de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het experiment opnemen en daarbij in elk geval aangeven wat zij tot dan toe hebben gedaan aan het realiseren van de vereiste voorzieningen. Aan het eind van het experiment moeten deelnemende instellingen een eindverslag schrijven. Mocht daartoe tussentijds aanleiding zijn, dan kan ik instellingen vragen mij aanvullende informatie te sturen. Uiterlijk augustus 2014 wil de Tweede Kamer inzichtelijk hebben welke kwaliteitsverbeteringen voor onderwijs en begeleiding de deelnemende instellingen hebben doorgevoerd. Voor het opstellen van dit overzicht zal ik u te zijner tijd om informatie vragen.

Ik zie uw plannen voor deelname aan het experiment graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

J. J. C. Bussemaker

Bijlage 1

**Overzicht experimenteermogelijkheden op basis AMvB Uitbreiding
bindend studieadvies**

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Inschrijfjaar	Moment in het jaar	WO	HBO
1	Gedurende het hele jaar	Afwijzing voor 'no show'-studenten	idem
1	Aan het eind	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - (Gedeeltelijke) afwijzing	idem
2	Aan het eind	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - (Gedeeltelijke) afwijzing	idem
3 (= tevens derde studiejaar en tweede inschrijfjaar na behalen propedeuse)	Aan het eind	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - Laten vervallen van bepaalde tentamens (m.u.v. de propedeuse tentamens)	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - Gedeeltelijke afwijzing - Laten vervallen van bepaalde tentamens (m.u.v. de propedeuse tentamens)
4 (= tevens vierde studiejaar en derde inschrijfjaar na propedeuse)	Aan het eind	n.v.t.	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - Laten vervallen van bepaalde tentamens (m.u.v. de propedeuse tentamens)

Bijlage 2

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Overzicht van de informatie die opgenomen moet worden in de plannen voor deelname aan het experiment

In de plannen voor deelname aan het experiment moet informatie opgenomen zijn ten aanzien van:

- welke opleidingen aan uw instelling mee doen aan het experiment.
Ook dient u aan te geven of er elders in Nederland van deze opleidingen nog een pendant bestaat.
- het totale aantal studenten (per opleiding) dat onder het experiment zal vallen.
- de wijze waarop de betreffende opleidingen deelnemen aan het experiment;
U dient aan te geven met welke maatregel en in welk(e) jaar/welke jaren de betreffende opleiding voor het cohort 2013-2014 wil deelnemen aan het experiment. Zo kunt u aan te geven of het gaat om een maatregel m.b.t. de 'no-show' studenten, of om een maatregel voor jaar 2 met welke vastgestelde studievoortgangsnorm of om het laten vervallen van bepaalde tentamens in jaar 3 (WO en HBO) en 4 (HBO). Ik vraag u een gedetailleerde invulling van de voorziene maatregelen op te nemen.
- de wijze waarop alle voor deelname vereiste voorzieningen bij aanvang van het experiment zijn ingevuld en hoe deze tijdens de looptijd van het experiment verder worden ingevuld;
Het gaat hierbij om de vereiste voorzieningen op het gebied van de kwaliteit van de docenten, de intensiteit van het onderwijs en de studentenbegeleiding en -monitoring. Voor elke deelnemende opleiding is bij aanvang van het experiment een basisniveau aan de gevraagde voorzieningen vereist. Het niveau van de voorzieningen moet gedurende de looptijd van het experiment op een hoger niveau komen: een kwaliteitsverbetering in het hoger onderwijs is immers een van de doelstellingen van dit besluit.
De studienorm die de instelling voor een opleiding hanteert, zal zich moeten verhouden tot de mate waarin de vereiste voorzieningen gerealiseerd zijn.
- de betrokkenheid van de medezeggenschap binnen uw instelling bij de totstandkoming van de plannen voor deelname aan het experiment;
U dient aan te geven hoe de medezeggenschap is betrokken bij de totstandkoming van de plannen en wat de opvattingen van de medezeggenschap waren ten aanzien van de plannen.
De medezeggenschapsbevoegdheid ligt op het niveau waar binnen de instelling de bevoegdheid tot besluitvorming ligt.
Ik ga ervan uit dat bij het vaststellen van de studienormen voor opleidingen, de opleidingen betrokken worden en dat de opleidingscommissie (waarin studenten van de betreffende opleiding zitting hebben) kan adviseren.

- hoe uw instelling de voorlichting aan aspirant studenten omtrent de deelname aan het experiment heeft vormgegeven;
Voordat aspirant studenten zich definitief inschrijven voor een opleiding moeten zij volledig op de hoogte kunnen zijn van de eventuele plannen voor die opleiding om te experimenteren met een BSA in latere jaren en op welke wijze die opleiding aan het experiment zal deelnemen. Een student moet exact kunnen weten met welke BSA-maatregelen hij te maken krijgt gedurende de hele looptijd van zijn studie als de opleiding aan het experiment deelneemt.
- hoe uw instelling de begeleiding bij herplaatsing van geheel of gedeeltelijk afgewezen studenten vorm geeft. Het ligt voor de hand dat een instelling een (gedeeltelijk) afgewezen student uitnodigt voor een gesprek en hem van informatie voorziet over andere studiemogelijkheden binnen dezelfde opleiding, faculteit of instelling (die mogelijk beter aansluiten bij zijn belangstelling en capaciteiten) of over wijze waarop een student zich kan oriënteren op mogelijkheden voor het volgen van een opleiding buiten de oorspronkelijke instelling (verwijzen naar websites, brochures, voorlichtingsbijeenkomsten en - beurzen, etc.). Een actieve houding van de instelling richting (gedeeltelijk) afgewezen studenten is een vereiste.
- de contactgegevens van de (centrale) contactpersoon binnen uw instellingen voor het experiment.

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de Colleges van Bestuur van universiteiten en hogescholen

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[Redacted]

[Redacted]

Onze referentie
506132

Bijlagen
2

25 APR. 2013

Datum

Betreft Mogelijkheid te experimenteren met BSA in latere jaren

Geacht College,

In de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap 'Kwaliteit in verscheidenheid' zijn de kwaliteit van het hoger onderwijs en het creëren van een ambitieuze studiecultuur prominente onderwerpen.

De onderwijskwaliteit en het studiesucces in het hoger onderwijs kunnen en moeten omhoog en daaraan wordt door de instellingen ook al hard gewerkt, bijvoorbeeld in het kader van de uitvoering van de prestatieafspraken.

Een van de instrumenten die bij het realiseren van een betere onderwijskwaliteit en een ambitieuze studiecultuur kunnen helpen is het afgeven van een bindend studieadvies (BSA) in latere studiejaren. Nu kunnen instellingen alleen aan het einde van het eerste jaar studenten een BSA geven en afwijzen voor een specifieke opleiding.

In de Strategische Agenda en in de Hoofdlijnenakkoorden met VSNU en HBO-raad is de mogelijkheid aangekondigd voor een bepaalde periode te kunnen experimenteren met een jaarklassensysteem en met het geven van een bindend studieadvies ook na de propedeuse.

Ik heb die mogelijkheden vorm gegeven in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) op basis van het experimenteerartikel uit de WHW. Als inwerkingtredingsdatum voor de AMvB wordt gestreefd naar 1 september 2013, zodat hogeronderwijsinstellingen van de mogelijkheden om te experimenteren gebruik kunnen maken met ingang van het studiejaar 2013-2014.

Met het experiment wordt beoogd dat studenten hun opleiding binnen de nominale studieduur afronden door middel van een samenhangend pakket van maatregelen die de studievoortgang en de kwaliteit en doelmatigheid van het hoger onderwijs bevorderen.

De instellingen die aan het experiment deelnemen, krijgen onder andere de mogelijkheid om studenten ook in het tweede jaar een BSA met een volledige afwijzing te geven.

Ook kunnen instellingen in jaar 3 van het wo en in de jaren 3 en 4 van het hbo bepaalde tentamens laten vervallen (de geldigheidsduur beperken) om daarmee een jaarklassensysteem vorm te kunnen geven.

In bijlage 1 bij deze brief treft u een schematisch overzicht aan met de experimenteermogelijkheden op basis van deze AMvB.

Als instellingen gebruik willen maken van deze experimenteermogelijkheid die de AMvB biedt, moet sprake zijn van een wederkerig proces: er moeten inspanningen geleverd worden door zowel studenten als instellingen. Van de universiteiten en hogescholen verwacht ik dat zij zorgen voor kwalitatief hoogwaardig hoger onderwijs en intensieve studiebegeleiding en een motiverende en ambitieuze studiecultuur. Meedoen aan het experiment betekent dus dat instellingen hun verantwoordelijkheid nemen en de randvoorwaarden voor zo'n ambitieuze studiecultuur scheppen.

Van de studenten verwacht ik gedurende hun volledige studieperiode de aanwezigheid van voldoende motivatie en voldoende inzet om op tempo te (blijven) studeren. In een ambitieuze en uitdagende studiecultuur moet nominaal studeren de regel zijn en niet een uitzondering.

Onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de AMvB is starten met het experiment op twee momenten mogelijk. Dat wil zeggen dat een instelling kan deelnemen aan het experiment met ingang van het studiejaar 2013-2014 of met ingang van het studiejaar 2014-2015. Opleidingen die met een van deze cohorten zijn begonnen, kunnen bij die opleidingen ook latere cohorten studenten onder het experiment laten vallen. Het is niet mogelijk om nog met nieuwe opleidingen aan het experiment te beginnen na het studiejaar 2014-2015.

Ik heb de Tweede Kamer toegezegd om in samenspraak met de VSNU en de Vereniging Hogescholen (voorheen HBO-raad) te bezien hoe het experiment qua omvang beperkt kan blijven. Ik wil uitvoering geven aan een tijdens een debat met de Tweede Kamer aangenomen motie die de regering verzoekt het aantal studenten dat aan het experiment deelneemt te beperken tot 10% van de totale studentenpopulatie in Nederland.

Er is geen aanmeldingsformulier voor deelname aan het experiment, maar u dient voorafgaand aan de start van het experiment uw plannen voor deelname schriftelijk aan mij kenbaar te maken.

De uitgewerkte plannen van instellingen die aan het experiment willen deelnemen moeten vóór 1 juni 2013 ingestuurd worden.

Belangrijk onderdeel van uw plannen vormt de beschrijving van de wijze waarop alle voor deelname vereiste voorzieningen bij aanvang van het experiment zijn ingevuld en hoe deze tijdens de looptijd van het experiment verder worden ingevuld. Het gaat hierbij om de vereiste voorzieningen op het gebied van de kwaliteit van de docenten, de intensiteit van het onderwijs en de studentenbegeleiding en -monitoring. Voor elke deelnemende opleiding is bij aanvang van het experiment een basisniveau aan de gevraagde voorzieningen vereist. Het niveau van de voorzieningen moet gedurende de looptijd van het experiment op een hoger niveau komen: een kwaliteitsverbetering in het hoger onderwijs is immers een van de doelstellingen van dit besluit. Het is de bedoeling dat gedurende de looptijd van het experiment de voorzieningen steeds meer het niveau bereiken dat de instellingen in hun prestatieafspraken als ambitie hebben aangegeven.

Een overzicht van welke informatie u in uw plannen voor deelname aan het experiment moet opnemen, treft u aan in bijlage 2.

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Opleidingen die slechts aan één instelling in Nederland te volgen zijn, de zogenaamde unica, zijn uitgesloten van deelname aan het experiment. Indien uw instelling over de volle breedte van het opleidingsaanbod mee wil doen aan het experiment, dient u aan te geven welke unica aan uw instelling derhalve uitgesloten worden van deelname.

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Tijdens het debat over deze AMvB met de Tweede Kamer op 2 april jl. heb ik toegezegd in de AMvB een hardheidsclausule op te nemen waardoor rekening kan worden gehouden met persoonlijke omstandigheden van studenten en met andere omstandigheden die, als deze niet meegewogen worden bij de besluitvorming rondom het afgeven van een BSA (met afwijzing), zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Hierdoor kan rekening worden gehouden met specifieke categorieën studenten. Dat kunnen topsporters zijn, studenten die twee opleidingen volgen, studenten met een eigen onderneming, en gehandicapten. Ook is het mogelijk om in de instellingsregeling een afwijkende norm voor één of meer van de specifieke groepen studenten op te nemen.

Ik zal uw plannen met bijzondere belangstelling lezen en bezien of alle gevraagde informatie daarin is opgenomen. Als de plannen compleet zijn, kunt u met het experiment beginnen, zodra de AMvB in werking is getreden (de voorziene inwerkingtredingsdatum is 1 september 2013).

Ik geef voor aanvang van het experiment geen (kwalitatief) oordeel over de door u beschreven aanpak voor het experiment, omdat er een groot scala van mogelijkheden is om het experiment vorm te geven, en ik juist wil onderzoeken welke aanpak zich het beste leent voor het introduceren van een BSA in latere jaren.

Naar aanleiding van een motie die de Tweede Kamer heeft aangenomen, zal ik – in samenspraak met VSNU en Vereniging Hogescholen – het totale aantal studenten dat bij het experiment betrokken wordt, beperken tot 10% van de totale studentenpopulatie in Nederland.

Deelnemende instellingen moeten elk jaar in hun jaarverslag de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het experiment opnemen en daarbij in elk geval aangeven wat zij tot dan toe hebben gedaan aan het realiseren van de vereiste voorzieningen. Aan het eind van het experiment moeten deelnemende instellingen een eindverslag schrijven. Mocht daartoe tussentijds aanleiding zijn, dan kan ik instellingen vragen mij aanvullende informatie te sturen. Uiterlijk augustus 2014 wil de Tweede Kamer inzichtelijk hebben welke kwaliteitsverbeteringen voor onderwijs en begeleiding de deelnemende instellingen hebben doorgevoerd. Voor het opstellen van dit overzicht zal ik u te zijner tijd om informatie vragen.

Ik zie uw plannen voor deelname aan het experiment graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Hr. Jet Bussemaker

Bijlage 1

**Overzicht experimenteermogelijkheden op basis AMvB Uitbreiding
bindend studieadvies**

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Inschrijfjaar	Moment in het jaar	WO	HBO
1	Gedurende het hele jaar	Afwijzing voor 'no show'-studenten	idem
1	Aan het eind	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - (Gedeeltelijke) afwijzing	idem
2	Aan het eind	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - (Gedeeltelijke) afwijzing	idem
3 (= tevens derde studiejaar en tweede inschrijfjaar na behalen propedeuse)	Aan het eind	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - Laten vervallen van bepaalde tentamens (m.u.v. de propedeuse tentamens)	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - Gedeeltelijke afwijzing - Laten vervallen van bepaalde tentamens (m.u.v. de propedeuse tentamens)
4 (= tevens vierde studiejaar en derde inschrijfjaar na propedeuse)	Aan het eind	n.v.t.	Indien niet aan de studienorm is voldaan: - Laten vervallen van bepaalde tentamens (m.u.v. de propedeuse tentamens)

Bijlage 2

Datum
25 april 2013
Onze referentie
506132

Overzicht van de informatie die opgenomen moet worden in de plannen voor deelname aan het experiment

In de plannen voor deelname aan het experiment moet informatie opgenomen zijn ten aanzien van:

- welke opleidingen aan uw instelling mee doen aan het experiment. Ook dient u aan te geven of er elders in Nederland van deze opleidingen nog een pendant bestaat.
- het totale aantal studenten (per opleiding) dat onder het experiment zal vallen.
- de wijze waarop de betreffende opleidingen deelnemen aan het experiment;
U dient aan te geven met welke maatregel en in welk(e) jaar/welke jaren de betreffende opleiding voor het cohort 2013-2014 wil deelnemen aan het experiment. Zo kunt u aan te geven of het gaat om een maatregel m.b.t. de 'no-show' studenten, of om een maatregel voor jaar 2 met welke vastgestelde studievoortgangsnorm of om het laten vervallen van bepaalde tentamens in jaar 3 (WO en HBO) en 4 (HBO). Ik vraag u een gedetailleerde invulling van de voorziene maatregelen op te nemen.
- de wijze waarop alle voor deelname vereiste voorzieningen bij aanvang van het experiment zijn ingevuld en hoe deze tijdens de looptijd van het experiment verder worden ingevuld;
Het gaat hierbij om de vereiste voorzieningen op het gebied van de kwaliteit van de docenten, de intensiteit van het onderwijs en de studentenbegeleiding en -monitoring. Voor elke deelnemende opleiding is bij aanvang van het experiment een basisoniveau aan de gevraagde voorzieningen vereist. Het niveau van de voorzieningen moet gedurende de looptijd van het experiment op een hoger niveau komen: een kwaliteitsverbetering in het hoger onderwijs is immers een van de doelstellingen van dit besluit.
De studienorm die de instelling voor een opleiding hanteert, zal zich moeten verhouden tot de mate waarin de vereiste voorzieningen gerealiseerd zijn.
- de betrokkenheid van de medezeggenschap binnen uw instelling bij de totstandkoming van de plannen voor deelname aan het experiment;
U dient aan te geven hoe de medezeggenschap is betrokken bij de totstandkoming van de plannen en wat de opvattingen van de medezeggenschap waren ten aanzien van de plannen.
De medezeggenschapsbevoegdheid ligt op het niveau waar binnen de instelling de bevoegdheid tot besluitvorming ligt.
Ik ga ervan uit dat bij het vaststellen van de studienormen voor opleidingen, de opleidingen betrokken worden en dat de opleidingscommissie (waarin studenten van de betreffende opleiding zitting hebben) kan adviseren.

- hoe uw instelling de voorlichting aan aspirant studenten omtrent de deelname aan het experiment heeft vormgegeven;
Voordat aspirant studenten zich definitief inschrijven voor een opleiding moeten zij volledig op de hoogte kunnen zijn van de eventuele plannen voor die opleiding om te experimenteren met een BSA in latere jaren en op welke wijze die opleiding aan het experiment zal deelnemen. Een student moet exact kunnen weten met welke BSA-maatregelen hij te maken krijgt gedurende de hele looptijd van zijn studie als de opleiding aan het experiment deelneemt.
- hoe uw instelling de begeleiding bij herplaatsing van geheel of gedeeltelijk afgewezen studenten vorm geeft. Het ligt voor de hand dat een instelling een (gedeeltelijk) afgewezen student uitnodigt voor een gesprek en hem van informatie voorziet over andere studiemogelijkheden binnen dezelfde opleiding, faculteit of instelling (die mogelijk beter aansluiten bij zijn belangstelling en capaciteiten) of over wijze waarop een student zich kan oriënteren op mogelijkheden voor het volgen van een opleiding buiten de oorspronkelijke instelling (verwijzen naar websites, brochures, voorlichtingsbijeenkomsten en - beurzen, etc.). Een actieve houding van de instelling richting (gedeeltelijk) afgewezen studenten is een vereiste.
- de contactgegevens van de (centrale) contactpersoon binnen uw instellingen voor het experiment.

Datum

25 april 2013

Onze referentie

506132

WIJ BEATRIX, BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van
houdende bepalingen voor een
experiment met het oog op
verbetering van de kwaliteit en
de doelmatigheid van het
hoger onderwijs door
uitbreiding van de
bevoegdheid tot het
uitbrengen van een bindend
studieadvies (Besluit
experiment uitbreiding bindend
studieadvies).

Op de voordracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van xxx,
nr. WJZ/452221(10247), directie Wetgeving en Juridische Zaken, gedaan mede
namens Onze Minister van Economische Zaken;

Gelet op artikel 1.7a, eerste en tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en
wetenschappelijk onderzoek;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van xxx, nr. xxx);

Gezien het nader rapport van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
van xxx, nr. xxx, directie Wetgeving en Juridische Zaken, uitgebracht mede
namens Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. wet: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- b. Onze Minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en voor zover het de instellingen met opleidingen op het gebied van landbouw en natuurlijke omgeving betreft, de Minister van Economische Zaken;
- c. instelling: universiteit, hogeschool of levensbeschouwelijke universiteit als bedoeld in artikel 1.2, onderdeel a, van de wet;
- d. instellingsbestuur: college van bestuur van een instelling als bedoeld in onderdeel b;
- e. opleiding: een voltijdse of duale bacheloropleiding als bedoeld in artikel 7.3a juncto artikel 7.7 van de wet;
- f. aangewezen opleiding: opleiding die is aangewezen in de zin van artikel 5, eerste lid, onderdeel a;
- g. experimenteel BSA: experimenteel pakket van maatregelen in de zin van artikel 2, waarbij de bevoegdheden met betrekking tot het afgeven van een bindend studie advies, bedoeld in artikel 6 en 7 worden uitgeoefend.
- h. deelnemende instelling: instelling die aan het experiment deelneemt door het invoeren van het experimentele BSA;

Artikel 2. Doel van het experiment

Met het experiment wordt beoogd te stimuleren dat studenten hun opleiding binnen de nominale studieduur afronden door middel van een samenhangend pakket van maatregelen ter bevordering van de studievoortgang waardoor de kwaliteit en de doelmatigheid van het hoger onderwijs worden verbeterd.

Artikel 3. Afwijkingen van de wet

Met dit besluit wordt afgeweken van artikel 7.8b van de wet.

Artikel 4. Duur van het experiment

Het experiment duurt van 1 september 2013 tot en met 31 augustus 2019.

Hoofdstuk 2. Inhoud van het experiment

Artikel 5. Deelname aan het experiment

1. Een instellingsbestuur van een deelnemende instelling is verplicht:
 - a. de opleidingen aan te wijzen waarvoor het experiment zal gelden;
 - b. zodanige voorzieningen te hebben dat daardoor de studievoortgang bij de aangewezen opleidingen in relatie tot de in het experiment te hanteren studienorm wordt bevorderd; en
 - c. tijdig zodanige informatie aan studenten en aanstaande studenten te verstrekken over de deelname aan en inrichting van het experiment dat het hen in staat stelt zich voorafgaand aan de inschrijving een goed oordeel te vormen over de gevolgen daarvan;
2. Onder de voorzieningen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, worden in ieder geval begrepen:
 - a. passende onderwijsintensiteit en een intensieve studiebegeleiding;
 - b. hoge kwaliteit van de docenten; en

- c. begeleiding door het instellingsbestuur bij herplaatsing van geheel of gedeeltelijk afgewezen studenten.

Artikel 6. Afwijzing van een student gedurende het gehele eerste jaar van inschrijving

1. Het instellingsbestuur van een deelnemende instelling kan gedurende het gehele eerste jaar van inschrijving een student voor een aangewezen opleiding afwijzen en zijn inschrijving beëindigen, ingeval de student geen enkel tentamen heeft afgelegd.
2. Bij de afwijzing worden de persoonlijke omstandigheden van de student in acht genomen.
3. De artikelen 7.8b, derde lid, derde tot en met laatste volzin, vierde, vijfde, zesde en achtste lid, en 7.42, derde lid, van de wet en artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008, zijn op de afwijzing van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. Studieadvies na de propedeutische fase

1. Het instellingsbestuur van een deelnemende instelling brengt aan iedere student, die het propedeutisch examen van een aangewezen opleiding met goed gevolg heeft afgelegd, jaarlijks aan het einde van het studiejaar een advies uit over de voortzetting van zijn studie.
2. Het instellingsbestuur van een deelnemende instelling kan aan het advies verbinden:
 - a. een afwijzing voor de opleiding of een deel daarvan; of
 - b. een beperking van de geldigheidsduur van tentamens, die de student na afloop van het behalen van het propedeutisch examen met goed gevolg heeft afgelegd.
3. In het wetenschappelijk onderwijs kan een student voor een opleiding worden afgewezen tot en met het eerste jaar van inschrijving nadat het propedeutisch examen is behaald en in het hoger beroepsonderwijs tot en met het tweede jaar van inschrijving nadat het propedeutisch examen is behaald.
4. Het beperken van de geldigheidsduur van tentamens kan plaatsvinden vanaf het tweede jaar van inschrijving nadat het propedeutisch examen is behaald.
5. De artikelen 7.8b, derde lid, tweede tot en met laatste volzin, vierde, vijfde, zesde en achtste lid, en 7.42, derde lid, van de wet en artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008, zijn op de bevoegdheden, genoemd in het eerste tot en met vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8. Onderwijs- en examenregeling, medezeggenschap, rechtsbescherming en taak decaan

1. In de onderwijs- en examenregeling, bedoeld in artikel 7.13 van de wet, worden vastgelegd de voorzieningen, bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, en de nadere regels, ter uitvoering van de artikelen 6 en 7. Het medezeggenschapsorgaan van de instelling heeft adviesrecht ten aanzien van deze voorzieningen en nadere regels.

2. Het college van beroep voor de examens, bedoeld in artikel 7.60 van de wet, is overeenkomstig artikel 7.61 van de wet, bevoegd ten aanzien van besluiten als bedoeld in de artikelen 6 en 7.
3. In het wetenschappelijk onderwijs is de decaan, bedoeld in artikel 9.12 van de wet, en in het hoger beroepsonderwijs is het instellingsbestuur of het orgaan waaraan deze taken zijn overgedragen als bedoeld in artikel 10,3 van de wet, belast met de uitvoering van de artikelen 5 tot en met 7.

Hoofdstuk 3. Overige voorwaarden en waarborgen deelname experiment

Artikel 9. Geldigheidsduur en reikwijdte van de bevoegdheden

1. Instellingsbesturen van deelnemende instellingen voeren het experimentele BSA bij een opleiding cohortsgewijs uit.
2. Een experimenteel BSA kan uitsluitend met ingang van de studiejaar 2013-2014 en 2014-2015 bij een opleiding worden ingevoerd.

Artikel 10. Voorwaarde aanvang experiment

Het instellingsbestuur van een instelling die voornemens is deel te nemen aan het experiment verschaft Onze Minister voorafgaand aan het studiejaar waarin beoogd wordt te starten met het experimentele BSA schriftelijk informatie over de voorzieningen, getroffen overeenkomstig artikel 5, eerste lid, onderdeel b, de wijze waarop het instellingsbestuur de bevoegdheden, genoemd in de artikelen 6 en 7, beoogt uit te oefenen en de wijze waarop de resultaten van het experimentele BSA door de deelnemende instelling zullen worden gevolgd ten behoeve van de jaarlijkse rapportage en het eindverslag, bedoeld in artikel 11.

Hoofdstuk 4. Verantwoording experiment

Artikel 11. Voortgang en eindverslag

1. Het instellingsbestuur van een deelnemende instelling rapporteert jaarlijks in het verslag, bedoeld in artikel 2.9 van de wet, over de resultaten van de uitvoering van het experimentele BSA, waaronder begrepen:
 - a. het aantal studenten per opleiding dat een waarschuwing heeft gekregen voor een afwijzing als bedoeld in de artikelen 6 en 7;
 - b. het aantal studenten dat een afwijzing heeft gekregen overeenkomstig de artikelen 6 en 7;
 - c. de mate waarin de studieresultaten van de afgewezen studenten afwijken van de studienorm van het experimentele BSA.
2. Desgevraagd verstrekt het instellingsbestuur aan Onze Minister nadere informatie.
3. Indien de bevindingen daartoe aanleiding geven, kan het experimentele BSA bij een deelnemende instelling, na overleg met Onze Minister, worden gewijzigd.
4. Het instellingsbestuur van een deelnemende instelling werkt mee aan de monitoring door Onze Minister van de resultaten van het experiment.
5. Voor 1 januari 2018 brengt het instellingsbestuur van een deelnemende instelling een eindverslag uit, waarin de bevindingen zijn opgenomen met

betrekking tot de uitvoering van het experimentele BSA. In het eindverslag wordt in elk geval ingegaan op hetgeen is vermeld in artikel 13, tweede en derde lid.

Artikel 12. Waarborg toegankelijkheid hoger onderwijs

Indien het experiment tot gevolg heeft dat de toegankelijkheid van één of meer opleidingen wordt bedreigd, kan Onze Minister besluiten dat het experimentele BSA van een of meer opleidingen bij een of meer deelnemende instellingen geheel of gedeeltelijk wordt beëindigd.

Hoofdstuk 5. Evaluatie van het experiment

Artikel 13. Evaluatiewijze

1. Onze Minister evalueert medio 2018 het experiment op basis van de resultaten van de experimentele BSA's zoals opgenomen in de eindverslagen van de instellingen, die aan het experiment hebben deelgenomen.
2. Onze Minister evalueert het experiment aan de hand van de volgende criteria:
 - a. het aantal studenten dat de opleiding binnen de nominale studieduur afrondt, het aantal studenten dat is uitgevallen en geen andere opleiding is gestart en het aantal studenten dat een andere opleiding is gestart;
 - b. de mate waarin de doelmatigheid binnen de instelling is verbeterd;
 - c. de mate waarin de kwaliteit van het onderwijs is verbeterd;
 - d. de mate waarin het experimentele BSA van invloed is geweest op verbetering van de kwaliteit en de doelmatigheid.
3. De evaluatie heeft in ieder geval betrekking op de volgende aspecten:
 - a. de ervaringen die zijn opgedaan met de voorzieningen bedoeld in artikel 5, alsmede de effecten daarvan;
 - b. de ervaringen die zijn opgedaan met de bevoegdheden die de deelnemende instellingen hebben uitgeoefend overeenkomstig de artikelen 6 en 7 alsmede de effecten daarvan;
 - c. de opvattingen van docenten, het instellingsbestuur en studiebegeleiders en de opvattingen van studenten over de aspecten, genoemd onder a en b; en
 - d. de gedragseffecten op studenten als gevolg van het experiment.
4. Onze Minister kan zich in het kader van de evaluatie laten bijstaan door een van Onze Minister onafhankelijke deskundige.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 14. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 september 2013 en vervalt met ingang van 1 september 2019.

Artikel 15. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit experiment bindend studieadvies.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

De Minister van Economische Zaken,

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Dr. J. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

College van Bestuur
Bezoekadres Burg. Oudlaan 50
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 8002
E-mail cvb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
IDO/PM/RvdB/258.102

Uw kenmerk
506132

Datum

31 MEI 2013

Onderwerp
Experimenteermogelijkheid BSA in latere jaren

Geachte mevrouw Bussemaker,

Naar aanleiding van eerdere ambtelijke gesprekken met uw ministerie en uw brief d.d. 25 april 2013 over de mogelijkheid om te experimenteren met BSA in latere jaren wil ik u hierbij graag in kennis stellen van het volgende.

Wij stellen het op prijs dat u via de experimenteerbepaling de mogelijkheid geeft aan universiteiten om flankerend beleid vorm te geven om de onderwijsprestaties te verbeteren. De EUR heeft in een vroegtijdig stadium (2011) dan ook verzocht om een uitgebreid scala aan mogelijkheden. Van de destijds door de EUR verzochte mogelijkheden (zie bijlage) is in deze regeling het BSA in het 2^e jaar en een BSA voor "no show" overgebleven. Wij hebben de belangstelling om onder de huidige voorwaarden deel te nemen aan een van deze experimenten onder de opleidingen geïnventariseerd. Dit leidt tot het besluit dat het BSA in het tweede jaar inmiddels niet meer past bij de weg die wij zijn ingeslagen en het overleg dat wij hierover hebben gevoerd met de Universiteitsraad. Voor wat betreft "no show" is nader onderzoek nodig om na gaan te in hoeverre de kosten van deelname afwegen tegen de baten. Ter toelichting daarop het volgende.

Zoals u weet is de EUR pionier met het "Nominaal = Normaal"-project, waarvan we u via eerdere brieven (kenmerken IDO/RvdB/mc/249.653, CvB/MW/251.178 en IDO/RvdB/PM/255.795) uitgebreid op de hoogte hebben gesteld. Aanvankelijk was het plan om het BSA van 60 ECTS ook in de pilots door te trekken naar latere jaren. Een experimenteel BSA in latere jaren – met de bedoeling om studenten het jaar over te laten doen – had daarbij gepast. Mede door de langzame totstandkoming van de experimenteerregeling hebben wij dit voor het cohort van de pilotfase (2011) niet meer kunnen beproeven (de regeling had dan voor dit lopende cohort per 2012/2013 moeten ingaan). In overleg met de Universiteitsraad is er daarna definitief van afgezien om een BSA in latere jaren te hanteren en besloten het BSA van 60 ECTS tot het eerste jaar te beperken. De opleidingen hebben daarna andere manieren gevonden om het concept van een jaarklas ook in de latere jaren zoveel mogelijk gestalte te geven.

Met betrekking tot het uitschrijven van no-show studenten in jaar 1 was er vanuit de EUR in eerste instantie belangstelling. De no show-groep blijkt echter sinds 2011 binnen de opleidingen sterk aan het teruglopen. Het landelijke en door de EUR gevoerde beleid heeft hier waarschijnlijk effect op gehad. Naar aanleiding van het debat in de Tweede Kamer moeten er nu ook extra inspanningen worden verricht die verdere overleg- en administratieve kosten met zich meebrengen, voor een inmiddels beperkte groep die nu nauwelijks met de bestaande middelen is te bereiken. Daarnaast lijkt de vormgeving in een BSA, i.p.v. actieve uitschrijving (zie bijlage), geen positief effect te hebben op het rendement en vormt dan ook een reden om nu niet mee te doen.

De gestelde voorwaarden en de korte termijn waarin alles gereed moet zijn, leidt tot de slotsom dat deelname aan het experiment op dit moment onvoldoende baten voor de EUR zal opleveren. Daarbij komt ook dat de door u in het wetsvoorstel Kwaliteit in Verscheidenheid geboden nieuwe mogelijkheden ter vergroting van het studieresultaat op dit moment al veel implementatiekracht vragen. Mochten er ruimere mogelijkheden komen dan wil de EUR graag opnieuw bezien of de regeling eventueel in 2014/2015 van start kan gaan.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

mr P.F.M. van der Meer Mohr
Voorzitter

07-7760-23507

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. Staatssecretaris drs. H. Zijlstra
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

College van Bantuur
Bezoekadres Burg. Oudlaan 80
Postadres Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
Doorkiesnr 010 - 408 1111
Fax 010 - 408 9002
E-mail ovb@eur.nl
Internet www.eur.nl

Ons kenmerk
IDO/RvdB/mc/240.653

Uw kenmerk

Datum

Onderwerp
"Nominaal is Normaal" en experimenteerruimte

De Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) is van plan om het langstuderen bij al haar opleidingen tegen te gaan met vergaande onderwijskundige hervormingen die bekend staan onder de titel "Nominaal is Normaal". Deze hervormingen zijn erop gericht om uitstelgedrag van studenten te voorkomen door invoering van een jaarplan- of jaarklassensysteem waarbinnen het aantal herkansingen zal worden teruggebracht onder gelijktijdige invoering van vormen van compensatie binnen het jaar. De studenten die het eerste jaar aldus met voldoende resultaat afronden, kunnen door naar het volgende jaar zonder openstaande verplichtingen uit het eerste jaar. Naar onze vaste overtuiging zal deze aanpak het langstuderen sterk tegengaan.

Over de aanpak is de afgelopen tijd intensief overleg gevoerd met de academische gemeenschap van de EUR. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het besluit om dit academisch jaar bij een viertal opleidingen bij de faculteit Sociale Wetenschappen, te weten Sociologie, Psychologie, Bestuurskunde en Pedagogische Wetenschappen met "Nominaal is normaal" te starten. De daartoe noodzakelijke wijzigingen in het Onderwijs- en Examenreglement (OER) zijn deze zomer in overleg met Faculteitsraad en Examencommissie doorgevoerd. Deze opleidingen zullen de komende tijd nauwlettend gevolgd worden waarna volgend jaar in principe invoering bij de rest van de opleidingen aan de EUR¹ voorzien is. Ook daar zullen dan de wijzigingen in het OER moeten worden doorgevoerd.

Wij zijn verheugd dat u onze aanpak heeft omarmd in uw strategische agenda en invoering daarvan wil faciliteren met ruimte in wet- en regelgeving. Daarvoor hebben vertegenwoordigers van de EUR reeds overleg gevoerd met uw medewerker van de directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering, de heer mr B.J.L. Derks.

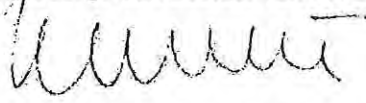
Dat heeft geleid tot de in de bijlage opgenomen lijst van wensen van de EUR t.a.v. ruimte in de wet- en regelgeving, te realiseren via de Experimenteerbepaling in de WHW. Om aankomende studenten zo tijdig mogelijk op de hoogte te stellen van hun rechten en plichten onder het nieuwe regime is het gewenst om dit najaar zicht te krijgen op de hoofdlijnen van het

¹ De opleiding Geneeskunde bevindt zich vanwege haar unieke structuur en hoge rendement in een andere situatie dan de overige opleidingen, over de mate waarin zij vanaf 2012-2013 mee zal doen met "Nominaal is Normaal" wordt nog overleg gevoerd.

experimenteerregime. Wij hopen daarom van harte op uw medewerking bij het spoedig regelen van de experimenteerruimte die daarvoor noodzakelijk is. We zijn daarbij uiteraard gaarne bereid om onze aanpak verder toe te lichten en afspraken te maken over de monitoring van het experiment.

Het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam,

Mw. mr. P.F.M. van der Meer Mohr
Voorzitter

Bijlage 1

BIJLAGE

Behoeft Erasmus Universiteit Rotterdam aan experimenteerruimte: selectie, doorstroom en overig.

Ten behoeve van het EUR-programma *Nominaal is normaal*, zou de EUR graag de volgende zaken in een experimenteer-amvb op grond van art. 1.7a WHW geregeld zien. De EUR zou de bevoegdheden graag met ingang van 1 september 2012 hebben. Gelet op de voorlichting aan aanstaande studenten, het tijdig tot stand brengen van de onderwijs- en examenregelingen 2012-2013 en de praktische voorbereiding van goede implementatie (bijv. inregelen ICT) zouden de hoofdlijnen van de amvb dit najaar (oktober-november 2011) vast moeten staan en bij ons bekend moeten zijn.

Selectie

1. De EUR wil vooruitlopend op de aangekondigde wettelijke regeling al de mogelijkheid om HBO-p Instroom te selecteren. Uit onderzoek blijkt dat het rendement van deze groep zeer laag is. Een experiment geeft OCW de mogelijkheid om varianten op hun gevolgen te beproeven.
2. De EUR wil studenten die 2 keer een negatief BSA hebben gekregen - en dus niet meer nominaal + 1 kunnen halen - kunnen weigeren. Ook hier: uit onderzoek blijkt dat het rendement van deze groep zeer laag is. Een experiment geeft OCW de mogelijkheid om varianten op hun gevolgen te beproeven.
3. De EUR wil ook aan de slag met de rest van de aangekondigde maatregelen in de strategische agenda, dus meer selectie en verplichte studiekeuzegesprekken.

Doorstroom

1. De EUR zou graag de mogelijkheid hebben om niet alleen aan het einde van B-1, maar ook aan het einde van B-2 en B-3, alsmede aan het einde van M-1, M-2 en M-3 een BSA te geven. Dit om de studenten ook na het eerste jaar (na het behalen van het BSA) aan de bal te houden. (art. 7.8b WHW)
2. De EUR zou graag de mogelijkheid hebben om studenten die op 1 februari van een collegejaar geen studie-activiteiten hebben ontplooid ambtshalve uit te schrijven van een opleiding. Ons is gebleken dat studenten zich om allerlei redenen inschrijven voor meer opleidingen. Daarbij komt het voor dat ze aan bepaalde opleidingen niet toe komen c.q. simpelweg niet beginnen. Niet alleen veroorzaken deze studenten administratieve lasten voor de faculteit (oproepen voor voortgangsgesprekken e.d.), ook drukken ze (buiten de schuld van de faculteit) de rendementen. (art. 7.42 WHW)
3. Dat geldt ook voor studenten die op 1 februari nul ECTS hebben gehaald. Het is voor deze mensen in de systematiek van N=N namelijk onmogelijk het jaar met succes af te ronden.

Overig

1. De EUR zou graag de mogelijkheid hebben om een "opschoonactie" houden. Dat betekent het beëindigen van de inschrijving van studenten waar de opleiding geen vertrouwen meer in heeft. Studenten die al (ver) voor 2000 aan hun studie zijn begonnen maar gebruik blijven maken van de faciliteiten, doen afbreuk aan de cultuur die de EUR met N=N voorstaat.
2. In artikel 7.13, tweede lid, onder k en s, WHW graag telkens "waar nodig," schrappen. Dit zou een einde maken aan de discussie die over een tweetal instrumenten wordt gevoerd, namelijk het beperken van de geldigheidsduur van tentamens en het clusteren van blokken tentamens. In het kader van N-N kunnen deze instrumenten helpen om studenten in hun "jaarklas" te houden.
3. Artikel 7.12b, derde lid, suggereert dat het de examencommissie is die over het compensatiebeleid gaat. De meerderheid van de universiteiten hangt echter de leer aan, dat het kader voor compensatie in de OER geregeld mag worden. De examencommissie gaat naar onze mening over het toepassen van dat kader in individuele gevallen. Graag wordt dit ook expliciet in de WHW (c.q. de amvb) vastgelegd, zodat er geen discussie is over de bevoegdheid van de decanen om dit kader in de OER te regelen.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen deel

1. Algemeen

Een van de onderwerpen in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap "Kwaliteit in verscheidenheid"(Kamerstukken II 2010/11, 31 288, nr. 194) (hierna strategische agenda) is de inzet op een meer ambitieuze studiecultuur. In een ambitieuze studiecultuur moet nominaal studeren de regel zijn en geen uitzondering. In de strategische agenda zijn pilots aangekondigd aan hoger onderwijsinstellingen om te experimenteren met o.a. een jaarklassensysteem inclusief het compenseren tussen vakken en een bindend studieadvies (hierna BSA) na het tweede inschrijffjaar.

Vanuit de notie dat studenten meer nominaal moeten gaan studeren (nominaal wordt eerder regel dan uitzondering) en in het licht van de gemaakte afspraken in het kader van de prestatiebekostiging (prestatieafspraken d.d. najaar 2012) willen instellingen onderwijskundige hervormingen kunnen doorvoeren. Maatregelen als een scherpere matching tussen student en studie, kleinschalig en intensief onderwijs en intensieve studiebegeleiding, kwaliteitsverbetering van de docenten en modernisering van examenregelingen, moeten de studievoortgang aan opleidingen sterk verbeteren. In het regeerakkoord van het kabinet Rutte II van 29 oktober 2012 "Bruggen slaan" wordt dit beleid gericht op bekostiging op basis van kwaliteit voortgezet.

Eén van de maatregelen die tot kwaliteitsverbetering kan leiden betreft het afgeven van het BSA in latere studiejaar. Dit kan pas na een wetwijziging worden doorgevoerd. Vanwege de verstrekkende consequenties voor studenten is aanpassing van de wet echter nog niet aan de orde. Eerst is meer informatie nodig over de effecten die een uitbreiding van BSA's heeft op studenten en het studierendement. Het onderhavige besluit voorziet daarom in de mogelijkheid voor instellingen hiermee te experimenteren. Doel van het BSA in het eerste studiejaar is voornamelijk om een student zo snel mogelijk aan een passende opleiding te helpen. In het kader van dit experiment wordt het BSA uitgebreid in die zin dat het mogelijk wordt om een BSA eerder in het eerste studiejaar evenals na het behalen van de propedeuse, in latere studiejaar, in de bacheloropleiding af te geven. Het BSA krijgt daarmee tevens de functie van "stok achter de deur". Inzet van het experiment is niet om de studenten te laten uitvallen of om de instelling een selectiemiddel te verschaffen. Doel van het experiment is om de instelling de mogelijkheid te geven de student aan te zetten de opleiding sneller met succes af te ronden, wat mede mogelijk moet worden gemaakt door kwaliteitsverhogende en andere intensiverende maatregelen van de instelling. In dit experiment wordt met name onderzocht of en zo ja hoe het BSA in latere jaren het beste kan worden ingezet.

Het experimentele BSA beperkt zich tot de studenten die een voltijdse of een duale studie volgen. Deeltijdstudenten komen niet in aanmerking voor studiefinanciering en volgen de opleiding in de regel naast een betaalde baan en niet zelden op kosten van de werkgever. Dit legt een sterkere nadruk op de eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot studievoortgang en maakt deeltijdonderwijs minder geschikt voor deelname aan het experimentele BSA.

2. Experimenteerruimte BSA

2.1 BSA in latere jaren

Artikel 7.8b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek regelt de verplichting voor de instelling om aan de student aan het eind van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase een studieadvies uit te brengen. Het instellingsbestuur kan dat ook in het tweede inschrijffjaar doen zolang het propedeutisch examen niet met goed gevolg is behaald. Op grond van het derde lid van dit artikel kan aan het studieadvies een afwijzing voor de opleiding van inschrijving worden verbonden. Instellingen merken dat als studenten, mede onder de 'dreiging' van een negatief BSA in het eerste inschrijffjaar, eenmaal hun propedeuse gehaald hebben, zij vervolgens het studietempo weer laten zakken. De mogelijkheid van het afgeven van een BSA later in de opleiding zal er naar verwachting toe bijdragen dat het studietempo van studenten na het behalen van hun propedeuse op peil blijft en niet terugzakt na aanvankelijke goede resultaten. Het zorgt ervoor dat het behalen van studieresultaten ook na de propedeutische fase minder vrijblijvend is.

2.2 Vervroeging BSA in het eerste jaar van inschrijving

Naast het kunnen afgeven van een BSA na de propedeuse hebben sommige instellingen de wens om in het eerste inschrijffjaar in een vroeger stadium dan aan het eind van het eerste jaar van inschrijving studenten te kunnen afwijzen.

Bij het eerder kunnen afwijzen in het eerste jaar gaat het om zogenaamde "no show" studenten. Het gaat hier om studenten die aan geen enkel tentamen van de opleiding hebben deelgenomen. In de praktijk gaat het vaak, hoewel niet uitsluitend om studenten die met twee studies zijn begonnen maar die al snel zich hebben geconcentreerd op één van de twee studies. Deze studenten brengen niettemin nog administratieve lasten met zich mee voor de instelling (logistiek op het punt van bijvoorbeeld college- en tentamenruimte en administratief op het punt van bijvoorbeeld het studentenvolgsysteem). Deze bepaling beoogt dus vooral de verlichting van de administratieve lasten van de instelling ten aanzien van "no show studenten", waarmee een doelmatiger opereren van de instelling wordt gefaciliteerd. Daarbij moet in het oog worden gehouden dat de instelling op grond van de voorschriften in dit besluit verplicht is om de desbetreffende student tijdig te

waarschuwen dat hij tot uitschrijving voor de opleiding zal overgaan indien de student binnen een gestelde termijn nog steeds geen tentamens heeft afgelegd.

2.3 BSA na de propedeuse en randvoorwaarden

De aan het experiment deelnemende instellingen geven studenten na het behaalde propedeutisch examen jaarlijks een studieadvies.

In het wetenschappelijk onderwijs kan dit advies gepaard gaan met een afwijzing tot uiterlijk het einde van het eerste inschrijfjaar na het propedeutisch examen en in het hoger beroepsonderwijs tot uiterlijk het einde van het tweede inschrijfjaar na het propedeutisch examen.

Dit kan betekenen dat de student de opleiding tijdelijk of blijvend niet mag vervolgen of bepaalde vakken van de opleiding tijdelijk of blijvend niet mag volgen. Dit maakt maatwerk mogelijk. In de onderwijs- en examenregeling (OER) kan worden vastgelegd dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens. In het experiment zijn de instellingen vrij om zelf invulling te geven aan de minimumstudieprestatie die van de student verwacht wordt. Er worden geen beperkingen gesteld aan de door de instellingen gehanteerde normen, omdat deze dienen te worden ontleend aan de pedagogisch didactische visie van de instellingen.

Met deze algemene maatregel van bestuur wordt verder mogelijk gemaakt dat aan de BSA wordt verbonden dat de geldigheidsduur van tentamens wordt ingekort ten opzichte van die ten algemene wordt geregeld in de OER. Dit is mogelijk vanaf het tweede jaar van inschrijving nadat het propedeutisch examen is behaald, zowel in het wetenschappelijk onderwijs als in het hoger beroepsonderwijs.

Naarmate een student in zijn studie vordert, neemt de verantwoordelijkheid van de instelling toe om hem naar een succesvol einde van zijn studie te begeleiden.. Het is daarom niet mogelijk een student voor de laatste fase van de studie nog volledig af te wijzen. Omdat de student de studie dan bijna heeft afgerond, zou het niet redelijk zijn hem in die fase van de studie uit te sluiten. Wel is het mogelijk om zowel na het derde als na het vierde inschrijfjaar tentamens te laten vervallen bij onvoldoende studievoortgang. Dit kan betekenen dat een student in het meest vergaande geval het betreffende jaar moet doubleren (jaarklassensysteem). Het ligt niet in de rede dat ook tentamens van eerdere studiejaar komen te vervallen (zie verder de artikelsgewijze toelichting op artikel 7).

De gekozen aanpak maakt mogelijk dat instellingen de keuze hebben om verschillende mogelijkheden toe te passen in het onderwijs. Zo is het mogelijk dat een instelling in het hoger beroepsonderwijs het BSA wel hanteert in het tweede studiejaar maar niet in het derde studiejaar. Tevens maakt de AMvB mogelijk dat instellingen bij verschillende faculteiten/afdelingen of opleidingen daarbinnen aan het experiment deelnemen.

Zo wordt een diverse aanpak door instellingen mogelijk gemaakt. Dit biedt bij de evaluatie een breed palet aan ervaringen, resultaten en gegevens op grond waarvan tot een verantwoorde besluitvorming omtrent definitieve invoering van de

maatregel kan worden gekomen. Op basis van signalen uit het veld en hetgeen instellingen hebben aangegeven over hun inzet voor de prestatieafspraken, kan de inschatting worden gemaakt dat circa. 15 hogescholen en ca. 8 universiteiten op een of andere manier (met een of meer opleidingen) gebruik willen maken van de mogelijkheden die deze experimenteer-AMvB biedt.

3. Randvoorwaarden van het experiment

Uitgangspunt van het experiment is dat de vaststelling van de studienormen zal geschieden in redelijkheid en billijkheid in samenhang met andere maatregelen, zoals compensatiemogelijkheden van tentamenresultaten. Verder bestaat altijd nog de mogelijkheid te differentiëren naar doelgroepen bij het vaststellen van de normen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het hanteren van afwijkende normen voor studenten die tegelijkertijd een tweede studie volgen (al dan niet bij dezelfde instelling). Uiteraard mogen de gehanteerde normen geen negatieve uitwerking hebben op het niveau van onderwijs en praktijkstages.

Het afgeven van BSA's als bedoeld in dit experiment moet onderdeel zijn van een meeromvattend beleid van instellingen om het rendement van opleidingen te verbeteren. Dat betekent dat in elk geval ook maatregelen genomen moeten zijn om de studiebegeleiding te intensiveren, de kwaliteit van de docenten te verbeteren en de onderwijsintensiteit aan te passen. Met andere woorden de in dit besluit opgenomen bevoegdheden mogen slechts gebruikt worden indien de opleiding heeft gezorgd voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor een goede studievoortgang zijn gewaarborgd.

Het experimentele BSA mag de toegankelijkheid en de studeerbaarheid van het hoger onderwijs niet in gevaar brengen. Indien dat wel het geval zou zijn, heeft de minister de bevoegdheid om het experimentele BSA geheel of gedeeltelijk te beëindigen. Daarvan kan sprake zijn als een of meerdere opleidingen aan een deelnemende instelling niet blijk(t)(en) te voldoen aan de randvoorwaarden van het experiment, zoals de studiebegeleiding, waardoor de opleiding in combinatie met de gehanteerde normstelling niet studeerbaar kan worden geacht. De toegankelijkheid kan ook in het geding zijn als alle opleidingen van één soort aan het experiment zouden gaan deelnemen. Daardoor zouden studenten geen keuzevrijheid meer hebben wat betreft die opleiding. Dit past niet bij de experimentele status. Zittende (en toekomstige) studenten kunnen vanaf het moment dat de minister zijn bevoegdheid inroept niet meer worden geconfronteerd met het experimentele BSA. De door studenten behaalde tentamens/resultaten blijven uiteraard hun geldigheid behouden.

4. Persoonlijke omstandigheden

In artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 is vastgelegd welke persoonlijke omstandigheden een instellingsbestuur in zijn beoordeling omtrent een BSA in het eerste jaar moet meenemen. Deze zijn van overeenkomstige toepassing

op de BSA's verstrekt op grond van dit experiment. Artikel 2.1 van genoemd besluit geeft een limitatieve opsomming van de omstandigheden waar bij het geven van een BSA rekening moet worden gehouden. Het gaat hier om: ziekte van betrokkene, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen van betrokkene, zwangerschap van betrokkene, bijzondere familieomstandigheden, de vervulling van bepaalde functies binnen de organisatie van de instelling eventueel uit te breiden in een regeling van de instelling met bepaalde activiteiten die ontplooid worden in het kader van het bestuur en de organisatie van de instelling en tenslotte het vervullen van bestuursfuncties in studentenorganisaties of een organisatie bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat.

5. Start, duur en evaluatie van de experimenten

In de AMvB is een beperking aangebracht in het aantal cohorten waarmee kan worden geëxperimenteerd. Uitsluitend met ingang van de studie jaren 2013-2014 en 2014-2015 zullen instellingen – cohortsgewijs - kunnen starten met een experiment. Instellingen die (voor bepaalde opleidingen) belangstelling hebben voor deelname aan het experiment, zullen de minister schriftelijk informatie moeten geven over hoe zij het experimentele BSA gaan vormgeven. Ook zullen zij over de voortgang/resultaten moeten rapporteren. In de informatie die een instelling aan de minister verstrekt, moet de instelling in ieder geval aangeven wat voor maatregelen zij heeft genomen om de studievoortgang van de studenten te bevorderen. Die maatregelen liggen (bijvoorbeeld) op het gebied van intensievere studiebegeleiding, verbetering docentkwaliteit, intensivering van het onderwijs, compensatiemogelijkheden binnen clusters/vakken, veranderingen herkansingsbeleid, etc. Instellingen zullen verder moeten meewerken aan de centrale monitoring van de resultaten van het experiment.

Bij de start dienen bij de opleiding de voor het experimentele BSA vereiste voorzieningen (i.e. randvoorwaarden) op minimaal een basisniveau aanwezig te zijn. Het is de bedoeling dat gedurende de looptijd van het experiment de randvoorwaarden steeds meer het niveau bereiken dat de instellingen in hun prestatieafspraken hebben aangegeven te willen bereiken voor de betreffende voorzieningen/randvoorwaarden. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op de docentkwaliteit of de intensieve studiebegeleiding.

Het experimentele BSA zal een periode van maximaal zes jaar kunnen beslaan. De termijn van zes jaar wordt aangehouden met het oog op de nominale cursusduur van het hoger beroepsonderwijs van vier jaar en de evaluatie van het experiment.

Doel van het experiment is te bevorderen dat studenten hun opleiding binnen de nominale studieduur afronden, waardoor de kwaliteit en de doelmatigheid van het hoger onderwijs worden verbeterd. In dit experiment wordt met name bezien of en zo ja hoe het BSA in latere jaren het beste kan worden ingezet. Na een termijn van vijf jaar zullen de experimenten worden geëvalueerd en wordt bezien of en zo ja op welke manier de experimenten worden vertaald in wettelijke maatregelen. Uit de

evaluatie moet naar voren komen of de maatregelen zo doeltreffend zijn dat over kan worden gegaan tot wetswijziging en welke randvoorwaarden dan geregeld moeten worden. De minister kan zich in de evaluatie laten bijstaan door een onafhankelijke deskundige instantie. Basis voor de evaluatie zijn de door de deelnemende instellingen ingevoerde en aan de minister overgelegde maatregelenpakketten, de jaarverslagen en het eindverslag van de deelnemende instellingen. Van de evaluatie zal een studenttevredenheidonderzoek mede deel uitmaken. Gedurende en na afloop van de evaluatie kan het experiment nog een laatste (zesde) jaar doorlopen. Daarvoor zal in ieder geval aanleiding zijn indien het experiment slaagt en wetgeving in voorbereiding wordt genomen.

6. Administratieve lasten

Uit dit besluit vloeien beperkte administratieve lasten voort voor de bekostigde instellingen voor hoger onderwijs. Voor de berekening van de administratieve lasten is uitgegaan van de inschatting dat het aantal deelnemende instellingen beperkt zal blijven tot 15 hbo-instellingen en 8 wo-instellingen. De administratieve lasten voor de instelling zijn in kaart gebracht met behulp van het standaardkostenmodel (SKM) en hebben betrekking op de aanmelding voor het experiment, de jaarlijkse rapportage over het experiment en de eindrapportage ten behoeve van de evaluatie van het experiment. Het gaat hier om incidentele lasten. De kosten gemoeid met de administratieve lasten zijn geraamd op € 140.760,00 voor de totale looptijd en op € 28.152,00 per jaar.

Tegenover de (beperkte) administratieve extra last die voortvloeit uit deelname aan het experiment, staat een (eveneens beperkte) vermindering aan instellingsinterne administratieve last.

Die vermindering wordt veroorzaakt doordat instellingen met het BSA gedurende het eerste jaar hun bestanden kunnen opschonen door het niet langer opnemen van de categorie 'no show' studenten (bijvoorbeeld ingeschreven voor een tweede studie, maar daar niet actief mee bezig zijn geweest in het eerste half jaar), waardoor deze niet langer op bijvoorbeeld studentvolgsystemen drukken, en waardoor een instelling niet langer rekening hoeft te houden met deze aantallen studenten als het gaat om het reserveren van infrastructuur (men kan bijvoorbeeld toe met kleinere collegezalen en met kleinere zaalruimte voor tentamens).

Gedurende de looptijd van het experiment dient de instelling jaarlijks, als onderdeel van haar gebruikelijke jaarverslag, een voortgangsrapportage te schrijven. Aan het eind van het experiment moet de instelling een eindrapportage indienen ten behoeve van de evaluatie van het experiment.

7. Adviezen en overleg

Er is over de inhoud van het ontwerpbesluit overleg gepleegd met VSNU, HBO-raad en de studentenorganisaties.

De VSNU heeft met name gewezen op het feit dat er instellingen zijn die op opleidingsniveau al zodanige voorzieningen op basisniveau hebben dat zij zonder nadere aanpassing aan het experiment kunnen deelnemen.

Zowel HBO-raad als VSNU hebben op een aantal punten om verduidelijking in de toelichting verzocht. Aan dat verzoek is zoveel mogelijk tegemoet gekomen.

De studentenorganisaties vinden een BSA in latere jaren een zwaar middel en benadrukken dat een opleiding wel studeerbaar moet blijven. Ook opmerkingen van de studentenorganisaties zijn in de tekst meegenomen.

8. Voorhangprocedure

Het ontwerpbesluit is op xxxxxx op grond van artikel 1.7a, tweede lid, onderdeel d, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek voorgelegd aan beide kamers der Staten-Generaal. Het ontwerpbesluit is in beide kamers, na een schriftelijke gedachtewisseling in de Tweede Kamer voor kennisgeving aangenomen (Kamerstukken xxxxxxxxx).

9. Gevolgen voor de Rijksbegroting

Er zijn geen gevolgen voor de rijksbegroting.

10. Uitvoering en handhaafbaarheid

Op het ontwerpbesluit en het aspect van de administratieve lasten is door DUO een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets uitgevoerd. Hierbij zijn ook de opvattingen van de Inspectie van het Onderwijs betrokken. DUO en de Inspectie hebben geen bezwaren tegen het ontwerpbesluit; het is uitvoerbaar. Ook de uitvoerings- en de handhaafbaarheidsaspecten zullen deel uitmaken van de evaluatie.

Deze nota van toelichting wordt mede ondertekend namens de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

Oogmerk van het experiment is het stimuleren dat studenten binnen de nominale studieduur hun bacheloropleiding afronden. Het experiment ziet dus niet op masteropleidingen of associate-degreeprogramma's. Getracht wordt dat te bereiken door te experimenteren met een samenhangend pakket aan maatregelen dat kwaliteitverbeterend en rendementsverhogend zou moeten werken.

Artikel 3

In artikel 3 is opgenomen dat met het experiment wordt afgeweken van de bepalingen in de WHW met betrekking tot het afgeven van een studieadvies in de propedeuse met daaraan gekoppeld de bevoegdheid om de student af te wijzen

voor het verder vervolgen van de bacheloropleiding. Met dit experiment wordt in die zin van de wettelijke regeling afgeweken dat aan het experiment deelnemende instellingen een student ook na het behalen van de propedeuse jaarlijks een studieadvies over het vervolgen van de opleiding moeten geven en ook in die fase van de opleiding de student nog geheel of gedeeltelijk voor de opleiding kunnen afwijzen. Ook kunnen instellingen studenten waarvan blijkt dat ze eigenlijk de opleiding niet volgen, omdat ze geen tentamens afleggen, in de loop van het eerste inschrijvingsjaar al uitschrijven voor de opleiding (zie ook de toelichting bij de artikelen 6 en 7).

Artikel 4

In artikel 4 is de duur van het experiment bepaald op 6 jaar. Dit biedt de gelegenheid om een heel cohort studenten in zowel een driejarige (wetenschappelijk onderwijs) als een vierjarige bacheloropleiding (hoger beroepsonderwijs) in het experiment te betrekken inclusief uitloop van een studiejaar, alsmede de evaluatie gedurende de looptijd van het experiment af te ronden.

Artikel 5

In artikel 5 worden de maatregelen genoemd die de aan het experiment deelnemende instellingen ten minste moeten hebben getroffen op opleidingsniveau om de bevoegdheden inzake het experimentele BSA te kunnen uitoefenen. Deze maatregelen zijn als het ware te benoemen als de randvoorwaarden van het experiment. Met de verplichting tot het treffen van maatregelen wordt tot uitdrukking gebracht dat de verstreckende bevoegdheden van het experimentele BSA alleen door de instelling mogen worden ingezet als de student ook door de instelling in positieve zin geprikkeld wordt om harder te studeren. Tot deze voorzieningen behoren in ieder geval een passende onderwijsintensiteit en intensieve studiebegeleiding, een hoge kwaliteit van docenten en begeleiding van geheel of gedeeltelijk afgewezen studenten bij herplaatsing. De mate waarin het onderwijsprogramma en daarmee samenhangende voorzieningen ter bevordering van de studievoortgang zal moeten worden aangepast bij invoering van het experimentele BSA zal afhangen van de mate waarin deze al in het bestaande curriculum aanwezig zijn. Wat betreft aanpassing van de intensivering van het onderwijs bijvoorbeeld, zal bij instellingen waar al intensief onderwijs wordt verzorgd nauwelijks ruimte zijn voor intensivering van het onderwijs. Omgekeerd kunnen juist die instellingen ertoe besluiten minder onderwijscontacturen in het programma in te bouwen om studenten meer ruimte te bieden voor zelfstudie. Uiteindelijk gaat het erom dat deelnemende instellingen de opleiding zodanig aanpassen dat deze ook met de nieuwe BSA-normen studeerbaar blijft. Uiteraard dienen de aanpassingen in de onderwijsvoorzieningen ook in lijn met de intenties uit de prestatieafspraken te zijn. Daarbij dient wel bedacht te worden dat de prestatieafspraken op instellingsniveau gemaakt zijn en het experimentele BSA op opleidingsniveau wordt doorgevoerd. Bij de start dienen bij de opleiding derhalve de voor het experimentele BSA benodigde randvoorwaardelijke voorzieningen aanwezig te zijn en het is de bedoeling dat gedurende de looptijd van het

experiment dergelijke voorzieningen steeds meer het niveau bereiken dat de instellingen in hun prestatieafspraken hebben aangegeven te willen bereiken.

Artikel 6

Artikel 6 regelt de afwijzing in een vroeger stadium in het eerste jaar van inschrijving.

In zijn vorm gaat de bevoegdheid tot afwijzing geregeld in artikel 6 niet gepaard met het geven van een studieadvies. Het afgeven van een inhoudelijk advies omtrent een opleiding die kennelijk niet gevolgd is, wordt voor deze bevoegdheid niet zinvol geacht. Uiteraard moeten studenten wel in de gelegenheid zijn geweest om aan tentamens deel te nemen, en moeten zij na een waarschuwing van de instelling alsnog een tweede gelegenheid hebben gehad.

Artikel 7

In artikel 7 is het BSA in latere jaren geregeld. Op grond van artikel 7 geven deelnemende instellingen ook na het behalen van de propedeuse de student jaarlijks een studieadvies over de voortgang van zijn studie. Zij kunnen aan het advies consequenties verbinden zoals het eerder laten vervallen van tentamens, wat in een jaarklassensysteem kan neerkomen op doubleren van een opleidingsjaar indien de gestelde norm niet wordt behaald of het afwijzen voor de opleiding of een deel daarvan. Het laten vervallen van tentamens kan betekenen dat een student in het meest vergaande geval het betreffende jaar moet doubleren (jaarklassensysteem). Het ligt niet in de rede dat ook tentamens van eerdere studie jaren komen te vervallen. Instellingen hebben dus binnen het experiment de mogelijkheid te experimenteren met een keur van minder en meer verstrekkende maatregelen die allemaal moeten worden afgezet tegen de min of meer positieve prikkels die zij in hun opleiding inbouwen. Zo zal het laten doubleren van een heel opleidingsjaar meest denkbaar zijn indien daartegenover onderwijs in continu en klein groepsverband wordt gegeven door excellente docenten in een studieomgeving waarin mogelijkheden bestaan voor compensatie van punten.

In tegenstelling tot de BSA in de propedeuse is in het experiment ook gedeeltelijk afwijzen voor de opleiding een mogelijkheid.

Bij afwijzing voor een deel van de opleiding denke men aan het, wegens onvoldoende resultaat op essentiële voorbereidende tentamens, uitsluiten voor bepaalde keuzevakken, een minor of een praktijkstage (in het hbo). Afwijzing voor een afstudeerrichting is wettelijk al geregeld via artikel 7.9 van de wet. De afwijzing kan (en moet in geval van praktijkstages in het hbo) bovendien een tijdelijk karakter hebben. Ook dit past goed bij een BSA in latere opleidingsjaren waarbij het doel meer is de student tot voortgang te prikkelen dan hem naar een andere opleiding of een deel daarvan te verwijzen.

De bevoegdheid tot geheel of gedeeltelijk afwijzen na de propedeuse, bedoeld in artikel 7, tweede lid, onderdeel a, kan tot uiterlijk aan het eind van het tweede opleidingsjaar in het wetenschappelijk onderwijs en uiterlijk het derde opleidingsjaar in het hoger beroepsonderwijs uitgeoefend worden. Om dit tot

uitdrukking te brengen is aangeknoopt bij het eerste, respectievelijk tweede jaar van inschrijving na het behalen van het propedeutisch examen omdat de student, die pas na twee inschrijffjaren de propedeuse behaalt, pas in het derde inschrijffjaar het bedoelde tweede opleidingsjaar start. Nadien kan de student alleen nog worden geconfronteerd met het eventueel eerder vervallen van tentamens. Naarmate de student in zijn studie vordert neemt de verantwoordelijkheid van de instelling om hem naar een succesvol eind van zijn studie te begeleiden toe. Kapitaalvernietiging dient zoveel mogelijk te worden beperkt.

Een gedeeltelijke afwijzing betekent dat een gedeelte van de opleiding niet meer open staat voor de student. Voor de student moet uiteraard wel een route binnen de opleiding beschikbaar blijven, zodat hij de opleiding wel kan afronden, zij het wellicht niet in zijn of haar richting van voorkeur.

Het derde tot en met zesde en achtste lid van artikel 7.8.b en artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit WHW zijn op deze BSA's van overeenkomstige toepassing. Dat betekent het volgende. Net als bij de afwijzing aan het eind van het studiejaar zal er sprake van moeten zijn dat rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de student, zoals opgenomen in artikel 2.1 van het UWHW (zie ook algemeen deel van de toelichting) dat er een termijn aan de afwijzing kan worden verbonden (zie hetgeen hiervoor is gezegd over het al dan niet tijdelijk zijn van de afwijzing), dat de afwijzing zich kan uitstrekken tot opleidingen die met de desbetreffende opleiding de propedeuse gemeen hebben en dat van de afwijzingsbevoegdheid slechts gebruikt kan worden gemaakt indien het instellingsbestuur heeft gezorgd voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede studievoortgang zijn gewaarborgd (artikel 7.8b, derde lid). Deze eis is ook verankerd in artikel 5 van dit besluit. Daarnaast zal het instellingsbestuur de student eerst een waarschuwing moeten geven met een redelijke termijn tot herstel (in geval van de afwijzing vroeg in het eerste inschrijffjaar het alsnog maken van tentamens) en zal de student de gelegenheid moeten hebben om te worden gehoord (artikel 7.8b, vierde lid). Overeenkomstig het vijfde lid van artikel 7.8b van de wet zal de student in beginsel niet opnieuw aan die instelling voor die opleiding kunnen worden ingeschreven en stelt het instellingsbestuur ook ter uitvoering van het experimentele BSA nadere regels (artikel 7.8b, zesde lid).

Artikel 8

Door de overeenkomstige toepassing van artikel 7.8b, zesde lid, op het experimentele BSA, is het instellingsbestuur verplicht om nadere regels te stellen ter uitvoering van de artikelen 6 en 7. In het eerste lid is erin voorzien dat deze nadere regels ter uitvoering van het experimentele BSA in de Onderwijs- en examenregeling worden opgenomen. Het medezeggenschapsorgaan van een hogeschool of een universiteit heeft ter zake adviesrecht.

Het tweede lid voorziet in rechtsbescherming van de student die met een beslissing inzake het experimentele BSA wordt geconfronteerd. Tegen deze beslissingen staat beroep open bij het college van beroep voor de examens. Het derde lid regelt de bevoegdheden van de decaan in het wetenschappelijk onderwijs en het beslissingsbevoegde orgaan in het hoger beroepsonderwijs.

Artikel 9

Artikel 9 regelt de geldigheidsduur en de reikwijdte van de bevoegdheden.

Instellingen kunnen op twee momenten, namelijk met ingang van het studiejaar 2013-2014 en het studiejaar 2014-2015 ten aanzien van een nieuw cohort studenten starten met experimenten voor het afgeven van BSA's vanaf het eerste jaar van inschrijving na de behaalde propedeuse, bedoeld in artikel 7. Zo kan binnen de geldigheidsduur van het besluit een heel cohort studenten in het experiment worden betrokken.

Artikel 10 tot en met 13

Van instellingen die willen starten met het experiment wordt informatie verlangd over de maatregelen die zij hebben getroffen. Dit met het oog op monitoring en evaluatie van het experiment.

In het jaarverslag wordt in elk geval melding gemaakt van het aantal studenten per opleiding dat een waarschuwing heeft gekregen maar geen BSA, het aantal studenten dat een BSA heeft gekregen met een differentiatie naar soort BSA (afwijzing, gedeeltelijke afwijzing of tijdelijke afwijzing) en de mate waarin in geval van een BSA is afgeweken van de norm.

Indien de jaarlijkse rapportages daartoe aanleiding geeft kan het experiment worden aangepast of zelfs worden stopgezet.

De minister kan besluiten dat een experimentele BSA geheel of gedeeltelijk bij een of meerdere opleidingen aan een of meerdere instellingen wordt beëindigd, indien de toegankelijkheid van het onderwijs wordt bedreigd. Hiertoe kan de minister bijvoorbeeld besluiten indien de door de instelling gehanteerde normering in relatie tot de getroffen voorzieningen zodanig is dat de opleiding niet studeerbaar is en moet worden geconcludeerd dat de toegankelijkheid van een of meerdere opleidingen – gedurende de looptijd van het experiment – op ongeoorloofde wijze wordt beperkt. Ook is denkbaar dat de conclusie is dat het onderwijs ontoegankelijk is geworden als landelijk gezien alle opleidingen van één soort aan het experimentele BSA deelnemen. Dan zou er de facto geen sprake meer zijn van een experiment voor die opleiding. Studenten hebben dan geen keuze meer om die opleiding zonder experimentele BSA te volgen.

De eindevaluatie zal uiteindelijk moeten uitwijzen of een wettelijke regeling gewenst is. Indien dat het geval is, zal na afloop van de evaluatie wetgeving worden voorbereid, zodat deze tijdig voor het einde van de geldingsduur van het besluit bij de Tweede Kamer kan worden ingediend.

Artikel 14

Het besluit treedt in werking met ingang van 1 september 2013. Met deze datum wordt aangesloten bij de start van het studiejaar en het vaste verandermoment in het hoger onderwijs. De vaste verandertermijn van twee maanden wordt niet gehaald, maar wordt niet bezwaarlijk geacht. De instellingen en de

studentenorganisaties zijn in een vroeg stadium over het ontwerp van dit besluit geïnformeerd.

De Minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

Memorandum

Aan: Het College van Bestuur

Van: [REDACTED] (HJZ) (Opmerkingen [REDACTED] (IDO) zijn verwerkt)

Kenmerk: JZ/jl/255571

Datum: 9 april 2013

Onderwerp: Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies

Gevraagde beslissing:

1. Kennis nemen van deze nota.
2. Kennis geven van deze nota aan de decanen, de pro-decaan iBMG, de kwartiermaker EUC, project- en stuurgroep N=N.

Aanleiding:

Bij de Tweede Kamer is "voorgehangen" het *Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies* (bijgevoegd). Het Ministerie van OCW heeft op 27 maart 2013 een expertmeeting georganiseerd waarin het toelichting heeft gegeven op de tekst van het experiment. De opsteller van deze nota was daar namens de EUR aanwezig. Tijdens de meeting is op een aantal punten gevraagd om verbetering van de tekst van het experiment, dan wel de toelichting daarop. Het ministerie heeft toegezegd de gevraagde verbeteringen te bestuderen en zo nodig in het experiment op te nemen. De uiteindelijke tekst van het experiment zal daarom pas later dit jaar bekend zijn (mogelijk pas tegen 1 september 2013).

Inhoud experiment:

Het experiment kent twee elementen:

1. Art. 6 biedt de mogelijkheid om studenten die gedurende B-1 geen enkel tentamen hebben afgelegd al eerder dan aan het eind van het jaar een negatief BSA te geven. Hiermee kan een opleiding al op bijv. 1 februari haar *no-show*-studenten met een negatief BSA verwijderen.
2. Art. 7 biedt de mogelijkheid om ook in B-2 en B-3 een (negatief) BSA af te geven. Een negatief BSA kan in B-2 leiden tot een beëindiging van de inschrijving. In B-3 kan alleen de geldigheid van de tentamens worden beperkt.

Het gaat om experimenteerruimte waar de EUR per brief van het College van Bestuur in 2011 om heeft verzocht. Deelname van de EUR is dus niet geheel vrijblijvend.

April 9, 2013

Het experiment gaat uit van een cohortbenadering. Dit betekent dat deelname aan het experiment alleen kan starten op 1 september 2013 of op 1 september 2014 (zie art. 9). Dit betekent dat een BSA in B-2 niet eerder kan worden afgegeven dan in het studiejaar 2014-2015 voor die opleidingen die per 1 september 2013 meedoen. Deelname per 1 september 2014 betekent dat eerst in 2015-2016 aan tweedejaars een BSA gegeven kan worden.

De EUR kan overigens differentiëren in deelname: opleidingen kunnen zowel alleen met element 1 als met element 2 deelnemen.

Behandeling Tweede Kamer en relatie met U-raad

Een BSA in het 2^e en 3^e jaar ligt gevoelig in de U-raad. Daarom is een eerder stadium ervan afgezien om dit als integraal onderdeel van het N=N project te zien. Opleidingen als psychologie en pedagogie hebben het jaarklassen-systeem ook in het 2^e jaar doorgevoerd door een wijziging van het OER. Verschil met een BSA is dat de betrokken studenten niet weggestuurd worden maar het jaar opnieuw moeten doen.

De experimenteerbepaling wordt momenteel behandeld in de Tweede Kamer. Vanuit de PvdA is veel tegenstand tegen een BSA in latere jaren, maar de verwachting is dat de regeling voor het 2^e jaar het gaat halen. De minister zal hiervoor naar verwachting een aantal nadere voorwaarden moeten stellen aan de experimenten zoals het gegeven dat maar 10% van de studenten van de instelling mee kan doen en het onderwijs intensiever wordt en er eisen worden gesteld aan studiebegeleiding en docentenkwaliteit (bron: OCW).

Al met al maakt dit voortschrijdend inzicht deelname van de EUR aan de BSA-regeling voor het tweede jaar weinig aantrekkelijk.

De no-show-regeling lijkt niet omstreden: noch in Den Haag, noch aan de EUR.

Vervolg:

De minister komt nog in april 2013 met een brief aan de instellingen over hoe deel te nemen aan het experiment. De verwachting is dat deelnemers per 1 september 2013 dit voor die datum moeten melden. In de art. 5, 8 en 10 zijn de voorwaarden voor deelname opgenomen.

Vanuit de faculteiten is met name interesse in element 1 (uitgesproken door iBMG, ESL, ESE, RSM), vanuit het EUC en ESL (ook) in element 2. Andere opleidingen hebben aangegeven geen interesse te hebben in element 2. ESL heeft als doel van deelname om *de eeuwige studenten* die ooit hun BSA hebben gehaald maar daarna geen voortgang meer hebben geboekt te kunnen verwijderen. Het is de vraag of dit mogelijk nu er sprake is van een cohortregeling.

U wordt geadviseerd dit experiment daarom na ommekomst van de brief van OCW later deze maand (dus na afloop van het parlementaire debat) met de decanen te bespreken maar daarbij deelname aan de BSA-regeling in het 2^e jaar te ontraden. Die decanen die willen deelnemen – ook met de no-show-regeling – zullen aan de voorwaarden van het experiment moeten voldoen. Vervolgens zal het College van Bestuur het ministerie daarvan op de hoogte moeten stellen.

Memorandum

Aan: Het College van Bestuur
Van: [REDACTED] (HJZ)
Kenmerk: JZ/J/257847
Datum: 2 mei 2013
Onderwerp: Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies

Gevraagde beslissing:

1. Kennis nemen van de bijgevoegde brief.
2. De faculteiten niet uitnodigen om mee te doen aan het invoeren van een BSA in jaar B-2 en B-3.
3. De faculteiten wel uitnodigen om mee te doen aan het invoeren van een BSA in jaar B-1 voor de no-show-studenten.

Aanleiding:

In uw vergadering van 11 april 2013 heeft u besloten het Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies opnieuw te agenderen zodra de brief van de minister ontvangen zou zijn. Inmiddels is de brief ontvangen (bijlage). In de brief beschrijft de minister het overzicht van de informatie die de instellingen die wensen deel te nemen voor 1 juni 2013 bij haar dienen aan te leveren (bijlage 2, blz.5-6).

Het is nu aan u te bepalen of en zo ja, in hoeverre de decanen, de pro-decaan iBMG en de kwartiermaker EUC worden uitgenodigd om voor 1 juni 2013 aan te geven of ze met het experiment willen meedoen. Daarbij is differentiatie mogelijk: in opleidingen, in startdata (1 september 2013 of 1 september 2014), in deelname aan het no-show-deel van het experiment (eerstejaars), of het onderdeel BSA in latere jaren (tweede- en derdejaars).

B-2 en B-3:

U wordt geadviseerd de faculteiten niet uit te nodigen om mee te doen aan het invoeren van een BSA in jaar B-2 en B-3. Ten opzichte van het N=N-beleid en de afspraken die in dat kader met o.a. de universiteitsraad zijn gemaakt, heeft deelname aan het experiment maar geringe meerwaarde voor de EUR.

B-1 / no-show:

U wordt geadviseerd de faculteiten wel uit te nodigen om mee te doen aan het invoeren van een negatief BSA in jaar B-1 voor de no-show-studenten¹. Zoals in het advies van 9 april 2013 (JZ/J/255571) al is aangegeven, is de no-show-regeling niet omstreden, noch op de EUR, noch in Den Haag.

Indien u de faculteiten uitnodigt om voorstellen te doen voor het B-1/no-show-experiment, komen ze daarbij voor een aantal keuzes te staan, die per opleiding zullen verschillen. Het moment in het jaar waarop no-show reden is om een negatief BSA te geven, is immers afhankelijk van het aantal herkansingen, de wijze van compensatie en eventuele andere verplichtingen van een opleiding. Anders gezegd, afhankelijk van de inrichting van N=N voor de desbetreffende opleiding, zal het moment waarop door no-show een positief BSA niet meer tot de mogelijkheden behoort, verschillen.

Een negatief BSA leidt ertoe dat de inschrijving van de desbetreffende student wordt beëindigdⁱ. Indien de student aan meer dan een opleiding van de EUR stond ingeschreven, zal er door de EUR geen collegegeld terug hoeven te worden betaald. Indien de met het negatief BSA beëindigde opleiding de enige opleiding aan de EUR is, waarvoor de student ingeschreven stond, zal de EUR het resterende deel van het collegegeld terug dienen te betalenⁱⁱⁱ. Daar staat tegenover dat het uitschrijven van de student als baten heeft, dat er met betrokkene geen rekening meer gehouden hoeft te worden bij het plannen van het onderwijs. Afhankelijk van de wijze waarop in de opleiding het kleinschalig, activerend onderwijs is ingericht, het aantal negatieve BSA-en vanwege no-show en het moment in het jaar waarop ze worden afgegeven, zal dit een plus of een min opleveren.

Vervolg:

Indien u positief beslist op het punt van de no-show, zal het IDO via het opleidingsdirecteurenoverleg en het overleg in de projectgroep N=N de faculteiten zo snel mogelijk daarvan op de hoogte stellen. Er is enige haast geboden, nu de minister in haar brief 1 juni 2013 als deadline heeft gesteld.

ⁱ No-show is volgens art. 6, eerste lid, van Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies een student die geen enkel tentamen heeft afgelegd.

ⁱⁱ Dit volgt uit art. 7.8b, vijfde lid, eerste volzin, en art. 7.42, vijfde lid, WHW. Deze artikelen zijn in art. 6, derde lid, van Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies van overeenkomstige toepassing verklaard.

ⁱⁱⁱ Dit volgt uit art. 7.48, vierde lid, eerste volzin, WHW.

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur

Onderwerp : Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies
 Kenmerk : JZ/jl/257847
 Datum : 2-5-2013
 Redacteur : [REDACTED] (HJZ)
 Stuknummer : 13BN0241
 Aantal Bijlagen : 2

	Afgestemd met:	
Akkoord eindverantwoordelijke	IDO	
Medeparaaf dir.	Opmerkingen uit Agendaoverleg 2/5/13 meegenomen	
Medeparaaf dir.		
Medeparaaf dir.		
Akkoord agenderen secretaris	Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB		
Portefeuillehouder College van Bestuur		
Voorzitter CvB		
Rector magnificus		
Lid CvB		

Besloten wordt:

1. Kennis te nemen van de brief van de minister.
2. De faculteiten niet uit te nodigen om mee te doen aan het invoeren van een BSA in jaar B-2 en B-3.
3. De faculteiten wel uit te nodigen om mee te doen aan het invoeren van een BSA in jaar B-1 voor de no-show-studenten.

Actie: IDO i.o.m. JZ

ADVIESNOTA aan het College van Bestuur		
Onderwerp	: Besluit experiment uitbreiding bindend studieadvies	
Kenmerk	: JZ/jl/255571	
Datum	: 5-4-2013	
Redacteur	[REDACTED]	
Stuknummer	: 13BN0191	
Aantal Bijlagen	: 2	
	Afgestemd met:	
Akkoord eindverantwoordelijke	IDO	
Medeparaaf dir.	OOS	
Medeparaaf dir.	N=N	
Medeparaaf dir.	EUC	
Akkoord agenderen secretaris	Datum:	Paraaf:
Secretaris CvB		
Portefeuillehouder College van Bestuur		
Voorzitter CvB		
Rector magnificus		
Lid CvB		
Besloten wordt:		
1. Kennis te nemen van de nota. 2. Kennis te geven van de nota aan de decanen, de pro-decaan iBMG, de kwartiermaker EUC, project- en stuurgroep N=N. Actie: JZ i.s.m. IDO		

